

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Avaluació del programa integrat d'educació ambiental de Cornellà de Llobregat

Marta Rovira, Salvador Cardús, Jordi Solà,
Àngels Marfà i Carme Comaposada

FEBRER 1996

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL

Equip d'investigació:

Marta Rovira, investigadora

Salvador Cardús i Ros, assessor

Jordi Solà, responsable del tractament de dades

Àngels Marfà i Carme Comaposada (La Vola) han ajudat en el treball de camp i han donat suport tècnic a la investigació

A tots els ciutadans i totes les ciutadanes
de Cornellà de Llobregat

*Cada progrès ens ha empès una mica més enfora
d'habituds que haviem tot just adquirit, i som
veritablement uns emigrants que encara no han fundat la
seva pàtria.*

Antoine de Saint-Exupéry, Terra dels homes

ÍNDEX

Presentació	6
I. L'educació ambiental	11
1. Antecedents de l'educació ambiental	11
2. Concepte d'educació ambiental	13
II. El Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà	16
1. Antecedents del PIDEAC	16
2. El PIDEAC	17
3. Objectius generals del programa	23
4. Continguts	24
5. Direcció, organització i coordinació tècnica	25
6. Valoració	26
III. L'avaluació	28
1. L'avaluació de programes	28
2. Plantejament i límits de l'avaluació en educació ambiental	30
3. L'avaluació del PIDEAC	35
IV. Metodologia	42
1. Els grups de discussió	44
2. L'enquesta	46
3. El professorat	49
V. Resultats dels grups de discussió	50
1. Esquema d'anàlisi	50
2. Buidatge de les transcripcions	52
3. Conclusions	67
VI. Resultats de l'enquesta	70
1. Plantejament de l'anàlisi	70
2. Resultats de l'enquesta	76
2.1 Dimensió programa	76
2.2 Dimensió edat	84
2.3 Dimensió socio-demogràfica	103
2.4 Dimensió subjectiva	123
2.5 Dimensió compartida	125

3. Conclusions	127
VII. L'experiència del professorat	131
VIII. Conclusions generals	134
IX. Propostes	138
X. Bibliografia	140

Annexos

- Annex 1: Guions dels grups de discussió i transcripcions dels grups de discussió
- Annex 2: Qüestionaris i dades de l'enquesta

Presentació

Preparar i gestionar un programa d'educació ambiental durant quatre anys no és una tasca gens fàcil. Implica una gran quantitat de recursos, d'hores de treball, de material didàctic, etc., i tots els esforços que comporta idear la manera de convertir l'educació ambiental en una aposta de futur per a una nova manera de fer i de pensar dels ciutadans. És per això que quan s'estava acabant el Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà, La Vola va veure la necessitat de conèixer els resultats que s'havien obtingut en aquells quatre anys d'aplicació del programa a tota la ciutat de Cornellà de Llobregat.

Així, es va pensar de fer una avaluació externa, que servís per a valorar els resultats que s'havien obtingut, el nivell en què s'havien assolit els objectius; però que servís també per valorar l'adequació d'aquests objectius. Per això es va pensar en una avaluació externa, que valorés la incidència del PIDEAC deslligant-se en part dels supòsits amb què s'havia plantejat el programa. Gràcies al suport de la Fundació Jaume Bofill va ser possible dur a terme l'avaluació que us presentem, encarregada a Salvador Cardús, com assessor, i a Marta Rovira, com investigadora.

L'avaluació que us presentem es fa en un moment en què els grups i les empreses que es dediquen a l'educació ambiental al nostre país es comencen a preocupar pels resultats de les campanyes que duen a terme. L'educació ambiental ha adquirit molta importància al nostre país. Des dels anys vuitanta, els grups que s'hi dediquen i les infraestructures (com ara les escoles de natura) han sofert una expansió molt gran —que fins i tot ens hauria de fer plantejar si a hores d'ara no hi ha un excés d'oferta; però aquest no és el problema que ens ocupa. Sí que ens preocupa, però, en el moment que podem dir que l'oferta d'educació ambiental a Catalunya està assegurada, la qualitat d'aquesta oferta.

Almenys aquesta és una preocupació de La Vola, que ha volgut endegar l'avaluació d'un dels seus programes més ambiciosos. Un programa que també es pot considerar ambiciós des del punt de vista de la intervenció pública en aquest

terreny. De fet, igual que l'educació ambiental, la intervenció pública en qüestions com la recollida selectiva, l'estalvi d'aigua, etc., ha anat prenent molta importància en els últims anys. En els anys noranta, podríem dir que s'ha anat més enllà de l'educació ambiental entesa com a coneixement del medi natural, per a desenvolupar aspectes com el dels residus industrials i urbans.

Per tant, el Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà és un programa model, per l'envergadura que ha tingut (tota la ciutat de Cornellà de Llobregat), per l'amplitud del contingut i pels objectius. El PIDEAC té, en aquest sentit, elements d'un interès especial. Per començar, l'objectiu de canviar els hàbits dels ciutadans d'una població amb procediments tant pràctics com de conscienciació; i d'altra banda, el fet que s'hagi plantejat el coneixement del medi des de la ciutat mateix, de manera que s'ha intentat que el medi ambient no fos relacionat únicament amb la natura que queda al marge de les grans urbs, sinó justament al revés: el medi com el propi hàbitat humà, en aquest cas, la ciutat de Cornellà i tots els seus entorns urbans i naturals.

En podríem destacar moltes altres coses. De tota manera, en el capítol següent es fa una exposició àmplia del que ha estat el programa. I de fet, en aquestes pàgines del que es tractarà és d'avaluar la incidència que ha tingut el programa sobre els hàbits, els coneixements i les percepcions de la població de Cornellà. Aquesta és l'avaluació que podem fer des de la sociologia. Una avaluació que no tocarà qüestions com els materials que s'han utilitzat en el programa, ni el tipus d'activitats, cosa que pertocaria a la pedagogia o a altres disciplines.

No voldríem pecar d'immodèstia, però creiem que la sociologia té molt a dir en el plantejament del tipus d'avaluació que s'ha fet amb el PIDEAC. Una de les moltes coses que s'han de tenir en compte en un programa d'educació ambiental, però segurament allò que és més determinant en la valoració que se'n faci, són els resultats. Amb totes les precaucions que cal prendre quan parlem de "resultats", creiem que, efectivament, no és una qüestió menor, i que l'avaluació dels resultats dels programes s'haurà d'anar incorporant als programes d'aquestes característiques

que es fan al nostre país. I més en la mesura que és als ciutadans mateixos a qui ha d'interessar la utilitat dels programes que duu a terme l'administració pública.

Tanmateix, l'avaluació de programes és una matèria poc desenvolupada en el nostre país, malgrat que ja existeixen alguns manuals que en parlen. El suport que ha donat la Fundació Jaume Bofill i el zel de La Vola per millorar la seva feina en l'educació ambiental són, per tant, un incentiu primordial al desenvolupament de metodologies d'avaluació, com també la IV Conferència Nacional d'Educació Ambiental, dedicada a l'avaluació de programes d'educació ambiental.

En aquest sentit, pensem que la sociologia, i en general les ciències socials, tenen una tasca per fer en el desenvolupament de metodologies d'avaluació. Massa sovint no es tenen en compte, sobretot en l'àmbit de l'educació, qüestions socials que afecten directament la dinàmica dels grups escolars. Ja es pot pensar que és per aquí cap a on apuntarà l'avaluació que presentem. I de fet, cal dir que no podem anar a parar a altres llocs, és a dir, que cal assumir que des d'una perspectiva sociològica no es pot respondre a totes les preguntes que pot provocar un programa d'educació ambiental, sinó a aquelles preguntes que afecten la sociologia, que no són pas menors.

Això afecta també la manera de plantejar les preguntes. El fet d'avaluar un programa no vol dir assumir-ne els objectius. I creiem que l'avaluació serà més útil en la mesura que puguem plantejar problemes en aquests objectius. En el nostre cas, es tracta d'una avaluació externa, i per tant ens és més fàcil de distanciar-nos del programa mateix, per a centrar-nos en aquells elements que poden ser objecte d'estudi per part de la nostra disciplina. Concretament, hem fugit de la terminologia que normalment s'utilitza per referir-se als processos educatius, perquè pensem que termes com "actituds" o "consciència" no ens ajudaran a entendre allò que estudiem. Per això hem preferit utilitzar conceptes que estiguin lligats d'una manera molt més concreta a allò que hem avaluat. Per tant, no estudiarem actituds, sinó els hàbits concrets dels ciutadans de Cornellà; ni estudiarem la seva consciència ambiental,

sinó les percepcions que tenen davant d'algunes coses que se'ls planteja en relació al medi ambient i a les formes de respectar-lo.

Amb això no pretenem pas capgirar el sentit dels conceptes, ni crear noves definicions, sinó simplement actuar amb modèstia i amb molta cura, assumint les limitacions que suposa una avaluació d'un programa d'educació ambiental, que integra tants elements difícils d'atrapar tant si es treballa amb números, com si es fa amb esquemes conceptuals.

Malgrat aquestes limitacions, més ben dit, aprenent-ne, esperem que haguem pogut contribuir a la metodologia de l'avaluació de programes d'educació ambiental. I respecte als resultats de l'avaluació sobre la incidència del Programa Integrat d'Educació Ambiental de Comellà, esperem haver contribuït a la feina dels educadors ambientals.

Finalment volem agrair l'ajut que ens han proporcionat en tot moment la Carme Comaposada i l'Àngels Marfà, que han participat d'una manera molt directa en la investigació, tant en el treball de camp, com en la discussió sobre l'avaluació. Moltes vegades, les seves preguntes constants han fet el servei d'una autèntica classe pràctica d'epistemologia de les ciències socials. També hem d'agrar la col·laboració d'en Jordi Solà, i sobretot la seva imaginació sociològica a l'hora de parlar de dades estadístiques (és tan fàcil ofegar-se en un mar de dades!, o d'ofegar-les a elles!).

D'altra banda, hem d'agrar la col·laboració dels centres, dels ensenyants, dels alumnes i dels pares d'alumnes. Esperem que els resultats de la investigació que hem dut a terme gràcies a ells els siguin útils per a continuar treballant per integrar l'educació ambiental en el sistema educatiu i en la seva vida quotidiana.

Per part meua vull agrair especialment l'orientació i els consells d'en Salvador Cardús, que em valen per aquesta investigació i per totes les que arribi a fer mai. La seva orientació ha estat un recurs imprescindible en tots els moments de la

investigació, i li dec algunes de les idees més importants que sorgeixen al llarg del text.

A en Jordi Gabarró li dec moltes hores de dedicació a escoltar els meus arguments, a fer-me d'ajudant improvisat en moments importants, i el fet d'haver assumit resignat totes les hores que he pres al nostre temps.

M. R.

Febrer de 1996

I. L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

1. ANTECEDENTS DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Tot i que podríem afirmar que en la història de l'home aquest sempre ha tingut algun tipus de relació amb el medi, no és fins a l'arribada de la Revolució Industrial que hi ha intents de fer una escola en relació al medi. Les primeres dades que tenim daten de finals del segle XIX amb el **Moviments Naturalistes**. Més endavant trobem el Nou Moviment Pedagògic de l'**Escola Nova**. Aquesta considerava com a primordial per a realitzar les seves finalitats el contacte directe de l'infant amb la natura.

A Madrid trobem la Institución Libre de Enseñanza, que a Catalunya es concreta amb l'Escola del Bosc de Montjuïc, creada al 1914 per Rosa Sensat. Vuit principis regien les pràctiques educatives d'aquesta escola, el tercer rassenyalava la importància de viure en plena natura per tal d'aconseguir una educació integral de l'alumne. Després, durant la República, cal destacar les iniciatives de l'Ajuntament de Barcelona que promou les primeres colònies escolars. El 1932 es funda l'Institut Escola de la Generalitat. I durant el franquisme queda tot aturat. La tradició naturalista es refugia en l'escoltisme i els grups d'esplai.

Als anys 60 es produeixen els primers intents d'associar conservacionisme i educació. El 1968, Antoni Jonch proposa crear una xarxa d'aules de natura. Jonch és el primer que introdueix la denominació d'Escola de Natura, però amb diferent concepció de l'actual. Aquest mateix any es crea Rosa Sensat com a institució i es fa la primera Escola d'Estiu. El 1970, als Estats Units es crea la Llei d'E.A. La Unió Internacional per la Conservació de la Natura (UICN) es reuneix per parlar temes d'Educació Ambiental.

Però l'educació ambiental pren una vertadera rellevància el 1972, quan es duu a terme la Conferència de l'ONU a Estocolm sobre el Medi Ambient. Projecte

PNUMA-UNESCO. Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient. Es fan diversos seminaris i reunions internacionals sobre el medi ambient.

El 1975 es realitza el primer itinerari pautat al Bosc de Santiga. Una primera experiència d'Educació Ambiental a Catalunya. També es realitza la Conferència de la UNESCO a Belgrad per tal de definir les tendències de l'Educació Ambiental. I el 1976, després de l'experiència de Santiga es crea l'itinerari de Can Deu promogut directament per la "Caja de Ahorros".

El 1977 es duu a terme la Conferència de la UNESCO a Tbilisi en la qual s'elabora el Pla Internacional d'Educació Ambiental que estableix els objectius generals de l'educació ambiental. A Catalunya comencen a publicar-se guies d'itineraris i es posen en funcionament Escoles de Natura. El 1979 entra en funcionament la primera Escola de Natura de la Diputació de Barcelona, Can Leonart.

En 1980 l'UICN i World Wildlife Fund (WWF) elaboren l'estratègia mundial per a la conservació de la natura. S'inicia a Catalunya un esclat d'equipaments i itineraris destinats a l'Educació Ambiental.

El 1983 es realitzen les Primeres Jornades d'Educació Ambiental a Sitges, convocades conjuntament entre el MOPU i la Diputació de Barcelona.

El 1987 en la Conferència de la UNESCO a Moscou es fa l'anàlisi d'aquests 10 anys del PIEA. Es duen a terme les II Jornades d'Educació Ambiental a Valsain (Segovia).

L'any 1988 el Consell de Ministres d'Educació del Consell d'Europa va emetre una Resolució per la qual els governs de l'avui Unió Europea han de prioritzar l'educació ambiental en els seus programes educatius.

Entre 1987 i 1991 es fan diverses jornades provincials a nivell de l'Estat Espanyol.

El 1992 es realitza la Primera Conferència d'Educació Ambiental a Catalunya, promoguda pel Departament de Medi Ambient.

2. EL CONCEPTE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

El terme d'Educació Ambiental és molt ampli i per tant pot englobar diferents concepcions, depenent del caire i la metodologia emprada. Els primers moviments ambientalistes tenen un caire obertament ecologista i l'Educació Ambiental que es porta a terme no té una metodologia pensada i treballada sinó que es realitzen activitats educatives que tracten del medi, sobre el medi i a favor del medi.

Una segona tendència més pedagoga busca una metodologia clara per treballar: l'educació ambiental ha de fer-se pel medi, mitjançant l'estudi i l'observació de l'entorn.

L'any 1977 la **Conferència Intergovernamental d'Educació Ambiental de Tblisi** va establir els objectius generals de l'educació ambiental, que es poden resumir de la manera següent:

- ♦ Ajudar a comprendre clarament l'existència i la importància de la interdependència econòmica, social, política i ecològica de les zones urbanes i rurals.
- ♦ Proporcionar a totes les persones la possibilitat d'adquirir els coneixements, el sentit dels valors, les actituds, l'interès actiu i les aptituds necessàries per protegir i millorar el medi.
- ♦ Inculcar noves pautes de conducta en els individus, els grups socials i la societat en el seu conjunt respecte el medi.

Avui en dia, aquests plantejaments quasi vintigenaris mantenen i incrementen la validesa. Prova d'això, és la voluntat de les institucions i dels governs del Món en potenciar l'educació ambiental.

Altres institucions i personalitats destacades en aquest camp han entès i definit l'educació ambiental de la següent manera:

1. *"La E.A. es el proceso que consiste en reconocer valores y aclarar conceptos con objeto de fomentar las aptitudes y actitudes necesarias para comprender las interrelaciones entre el hombre, su cultura y su medio biofísico. La Educación Ambiental entraña también la práctica en la toma de decisiones y en la propia elaboración de un código de comportamiento con respecto a las cuestiones relacionadas con la calidad del medio ambiente."*

UICN & UNESCO, 1.970

2. *"La Educación Ambiental es el resultado de una reorientación y articulación de las diversas disciplinas y experiencias educativas que facilitan la percepción integrada del medio ambiente haciendo posible una acción más racional y capaz de responder a las necesidades sociales."*

UNESCO, 1.978

3. *"La finalidad de esta educación es formar ciudadanos que tengan un conocimiento básico de los problemas ambientales, una preocupación por esos problemas, una conciencia de sus repercusiones, capacidades básicas para idear i aplicar soluciones elementales así como un sentimiento de motivación y compromiso respecto a las medidas de ordenación ambiental."*

UNESCO, 1.977

4. *"La Educación Ambiental debería desempeñar el papel de catalizador o de denominador común en la renovación de la enseñanza contemporánea."*

UNESCO, 1.978

5."...es el proceso en el curso del cual el individuo va logrando asimilar las actitudes mediante las cuales adquiere las capacidades y comportamientos que le permitan comprender y enjuiciar las relaciones de interdependencia establecidas entre la sociedad, con un modo de producción, su ideología y su estructura de poder dominante, y su medio biofísico, así como para actuar en consecuencia con el análisis efectuado".

Cañal, P. García, E. i Portan, R. (1.981)

6. "La Educación Ambiental, en definitiva, se caracteriza por ser un proceso perfectivo, optimizante, enfocado a los problemas del medio ambiente y que se considera necesario i exigible en tanto estrategia para la supervivencia."

Mª Novo, 1.985

7. "E.A. tot allò que ha contribuït a educar sobre l'ambient o mitjançant l'ambient, allò que recorda i ensenya a l'espècie humana que és biològicament **Homo** i que el fa digne d'ésser **sapiens** no només taxonòmicament."

Ramon Folch i Guillem/Miguel Monge

II. EL PROGRAMA INTEGRAT D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE CORNELLÀ

1. ANTECEDENTS DEL PIDEAC

El Programa Integrat d'Educació Ambiental a Cornellà, a més de tenir en compte els postulats de l'educació ambiental està inspirat en les experiències que en aquest camp s'apliquen a diversos països, tals com Anglaterra o els Estats Units d'Amèrica, i de les quals el nostre país en el moment d'iniciar-se el PIDEAC n'estava encara molt mancat. En aquests països des de fa anys s'estan duent a terme experiències d'educació ambiental fora dels equipaments especialitzats i integrats als nuclis urbans, especialment a les escoles i als instituts. Un exemple d'aquests programes són les experiències del Tidy Britain Group, que permeten desenvolupar l'educació ambiental d'una manera continuada al llarg del curs escolar, dins de la mateixa escola i incidint sobre el coneixement i la presa de consciència sobre els problemes ambientals, tot actuant en la millora del medi.

Tot i que l'educació ambiental abarca el conjunt de la societat, tal com ja estableix la Conferència de Tblisi, és evident que la població jove, a partir dels centres d'ensenyament, n'és la principal receptora.

Catalunya està en plena reforma del sistema educatiu i té al davant una gran oportunitat d'integrar l'educació ambiental al currículum. Manca, però, una estratègia educativa formal al respecte. Una aportació per normalitzar aquesta integració són els programes d'educació ambiental adreçats als centres d'ensenyament, els quals es poden endegar des dels mateixos ajuntaments. La millor manera de conscienciar a la població escolar dels valors i problemes ambientals, és actuar en el seu entorn més proper (l'escola, el carrer, el barri, la ciutat i els espais periurbans), plantejament que proposen els **PROGRAMES INTEGRATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL (PIDEA)**.

L'iniciativa dels PIDEA va sorgir el curs 1990-91 a l'Institut de Batxillerat de Manlleu a partir de l'interès d'un grup de mestres i alumnes que amb coordinació amb LA VOLA van iniciar el programa.

El curs 1991-92 s'inicià l'experiència a l'escola Andersen de Vic i a tots els centres d'ensenyament de Cornellà de Llobregat¹.

2. EL PIDEAC

La formació integral dels nois i noies és la finalitat bàsica de la pràctica educativa en els centres d'ensenyament. En aquest sentit, un dels aspectes que permet globalitzar aquesta formació és l'educació ambiental, entesa com una educació feta sobre, a través i a favor del medi. Un medi entès de manera general tant en un sentit natural com social, rural com urbà, local com planetari. Una educació entesa, també, com una eina que permeti tornar a aconseguir una certa harmonia de l'home en relació amb l'entorn.

És amb aquesta intenció que l'Ajuntament de Cornellà, a través del seu Institut Municipal d'Educació (IME) el curs 1990-91 es va posar en contacte amb La Vola- Equip d'Educació Ambiental per tal de posar en funcionament un programa d'educació ambiental per a totes les escoles de la ciutat.

L'experiència duta a terme per l'ajuntament de Cornellà ha estat la més àmplia, ja que ha arribat a una població més gran d'alumnes d'EGB i de secundària, durant quatre cursos escolars.

¹ Quan parlem de l'experiència de Cornellà el programa rep el nom de PIDEAC (Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà).

QUADRE 1		
Comellà de Llobregat (Comarca del Baix Llobregat)		
	Curs 91 - 92	Curs 94 - 95
Nombre d'habitants	84.297	83.287
Població escolar	15.650	15.431
Centres d'ed.primària públics	19	16
Centres d'ed.primària concertats	10	8
Escoles bressol	3	3
Centres d'ed. especial	1	1
Escoles d'adults	2	2
Grups d'esplai	7	8
Pressupost aproximat del PIDEAC per any		10.000.000

Aquesta experiència tant àmplia ha estat possible realitzar-la perquè l'ajuntament de Comellà va decidir dedicar un ampli pressupost per dur a terme el PIDEAC.

Amb el lema "Ambientalitza't", el PIDEAC ha integrat moltes de les activitats que ja es realitzaven als centres d'ensenyament, junt amb activitats noves que es proposaven.

Al llarg de quatre anys de vida, el PIDEAC ha anat evolucionant i ampliant el seu àmbit d'actuació. En una primera fase (cursos 91-92 i 92-93), bàsicament es va treballar amb els centres d'EGB. En una segona fase (cursos 93-94 i 94-95) es va potenciar la participació dels centres de secundària, dels centres d'educació especial i les escoles bressol. També es va començar a treballar amb els grups d'educació per al lleure i amb les associacions de pares.

El PIDEAC ha estat un programa flexible, obert, de manera que els diferents centres se'l poguessin adaptar a les seves necessitats i especialment el poguessin incloure (a la llarga) en el seu Projecte Educatiu i Projecte Curricular de Centre.

Perquè això fos possible, el PIDEAC ha ofert:

- * Activitats, específicament pensades perquè es puguin adequar a les programacions escolars (quadre 2).

- * Recursos didàctics, materials de suport, per facilitar la feina dels mestres (quadre 3).

- * Assessorament tècnic i pedagògic.

- * Contactes a institucions i equipaments que poden prestar recursos o realitzar programes que s'integrin en el treball escolar.

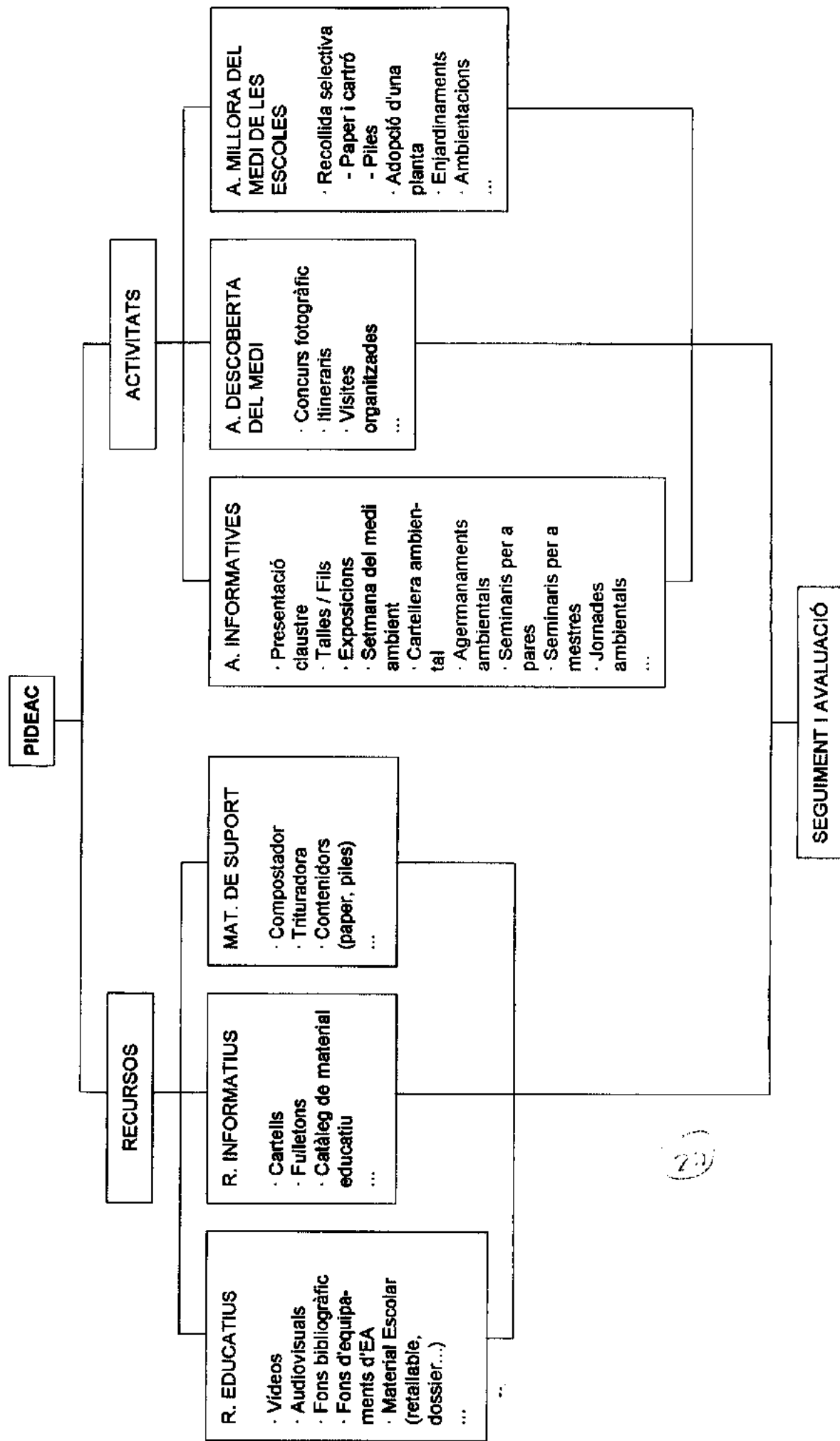
El marc d'actuació ha abastat diferents àmbits de l'entorn, des del propi centre, fins el medi on s'ubica l'escola. Per això, les activitats que s'han proposat han estat de caire informatiu i d'actuació directe sobre el medi, tant a l'escola com al carrer.

"Ambientalitza't" parteix d'una realitat, d'uns problemes ambientals els quals requereixen solucions i d'un teixit social complex, representat per més de vuitanta-mil habitants.

Una de les qüestions ambientals més destacades de les grans ciutats i que impliquen tots els sectors de la població són els residus. Per aquesta raó, el PIDEAC ha prioritzat, entre un ampli ventall de temàtiques ambientals, les activitats sobre la problemàtica de les escombraries i la pràctica de la selecció de productes usats de cara al seu reciclatge. A hores d'ara aquesta matèria ha estat força assumida per les escoles. Per això, i sense deixar de treballar els residus, durant el darrer curs es va tractar amb major èmfasi un altre tema cabdal, l'aigua. És important que des de les

escoles es treballin els hàbits d'estalvi i conservació d'aquest recurs escàs i valuós. Per tant, algunes de les activitats es proposaven la consecució d'aquest objectiu. Al mateix temps, es van tenir molt en compte totes aquelles activitats que tenen a veure amb la millora de l'espai escolar i el coneixement del propi entorn (ambientació dels centres, enjardinaments, itineraris, etc), feina que va significar la col.laboració de mestres, alumnes, pares i personal no docent.

QUADRE 2

QUADRE 3

	EDUCACIÓ AMBIENTAL															ETAPES EDUCATIVES						MESTRES I PROFESSORS						
	TEMES															PARVULARI			EDUCACIÓ PRIMÀRIA				E. SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA					
	RESIDUS SÓLIDS URBANS I TRACTAMENT	MEDIOURBA	AGRICULTURA	AIGUA	ENERGIA	CONSUM	INDÚSTRIA	MEDIAMB. I DESENV. SUSTENTABLE	TRANSPORT	ESPAIS VERDS	ECOSISTEMES	GEOGRAFIA	POBLACIÓ	RECURSOS NATURALS	CANVI CLIMÀTIC	DESFORESTACIÓ I DESERTIFICACIÓ	CONTAMINACIÓ	CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI	DESCOBERTA DE L'ENTORN NATURAL I SOCIAL	INTERCOMUNICACIONS I LLenguATGES	LL. PLÀSTIC		CONEXIAMENT DEL MEDI SOCIAL I CULTURAL	CONEXIAMENT DEL MEDI NATURAL	EDUCACIÓ ARTÍSTICA, VISUAL I PLÀSTICA	CIÈNCIES DE LA NATURAL ESA	CIÈNCIES SOCIALS	LLÈNGUA
VIDEO "AMBIENTALITZAT CORNEL·LÀ"	○	●				○				○			○				○		○				●					
VIDEO "MITEM LA NATURA"	●										●			○			○						○				○	
DIAPORAMA "PASSEJANT PER CORNEL·LÀ"	○	●	○			○			○								○		○				○					
DIAPORAMA "ESCOLTEM LES ESCOMBRIARIES"	●																						○					
RECALLABLE AMBIENTALITZAT	○	●								○																		
RECALLABLE ESCOMBRIARIES	●																											
CICLES DE LA MATÈRIA	○	○									●			○			○											
JOC "AMBIENTALITZAT"	○	●		○		○				○													●					
LLIBRET "ELS RESIDUS URBANS UN PROBLEMA GLOBAL"	●	○															○											
ITINERARI URBÀ: EDUCACIÓ AMBIENTAL A CORNEL·LÀ	○	●	○	○	○	○	○		○	○	●	○	○						○									○
ITINERARI "CORNELLÀ PAS A PAS"	○	●				○	○		○	○		○	○	○					○									
SETMANA DEL MEDI AMBIENT I DESENVOLUPAMENT, INTERMON	○		○	○		○		●					○							○								
DEIXALLES I RECICLATGE 1	●			○	○	○											○											
DEIXALLES I RECICLATGE 2	●			○	○	○											○											
DEIXALLES I RECICLATGE, GUIA DEL MESTRE	●																											
VIDEO "AMBIENTALITZAT II"		●																										
TREBALLEM LES ESCOMBRIARIES	●			○		○					○																	
MANUAL AUDITORIÀ	○			○		○																						
FONS D'EQUIPAMENTS D'E.A.																												

● TEMA PRINCIPAL ○ TEMA TRACTAT

3. OBJECTIUS GENERALS DEL PROGRAMA

El PIDEAC té com a finalitat apropar al coneixement, respecte i millora del medi a la població escolar i, indirectament, al conjunt de la població de Cornellà. Els objectius generals d' "*Ambientalitza't*" són:

- * **Oferir** un ventall ampli d'activitats d'educació ambiental que es poden realitzar des dels centres d'ensenyament, amb l'assessorament tècnic i financer necessari.
- * "**Ambientalitza't**" , és a dir, incorporar la temàtica ambiental a les activitats educatives dels centres, tant les lligades al currículum, com les extracurriculars.
- * **Permetre** la integració de l'educació ambiental al currículum escolar.
- * **Canviar**, a nivell educatiu, les pràctiques individuals cap a pràctiques col·lectives, que impliquen tant alumnes com personal docent i no docent.
- * **Apropar** al coneixement del medi, tant a escala local (el barri, la ciutat,...) com global (l'atmosfera, el planeta,...).
- * **Sensibilitzar** per adquirir actituds i comportaments envers el respecte i la millora del medi.
- * **Participar** activament en el perfeccionament de l'entorn, col·laborant en el manteniment dels espais enjardinats, respectant les instal·lacions comunes, estimant el seu entorn.
- * **Seleccionar i reduir** els residus que es generen als centres d'ensenyament i a casa.
- * **Estalviar** els recursos naturals: els materials, l'aigua i l'energia.

Aquests objectius generals s'han desenvolupat i s'han concretat en un conjunt d'objectius específics adaptats a cada curs i a cada fase del Programa.

4. CONTINGUTS

Des dels seus inicis, l'educació ambiental ha estat tractada des de l'àmbit educatiu no formal, especialment a partir d'equipaments especialitzats, tals com escoles de natura, centres d'aprenentatge, granges-escola, museus, etc. L'actual reforma del sistema educatiu proposa la integració de l'educació ambiental a les diferents àrees curriculars (naturals, socials, llenguatge, etc.) dels centres d'ensenyament. És el que s'anomena un eix transversal del currículum escolar.

Per fer efectiva aquesta integració és necessària una tasca intensa de formació del personal docent, així com l'elaboració de materials curriculars i programes d'educació ambiental que es puguin implantar fàcilment en els centres d'ensenyament. El PIDEAC ha pretès ser un recurs per treballar aquest eix transversal de manera interdisciplinària als diferents nivells educatius, principalment en l'educació primària i l'educació secundària.

"*Ambientalitza't*" respon a una concepció de currículum obert, és a dir, que s'adapta a les necessitats i possibilitats de l'escola i l'institut. Així doncs, pot aplicar-se simplement com a recurs per realitzar activitats aïllades, fins a integrar-lo totalment a la programació escolar.

El Programa inclou continguts que en educació primària es poden treballar, principalment, en les àrees de coneixement del medi natural i del medi social i cultural. Pel que fa a l'educació secundària obligatòria, s'incorpora bàsicament en les àrees de ciències socials i ciències de la natura. Tot i que és en aquestes àrees on es tracten més els temes referents al medi, hi ha valors i procediments que es poden incloure en la majoria de les àrees i activitats, i que permeten un treball interdisciplinari.

Fins ara, l'ensenyament formal ha valorat, per sobre de tot, els continguts referents a fets i conceptes del coneixement. La nova reforma educativa dóna la mateixa importància als continguts referents a actituds, valors i normes. Precisament, és en aquesta direcció que s'orienten els continguts del PIDEAC, sense oblidar, però, l'adquisició de coneixements conceptuals. La raó d'aquesta elecció està en que la finalitat principal del programa és aconseguir una millora significativa dels hàbits i del comportament dels alumnes envers el medi, tant físic i natural com social. El procediment habitual és utilitzar dades i punts de referència que es troben en l'entorn més pròxim de l'alumne, per tal de plantejar problemes i solucions, que poden tenir tant un abast local com planetari.

A partir d'aquesta finalitat genèrica, el Programa ha plantejat una sèrie d'objectius didàctics. Per assolir-los ha proposat i realitzat un conjunt de recursos i activitats educatives i informatives, els quals es detallen en els quadres 2 i 3.

5. DIRECCIÓ, ORGANITZACIÓ I COORDINACIÓ TÈCNICA

El PIDEAC és un programa promogut per l'Ajuntament de Cornellà, a través de l'Institut Municipal d'Educació (IME), dirigit i coordinat tècnicament per La Vola-Equip d'Educació Ambiental.

Des dels seus inicis ha comptat amb una persona que ha treballat conjuntament amb un tècnic de l'IME en les tasques de coordinació tècnica i de seguiment. Durant els dos primers cursos ha estat a disposició dels centres d'ensenyament un cop a la setmana. En els dos últims cursos va ampliar la dedicació a dos dies setmanals.

Les feines de coordinació han estat diverses:

- Coordinació de les diferents activitats que ha ofert el programa al llarg dels quatre cursos.

- Seguiment directe de les activitats que s'han dut a terme en els centres d'ensenyament.

- Coordinació interna (educadors, tècnics municipals, conferenciants, etc) i amb els centres d'ensenyament.

- Coordinació IME - La Vola.

A cada centre hi havia una persona responsable de canalitzar les activitats de l'*Ambientalitzat*, normalment el cap d'estudis. Les funcions concretes eren les d'enllaçar amb l'organització i coordinar els mestres i professors per coordinar les activitats. En la majoria de casos la persona ha estat la mateixa durant els quatre cursos.

Cada trimestre es celebrava una reunió amb els responsables del programa per recordar i introduir les noves activitats i la forma d'organitzar-les.

6. VALORACIÓ

Tot programa ha de tenir un apartat d'avaluació per tal d'analitzar si s'han aconseguit els objectius plantejats. Al llarg dels quatre cursos de funcionament, el PIDEAC ha realitzat diferents models de valoració i avaluació de les activitats:

- Enquestes de valoració d'activitats concretes (exposicions, tallers, *Fils*,...) dirigides al personal docent i als educadors ambientals responsables de conduir les activitats. L'objectiu és valorar el contingut de l'activitat, els recursos utilitzats, la organització i la resposta dels alumnes, mestres i professors.

- Enquestes de valoració global de les activitats del curs i del Programa adreçades als mestres i professors, per conèixer la seva incidència a l'escola i les perspectives de futur.
- Avaluació realitzada per l'Escola de Mestres d'Osona a principis del curs 92-93 amb l'objectiu de conèixer la incidència del programa en els centres d'ensenyament i valorar el canvi d'actituds dels alumnes i del personal docent a favor del medi. L'avaluació s'ha realitzat mitjançant una enquesta efectuada en dues fases, la segona d'elles per analitzar la perduració o no de les actituds manifestades a la primera.
- I l'avaluació que es presenta a continuació realitzada un cop finalitzat el programa.

III. L'AVALUACIÓ DEL PIDEAC

1. L'AVALUACIÓ DE PROGRAMES

En l'aplicació de polítiques públiques, l'avaluació dels resultats que se n'obtenen és una pràctica cada vegada més habitual. Per a les administracions públiques és molt important valorar el seu treball en termes d'eficiència. Però l'avaluació també és una manera de conèixer l'evolució dels problemes socials. Per això és en el camp de l'actuació pública on es troben els estudis fets sobre avaluació de programes i sobre les metodologies que s'utilitzen.

En aquest terreny, avaluar un programa és valorar-lo, valorar-ne l'eficàcia, el disseny, l'adequació, els efectes..., emetre un judici sobre el programa i el seu resultat. Això implica generalment que un programa s'avalua a partir dels objectius que el defineixen, i per tant des del punt de vista i de l'interès de qui ha fet el programa.

A partir d'aquí, hi ha moltes formes d'avaluació, o moltes avaluacions possibles, segons Francisco Alvira². Des de l'avaluació de les necessitats d'una població abans de la formulació d'un programa fins a l'avaluació de l'impacte que ha tingut un cop s'ha realitzat, hi ha tota una sèrie d'aspectes que tot sols ja serveixen per valorar l'eficàcia del programa. Així, l'avaluació de les necessitats d'una població determinada constitueix una fase prèvia, que serveix per evitar errades en l'elaboració d'un programa (es pot definir com una mesura preventiva). La fase següent és l'avaluació del disseny del programa, la determinació dels seus objectius i la concreció dels mitjans pels quals s'han d'assolir.

L'avaluabilitat d'un programa depèn molt de què s'expliciti d'una manera clara la manera com s'assoleixen els objectius, l'operativitat del programa, les

² Alvira Martín, Francisco, *Metodología de la evaluación de programas*. CIS. Cuadernos metodológicos, Madrid, 1991.

tècniques concretes en què es basa i les hipòtesis a què responen. En el vessant de l'aplicació, un aspecte és la implementació del programa, que dóna raó de si s'estan realitzant les activitats del programa. L'altra aspecte important que es pot avaluar és la cobertura del programa, per saber si realment el segueix el grup de població al qual va adreçat.

El que és clau per a qualsevol programa, però, és l'avaluació de resultats, tant dels resultats esperats com dels resultats no esperats, perquè és fàcil que l'impacte del programa vagi més enllà del que s'ha previst. Així, al costat dels efectes volguts, una avaluació òptima hauria d'identificar els efectes no volguts, com també descobrir aquells efectes secundaris, que no tenen perquè ser negatius.

La possibilitat de dur a terme una avaluació dels resultats depèn en bona part d'una definició clara dels objectius i dels mitjans per assolir-los, qüestions que s'han de fixar en el disseny mateix del programa. Això és així sobretot quan es tracta d'una **avaluació interna**, és a dir, quan l'avaluació està incorporada al mateix desenvolupament del programa.

L'**avaluació interna** representa una avaluació permanent, la qual cosa permet anar modificant el programa. Aquest tipus d'avaluació és molt útil en situacions de recursos escassos. Però també pot implicar metodologies més participatives, quan s'implica les mateixes persones que el reben en el disseny del programa i el tractament de la problemàtica que tracta. Per exemple, per mitjà de reunions periòdiques en què es posin en discussió no solament la problemàtica social que tracta el programa, sinó el disseny mateix de les actuacions que aquest proposa.

No s'ha de confondre, però, aquest tipus d'avaluació amb el que s'anomena el **seguiment** d'un programa. Efectivament, cada vegada més es tendeix a diferenciar entre seguiment i avaluació. Quan parlem d'avaluació ens referim aquí a la valoració o el mesurament dels resultats obtinguts en una activitat programada. El terme **seguiment** es refereix, en canvi, al desenvolupament correcte de les activitats i a

les incidències que hi poden aparèixer, que indiquin la necessitat de millorar el programa d'activitats.

D'altra banda, l'avaluació externa serveix sobretot per a l'avaluació dels efectes d'un programa, que es pot fer d'una manera autònoma al seu desenvolupament. Se sol plantejar al final de l'aplicació d'un programa, i per tant en pot aparèixer deslligat, de tal manera que se centri l'avaluació en els canvis esperats. Quan la població que segueix un programa és molt indefinida i gran, és més fàcil aquest tipus d'avaluació, mitjançant la realització de mostres representatives. En aquests casos, és habitual la utilització de tècniques quantitatives com l'enquesta telefònica o per correu. Tanmateix, creiem que no es poden oblidar les tècniques qualitatives si a més dels efectes d'un programa, volem saber com és rebut i interpretat per la població.

2. PLANTEJAMENTS I LÍMITS DE L'AVALUACIÓ EN EDUCACIÓ AMBIENTAL

D'avaluacions específiques de programes d'educació ambiental, n'hem trobat ben poques. La Vola ens ha proporcionat un parell d'avaluacions fetes als Estats Units, i al CEDRE de l'ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona hem trobat alguns articles que tractaven el tema, alguns amb una perspectiva històrica i altres en forma d'una proposta molt escadussera.

Concretament, d'una proposta de l'**Ecological Citizenship de Chicago**, hem trobat interessant l'ús d'una carta molt breu, que amb un qüestionari mínim pregunta als pares sobre la recepció del programa d'educació ambiental a casa. La resta dels qüestionaris que s'utilitzen es basen en preguntes tècniques sobre qüestions ambientals o preguntes actitudinals adreçades al professorat. També compta amb una enquesta d'autoavaluació i un guió d'observació a l'aula per al professorat.³

³ En el cas del programa de Comellà, creiem que s'ha de tenir en compte que el programa el condueixen educadors ambientals contractats per la mateixa empresa que porta el programa. Això vol dir que l'avaluació de la didàctica que es duu a terme s'hauria de fer d'una altra manera, prenent com a base el treball en equip dins la mateixa empresa.

Tanmateix, nosaltres pensem que potser és més útil una orientació menys actitudinal a l'hora d'avaluar aquest tipus de programes, per tal d'evitar respostes massa condicionades per allò que se suposa que u ha de dir. Les "actituds" tenen un contingut social i normatiu molt fort, que suposa un reconeixement social d'allò que s'ha de fer. Però això no ens explica com es tradueixen aquestes actituds en els comportaments que tenen les persones en la seva vida quotidiana.

D'altra banda, el model que presenta el **Departament d'Educació de Califòrnia**, destaca pels plantejaments que fa respecte a l'educació ambiental. Segons el text, els estudiants han d'assumir el paper d'educadors de la família i dels amics. Així mateix, s'apel·la al voluntarisme dels mestres per assolir una escola innovadora, que doni raó d'aquests problemes nous que encara la societat. Aquests dos supòsits tenen una relació directa amb el programa que avaluem nosaltres. D'una banda, el PIDEAC està adreçat als joves, pensant en el futur, però també ha integrat els pares d'alumnes en diverses activitats del programa, tot i que la seva participació en el programa no ha estat tan concorreguda ni tan abundant com en el cas dels alumnes. Per tant, el programa ha arribat a les famílies, tant a través dels fills com a través de la participació directa dels pares.

Nosaltres, en l'avaluació, hem tingut en compte la transmissió del programa a la família com un element important. De fet, ens pregunten si allò que plantegen a Califòrnia és possible: els fills poden esdevenir "educadors ambientals" dels seus pares i dels seus amics? Si fos així, podríem dir que en el nostre cas el programa fet a Cornellà hauria aconseguit incidir més enllà de les activitats que ha organitzat, de fet hauria assolit un nivell molt alt d'influència, que s'hauria de plasmar almenys en un canvi d'hàbits de la població de Cornellà. Però com que no ens volem precipitar a donar respostes, nosaltres deixem aquesta idea del paper educatiu dels estudiants com una pregunta que recollirem més endavant.

El Departament d'Educació de Califòrnia també vincula l'educació ambiental amb la idea d'una escola innovadora, que assumeix els problemes nous de la societat. Això mateix es podria plantejar respecte al PIDEAC, que s'ha dut a terme

just en el context previ a l'aplicació de la reforma educativa. Es pot dir que el nou currículum educatiu de primària i secundària dóna una oportunitat d'or a l'educació ambiental perquè formi part de ple dret dels continguts escolars, com a matèria transversal.

Aquesta transversalitat implica un ensenyament més globalitzador, interdisciplinari, no adscrit als compartiments estancs que són les matèries tradicionals i que s'estructura amb elements que són rellevants en la vida quotidiana extraescolar. En definitiva implica l'aprenentatge d'actituds més que l'aprenentatge de continguts, o en tot cas els continguts s'aprenen amb aquesta finalitat. Tal com diu un article de les *II Jornadas sobre Experiencias de innovación educativa en la Comunidad Autónoma de Aragón*⁴, «L'educació ambiental és per a nosaltres un valor fonamental en la consecució d'un model social, com configurador de ciutadans responsables, participatius i respectuosos envers els recursos naturals.»

En aquesta línia, hi ha autors, com Carmelo Marcén, de l'ICE de Saragossa, que entenen l'avaluació en educació ambiental com una avaluació curricular més, però basada en actituds i no en coneixements. El que s'avalua, per tant, és el canvi d'actituds de l'alumne, cosa que pot suposar que es construeixin models de comportament tant "respectables" com qualsevol dels continguts que ha tingut fins ara el currículum escolar, però que s'imposin amb més convenciment i menys esperit crític que no pas aqueixos continguts.⁵

⁴ García Maynar i altres, "Educación medioambiental", *Informes. Experiencias de innovación educativa en la Comunidad Autónoma de Aragón (Actas de las II Jornadas)*. ICE-Universidad de Zaragoza, 1992.

⁵ La qual cosa fa pensar si és lícit que se sancioni formalment l'actitud dels alumnes envers el medi ambient. Una qüestió és que el respecte al medi ambient s'assoleixi per la vida de conscienciar, de fer conèixer el problema i les mesures que s'hi han d'aplicar. Una altra qüestió és que s'obligui a adoptar unes pautes de comportament, que no tenen perquè estar en consonància amb l'opinió de qui és obligat.

Així doncs, hi ha una relació clara entre aquest model d'ensenyament (i de ciutadà) que proposa la reforma i el que es deriva de l'educació ambiental mateixa. La reforma construeix el currículum en base a tres eixos, que són: hàbits, actituds i coneixements. Al seu torn, el moviment ambientalista es debat entre un concepte d'innovació tecnològica, de descobriment de noves fonts d'energia, d'aplicació més "racional" de les tecnologies existents... i un concepte ètico-ideològic, de canvi social, de revolució sense esclat, d'apostolat sense església per a la transformació moral dels individus.

En efecte, l'assumpció del respecte al medi no es planteja només com una qüestió de prendre consciència puntualment del problema ambiental del planeta, sinó que suposa la racionalització dels actes més quotidians, l'exigència permanent d'aquesta consciència assumida, com l'única manera en què es pot capgirar la progressiva degradació de l'entorn. El problema és si és possible exigir permanentment aquesta "consciència" ambiental. Si ho és, ben segur que requereix una mena de predisposició força semblant a allò que Weber anomena "ascetisme intramundà", i una forta racionalització de la vida quotidiana.⁶

Malgrat tot, qualsevol voluntat "racionalitzadora" en un sentit ecològic topa contra totes les evidències imposades per un mercat ple de productes plastificats —si enfoquem la qüestió cap al consum. Però topa sobretot contra les contradiccions mateixes de la nostra societat: no es pot deixar de banda que el problema del medi ambient és un problema del qual són uns dels responsables principals les indústries que generen residus, que superen la capacitat d'assimilació per part del planeta i la capacitat social de tractar-lo.

Aquestes qüestions no es poden deixar de banda en l'avaluació del PIDEAC, ja que ens ajuden a entendre millor fins a quin punt els mateixos objectius que es proposa un programa són possibles. Sovint es culpabilitza als ciutadans del fet de

⁶ Weber, Max, *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*. Ed. 62/Diputació de Barcelona, Barcelona, 1984.

no assumir els plantejaments ambientalistes, del fet de no tenir un comportament respectuós amb el medi ambient; però no es té en compte les contradiccions que pot comportar fer cas de criteris ambientals en el comportament de la vida quotidiana per a qualsevol persona.

Per això és tan fàcil també **trobar discrepàncies entre els valors declarats, o les actituds, i els comportaments reals**, tal com exposa **Jorge Riechmann**⁷, en un article publicat en el núm. 56 de *Mientras Tanto*. L'article s'ocupa de les dificultats psíquiques del problema ecològic i assenyala el següent: la tendència a l'anonimat en la nostra societat, a entendre el funcionament de les coses com en un immens engranatge, ens fa menys responsables. Les persones ben integrades en xarxes socials tendeixen a establir relacions cooperatives i de reciprocitat amb els seus semblants, cosa que la tendència a l'anonimat i a l'aïllament dels individus de la nostra societat no afavoreix.

D'altra banda, i això és important en l'avaluació de programes d'educació ambiental, Riechmann para esment en les discrepàncies entre els valors declarats, o les actituds, i els comportaments reals. Segons algunes investigacions, diu, una consciència ecològica elevada només garanteix comportament ambientalment benigne quan això comporta escasses molèsties i costos per a la persona en qüestió.

Per a nosaltres, no es tracta de fer servir una perspectiva economicista-conductista que parli de guanys i costos, d'inputs i outputs, ni es tracta de parlar de la *resistència* a adoptar un comportament ecològic. De tota manera, la crítica de Riechmann és interessant en el sentit que les persones poden entendre que separar totes les deixalles que es generen en una llar suposa un cost, o una molèstia, que hem d'interpretar, evidentment, com un concepte subjectiu, que respon a les pressions socials (en aquest sentit, també a les campanyes de conscienciació ecològica), a les formes de vida, a la ideologia, etc.

⁷ Riechmann, Jorge, "Límites, inconsistencias y bloqueos. Notas sobre algunas dimensiones psíquicas de la crisis ecológica", *Mientras Tanto*, núm. 56, des. 1993 - gen. 1994, pp. 37-63.

En tot cas, la dificultat de la consciència ecològica, i la seva pretensió, es deixar de ser-ho, de consciència, per esdevenir un conjunt de comportaments i normes que formin part del "món donat per descomptat". En la mesura que aquestes normes esdevinguin evidents per a qualsevol ciutadà, resultaran menys problemàtiques (menys costoses).

3. L'AVALUACIÓ DEL PIDEAC

Totes aquestes qüestions referents a l'educació ambiental i a l'avaluació de programes d'educació ambiental afecten a l'avaluació del PIDEAC. De totes n'hem extret el que són per a nosaltres **punts de partida bàsics per a l'avaluació d'aquest programa**, qüestions que hem de considerar com a supòsits de l'avaluació. Aquests punts de partida es poden esquematitzar de la manera següent:

- **L'educació ambiental és una aposta de futur**, per això està enfocada principalment cap als estudiants, i per això el programa "Ambientalitza't" s'ha adreçat sobretot a les escoles.
- Se suposa que els estudiants han de transmetre a casa el que aprenen a l'escola sobre com respectar el medi ambient.
- Els pares d'alumnes poden participar, així, indirectament del programa. En el PIDEAC, però, també s'han organitzat activitats per als pares (excursions, exposicions públiques, etc.).
- Cal entendre l'educació ambiental avui a Catalunya, i en concret el PIDEAC, en el marc de la **reforma educativa**. Concretament, es pot encabir l'educació ambiental com en el que s'anomena "educació amb valors", ja que l'educació ambiental (i aquest és un element molt present en el PIDEAC), s'enfoca tant des d'un punt de vista d'actuació cívica, de valors ciutadans, com des del punt de vista de l'adquisició de coneixements sobre els problemes ambientals i les

formes adequades per a respectar el medi ambient (que tenen sovint una expressió tècnico-científica).

- **Cal tenir en compte “límits” i les “inconsistències” amb què topen els plantejaments ambientalistes en la societat occidental actual, per poder entendre, a més de les raons que poden tenir les persones per actuar amb respecte pel medi ambient, les raons que tenen per no fer-ho.**

Durant els quatre anys que va ser posat en pràctica, el programa havia d'introduir un comportament de respecte a l'entorn a les escoles, com una manera d'arribar a canviar les actituds de la població de Cornellà. En aquest sentit, com diem, les persones en edat escolar representen una aposta de futur. En l'avaluació hem tractat els estudiants com un grup específic, hem volgut conèixer quin efecte hi ha tingut el programa en el col·lectiu que hi ha participat directament.

Però a més d'aconseguir apropar la població escolar al coneixement, el respecte i la millora del medi ambient, el PIDEAC, indirectament, també volia apropar-hi la resta de la població de Cornellà. És per això que de tots els objectius que s'havia marcat el programa, nosaltres tractem d'una manera rellevant el que es podria anomenar els efectes que ha tingut en **el canvi d'hàbits dels alumnes dels centres de Cornellà i de les seves famílies**. En aquest sentit podríem parlar d'influència directa, en el cas dels alumnes, i indirecta, en el cas de llurs famílies.

De fet, el que ens interessa és veure fins a quin punt un programa d'aquest tipus pot provocar canvis d'hàbits en les famílies. Podem considerar que aquest és **l'objectiu final del PIDEAC: influir en els alumnes, i a través d'ells, en llurs famílies, perquè canviïn els hàbits i els comportaments envers el respecte i la millora del medi**. Així doncs, dels objectius generals exposats al primer capítol, l'avaluació que hem realitzat s'ha centrat en els aspectes següents, que concreten els objectius generals del programa en el que considerem els aspectes més visibles.

Respecte al que hem anomenat "límits" i "inconsistències", ens referim tant a les situacions d'*incoherència* en què es poden trobar les persones, com a les contradiccions mateixes de l'avaluació en educació ambiental. En el primer sentit, **farem especial atenció als inconvenients que suposa per part de la gent haver d'actuar d'una manera determinada per respectar el medi ambient.**

En el segon sentit, es tracta de no caure en la trampa d'utilitzar en l'avaluació els mateixos conceptes (i per tant, d'utilitzar els mateixos supòsits) que utilitza l'educació ambiental mateixa. Amb això volem dir que no podem pressuposar certes coses, és a dir, en contra del que s'acostuma a fer en aquests temes, no parlem ni de consciència, ni d'actituds, ni de valors. **El més normal és que un programa d'educació ambiental estigui adreçat a canviar les actituds i/o les consciències de la població. El problema és que, des del punt de vista de l'avaluació, aquests conceptes són absolutament intangibles, tot i que constitueixen un vocabulari bàsic en la promoció i l'educació ambiental.**

Podríem intentar resoldre aquest problema metodològic provant d'aclarir què volem dir exactament quan diem que algú té una determinada "actitud" respecte a un tema. Volem dir que sempre, davant d'una situació, actuarà de la mateixa manera? Volem dir que té molt clar com s'ha de comportar? Volem dir que té una moral interioritzada? El cert és, però, que quan parlem amb aquests conceptes, el que fem és pressuposar una idea de permanència de la manera d'enfrontar-se a determinades qüestions per part de les persones, amb una certa identitat, amb independència de l'entorn en què se situa la persona. El mateix podríem dir de la "consciència", al marge de les diverses situacions en què es troba una persona en la seva vida quotidiana; situacions diferents i contradictòries.

Segurament, en el cas de la consciència ambiental podem trobar una certa coherència entre la "consciència" que declara tenir una persona sobre un tema i el seu comportament quan aquest comporta escasses molèsties i costos per a la persona en qüestió. Per això, és molt possible que si intentem observar les "actituds" de la gent, ens sorprendrem: potser que la mateixa persona canviï el seu

comportament i les seves afirmacions d'un moment a l'altre. En els grups de discussió ha estat un dels fenòmens que hem observat. El "depèn" podria posar-se davant de totes les afirmacions que s'hi fan.

Tanmateix, la nostra intenció aquí no és resoldre el dubte sobre el significat d'aquests conceptes, ni de trobar la manera de fer-los servir. **Pel que fa a l'avaluació del PIDEAC, la nostra proposta consisteix a treballar amb indicadors concrets, per això parlarem d'hàbits, de costums, d'accions concretes, en comptes d'actituds i de consciència ambientals.** Més ben dit, estudiarem hàbits, costums, comportaments, però no pas actituds. Igualment, estudiarem el que anomenem percepcions i coneixements, és a dir allò que els ciutadans de Cornellà saben sobre aspectes concrets del reciclatge, o allò que perceben respecte a la disposició dels contenidors del seu barri. I, en canvi, no parlarem de "consciència ambiental", o de "sensibilitat ambiental".

En definitiva, el que esperem de l'avaluació és que doni raó de fins a quin punt les famílies de Cornellà estan actuant tal com el programa ha ensenyat que ho fessin als alumnes. De tota manera, això no ho resol tot. En la mesura que parlem d'hàbits interioritzats, sovint és difícil desgranar com s'han interioritzat, com han esdevingut hàbits, és a dir, maneres de fer que formen part del "món donat per descomptat".

Els temes concrets en què se centra el programa són la recollida selectiva de paper, vidre, piles i fàrmacs, l'estalvi d'energia (llum, aigua, calefacció), la neteja i el respecte de l'entorn (jardins, parets, papers, etc.), i finalment conèixer la ciutat, respectar-ne els espais, mantenir una actitud cívica en general. De fet, el programa té com a objectiu final que els escolars —i els ciutadans— de Cornellà adoptin una actitud de civisme a la seva ciutat.

Eixos temàtics de l'avaluació del PIDEAC

- **Hàbits** en relació a la separació de deixalles a les famílies, l'estalvi d'energia a la llar i els hàbits de compra en relació als envasos.
- **Percepcions** sobre les dificultats d'adoptar aquests hàbits
- **Coneixements** en relació a la separació de deixalles, el reciclatge, formes d'estalvi a la llar, selecció d'envasos a la compra, etc.
- **Concepte** de medi ambient.
- **Problematització** del medi ambient (quins problemes es consideren més greus, i a qui s'atribueixen les responsabilitats).
- **Coneixement de l'"Ambientalitza't"**.
- **Opinió** sobre les campanyes ambientals.
- **Transmissió** del programa (de les activitats que s'han fet als centres) als pares.

Altres problemes que ens hem trobat a l'hora de plantejar l'avaluació són els següents:

a) La indefinició dels objectius

b) La dificultat d'avaluar el programa com element aïllat

c) El treball de camp, l'accés a les persones

a) La indefinició dels objectius. En la majoria de casos, com el cas de Cornellà, ens trobem que els objectius són molt genèrics, tot i que sovint

s'acompanyen de subobjectius, definits pels continguts del programa: l'enjardinament d'escoles, l'ús de materials que parlen de temes ambientals, etc.

Una manera de solucionar el problema de la definició dels objectius seria incorporant l'avaluació en el mateix disseny del programa. Això no només solucionaria aquest aspecte, és clar, sinó també la fiabilitat dels indicadors que s'utilitzen per avaluar-lo.

L'altra manera que tenim per definir els objectius és veure com s'ha aplicat el programa sobre el terreny, quins recursos i quines tècniques s'han utilitzant. Buscar quines accions immediates s'han de desprendre de la influència del programa en la població de Cornellà de Llobregat.

b) La dificultat d'avaluar el programa com a element aïllat. Aquest és un requisit fonamental per avaluar la incidència d'un programa. En el cas de l'educació ambiental no és gens fàcil. El medi ambient ha esdevingut un tema estrella dels mitjans de comunicació en pocs anys. En els grups de discussió que hem fet am els alumnes hem pogut comprobar la facilitat que tenen per recordar alguns anuncis o programes televisius referits a la qüestió ambiental. La retenció de les imatges de la televisió és més evident que no pasa la retenció de les activitats que s'han fet durant el programa.

En aquest sentit, seria fàcil deduir que té més efecte la televisió que no pas un programa fet a l'escola, però seria una conclusió precipitada. El fet que no es recordi tant el programa com a tal com les imatges de la televisió no vol dir que el programa no hagi tingut efectes més profunds. La relació entre el programa i les conductes dels alumnes segurament és menys visible, fins i tot per a ells mateixos.

c) El treball de camp, l'accés a les persones. En el cas d'una avaluació amb alumnes d'escoles no és gens difícil accedir a la població que s'estudia. En el cas dels pares, però, ha estat una feina complicada. Naturalment, l'accés als pares d'alumnes per part dels responsables de l'avaluació s'ha de fer a través de l'escola,

de la direcció de l'escola o de l'APA. En tot cas, tant si es fa a través d'autoritats escolars com si es fa directament per part de l'equip de l'avaluació, el canal que s'utilitzi per convocar un grup de discussió sempre condiciona la composició del grup.

Per tant, Si haguéssim d'extreure'n una conclusió, diríem que cal maliciar-se dels pares que fan cas d'una convocatòria per a un grup de discussió sobre medi ambient (no se'ls explicava del tot el motiu del grup). No pas perquè tinguin res de dolent, sinó perquè no es pot dir des del punt de vista sociològic, que formin un grup "normal". En el sentit que els pares que assisteixen a aquesta mena de reunions no solen representar amb fidelitat la població que s'estudia.

IV. METODOLOGIA

El programa "Ambientalitza't" s'ha desenvolupat a tota la ciutat de Cornellà, excepte en un parell de centres. En total es tracta d'uns 15.000 alumnes repartits en 24 centres de primària i 5 centres de secundària. **La mostra que hem tret d'aquesta població ha estat construïda d'una manera qualitativa.** És a dir, no s'han utilitzat criteris estadístics de proporcionalitat, sinó que el que hem fet ha estat escollir alguns dels centres escolars de Cornellà segons la relació que han mantingut amb l'"Ambientalitza't".

Amb la idea que era necessari aïllar el programa perquè fos possible utilitzar-lo com a variable independent, hem considerat oportú crear un grup de control, en oposició al grup dels centres que han fet el programa. Així doncs, la mostra de l'avaluació es distribueix entre quatre centres que han fet el PIDEAC i 2 centres que no l'han fet, de fet els únics de Cornellà.

La mostra es reparteix igualment entre centres de primària i centres de secundària. En cadascun d'aquests grups, escoles i instituts, es va buscar els centres que representaven una situació extrema de molta implicació en el programa o de molt poca. És a dir, seguint les indicacions de La Vola sobre el desenvolupament que ha tingut el programa en els diferents centres, es va buscar alguns dels centres que havien participat més en les activitats. Aquests constitueixen el que anomenem **"grup de programa"**, mentre que els dos centres que no han fet l'"Ambientalitza't" constitueixen el **"grup de control"**.

Concretament, els centres escollits són:

• Escola Abat Oliba (barri Riera) • Escola Pius XIIè (barri Centre)	• Escola Santa Eulàlia (barri Gavarrà)
• IB Joan Miró (barri Riera) • IFP Esteve Terrades (barri Gavarrà)	• IFP Miquel Martí i Pol (barri Riera)

De cadascun dels centres s'han agafat només els alumnes dels dos últims cursos, ja que són els que han seguit durant més temps el programa.

Som conscients que fer una mostra d'aquesta manera té els seus inconvenients, i cal tenir-los en compte. Però sobretot cal tenir clars els criteris amb què s'ha fet. Com dèiem, la primera hipòtesi a validar en aquesta avaluació és si el programa influeix en el comportament de les persones per ell mateix. Hi ha diverses maneres d'avaluar això. Una manera podria haver estat amb una avaluació en dos temps, abans i després de fer el programa. Però com ja hem explicat, no va ser fins al final dels quatre anys que va durar el programa que l'avaluació es va començar a fer.

Una altra manera d'avaluar-ho podria haver estat amb dos temps post-programa: amb una avaluació just en acabar-lo, i una altra uns mesos després. El temps i els recursos disponibles per a l'avaluació no ho feien possible. Així doncs, després d'haver considerat diverses propostes d'avaluació, i tenint en compte les circumstàncies que afectaven la investigació, vam decidir que calia estudiar

simultàniament grups d'alumnes que haguessin fet el programa i grups d'alumnes que no l'haguessin fet.

Parlem ara de les tècniques que hem utilitzat i de com s'ha dut a terme la recollida de la informació, és a dir, el treball de camp.

L'avaluació s'ha plantejat en dues fases: en la primera s'han fet uns grups de discussió amb alumnes i pares d'alumnes. En la segona s'ha passat un qüestionari als dos últims cursos de cada centre, tant per als alumnes com per als pares. En els grups de discussió s'han escollit alumnes només del curs que cada centre ha indicat com el que ha fet més activitats amb l'"Ambientalitza't", mentre que el qüestionari s'ha passat als dos últims cursos de cada centres, que són els que en tot cas han participat més en el PIDEAC.

1. ELS GRUPS DE DISCUSSIÓ

Per començar, hem pensat que calia organitzar alguns grups de discussió amb els alumnes, els pares d'alumnes i els mestres, per tal d'intentar copsar tots aquells aspectes que intervenen en l'adopció de determinades actituds, la facilitat i les dificultats per incorporar unes normes mediambientals en el marc de la vida quotidiana, fent especial èmfasi en l'àmbit familiar, en què es posen en comú les experiències dels alumnes i de llurs pares.

Aquests grups de discussió han tingut una funció exploratòria. És a dir, han servit per obtenir alguns indicadors necessaris per a construir l'enquesta. Així, a partir d'un guió obert, s'han fet diversos grups de discussió amb alumnes d'EGB, amb alumnes de BUP i FP, i amb pares d'alumnes de tots dos nivells. En algun cas, s'ha fet un grup per centre; en altres, però, s'han ajuntat diversos centres. De fet, els centres ha influït molt en la definició del grup. Pel que fa al curs, ens hem deixat guiar pel criteri de l'escola, tot i que sempre han estat alumnes dels dos últims cursos del centre, tant a primària com a secundària.

En el cas dels pares, ens ha costat convocar-los. Ho hem fet primer a través de les APAs, però això ha implicat que vinguessin només pares vinculats a l'APA. Per això en el segon grup de discussió amb pares, han estat convocats directament per la mateixa escola. Tot i així, no ha suposat massa entrebancs per acomplir amb la funció exploratòria dels grups de discussió.

Així doncs, els grups de discussió han quedat definits els grups següents:

1. Alumnes de 7è de l'Escola Santa Eulàlia
2. Alumnes de 8è de l'Escola Abat Oliba
3. Alumnes de 7è i 8è de l'Escola Pius XIIè
4. Alumnes de 4t d'FP i de COU de l'IFP Esteve Terrades i de l'IB Joan Miró
5. Alumnes de 5è de l'IFP Miquel Martí i Pol
6. Pares d'alumnes de l'IFP Esteve Terrades i de l'IB Joan Miró
7. Pares d'alumnes de l'Escola Pius XIIè (en aquest grup estaven convocats els pares de les altres escoles, però només van assistir-hi dues mares del Pius XIIè).

Malgrat la funció exploratòria d'aquests grups de discussió, han ajudat a aprofundir en molts dels aspectes que tractem a l'avaluació, i en alguns casos han estat molt il·lustratius. A més, han servit per descobrir elements nous, que no haurien pogut sortir a l'enquesta; i també d'altres que han estat claus importants per a interpretar l'enquesta. De tot això en parlem al pròxim capítol, on parlem dels resultats que es desprenen de l'anàlisi dels grups de discussió.

El guió que hem utilitzat en els grups de discussió ha anat patint diverses variacions, però sempre mantenint la plantilla inicial, amb els eixos que hem descrit en l'apartat anterior⁸.

⁸ Vegeu Annex 1 per al guió dels grups de discussió.

2. L'ENQUESTA

L'enquesta, tant a alumnes com als seus pares, ha de servir per obtenir dades generals sobre determinades pràctiques directament relacionades amb el que s'ha après al Programa Integrat d'Educació Ambiental. De fet, l'enquesta està constituïda per dos qüestionaris: un per als alumnes i un altre per als pares. Els dos són pràcticament iguals. En el cas dels alumnes es pregunta, a més, sobre la recollida selectiva a l'escola, i sobre la transmissió del programa a casa i la resposta dels pares.

En el qüestionari dels pares es pregunta també sobre la recepció del programa, amb unes altres preguntes, és clar. D'altra banda, hem afegit al qüestionari dels pares una sèrie de preguntes sobre la família, la professió dels pares, l'edat, etc. Pensem que, des d'un punt de vista sociològic, aquesta informació és imprescindible, ja que és un dels aspectes que ens sembla que han de ser rellevants a l'hora d'explicar els comportaments i les percepcions dels ciutadans de Cornellà. De fet, és una manera més fiable de saber algunes coses sobre els hàbits familiars relacionats amb el medi ambient i l'efecte del programa.

La informació que ens ha de proporcionar l'enquesta ve marcada per una sèrie d'objectius, els quals responen a unes hipòtesis:

— **El programa.** D'entrada ens interessa contrastar l'efecte del programa com a tal; per tant utilitzar-lo com a variable independent. Per a fer-ho passem l'enquesta a dos centres que no han seguit el programa, i a quatre centres que sí que l'han seguit. Els dos centres que no han fet el programa en principi han de funcionar com a grup de control. De tota manera, cal tenir en compte certs aspectes que creen algun biaix:

- El centre d'EGB és un centre privat, i el centre de secundària és un FP, la qual cosa els converteix en centres molt diferents. A més, cal tenir en compte que, encara que no s'hagi seguit el programa d'educació ambiental, segons hem pogut

comprovar en els grups de discussió, s'han fet activitats relacionades amb el medi ambient, com a mínim, relacionades amb el reciclatge.

- També s'ha de comptar amb l'efecte difusor que estan tenint actualment els mitjans de comunicació de masses en aquest tema. En alguns grups de discussió s'ha fet palesa aquesta incidència dels mitjans de comunicació.

— **Hàbits.** Seguint els eixos en què treballa el programa, l'enquesta pretén fer un repàs a la compra ecològica, la separació de deixalles i l'ús dels contenidors, el coneixement del programa, i la recepció del programa a casa. No es tracta de fer un repàs exhaustiu, que faria l'enquesta complicada i llarga, difícil de contestar, i de tractar, atès que disposem de poc temps per a l'anàlisi posterior. Es tracta, doncs, de formular algunes preguntes per a cada un dels aspectes esmentats, que ens serveixi com un indicador del que està succeint a les famílies de Cornellà en aquest tema.

— **Percepcions, problematitzacions, opinions.** Acompanyant els hàbits de les famílies, ens interessa preguntar qüestions que ens ajudin a explicar una mica més aquests hàbits. Així, hem fet alguna pregunta sobre les condicions que acompanyen aquests hàbits. Però més que les condicions, es tracta d'una percepció subjectiva. Si preguntem "a quina distància té el contenidor de paper", és perquè pensem que la percepció de distància o proximitat pot afavorir un comportament o un altre, sobretot perquè es tracta d'una percepció subjectiva de l'enquestat/da.

En aquest mateix sentit, preguntem l'opinió sobre el problema ambiental, la neteja a Cornellà, etc., que ens serveixen tant per veure com se situen els pares i els alumnes davant d'aquesta qüestió, i en quin subjecte fan que recaigui la responsabilitat: l'administració, els ciutadans... La hipòtesi és que aquestes percepcions estan en relació amb els comportaments concrets de les persones. També volem saber quina mena de problemes es consideren més greus, com es problematitza el medi ambient, quin pes hi tenen els residus que generen els mateixos ciutadans.

— **La recepció del programa a casa.** Una qüestió important és si els fills han transmès, en alguna mesura, el programa als pares, a casa. Per això es pregunta als pares si els seus fills els parlen de recollida selectiva (és clar que a l'enquesta s'expressa d'una manera més *planera*), l'estalvi d'energia, etc. Als alumnes es pregunta si n'han parlat a casa i sobre la resposta que han tingut dels pares.

— **Característiques familiars.** Pensem que cal controlar d'alguna manera certes característiques de les persones enquestades, que les poden situar en una predisposició més favorable o menys davant dels problemes ambientals i les actituds que demanen. Per això hem posat, en el cas dels pares, una sèrie de preguntes sobre la situació socio-econòmica, l'edat, el barri de residència i la grandària de la família. Tots aquests són factors, sobretot junts, que poden explicar (en el sentit de ser causa, en una relació estadística) l'actitud dels pares.

— **El concepte de medi ambient.** Un dels objectius del programa ha estat canviar el concepte que tenen els ciutadans del medi ambient. Concretament, es pretenia que els ciutadans de Cornellà entenguessin que allò que primer han de tractar amb cura és el seu entorn immediat, és a dir, l'escola, el barri, la ciutat. Als dos qüestionaris hem introduït una pregunta oberta sobre què s'entén que és el medi ambient, per veure si s'inclou l'entorn immediat en la noció de medi ambient. A més, hi ha altres preguntes en què es demana que la persona enquestada triï entre diferents opcions, que l'allunyen o l'acosten a aquesta concepció del medi ambient que pretenia difondre el programa.

— **Control de la resposta.** També hem inclòs un parell de preguntes que ens ajudin a saber qui ha contestat l'enquesta: la mare, el pare o tots dos junts.

Aquestes són les qüestions a partir de les quals hem formulat les preguntes de l'enquesta (vegeu els dos qüestionaris a l'Annex 2).

3. EL PROFESSORAT

En l'última fase de l'enquesta, s'ha fet coincidir vuit persones de cadascun dels centres que han fet el programa (els centres que hem estudiat al llarg de l'avaluació i quatre més). Aquestes persones han estat les que s'han responsabilitzat durant els quatre anys que ha durat el PIDEAC de dinamitzar-lo en el seu centre.

Se'ls ha demanat l'opinió sobre el que havia representat el programa en el seu centre, i sobre els resultats que consideraven que s'havien obtingut. Hem pensat que els responsables del programa a cada centre ens podrien proporcionar una informació de primera mà sobre com s'ha viscut el programa a l'escola, i com ha estat rebut per les famílies. La seva visió, és clar, és necessàriament subjectiva, i està molt imploicada en la mateixa dinàmica del programa. Precisament per això creiem que ens pot proporcionar una informació molt valuosa que complementa la que hem obtingut en els grups de discussió i en l'enquesta. El resultat de la xerrada l'exposem al capítol VII.

V. RESULTATS DELS GRUPS DE DISCUSSIÓ

1. ESQUEMA D'ANÀLISI

Com dèiem en el capítol dedicat a la metodologia, la intenció d'aquests grups de discussió ha estat exploratòria. Per això no hem fet servir sempre el mateix guió. Tant els continguts com la manera de desenvolupar-los han anat canviant per tal d'introduir-hi nous elements o d'enfasiçar-ne alguns. Tanmateix, hi havia una plantilla base de qüestions que hem aplicat a totes les xerrades⁹, i que ens ha servit per analitzar-ne els resultats d'una manera homogènia.

D'aquesta plantilla genèrica, n'hem tret els conceptes o els punts que recollim de cada grup de discussió:

Conceptes d'anàlisi dels grups de discussió

- Activitats relacionades amb el medi ambient
- Explicació a casa de les activitats o del PIDEAC (transmissió del programa)
- Separació de deixalles a casa
- Inconvenients que es plantegen als hàbits de respecte pel medi ambient a la llar
- Coneixements/Percepcions
- Problematització de qüestions relacionades amb el medi ambient
- Civisme
- Concepte de medi ambient

a) **Activitats relacionades amb el medi ambient.** Volem saber si els alumnes recorden les activitats realitzades en el marc del programa. També és una manera

⁹ Vegeu l'Annex 1.

de veure si els centres que no han realitzat el programa fan també activitats d'educació ambiental. Així mateix, volem saber si aquestes activitats han estat una experiència positiva pels alumnes.

b) **Explicació a casa de les activitats o del PIDEAC.** Hem preguntat si s'explicaven aquestes activitats als pares. I també si els consells sobre separació de deixalles es formulaven als pares un cop els fills els havien après a l'escola o a l'institut.

c) **Separació de deixalles a casa.** Es van formular preguntes molt directes sobre si es feia separació de deixalles a casa. Aquesta pregunta sempre es feia un cop la conversa estava ben engegada, quan no implicava una posició tant normativa.

d) **Inconvenients que es plantegen als hàbits de respecte pel medi ambient a la llar.** Aquesta és una qüestió molt important, i és sobretot en els grups de discussió on s'ha intentat ressaltar. D'entrada es plantejava de manera que fos fàcil parlar-ne, i que les persones que no fan separació de deixalles s'atreïssin a dir-ho. Així, es feien avinents els inconvenients que això suposava per part de la conductora del grup. Però mai ha estat difícil que sortissin tots sols els inconvenients de separar les deixalles a casa.

e) **Coneixements/Percepcions.** En els grups de discussió es parlà d'on estan situats els contenidors per a la separació de deixalles, de què vol dir reciclar, de quines conseqüències té, etc. Si parlem de coneixements i de percepcions és per donar a entendre que el que importa no és si la informació que posseeixen les persones és correcta, sinó com afecta la seva percepció de les coses.

f) **Problematització de qüestions relacionades amb el medi ambient.** En la mesura que l'educació ambiental es proposa com a solució a la problemàtica ambiental, cal veure com les persones assumeixen el discurs ambientalista, si reconeixen certs problemes ambientals.

g) **Civisme.** L'educació ambiental, com qualsevol educació, no deixa de tenir una

intenció cívica, de convivència en un marc ciutadà. El PIDEAC és un programa amb un contingut molt fort d'educació cívica: no s'ha de llençar els papers al terra, no s'ha de fer pintades a les parets, etc. Als grups de discussió es va preguntar als alumnes d'EGB sobre el seu comportament cívic, i creiem que és un aspecte que s'ha de tenir en compte per ell mateix.

- h) **Concepte de medi ambient.** Un dels objectius del programa era inculcar la idea que el medi ambient no és només allò que identifiquem amb la natura, sinó l'entorn on vivim, sigui quin sigui (especialment la ciutat).

Hi ha dos aspectes que no hem tingut en compte en aquesta anàlisi dels grups de discussió: les opinions sobre les campanyes ambientals, i el coneixement de l'"Ambientalitza't". Sobre el primer aspecte, les opinions, en algun grup de discussió se'n va parlar, però en realitat no se li va donar un lloc específic en les xerrades. El mateix va passar amb el coneixement de l'"Ambientalitza't". Tots dos temes es van plantejar, però, d'una manera clara a l'enquesta, per tal d'obtenir dades globals sobre el coneixement del lema del programa i sobre l'opinió de les campanyes d'educació ambiental en general.

2. BUIDATGE DE LES TRANSCRIPCIONS

A partir dels conceptes que hem exposat, hem fet un buidatge dels grups de discussió un cop transcrits, i l'hem dividit entre els alumnes i els pares d'alumnes:

a) Activitats relacionades amb el medi ambient.

Respecte a les activitats, són els alumnes de primària els que recorden d'una manera més intensa les activitats que han fet relacionades amb el medi ambient. En el cas de l'Escola Santa Eulàlia, que no ha fet l'"Ambientalitza't", els alumnes parlen inicialment d'altres activitats. Però quan se'ls comenta la qüestió de la separació de deixalles, expliquen que a l'aula tenen un capça per a llençar-hi el paper utilitzat. Per

tant, el paper de grup de control que hem atorgat a aquest centre d'EGB s'ha de prendre amb precaució, ja que també han fet activitats relacionades amb el medi ambient. El mateix hem de dir respecte als centres de secundària. En el centre de control, el Miquel Martí i Pol, també han muntat la recollida de paper per les aules.

De tota manera, el que caracteritza el PIDEAC és el tractament integrat de l'educació ambiental. El programa ha intentat integrar-se en totes les activitats de l'escola i en el seu entorn. I això es nota en la quantitat i la diversitat d'activitats que han fet els alumnes. I també en la **major quantitat d'activitats que recorden els alumnes de l'Abat Oliba i del Pius XII respecte a l'Escola Santa Eulàlia**. D'una banda, tenim en compte que el programa no és un element aïllat en l'educació ambiental a les escoles, perquè a totes es fan activitats, i se n'han fet abans i després del programa. I d'altra banda, considerem la dimensió que ha pres l'educació ambiental en els centres que han fet l'"Ambientalitza't", molt superior a la dels centres que no l'han fet.

En els cas dels alumnes que han fet el programa, recorden amb més detall les activitats que han fet: recorden allò que han fet (sortides, fotos, dibuixos, vídeos, reciclar paper, plantar plantes, etc.) i allò que se'ls ha demanat després: un dossier, un treball, etc. Els alumnes de secundària també recorden força activitats que han fet en el marc del programa: plantar arbres, conferències durant la setmana cultural, reciclar paper, treballs de curs, depuració d'aigua.

En el cas de secundària és fa més palesa la transversalitat del PIDEAC: els alumnes expliquen que en algunes assignatures s'ha fet referència al medi ambient: *«Las fábricas de electrónica y toda la pesca. (...) Las impresoras de inyección, las que contaminaban por laser...»*. «A ciències vem tocar algo de reciclar.» Així, veiem que és sobretot en les ciències, i a FP a les assignatures més aplicades, on es parla de problemes ambientals. Això no treu, però, que els alumnes considerin que **el medi ambient s'ha tractat a l'institut d'una manera molt "teòrica"**. Això ha provocat, segons ells, que a «molts instituts s'han fet conferències d'"Ambientalitza't" i la gent

passa perquè no és una cosa pràctica». Els agradaria fer més sortides, «fer coses», *«que fuese más entretenido»*.

De fet, **una de les coses que constatem amb els grups de discussió és que l'escola sempre té un component negatiu, d'obligació, de coacció fins i tot.** Els alumnes responen sempre amb una certa resistència a allò que s'explica a l'aula. Com diu un dels alumnes, *«todo lo que se relaciona con el colegio da pánico»*. Per tant, en la mesura que l'«Ambientalitza't» s'integra en el currículum escolar, és difícil que tingui més interès que el que pot tenir una assignatura. En el cas de les conferències encara és més qüestionable l'interès que poden despertar en els alumnes: normalment s'assemblen molt a una classe, però no són obligatòries.

A secundària, les diferències entre els centres que han fet el programa i els centres de control són les mateixes que comentàvem per als centres de primària. Els alumnes de l'Institut Miquel Martí i Pol expliquen activitats que han fet sobre medi ambient, com ara plantar arbres, i diuen que han tocat el tema en alguna assignatura. Però en parlen d'una manera vaga: diuen que han fet coses a alguna assignatura. Igual que a l'Escola Santa Eulàlia, els alumnes del Martí i Pol expliquen que a classe hi ha un cistell per al paper, però que això de separar és una qüestió personal.

En canvi, els alumnes dels centres que han fet el programa es refereixen d'una manera més concreta a les activitats, però això no vol dir que tinguin molt clar el sentit global del programa. Recorden haver fet coses durant la setmana cultural, en alguna assignatura... O sigui, d'una manera dispersa. De tota manera, cal aclarir, com ja hem dit, que **el PIDEAC no s'ha desenvolupat de la mateixa manera en els dos centres que hem agafat en la mostra.** L'Institut Joan Miró, de fet, és el centre on s'han fet més activitats, mentre que l'Institut Esteve Terrades les ha concentrat sobretot a la Setmana Cultural i en algunes assignatures. Això es va notar en la dinàmica del grup de discussió. Els alumnes del Joan Miró explicaven més activitats, i de fet, van intervenir molt més en la conversa.

Per mostrar d'una més clara les diferències entre els alumnes en el record de

les activitats relacionades amb el medi ambient, segons l'edat i si han fet el programa, ho farem amb la taula següent:

	alumnes d'EGB	alumnes de secundària
alumnes que han fet el programa	recorden més activitats	recorden algunes activitats
alumnes que no han fet el programa	recorden algunes activitats	recorden poques activitats

Els pares d'alumnes també reflecteixen certes diferències entre ells. Recordem que s'han fet dos grups de discussió: un amb pares d'alumnes dels instituts Joan Miró i Esteve Terrades, i un altre amb pares d'alumnes de les escoles que han fet el programa. En el primer grup hi van assistir la presidenta de l'APA de l'Institut Joan Miró, la presidenta de l'APA de l'Institut Esteve Terrades, i un pare i una mare d'aquest institut de la junta de l'APA. En el segon grup només van respondre a la convocatòria dues mares d'alumnes de l'Escola Pius XIIè. Malgrat aquesta poca participació, la conversa va ser prou rica, i es va obtenir força informació.

El primer que trobem és que hi ha força diferència en l'entusiasme que desperten les activitats escolars en un i altre cas. **Les mares d'alumnes de primària descriuen exactament el contingut de les sortides que han fet els seus fills.** Aquestes sortides tenen relació amb el programa, tot i que no s'en parla explícitament. Per tant, el programa surt indirectament: «Aquesta escola amb això em fa gràcia perquè aprofita no només l'entorn sinó també la gent que hi treballa i pares. Al menys jo ho he vist amb els meus nanos. ... cuiden les seves cols.»

Els pares d'alumnes d'instituts també coneixen les activitats que fan els seus fills, i fins i tot es preocupen d'organitzar-ne des de l'APA. Però de seguida **sorgeixen a la conversa problemes i crítiques a la qüestió** (això, de fet, és la tònica dominant durant tota la xerrada): «*Ellos participan en todo lo que hace el colegio, las excursiones, los trabajos que tengan que hacer y todo esto. Pero en cambio si el APA, como hicimos nosotros, que hicimos una encuesta para ver que les*

gustaba para montarlo y sin pagar nada. Pues nada, lo que te pedían es fútbol, baloncesto, esquí i va que te estrellas».

S'ha de tenir en compte que aquests pares són de l'APA, per tant, estan més implicats en les activitats de l'institut. Segons ells mateixos, en canvi hi ha pares que no saben ni a quin institut estudia el seu fill. De fet, és la presidenta de l'APA de l'Esteve Terrades la que explica que ha fet activitats de l'"Ambientalitza't"; concretament, una excursió que tenia com objectiu donar a conèixer la ciutat de Cornellà. «Yo me fui a pasear por Cornellà, a conocer mi ciudad».

b) Explicació a casa de les activitats o del PIDEAC

Pel que fa a la qüestió de si el programa es transmet a casa, de si s'expliquen les activitats que es fan a l'escola o a l'institut, dels grups de discussió n'hauríem de deduir que no s'expliquen, i en el cas que es faci és perquè els pares (o les mares) o bé són especialment receptius a la temàtica mediambiental, o bé ja separen les delxalles.¹⁰ Com diu una alumna de secundària, «jo vaig allà tota informativa, "Ambientalitza't" i em vaig donar compte que la meua mare ja ho feia». Però també ens trobem amb aquesta situació a primària: «A mi madre yo a veces le he contado algo. Había cosas que me contaba ella.» O un altre diu que la seva mare ja ho sabia.

Aquesta és una qüestió molt rellevant per a nosaltres, ja que considerem aquest "explicar a casa les activitats" com un indicador de la incidència indirecta de l'"Ambientalitza't" a les famílies. I d'altra banda, ens ha de permetre saber quin tipus de famílies o d'adults no més receptius a la problemàtica mediambiental, i al canvi d'hàbits en relació amb el respecte pel medi ambient.

Per això cal tenir en compte no solament el fet d'explicar activitats, sinó el que

¹⁰ A l'enquesta un 13,6% de l'alumnat respon que sovint explica les activitats que fa a l'escola o a l'institut als pares. Però ja en parlarem.

es transmetin els consells que dóna l'escola sobre la separació de les deixalles. Però **en els grups de discussió els alumnes d'EGB no van acabar d'entendre que ells haguessin de dir als seus pares què havien de fer sobre res, no ho concebien. En canvi, els alumnes de secundària en van parlar d'una manera més explícita. Alguns alumnes va dir que els pares no deixen entrar a parlar d'aquestes qüestions. Un altre va dir que «no és que no deixin, és que no surt». I d'altra banda, estaven d'acord amb què cal haver estat educat (pels pares) per tenir assumits els hàbits de separació de deixalles. En tot cas, quedava bastant clar que hi havia àmbits en què els alumnes no decidien. I d'altra banda, en el cas que es parli del tema a casa, cal pensar en un efecte redundant, en la mesura que se'n parla quan els pares (o les mares) ja ho tenen assumit.**

c) Separació de deixalles a casa

Això és el que hem pogut veure quan s'ha parlat de separació de les escombraries en els grup de discussió. En més d'un cas ha sortit la mare com la que separa les deixalles, tant en els grups de discussió amb pares com amb els d'alumnes. Més que res, com diu un alumne, *«mi madre es la que está en la cocina y tampoco me voy a meter yo a decirlo "pues esto aquí y esto aquí". Es como a ella supongo le va mejor»*. Un dels pares tampoc no es talla en confessar respecte als seus fills (sic) que *«en casa no tienen conciencia ninguna. Separar la basura lo hace mi mujer»*.

En tots els grups hem trobat persones que diuen que fan separació i altres que no, independentment de si han fet el programa o no. En general, no és que ho hagin començat a fer ara, i la raó és que hi ha materials que se separen perquè "fan nosa", bàsicament els diaris i les ampolles. De tota manera, en algun cas els alumnes expliquen que separen el paper i el vidre des que hi ha els contenidors especials a Cornellà.

També expliquen que separen alguns materials a l'escola o a l'institut, on

disposen de contenidors especials, sobretot de papers i de piles. De fet, es podria establir una mena de jerarquia dels materials que se separen: diaris, ampolles, piles... I després els papers que s'utilitzen per escriure que es llencen a l'escola. Nosaltres sabem per La Vola que alguns centres han recollit el paper que els alumnes portaven de casa. Però això no ha sortit en els grups de discussió.

d) Inconvenients que es plantegen als hàbits de respecte pel medi ambient a la llar

En relació a la separació de deixalles no va caldre insistir massa perquè sortissin tota una sèrie d'inconvenients que perceben les persones per incorporar-la en llurs vides quotidianes. **L'inconvenient més comú és que no hi ha prou espai en un pis normal per tenir quatre escombraries, o quatre bosses de plàstic amb deixalles¹¹.** I aquesta pega de la separació de les escombraries la tenen prou clara tot el ventall d'edats i de col·lectius que constitueixen els diferents grups de discussió, des dels alumnes de bàsica fins als pares d'alumnes de secundària.

Una qüestió que s'ha constatat és que hi ha una desconfiança força **arrelada sobre la utilitat "real" de separar les deixalles.** Es desconfia, concretament, del destí que tindran un cop s'han deixat al contenidor. «El que jo no sé és si és veritat que el reciclen o que el deixen a l'abocador». Si aquest alumne de 8è d'EGB desconfia així, les persones de mitjana edat ho subscriuen encara amb més força: *«El problema es que están vendiendo una cosa y nadie cree en lo que está vendiendo.»*

També és un element dissuasiu el fet que no ho faci tothom: «El que passa és que ho fan molt poc, perquè tota la brutícia que hi als abocadors, tindrien que agafar-la també. Lo que passa és que molta gent, a la bossa de basura ho fica tot i no ho classifica.» Això ho diu un nen de vuitè d'EGB, però gairebé podríem posar-ho en boca de qualsevol de les persones que han participat en les xerrades. Com diu una

¹¹ Suposem que també deu tenir inconvenients estètics.

mare, «ja està bé, hi han coses que s'han de fer, però la gent fa el que pot perquè a vegades no tens condicions per fer-ho.», perquè no depèn només dels ciutadans («de nosaltres»), sinó d'«altres instàncies». **Per tant, no tan sols és qüestió de si la get separa les deixalles o no, sinó si tota la responsabilitat dels residus urbans ha de recaure sobre els ciutadans.**

e) Coneixements/Percepcions

Però no sempre es tracta aquestes raons les que s'addueixen en contra de fer la recollida selectiva (o com a justificació per no fer-la). Entenem que la incidència de la recollida selectiva, no tan sols en el marc del PIDEAC, sinó en qualsevol altra campanya o situació, depèn de la percepció que les persones tinguin de la dificultat que això els comporta. Per això coses tan senzilles, com la situació del contenidor, per a nosaltres són molt importants. La proximitat del contenidor ha de facilitar que una persona es decideixi a llençar el paper en un lloc diferent de la resta de les seves deixalles. Però aquesta proximitat no es mesura només en termes físics, sinó també en termes psicològics i socials. Per això és important saber què pensa la gent respecte a això, si pensa que té el contenidor "massa" lluny o el té "al costat" de casa. En els grups de discussió aquest també era un dels motius que es van expressar: «hay veces que los sitios en donde ponen los contenedores no son los adecuados». En canvi, «si lo tienes cerca... No cuesta tanto».

El coneixement que tenen les persones sobre la gestió dels residus urbans també influeix en el tipus de raonaments que fan per explicar la seva postura davant d'aquestes qüestions. Els pares d'alumnes de l'Esteve Terrades es queixaven de l'engany en què cauen moltes vegades les seves bones accions. «*Es como lo del papel. Tu haces el esfuerzo y después ves que vienen los gitanos con una DKW y lo vacían y se ganan 5 o 6.000 pelas. Ves que estas cooperando y al final te vuelves al escepticismo.*» Per això, diuen, els seus fills són escèptics davant dels problemes ambientals.

f) Problematització de qüestions relacionades amb el medi ambient.

Tanmateix, en un grup de discussió, el discurs que s'elabora no s'ha d'entendre com l'explicació d'allò que les persones fan, sinó més aviat com el raonament. En la nostra vida quotidiana actuem sabent com hem d'encara un munt de situacions diàries en què ens trobem ara si i ara també. No hem de pensar allò que fem, o no ho hem de pensar sempre. I això és el que fa possible la relació amb els altres i amb el nostre entorn d'una manera estable, sense haver de pensar de cap i de nou la manera com ens relacionem amb el nostre entorn social i natural.

En tot cas, hi ha molts canvis en la nostra manera de comportar-nos i de relacionar-nos que no percebem com a tals, sinó que constitueixen un element més de la munió de coses que ens ocupen però que no identifiquem com a significatives. Quan parlem d'hàbits, en el cas de la separació de deixalles i dels altres aspectes que ha integrat el PIDEAC, estem parlant d'aquesta mena de processos. **Que una cosa és habitual vol dir que és assumida en la nostra vida quotidiana com quelcom que donem per descomptat.**

Per tant, qualsevol acció de reflexió, qualsevol raonament l'hem d'entendre en principi com una explicació *a posteriori*. És més, és quan se'ns trenca aquesta quotidianitat que ens veiem abocats a pensar perquè fem les coses, i perquè les fem com les fem. És aleshores quan raonem en el sentit que ho feien els participants als grups de discussió. Parlar d'hàbits sempre constitueix una qüestió difícil. És difícil que una persona sàpiga exactament en quin moment ha adquirit o ha canviat un hàbit. Precisament, allò que constitueixen hàbits són aquelles coses que donem per descomptat en el dia a dia.

És en aquest sentit, doncs, que s'han de prendre aquests raonaments en els grups de discussió. Tanmateix, això no vol dir que els haguem volgut evitar, sinó justament al contrari. Ho expliquem. **En la mesura que en educació ambiental sempre s'apel·la a la consciència com a forma de transmissió de coneixements**

i d'actituds, i de crear nous hàbits, cal plantejar-se si la "consciència" dels problemes ambientals es correspon amb uns hàbits de respecte pel medi ambient, és a dir, si aquesta preocupació ambiental s'ha incorporat a la vida quotidiana dels ciutadans de Cornellà.

Nosaltres, com a resultat dels grups de discussió hem de posar en qüestió aquesta relació entre consciència i acció, per dir-ho ras i curt. D'entrada parlaríem de **diferents nivells de discurs**. Abans ens hem referit al que anomenem "inconvenients" que compliquen la separació de deixalles i altres maneres d'actuar respectuoses amb el medi ambient. Però no és d'aquest tipus de comentaris que hem mostrat abans del que hem de *sospitar*, en la mesura que responen a lògiques molt immediates, molt espontànies, i que no responen a un discurs més o menys elaborat. I també en la mesura en què hi ha coincidit tothom que ha participat en els grups de discussió.

Quan parlem d'un discurs que està dissociat de l'acció ens referim a un altre nivell de discurs, més elaborat, que té a veure amb els coneixements, més o menys teòrics, més o menys legitimats, que tenen les persones sobre tota la problemàtica mediambiental. Efectivament, **independentment que hagin fet el programa o no, els coneixements sobre problemàtica ambiental són força semblants.**

Així, els alumnes d'EGB saben què vol dir reciclar, tot i que no distingeixen entre reciclar i reutilitzar un material. En els grups de discussió se'ls va preguntar sobre el reciclatge, però no se'ls va dir res sobre problemes ambientals. De tota manera, en tots els grups s'hi han referit. **En el cas dels alumnes de primària és sobretot per explicar coses sorprenents que han sentit, sobretot a la televisió:** «que la terra d'aquí a uns segles serà un abocador», o «*dicen que dentro de poco habrá dos grados más en todos los sitios*», «*yo fui al Planetari y dijeron que el planeta iba a explotar*», etc. Aquests coneixements, però, gairebé sempre es refereixen a coses concretes que han sentit o que se'ls ha explicat.

Recorden molt bé els consells que se'ls ha donat: «una professora ens va

dir que les tiréssim [les escombraries] abans de que passés el camió per no fer pudor». Com també recorden molt bé, amb una gran exactitud, els anuncis que es fan a la televisió per donar consells de respecte al medi ambient. Als alumnes del Pius XIIè se'ls va parlar dels programes que la televisió dedica al medi ambient. Recordaven tots els personatges, el que fan, les frases, etc.

Però alguns alumnes també discuteixen els termes en què es planteja el problema ambiental. De fet, hem pogut constatar com els alumnes de classe mitja, del centre de la ciutat, parlen d'una manera més directa del programa, i alguns fins i tot posen en qüestió que calgui realment salvar el planeta d'alguna catàstrofe. En tot cas, discuteixen en uns termes que no ho fan els alumnes de classe treballadora que també han participat en el programa. Això ens fa pensar que **el discurs del programa no és rebut de la mateixa manera per tothom, en la mesura que no tothom té els mateixos codis lingüístics, ni tothom manté les mateixes distàncies culturals i socials a determinades formes de discurs.**

Així, podríem dir que els alumnes de classe obrera, tant de primària com de secundària (pares peons de fàbrica, o d'oficis de treball manual com lampistes, fusters, etc.), en general expressen, en el seu discurs, la distància que mantenen amb els discursos pedagògics i ideològics que transporten la qüestió ambiental, tant a l'escola com als mitjans de comunicació. Aquesta és una distància que s'expressa en els codis lingüístics i en els codis de conducta, en la jerarquia de valors i en un rebuig de forma més que de contingut.

En el cas dels alumnes de classe mitja (pares amb treball intel·lectual i estudis universitaris), es troba un discurs molt més proper als discursos pedagògics i ideològics. Quan discrepen en qüestions ambientals i d'allò que se'ls demana que facin en l'educació ambiental, ho fan situant-se dins mateix dels paràmetres de partida d'aquests discursos. Discrepen del contingut, però no de les formes. Això fa que s'expressin amb més agilitat, amb més seguretat, quan es parla de qüestions abstractes.

Aquestes diferències culturals i socials s'han de tenir en compte a l'hora d'avaluar un programa d'educació ambiental. **En determinats sectors socials, un programa d'educació ambiental pot tenir un efecte redundant, per l'accés a una cultura cívica més ideologitzada, i més assumida a partir de raonaments. En canvi, en altres sectors socials, pot ser rebut com un paquet de qüestions alienes als interessos propis, no perquè no estiguin "conscienciats", sinó pel tipus de llenguatge que s'utilitza, o el tipus d'enfocament que es fa del problema ambiental.**

Tanmateix, no és solament l'estatus social el que influeix en la distància que es manté respecte al discurs de l'educació ambiental. Evidentment, **també hi ha nivells de discurs molt diferents entre alumnes de primària i alumnes de secundària.** Però també n'hi ha entre els seus pares. Si ens fixem en el tipus de problemàtiques que relacionen els participants en els grups de discussió amb el medi ambient, veiem que hi ha un grup format pels pares d'alumnes de secundària i els alumnes de primària que no han fet el programa; i un altre grup format per tota la resta d'edats: els alumnes de primària, les seves mares, i els alumnes de secundària.

Les persones que pertanyen a aquests grups d'edat, podríem dir que assumeixen més la problemàtica ambiental en general. Parlen del problema de la contaminació que provoquen les fàbriques a Cornellà, la contaminació dels rius, la manca d'espais verds a Cornellà, de la necessitat dels abocadors. I fins i tot proposen mesures: «hauríem de començar amb els volquers... [reclicant-los]... Això és molt important.» Un dels alumnes del Miquel Martí i Pol es queixa de la contaminació que provoquen les fàbriques: *«Aquí en la ciudad das la vuelta a la esquina y hay cinco mil fábricas y más porquería que en todo el pueblo entero»*. Els alumnes de l'escola Abant Oliba es referereixen als incendis, i a la contaminació de l'aigua, a les indústries, els cotxes... Els alumnes del Pius XIIè també parlen de la contaminació dels rius, de les proves nuclears franceses, dels incendis...

El mateix podem dir dels pares. Les mares d'alumnes del Pius XIIè parlen directament del problema de la gestió dels residus, dels abocadors... Consideren que

tot això és necessari. En canvi, els pares d'alumnes dels instituts, tot i també parlar de la separació de deixalles, de seguida porten la conversa cap a problemes de convivència ciutadana: les pintades, els arbres que s'arrenquen..., les multes i l'ajuntament.

g) Civisme

Els alumnes de primària que no han fet el programa i els pares d'alumnes d'instituts, com dèiem, coincideixen en un punt fonamental: la problemàtica ambiental. En aquest grup són més importants les referències a problemes que podem anomenar cívics. Concretament, els alumnes de l'escola Santa Eulàlia parlen de les pintades, les cagades de gossos, els papers a terra, i de tot allò que enbruta la ciutat. Amb això coincideixen amb els pares dels instituts Joan Miró i Esteve Terrades, que es queixen de la manca d'educació cívica a Cornellà, de la brutícia dels carrers, les pintades, les destrosses, etc. Així, doncs, hem de considerar aquestes dues variables, programa i edat, d'una manera creudada? Això és el que intentarem confirmar amb els resultats de l'enquesta.

En tot cas, **els problemes cívics no són un aspecte aliè al programa "Ambientalitza't"**. Precisament, el programa ha insistit força en l'educació ciutadana dels alumnes: s'ha ensenyat des de com s'ha de travessar el carrer, que s'ha d'utilitzar el pipi-can, que s'han de cuidar els espais verds... Fins i tot s'han proposat mesures per evitar les pintades indiscriminades a les parets dels instituts.

Sobre el resultat que ha tingut en aquest aspecte el programa, els grups de discussió revelen algunes qüestions a tenir en compte. Com diuen els mateixos alumnes, no es comporten de la mateixa manera quan són a l'escola o quan són al carrer, ni tampoc si van acompanyats per un adult o no. Quan se'ls pregunta si llencen papers al terra, confessen que ho fan, sobretot quan ningú els "controla", com diuen ells: «si anem amb els nostres pares o amb un adult, si anem i tirem un paper...». Això de saltar-se les normes cíviques, però, no és exclusiu dels alumnes:

«si anem amb cotxe en una autopista, què fem? El deixem al cotxe, se'ns oblidarà i el deixarem al cotxe. Millor per la finestra.»

h) Concepte de medi ambient

Excepte en el grup de discussió d'alumnes d'instituts que han fet el programa, en cap grup no es va preguntar directament què s'entenia per medi ambient. En el que sí es va fer, els alumnes van respondre que el medi ambient són «*las plantas, los animales, etc*». Però quan se'ls va comentar de si no hi inclourien també les persones i tot el que ens envolta, van estar-hi d'acord: «*pues yo diría eso, pero ahora que has dicho esto... No sé, todo lo que está en contacto nuestro. Pueden ser ciudades y también puede ser el campo.*» Però fins i tot si es relaciona el medi ambient amb la ciutat, reconeixen, que sempre pensen en parcs i zones verdes.

De tota manera, sobre el concepte de medi ambient, també podem extreure'n algunes idees a partir del que ha aparegut en els altres grups de discussió. El concepte de medi ambient que ha plantejat el Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà podríem dir que té una intenció clara de portar l'atenció dels alumnes cap a la ciutat. En aquest sentit, el projecte d'educació ambiental del PIDEAC té molt a veure amb el que s'entén normalment per educació cívica. Podríem dir també educació amb valors, ja que el programa relaciona la problemàtica ambiental amb altres problemàtiques (almenys en alguns instituts s'ha fet efectivament així), com ara la interculturalitat. En definitiva, el programa apel·la a la consciència ciutadana i a la responsabilitat dels individus davant els problemes que té el món d'avui.

Tanmateix, el programa tracta prioritàriament qüestions tradicionals de la problemàtica ambiental: contaminació dels rius, de les ciutats, incendis, escalfament del planeta...; i d'altres no tant tradicionals però molt relacionats amb allò que es classifica directament com a problema relacionat amb el medi ambient: residus, espais verds, sorolls, tractament de l'aigua, etc.

Segurament per a la majoria dels instituts han estat més rellevants aquests temes tradicionals del medi ambient, que s'han presentat en conferències i tallers. En canvi, a les escoles, s'han tractat d'una manera especial qüestions relacionades amb l'educació cívica: mantenir la ciutat neta, aprendre a utilitzar els senyals, etc. Això no vol dir que aquests temes no s'hagin tractat als instituts, però és indubtable que segons l'edat el tipus d'informació que es pot oferir és diferent, i també el tipus de format que aquesta informació pot prendre. A secundària és habitual fer conferències sobre temes diversos, i la problemàtica ambiental hi pot encaixar fàcilment. També s'hi poden fer determinats tallers més tècnics que no pas a primària. En canvi, a EGB és més recomanable tractar temes que tinguin un fort component didàctic i normatiu. És més fàcil fer entendre als més petits com s'han de comportar que no problemàtiques complexes. No volem dir, amb això, que hi hagi hagut dues línies de desenvolupament del programa. Ara mateix, simplement estem interpretant com s'ha plantejat, sense tenir en compte la visió de l'equip que l'ha pensat i l'ha dut a terme.

Nosaltres, en els grups de discussió hem vist com es reflecteix aquestes dues vessants del programa, la d'educació ambiental referida a les problemàtiques ambientals i la d'educació ambiental referida al comportament cívic de les persones. I de fet quan diem que l'hem vist, és perquè ens ha semblat que se'n podia extreure aquesta idea, que és interessant entendre el programa en aquesta dualitat. Per què?

Doncs perquè ens serveix per entendre la manera com poden haver entès el concepte de medi ambient els alumnes que han fet el programa, o més ben dit, per contrastar-la amb els objectius que s'havia fixat el PIDEAC. Així, pel que fa al concepte de medi ambient, pensem que es dóna la situació següent: sempre que es parla de medi ambient, es pensa en el medi natural i en els problemes que hem referit abans com a problemes tradicionals (o típics) del medi ambient.

El concepte de medi ambient està tant tipificat en la nostra societat, que és

difficil canviar-lo. Per tant, l'objectiu del programa de canviar el concepte de medi ambient, o d'introduir-hi el medi urbà, no es veu que hagi reeixit en els grups de discussió... sempre que en parlem explícitament! Però també és cert que no cal parlar de medi ambient perquè la gent assumeixi determinades pautes del programa, a saber, les normes en relació a la neteja i la cura del medi urbà que ha transmès el programa potser no han estat enteses com a problemes ambientals, però això no vol dir que no hagin tingut èxit, que no s'hagin assumit. En els grups de discussió han sortit fàcilment tota la sèrie de problemes que el programa tractava respecte a la ciutat: els papers al terra, els gossos, les pintades, els espais verds, etc.

En aquest sentit, ens preguntem si cal que la gent parli conscientment de medi ambient per estar "conscienciada" dels problemes mediambientals? Cal que les persones estableixin una relació entre certs comportaments i normes que adopten (o no) i els problemes que els legitimen? Tomem doncs, a la qüestió de la relació o la dissociació entre consciència i acció. I tornem a dir que no hi ha d'haver una relació estricta entre una cosa i l'altra. Si una cosa hem pogut constatar en els grups de discussió és que hi ha una clara contradicció entre allò que *legítimament* es demana a les persones que facin i allò que subjectivament poden assumir en la seva vida quotidiana. Quan parlem d'inconvenients, de fet, volem expressar aquesta contradicció.

3. CONCLUSIONS

Com a conclusió de l'anàlisi dels grups de discussió podem assenyalar una sèrie de punts, que afecten a cadascun dels conceptes en què s'ha basat l'anàlisi, però que tenen una transcendència general:

a) *Activitats del programa:*

- El Programa Integrat d'Educació Ambiental de Cornellà no és un element aïllat en l'avaluació, ja que en el grup de control també s'han fet activitats relacionades amb el medi ambient. Per tant, el grup de control no ho és

tant.

- Tanmateix, el programa es nota en els centres que l'han fet, per la gran quantitat d'activitats que s'hi han dut a terme.
- Els alumnes de secundària han viscut el programa d'una manera més distant que els alumnes de primària: per ells l'institut no és el millor lloc, n'hi tot el que s'hi fa és necessàriament interessant.
- Hi ha diferències entre el coneixement del programa i de les activitats entre els pares de primària i els pares de secundària.

b) Transmissió del programa:

- El programa es transmet sobretot als pares que ja tenen assumits els seus plantejaments.
- Els pares més grans són els menys receptius a la transmissió del programa.

c) Separació de deixalles:

- La separació de deixalles la fa normalment la mare.
- Les deixalles se separen al marge de si fa fet el programa.
- En alguns casos, la separació de deixalles es feia abans del programa. Se separaven els diaris i les ampolles. Podem parlar en aquest cas d'"hàbits tradicionals".
- Els alumnes també fan separació de paper i piles a l'escola.

d) Inconvenients:

- La situació dels contenidors no afavoreix la separació de les deixalles.
- Es desconfia de la utilitat de la separació de deixalles.

e) f) Problematització:

- Tots els grups assumeixen d'una manera o altra que hi ha problemes ambientals.
- La consciència dels problemes ambientals (tal com es plantegen clàssicament) no implica una acció de respecte pel medi ambient.
- Descobrim diferències entres els grups socials, en relació a la distància que

mantenen els codis lingüístics respectius amb el discurs ambientalista. Podem parlar de diferències entre classe obrera i classe mitja (per utilitzar termes també tradicionals de la sociologia).

- També descobrim diferències per edats en relació a la consciència ambiental. Podem parlar de dos grans grups:

Expressió clara dels problemes ambientals clàssics	No expressió dels problemes ambientals clàssics
◇ alumnes de primària que han fet el programa ◇ alumnes de secundària ◇ pares d'alumnes de primària	◇ alumnes de primària que no han fet el programa ◇ pares d'alumnes de secundària

g) Civisme:

- Dels dos grups anteriors, el que no parla dels problemes clàssics del medi ambient, parla, de fet, de problemes que podem anomenar cívics: sobretot neteja de la ciutat.

h) Concepte de medi ambient:

- Podem parlar de dos conceptes, en relació amb els dos punts anteriors:
 - ◇ concepte de medi ambient relacionat directament amb la **natura**
 - ◇ concepte de medi ambient relacionat amb l'**educació cívica** (en aquest cas no es parla explícitament de medi ambient).

VI. RESULTATS DE L'ENQUESTA

1. PLANTEJAMENT DE L'ANÀLISI

a) Esquema d'anàlisi:

Tal com dèiem al capítol de metodologia, l'enquesta està plantejada amb diferents eixos temàtics. En l'anàlisi de dades, aquests eixos temàtics estan plasmats en diverses variables, és a dir, cadascuna de les preguntes del qüestionari constitueixen, en l'anàlisi estadística, variables que descriuen accions, opinions, etc., i que s'expressen distribuint les respostes en percentatges.

D'aquestes variables, algunes les considerarem descriptives, és a dir, que donen raó de la quantitat de persones que fan tal acció, o que consideren tals problemes ambientals; mentre que altres les considerarem explicatives. Així, les dades familiars, la persona que ha respost el qüestionari, la percepció de la distància dels contenidors, etc., són variables que ens han de servir per explicar en menys o més mesura, les altres variables.

Per tant, en l'anàlisi de dades de l'enquesta farem servir l'esquema següent:

Variables descriptives:

- Hàbits
 - ◊ Hàbits de compra
 - ◊ Separació de deixalles
 - ◊ Estalvi d'aigua
- Coneixements
- Concepte de medi ambient
- Problemes ambientals
- Opinions

Variables explicatives:

- Centres (centres de programa i centres de control)
- Edats dels pares i dels fills
- Qui ha respost l'enquesta
- Dades familiars (composició familiar, i situació socio-econòmica dels pares)
- Percepcions (presència dels contenidors, tant al carrer com a l'escola)
- Transmissió a casa (si s'han explicat activitats, si s'han demanat canvis)

Tal com hem plantejat l'avaluació, i segons el que hem tret en els grups de discussió, entenem que l'anàlisi dels resultats de l'enquesta no es pot fer en termes absoluts, és a dir, no es pot fer considerant les dades en termes globals. El que proposem és, doncs, **una anàlisi feta a partir de la relació que s'estableix entre determinats grups de la mostra i les respostes que han donat a les preguntes del qüestionari.**

D'una banda, dividim les respostes entre els centres de control (que no han fet el programa) i els centres de programa (que sí l'han fet). En els grups de discussió ja hem vist que aquesta divisió era si més no problemàtica. De tota manera, cal observar-la en l'anàlisi de l'enquesta, atès que respon a una de les hipòtesis més importants en què s'ha basat l'avaluació.

D'altra banda, i tenint en compte el que hem dit sobre la funció del grup de control, ens cal observar les dades a partir d'altres dimensions, l'efecte de les quals ja hem observat d'alguna manera en els grups de discussió. Ara cal saber en quina mesura intervenen en l'explicació dels comportaments i les opinions del col·lectiu que ha respost l'enquesta.

Així doncs, establim diverses dimensions d'anàlisi dels resultats, que són les següents:

1. Dimensió programa
2. Dimensió edat

3. Dimensió socio-demogràfica
4. Dimensió subjectiva: percepcions
5. Dimensió compartida: transmissió del programa

b) Anàlisi estadística de les dades:

Per a l'anàlisi estadística de les dades de l'enquesta hem utilitzat el paquet **SPSS+**. Aquest programa permet fer tant l'anàlisi bivariant com multivariant. És a dir, permet creuar dues preguntes o més del qüestionari a fi de poder descobrir-hi la relació. Les taules que exposem a l'Annex 2 s'han construït així. A més, el programa ens ha permès crear **noves variables que sintetitzen les que teníem de partida**. D'aquesta manera, hem pogut buscar noves relacions que expliquessin les respostes dels enquestats.

D'altra banda, l'anàlisi de dades no es basa només en l'ús d'un programa informàtic, sinó que respon abans que res a criteris decidits prèviament. Bàsicament, l'objectiu essencial de l'avaluació de resultats rau en una estimació dels efectes del programa. En conseqüència, els criteris per dissenyar una bona investigació giren al voltant de la idea de controlar les explicacions alternatives a la relació esperada entre la intervenció i els resultats. Dues perspectives permeten buscar aquest grau de control.

Així, d'una banda, partint de la idea del control *a priori*, és a dir, en el disseny de la investigació, es troba la perspectiva experimentalista; de l'altra, partint de la idea del control *a posteriori*, és a dir, en l'anàlisi, es troba la perspectiva de la modelització.

Aquest darrer model se centra en models d'anàlisi d'equacions estructurals desenvolupades per controlar en el propi model les possibles explicacions alternatives o fonts d'error en l'estimació dels efectes. La perspectiva requereix, però, uns coneixements teòrics de la realitat sense els quals els

resultats poden esbiaixar-se. Implica que l'analista ofereix resultats més elaborats —bonics models on queden reflectits tots els factors intervinents relacionats amb fletxetes— però que només són qüestionables o analitzables des de qualsevol altra òptica diferent a la de l'analista si es disposa del bagatge metodològic necessari. El llenguatge necessari per saber com està construït el model és, per tant, un llenguatge d'entesos.

L'altra perspectiva, l'adoptada en el nostre cas, tot i que amb totes les prevencions possibles, pren com a paradigma utòpic l'**experimentació**. Des d'aquesta visió tractem de **delimitar una mostra de dos grups iguals que només es diferenciïn perquè en un s'ha aplicat el programa i en l'altre no**. Ara bé, l'experimentació rarament és possible en la vida real. **En el nostre cas ha esdevingut impossible de trobar i poder accedir a escoles que només es diferenciïn en el factor programa**. Una segona dificultat afegida que dificultava l'anàlisi correcta en el nostre cas es derivava dels **diversos nivells de resposta als qüestionaris dels pares**, problema difícilment evitable en aquest tipus de creació (recollida) de dades.

Els problemes esmentats s'han tractat de solucionar per dues vies:

- ◆ Els diversos nivells de resposta es corregeixen amb allò que s'anomena **ponderació dels casos**: a les respostes realment recollides se'ls dona un pes en funció de les respostes que realment s'haurien d'haver recollit. D'aquesta manera l'enquesta a un pare d'un centre del qual s'han rebut molts qüestionaris respostos té *menys pes* que la d'un pare d'un centre del qual s'han rebut poques respostes. Hem determinat teòricament que en cada centre hi hagués dues terceres parts de qüestionaris d'alumnes i una tercera part de pares i, en funció d'aquest pressupòsit, hem ajustat les dades recollides. Tot i que d'aquesta manera s'evita una certa distorsió en els resultats globals, aquest procediment no evita que les mostres petites siguin petites en realitat (els pares que han respost a l'Institut Miquel Martí i Pol són només deu realment, encara que les seves respostes tinguin més pes). Tampoc no s'evita

que, quan hi ha poques respostes, siguin els més interessats els que responen, esdevenint així poc representatius de l'univers que *representen*.

- ♦ Per paliar la circumstància que a cada escola hi van menes de gent diferent que pot ser més o menys receptiva al programa per raó de la seva extracció social, hem tractar de positivat aquest tipus de factors socials per tal de resituar les informacions obtingudes en el conjunt de l'enquesta. Hem dut a terme, en conseqüència, una ***modelització intuïtiva***, possible per l'ús de **grups de discussió i conjuntament amb l'enquesta**, i que, a diferència d'una modelització obtinguda per procediments estadístics, permet que sigui comprovada per profans en la matèria. Ens hem valgut per a realitzar aquesta modelització de relacionar entre elles les variables relatives a les condicions socials i demogràfiques dels pares entrevistats i d'una tècnica estadística anomenada **Anàlisi de Components Principals** que s'introduirà breument en l'apartat corresponent i que ens ha servit per construir un mapa de posicions relatives de cada centre.

c) Respostes a l'enquesta:

A continuació exposem en forma de taula les respostes a l'enquesta que s'han obtingut per a centre i curs, i dels pares. Les quantitats s'expressen en percentatges, en una taula de contingència.

ENQUESTES RECOLLIDES PER CADA CENTRE I CURS								
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	COU	3r FP	4t FP	Pares	Totals
EGB Abat Oliba	24	25					31	80
	30.0	31.3					38.8	6.3
	24.0	25.3					8.4	
	1.9	2.0					2.4	
EGB Santa Eulàlia	32	26					22	80
	40.0	32.5					27.5	6.3
	32.0	26.3					6.0	
	2.5	2.1					1.7	
EGB Pius XIIè	44	48					66	158
	27.8	30.4					41.8	12.5
	44.0	48.5					17.9	
	3.5	3.8					5.2	
BUP Joan Miró			96	104			72	272
			35.3	38.2			26.5	21.5
			100.0	100.0			19.5	
			7.6	8.2			5.7	
FP Esteve Terrades					203	162	168	533
					38.1	30.4	31.5	42.1
					80.6	65.6	45.5	
					16.0	12.8	13.3	
FP Miquel Martí i Pol					49	85	10	144
					34.0	50.0	6.9	11.4
					19.4	34.4	2.7	
					3.9	6.7	.8	
Totals	100	99	96	104	252	247	369	1267
	7.9	7.8	7.6	8.2	19.9	19.5	29.1	100.0

2. RESULTATS DE L'ENQUESTA

2.1 Dimensió programa

Aquesta dimensió és la primera que hem considerat, perquè el primer propòsit de l'avaluació era contrastar si hi ha diferències significatives entre el comportament dels centres que han fet el programa i els que no l'han fet. Per fer-ho, hem utilitzat només les preguntes comunes entre pares i fills.

La hipòtesi de què partíem era clara: els centres que han fet l'"Ambientalitza't" han de tenir un comportament i unes opinions més favorables al respecte pel medi ambient.

Pel que hem vist als grups de discussió, els centres de control tendeixen a no ser-ho. És a dir, no es poden considerar al marge del programa en la mesura que fan activitats paral·leles. Ja havíem dit que era molt difícil aïllar el programa com a variable independent, perquè el medi ambient és un tema que ha arribat a tothom. Però els grups de discussió han remarcat encara més aquesta dificultat, que els centres que no han fet el programa coincideixen en algunes activitats, com ara la recollida selectiva de paper i piles.

Tot i això, podríem considerar **diferències graduals**, tenint en compte que el programa ha implicat un treball molt intens i un gran nombre d'activitats. I podríem pensar que la influència del programa s'ha de notar en uns mínims percentatges de diferència entre els centres de control i els centres de programa que ho indiquin així.

D'entrada, el que ens hem trobat és que això no succeeix en totes les respostes a l'enquesta. En creuar totes les variables de l'enquesta amb la variable centre¹², no hem trobat una coherència entre elles, és a dir, no hi ha una

¹² Vegeu les taules de l'annex 2. A partir d'ara, vegeu-hi totes les taules que no figuren inserides en el text.

correspondència clara en la majoria de les variables amb el fet d'haver fet activitats de l'"Ambientalitzat". Per tant, no es pot confirmar la hipòtesi inicial de l'avaluació.

- Hàbits de compra:

Concretament, en els centres de control hi ha més persones que diuen que compren més envasos de vidre retornable (45,9%) que no pas en els centres del programa (33%). En canvi, els centres de programa utilitzen molt menys les bosses de plàstic, un 19,5% enfront d'un 29,5%.

Les variables d'envasos que s'utilitzen per a l'aigua, la llet, el vi i els refrescos, encara ens despisten més, ja que no semblen aportar cap informació en relació a l'efecte del programa, si no és que els centres de control utilitzen més el vidre en tots els casos. Però sí que ens permeten intuir el pes d'una diferència d'estatus entre els centres. La variable que té més relació amb l'estatus, i creiem que no descobrim res de nou, és la de l'envàs per al vi. A la taula següent mostrem els percentatges dels envasos de vidre i de Tetra-Brick que es donen a cada centre per al vi.

Taula 1: Envasos per al vi (pares i alumnes junts)

	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terrades	FP Miquel Martí i Pol
Vidre	42,8%	55%	65,1%	53,8%	47,7%	52,5%
Plàstic	6,5%	1,1%	2,2%	2,3%	3%	7,3%
Llauna	0,1%	0%	0,1%	0%	2%	0%
Tetra-Brick	39,8%	27,8%	17,9%	33,9%	36,4%	30,2%
Depèn	2,4%	10,3%	8,6%	4,7%	4,4%	5,5%
No contesta	8,4%	5,7%	6,2%	5,4%	8,3%	4,5%

Veiem com l'escola del centre de Cornellà, el Pius XII, és on es dona un percentatge més alt de persones que diuen que utilitzen envàs de vidre per al vi.

L'altra centre que n'utilitza més és el Santa Eulàlia, una escola privada concertada. I l'escola Abat Oliba, que podem considerar que té alumnes de menys estatus social que els altres dos, és l'escola on s'utilitza menys el vidre per al vi.

En els instituts els percentatges no són tant diferents. Potser les diferències d'estatus són més clares entre els dos instituts que han fet el programa. L'Institut Miquel Martí i Pol s'acosta molt als percentatges del Joan Miró. No sabem si és perquè han respost menys persones (només deu pares), i les que han respost tenen unes característiques determinades; o si realment és una qüestió de diferència d'estatus respecte a l'altre FP, l'Esteve Terrades. També s'ha de tenir en compte que el Martí i Pol comparteix el mateix solar amb el Joan Miró.

En tot cas, és en la dimensió socio-demogràfica on caldrà contrastar le diferències d'estatus entre els centres. **De fet, pensem que no té sentit analitzar les respostes al marge dels grups que les formulen, per això hem pensat que cal analitzar l'enquesta a partir d'altres dimensions que a part de la del programa. I per això vol dir tenir en compte altres factors, com ara l'edat, el sexe, la professió o els estudis.**

En la variable "embotits envasats", els centres de control també són els que responen en menys mesura que compren embotits envasats: un 9,3% enfront d'un 19% dels centres de programa. En aquest cas i en d'altres, però, hem tenir algunes prevencions a l'hora comentar les dades, ja que creiem que el tipus de resposta està molt condicionat per qui respon l'enquesta: el pare, la mare, o l'alumne/a.

- Separació de deixalles:

Si bé en els hàbits de compra no hi ha una influència clara del programa, i sospitem que hi ha altres variables que hi tenen un pes més important, en la separació de deixalles només podria haver-hi una certa influència del programa en l'ús del contenidor de paper. A la pregunta sobre l'ús dels diferents contenidors, els centres de programa responen en més mesura que utilitzen els contenidors de paper

i de vidre (un 60% dels centres de programa enfront d'un 52,8% dels centres de control el contenidor de paper, i un 70,9% enfront d'un 69,7% el contenidor de vidre respectivament). Respecte al contenidor de piles, els percentatges són pràcticament iguals (49,5% en els centres de programa i 49,2% en els centres de control).

En el contenidor de medicaments, la xifra es decanta clarament cap als centres de control (d'aquests, hi ha un 14,2% que l'utilitzen, enfront d'un 11,5% dels centres de programa). La causa n'és l'Escola Santa Eulàlia, que destaca amb un 19,6% de respostes afirmatives en l'ús d'aquest contenidor.

D'altra banda, les persones que responen que utilitzen cap contenidor assolixen un mateix percentatge en tots dos casos: un 20%. Això ens fa pensar que **en aquesta variable tampoc no resulta contrastada la hipòtesi de la influència del programa en la separació de deixalles.**

- Coneixements:

Pel que fa a les variables de coneixements que hem introduït als qüestionaris, s'han formulat tres preguntes:

- ◇ Per què és útil la separació dels diferents materials de les escombraries?
- ◇ Quins d'aquests envasos és més difícil de reciclar?: vidre, paper, plàstic o Tetra-Brick¹³.

En la primera pregunta en tots els casos la majoria de les persones responen que la separació de les deixalles serveix "per a reciclar". En els centres de programa, però, aquest percentatge és més elevat (49,8%) que en els centres de control (44,2%). Tanmateix, estem parlant de mitjanes, que amaguen que a l'Escola Santa

¹³ En aquesta pregunta vam cometre l'error de no especificar què volíem dir quan dèiem "més difícil de reciclar", ja que per a nosaltres hi havia una resposta correcta: el Tetra-Brick. Aquest envàs és més difícil de reciclar si tenim en compte que està fet amb tres materials diferents. Però segons què es miri, també poden ser més difícils reciclar els altres envasos.

De tota manera, tant aquesta pregunta com la que demana com es pot estalviar aigua estan pensades a partir del que s'ha ensenyat en el programa.

Eulàlia hi ha un percentatge més alt en aquesta resposta (53,4%) que no pas a les altres dues escoles (42,5% l'Escola Abat Oliba i 45,2% l'Escola Pius XII). En aquestes dues escoles, un 10% respon que serveix "per a separar".

El percentatge que també cal destacar, i que pot ser més significatiu aquí, és el de les persones que no contesten. En els centres de programa són un 18,7%, mentre que en els centres de control són un 22,6%. Aquesta xifra ens faria pensar que el programa ha ajudat a què es conegui, d'una manera o altra, perquè es separen les deixalles. En tot cas, reiterem que caldrà perfilar qui respon què.

En la pregunta sobre quin envàs és més difícil de reciclar, destaca que en el grup de control hi ha un 25,7% de persones que responen que l'envàs més difícil de reciclar és el vidre; mentre que en el grup de programa això només passa en un 17,7%. Aquests percentatges es corresponen amb la quantitat de persones que responen que és el plàstic en cada cas: un 35,3% i un 46,4%. En canvi, els percentatges de la resposta "Tetra-Brick" són gairebé idèntics: 26,5% i 27,1% respectivament.

Si tenim en compte només els percentatges de vidre i de paper, podem pensar que el programa ha tingut algun efecte en recomanar que es compri els productes envasats en vidre. Efecte sobre els coneixements, que no sobre els hàbits. D'altra banda, el fet que tots dos grups tinguin el mateix percentatge a l'opció Tetra-Brick ens reafirma en la creença que hi ha altres variables explicatives al marge del programa. A més, en aquest cas, com en l'anterior pregunta, l'Escola Santa Eulàlia és la que té un percentatge més elevat de respostes "correctes". I en els instituts el que no ha fet el programa té més respostes d'aquest tipus que no pas el Joan Miró.

- Concepte de medi ambient:

En aquesta variable ens interessa saber fins a quin punt s'ha establert, entre les persones que han seguit el programa, la idea que el medi ambient inclou el medi urbà. Hem de tenir en compte, però, que aquesta pregunta es va deixar totalment oberta, per a no influir de cap manera en la resposta. El resultat és que els centres de programa anomenen el medi urbà en un 5,5%, i els centres de control en un 3,7%, cosa que no ens permet gaire comentaris.

Però si ho mirem per centres, veiem que a l'EGB Pius XII destaca un **13,5% de persones que responen que el medi ambient inclou el medi urbà**. Dels altres centres, no n'hi ha cap que passi del 5%. Podríem pensar que al Pius XII s'ha treballat especialment aquest tema. Tanmateix, caldrà contrastar-ho amb les altres dimensions.

Una altra dada a comentar és que en els centres de control hi ha moltes més respostes valoratives que no en els centres de programa (22,5% i 13,9% respectivament), és a dir, respostes que no defineixen el medi ambient, sinó que afirmen la necessitat de preservar-lo. Aquesta dada ens fa pensar que els centres que han fet el programa tenen un concepte del medi ambient molt més clar, sigui quin sigui el contingut d'aquest concepte, perquè n'han estat parlant durant quatre anys.

També són més nombroses en els centres de programa les respostes que es refereixen a "tot el que ens envolta" (30,9%, davant d'un 24,9% dels centres de control). Els percentatges de respostes que es refereixen exclusivament a la natura, en canvi, són molt semblants (33,2% per al grup del programa i 35,4% per al grup de control).

- Problemes mediambientals:

En aquest eix temàtic inclouem dues preguntes:

◊ Quin és el problema ambiental més greu dels tres següents: acumulació d'escombraries, espècies en perill d'extinció, incendis als boscos.

◊ I respecte a Cornellà, que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta?:

1. Els ciutadans no han d'embrutar
2. L'Ajuntament ha de millorar el servei de neteja
3. Els pares han d'educar
4. L'escola ha d'educar
5. Les indústries han de contaminar menys

En tots dos casos hem tractat les dades de manera que en quedessin les mitjanes, per tal que fossin comparables, i fos possible situar les respostes en l'ordre de l'1 al 5.

En tots els centres, l'ordre en què se situen els problemes és el mateix pel que fa al problema ambiental més greu. L'ordre en què se situen és el següent, de més a menys gravetat:

- 1. Incendis als boscos**
- 2. Espècies en perill d'extinció**
- 3. Acumulació d'escombraries de les ciutats**

Pel que fa a la segona pregunta, sí que hi ha algunes diferències. De fet, l'ordre és força indefinit si agafem només les mitjanes. La diferència més rellevant és que **les escoles Pius XII i Santa Eulàlia situen la responsabilitat dels ciutadans més avall que no pas els altres centres**, tot i que les diferències en conjunt no són gaire remarcables. L'única que ho és és la del Miquel Martí i Pol que situa la responsabilitat dels ciutadans mig punt per damunt del Pius XII. Però hem de recordar que les respostes d'aquest centre no són prou representatives.

Segons les mitjanes, l'ordre de responsabilitat seria el següent:

- 1. Les Indústries**
- 2. Els pares**

3. Els ciutadans

4. L'Ajuntament

5. L'escola

En els centres de programa, de fet, les tres últimes opcions d'aquest ordre, estan al mateix nivell (tenen la mateixa mitjana). En canvi, en els centres de control, hi ha una certa distància, sobretot entre la tercera i la quarta opció. Les dues últimes també es poden considerar al mateix nivell.

- Opinions:

En aquest apartat només observem les preguntes comunes entre pares i fills. D'aquestes, l'única que està referida a opinions és la que pregunta sobre si és útil separar les deixalles. En aquesta qüestió trobem que hi ha una diferència mínima entre el grup de programa i el grup de control: hi ha un 89,8% i un 86,6%, respectivament, que creu que és útil separar les escombraries.

Hi ha però, altres, variables que poden ser importants a l'hora d'analitzar les respostes. En els grups de discussió ja havíem observat algunes diferències entre els diferents grups d'edat. I de fet, aquestes respostes genèriques amaguen una diferència entre les respostes dels pares i les respostes dels fills.

2.2 Dimensió edat

En aquesta dimensió considerem l'edat dels enquestats com una variable que ens ha d'explicar les respostes sobre els diferents eixos temàtics de l'enquesta. Tractarem dos grans grups, pares i fills. I en cada un d'aquests grups, les diverses edats. En els pares sabem l'edat perquè se'ls demanava al qüestionari. En els alumnes, més que parlar d'edat parlarem de cursos. I distingirem entre els alumnes de primària i els alumnes de secundària, atès que en la mostra de l'enquesta vam agafar només els últims cursos de cada centre, ens referirem d'una manera genèrica a EGB i a secundària.

En els alumnes, ens hem fixat especialment en aquelles qüestions que els afecten més directament, o que tenen més a l'abast, a l'hora d'observar els hàbits de compra, o l'ús dels contenidors. El que fa referència a les opinions, percepcions, conceptes, en canvi, hem observat totes les variables. Comencem l'observació de les dades pels alumnes, agrupant els centres de primària d'una banda, i de secundària de l'altra.

Pel que fa als pares, només volem dir que hem construït tres grups d'edat: pares joves (fins a 39 anys), de mitjana edat (fins a 55 anys) i pares grans (més de 55 anys). Nogensmenys, atès que en el cas dels pares tenim tota una sèrie de variables que ens permeten definir-los, caldrà parlar esment sobretot en la dimensió socio-demogràfica, on hem combinat diverses variables, com ara edat, estudis i treball. D'aquesta manera hem construït grups homogenis que ens ajudin a explicar quins grups hi ha a la mostra i quins comportaments i opinions tenen.

Diferències entre cursos: escoles i instituts:

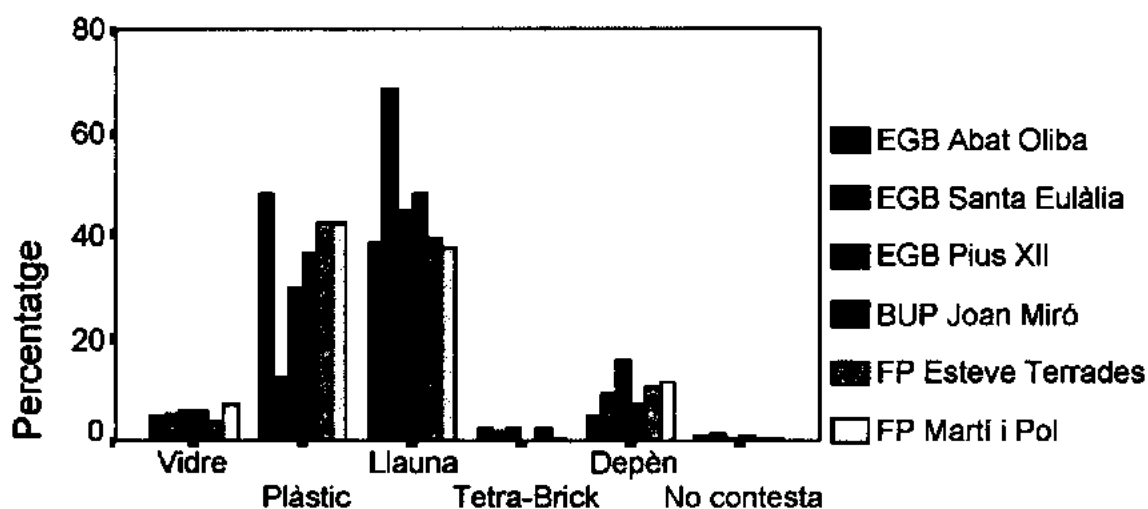
- Hàbits de compra:

Pel que fa als alumnes, els de primària són els que responen d'una

manera més favorable a la influència del programa. Tant en l'ús de bosses de plàstic per anar a comprar, com en la compra d'envasos de vidre retornable. En les begudes, ens fixem en els refrescos, que és el més probable que comprin per ells mateixos els alumnes. En els refrescos, doncs, també destaquen els alumnes dels centres de primària que han fet el programa en l'ús del vidre (vegeu la gràfica adjunta).

En la majoria dels casos, però, els centres que destaquen més pels hàbits de respecte pel medi ambient són el Pius XII i el Joan Miró.

Envàs per als refrescos

- Separació de deixalles:

En canvi, en la separació de deixalles, els alumnes de les diferents edats estan més igualats, tot i que dominen els dos centres esmentats abans: els Pius XII i el Joan Miró. D'altra banda, l'EGB Abat Oliba, sempre queda molt de sota dels altres en l'ús dels contenidors, tant de paper, com de vidre i piles. I també és el centre en què hi ha més percentatge de persones que diuen que no utilitzen cap

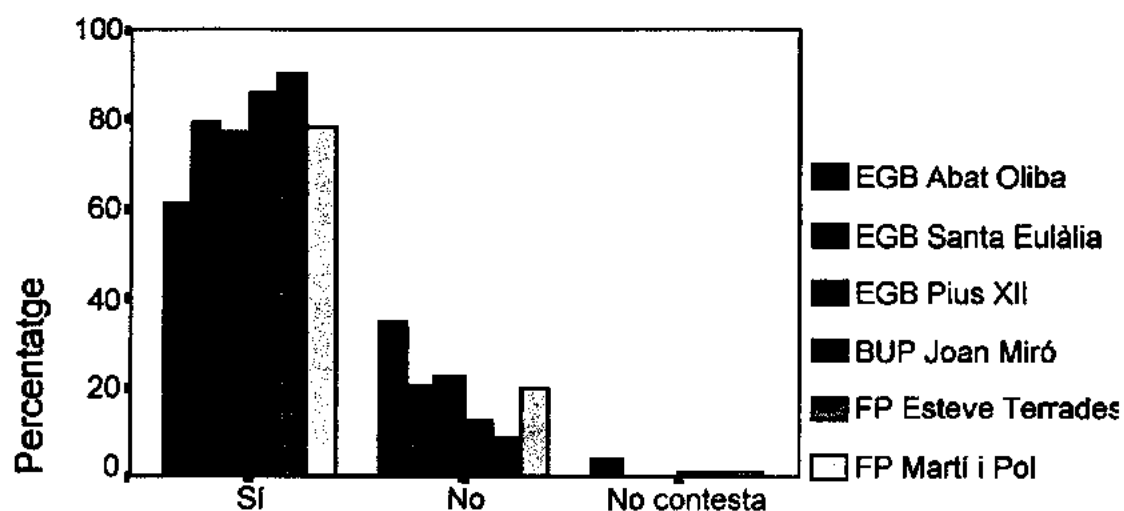
contenedor. Això respecte als contenidors del carrer.

Pel que fa als contenidors de l'escola, la relació entre els centres encara s'incrementa més, tant en l'ús del contenidor de paper, com el de piles. El que destaca és l'escola Abat Oliba, que superar a tots els altres centres en l'ús del contenidor de paper; en canvi no s'hi utilitza el de piles, perquè no en tenen (no arriba al 5% els alumnes que diuen que tenen aquest contenidor).

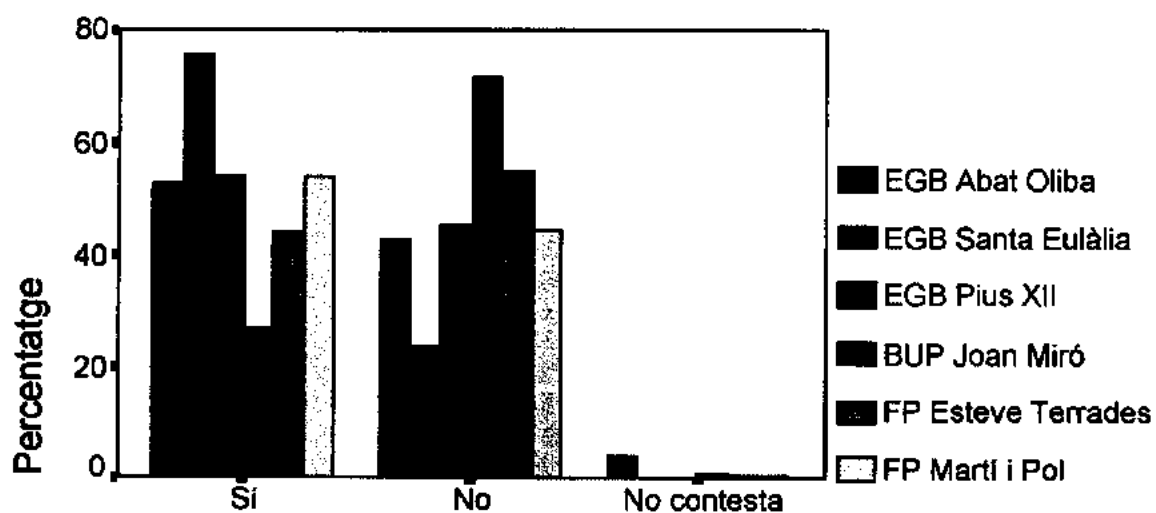
En el cas del contenidor de piles, l'Institut Joan Miró destaca per ser el que l'utilitza més. Per contra, els altres dos instituts, hi ha molt poques persones que diguin que l'utilitzen. També destaca en els instituts que hi ha un percentatge molt més elevat que a les escoles de persones que diuen que no utilitzen cap contenidor.

En contra del que podria semblar, no hi ha una relació directa, entre el fet de saber que hi ha un determinat contenidor a l'escola i el fet d'utilitzar-lo. En els instituts hi ha més persones que diuen que tenen contenidor de paper a l'institut. Curiosament, és l'Institut Joan Miró on hi ha més diferència entre el percentatge que diu que hi ha contenidor de paper a l'institut, i el percentatge que diu que l'utilitza. També hi ha molta diferència entre els alumnes que diuen que hi ha contenidor de piles a l'institut i els que realment l'utilitzen; llevat del Joan Miró, que en aquest cas manté una correspondència entre els dos fets.

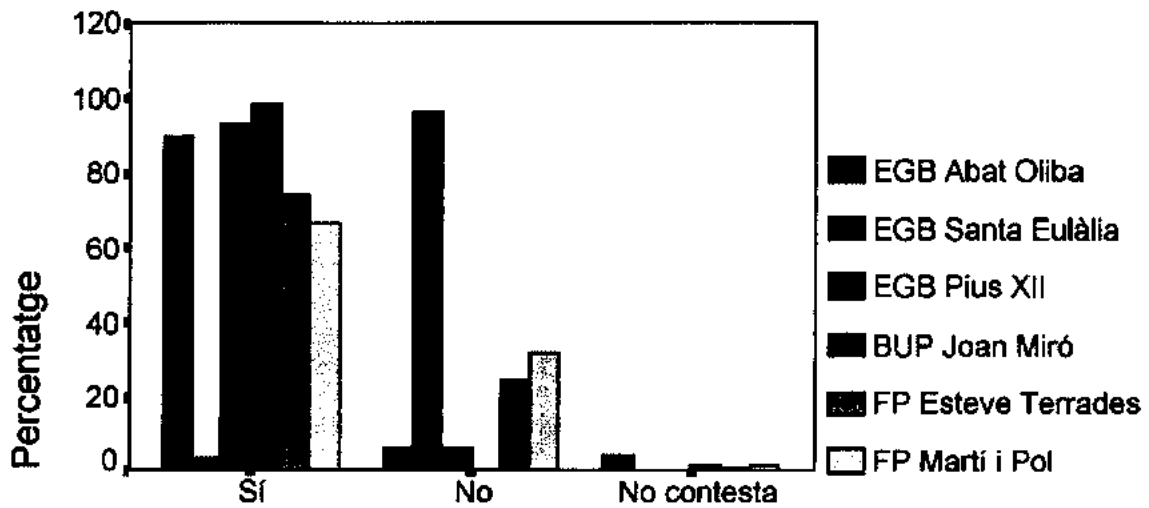
Contenidors de paper a l'escola

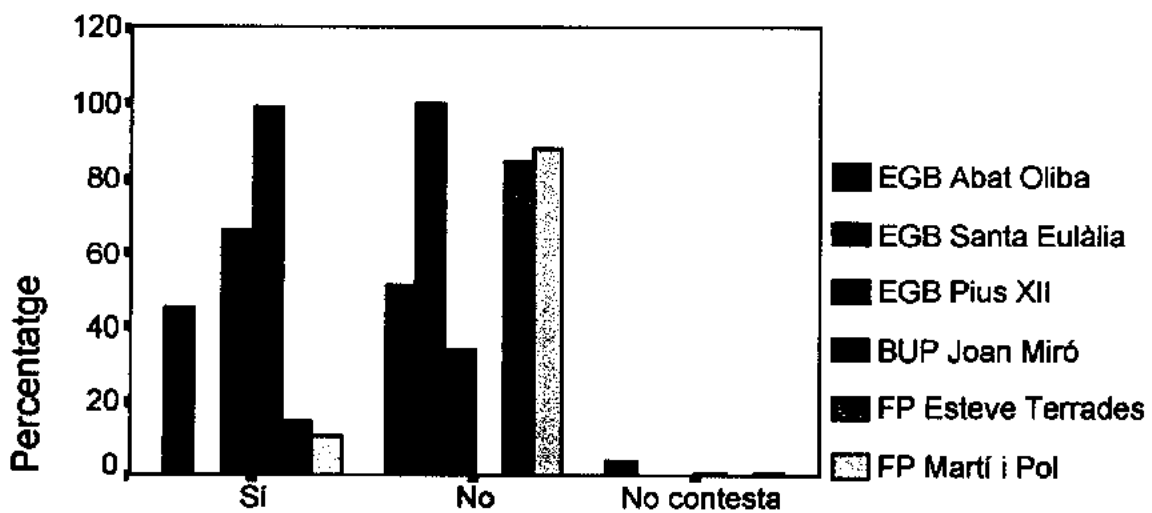
Ús del contenidor de paper a l'escola

Contenidors de piles a l'escola

Ús del contenidor de piles a l'escola

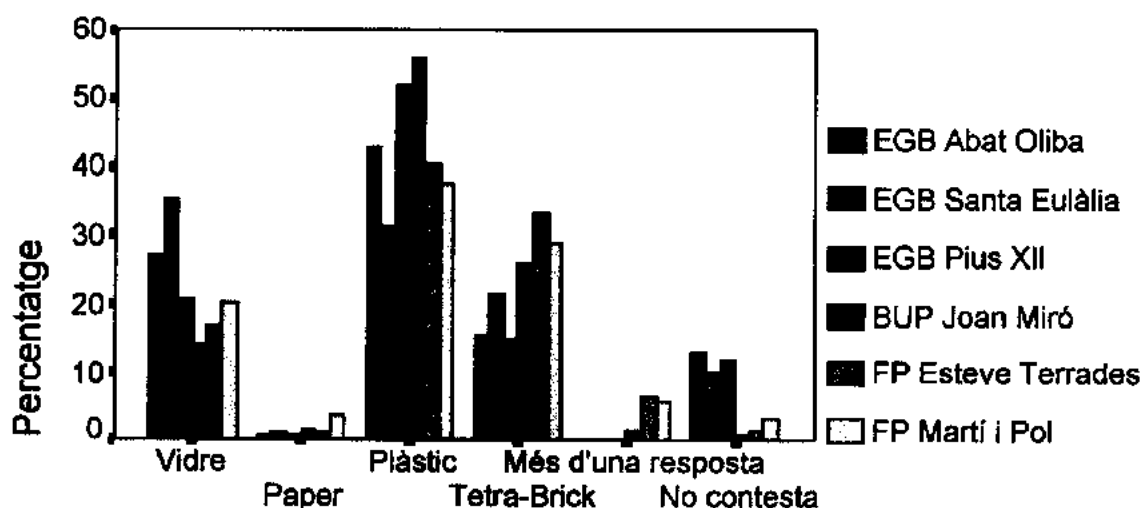

- Coneixements:

Hi ha dues preguntes que hem formulat per a observar els coneixements dels enquestats, tal com hem dit abans: quin envàs és més difícil de reciclar, i de quina manera es pot estalviar aigua, electricitat o gas a casa.

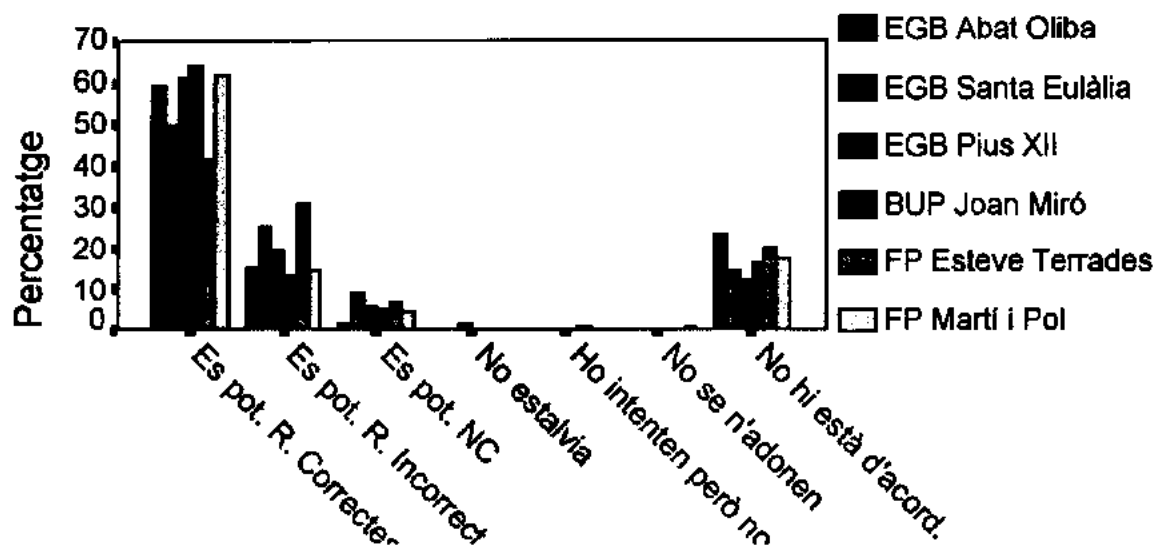
En la primera pregunta són els alumnes de secundària els que responen en més mesura que l'envàs més difícil de reciclar és el Tetra-Brick, però la majoria dels alumnes d'instituts diuen que és el plàstic, com els de primària. D'altra banda, dels alumnes d'EGB, n'hi ha mits més que a secundària que responen que és el vidre. I sobretot, a primària hi ha molts més "no contesta" que no pas a secundària.

Envàs més difícil de reciclar

A la segona pregunta, en canvi, són els alumnes de primària els que formulen respostes més concretes de com es pot estalviar energia a la llar. Tanmateix, l'Institut Joan Miró supera tots els altres centres. El segueix l'escola Pius XII. L'escola Santa Eulàlia i l'escola Abat Oliba estan igualades per sota. I l'Institut Esteve Terrades és el que dona un percentatge més elevat de respostes inconcretes de com estalviar energia.

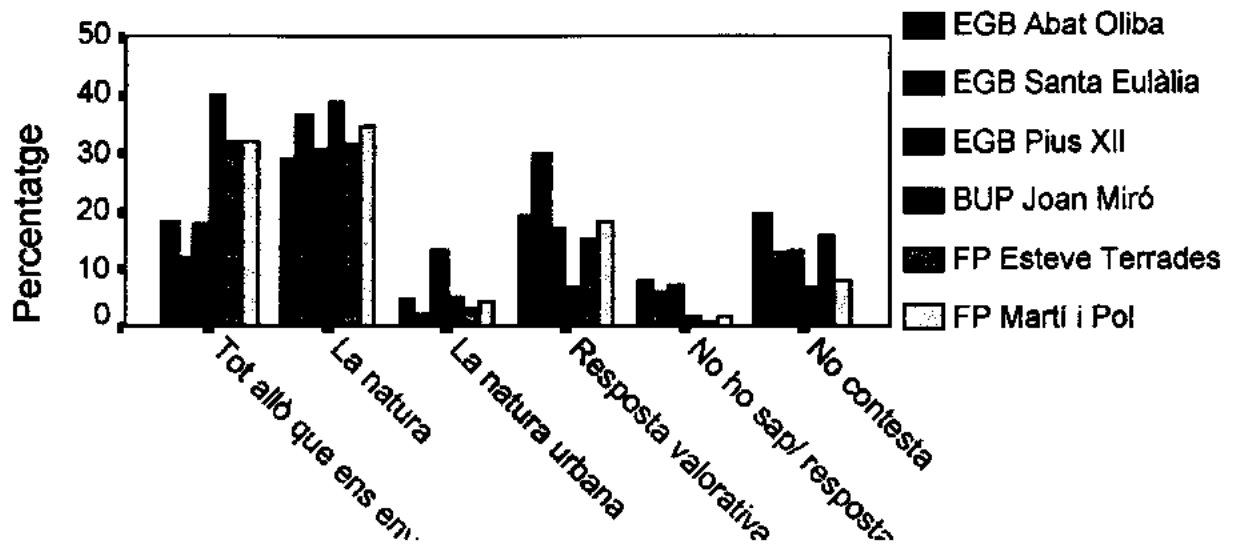
Com es pot estalviar energia

- Concepte de medi ambient:

Hi ha diferències molt grans entre un grup i l'altra en el percentatge de respostes que es refereixen al medi ambient com "tot allò que ens envolta". En els instituts aquesta resposta es dona molt més que no pas a les escoles. A les escoles, en canvi, són més important les respostes valoratives que als instituts. I curiosament la distància més gran es dona entre l'EGB Pius XII i l'IB Joan Miró. No hi ha gaire diferència entre els dos grups quan responen "el medi urbà", que és el concepte que ens apropa més al programa.

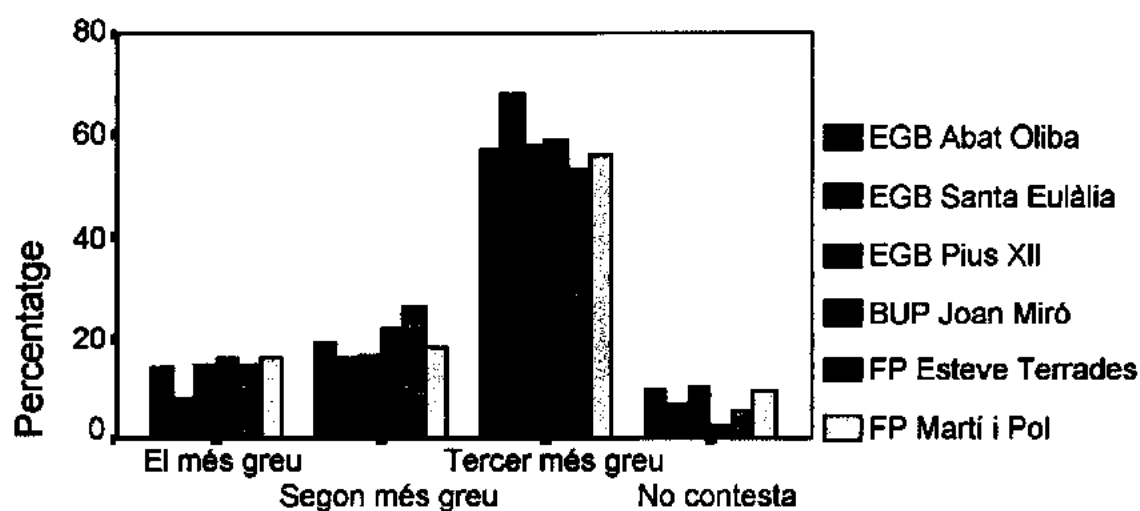
Concepte de medi ambient

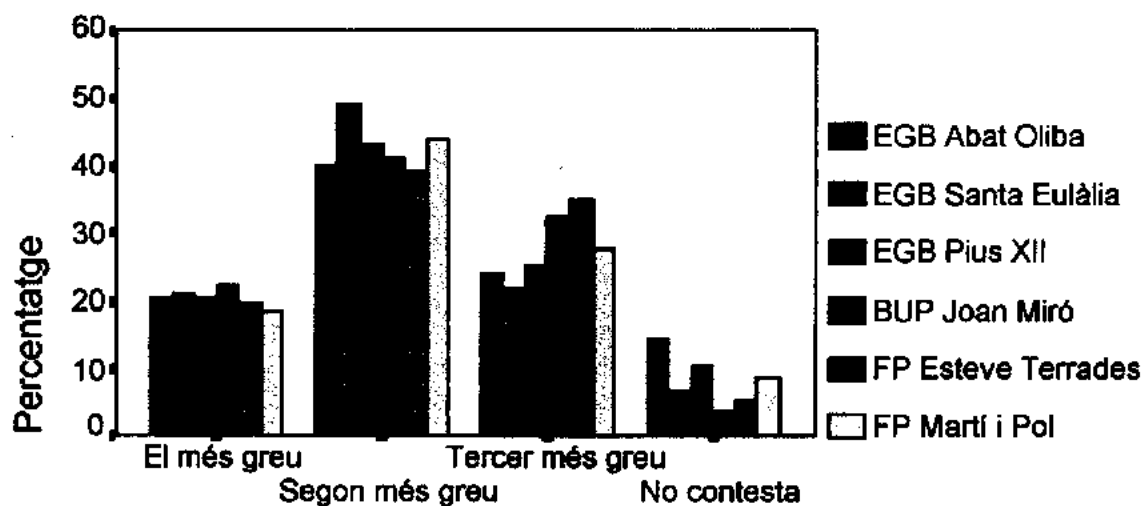
- Problemes ambientals:

No hi ha diferències entre escoles i instituts a la primera pregunta sobre quin és el problema més greu: l'acumulació d'escombraries, les espècies en perill d'extinció o els incendis als boscos.

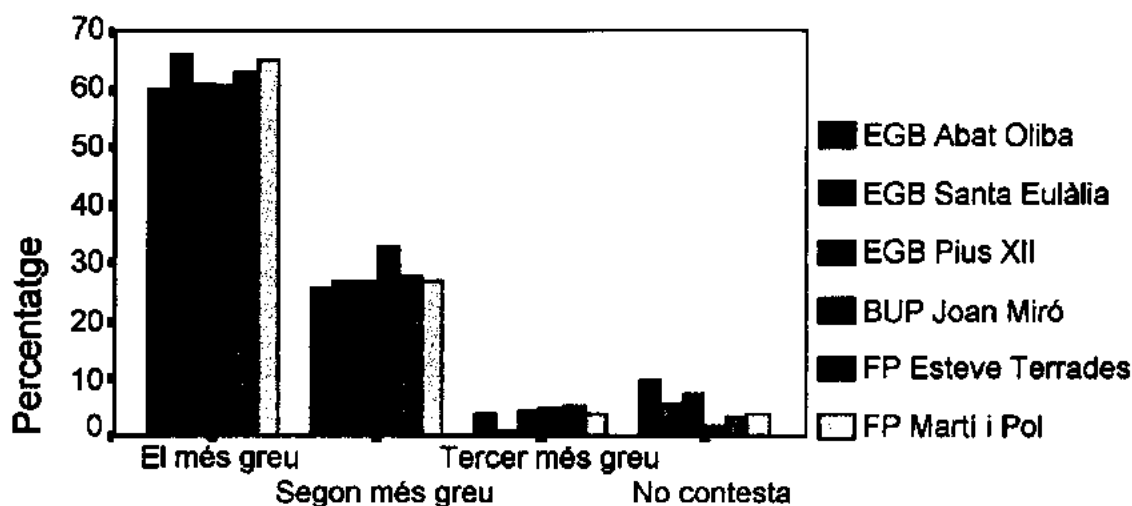
Acumulació d'escombraries

Espècies en perill d'extinció

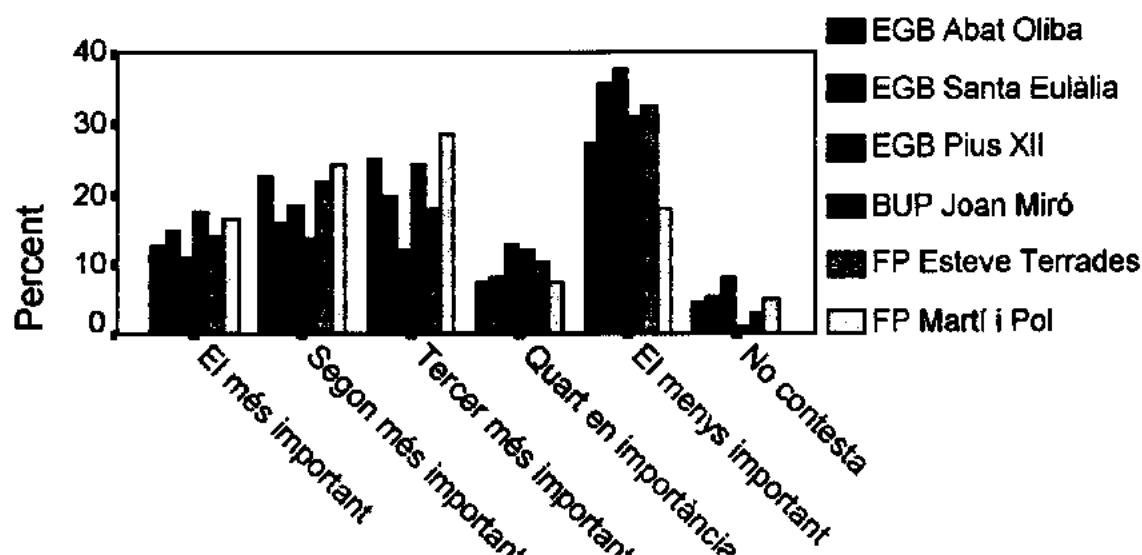

Incendis als boscos

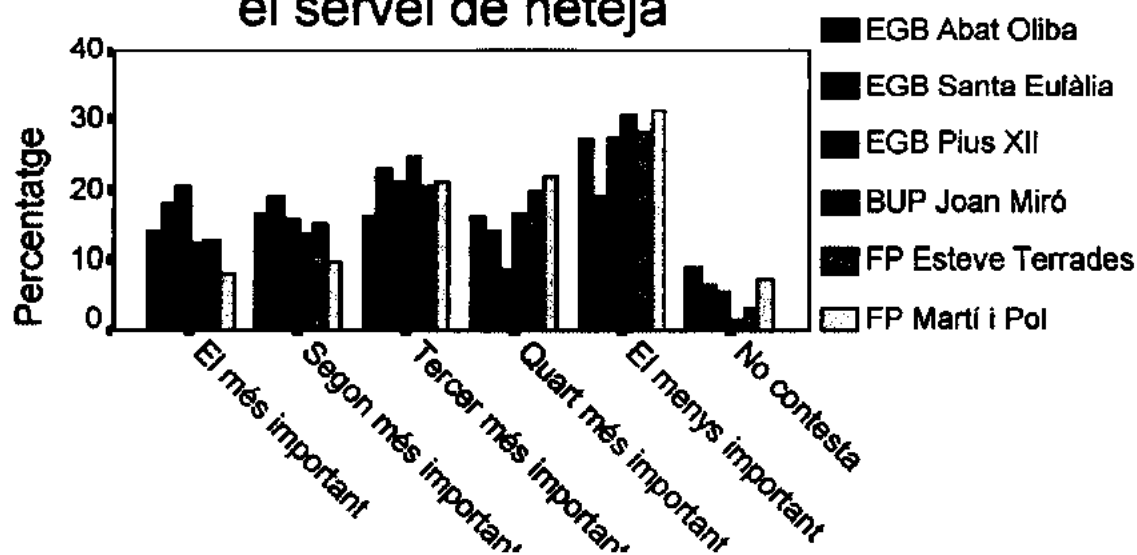
A la segona pregunta, sobre responsabilitats en el manteniment de la ciutat neta, sí que n'hi ha, però sobretot per a determinats centres, i no en conjunt per a cada grup d'edats. **Al contrari del que es podria esperar per la influència del programa, els que consideren menys important la responsabilitat dels ciutadans són els alumnes dels centres que en altres variables semblaven estar molt influïts pel programa: l'escola Pius XII i l'institut Joan Miró.** En canvi, a l'escola Abat Oliba és on hi ha més alumnes que posen l'afirmació "Els ciutadans no han d'embrutar" en primer lloc. I també són els que menys el situen en últim lloc.

Els ciutadans no han d'embrutar

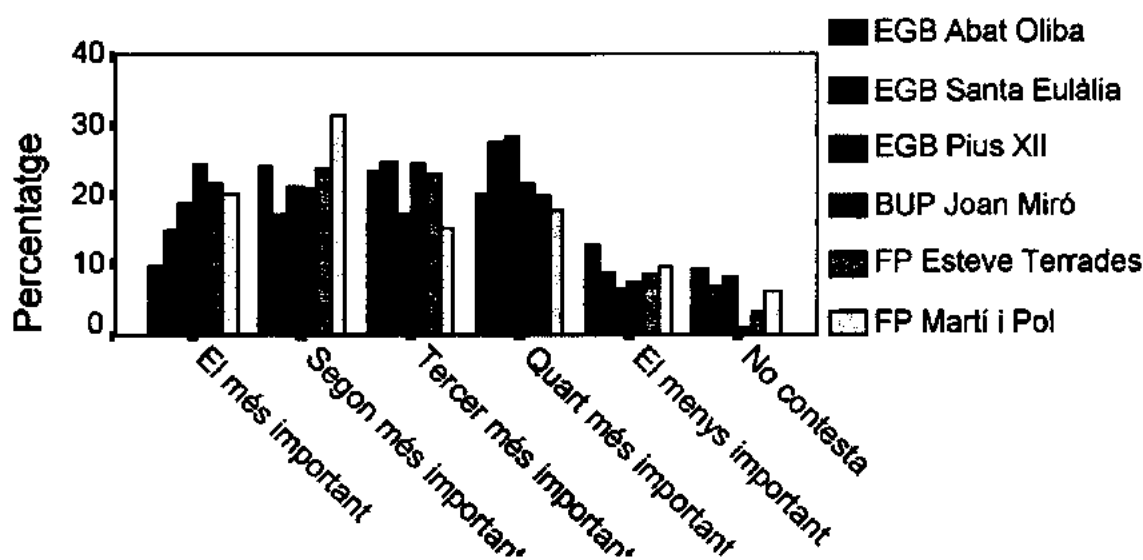
En la segona afirmació, "L'Ajuntament ha de millorar el servei de neteja", són els alumnes de les escoles els que la troben més important: hi ha un percentatge més alt per a les escoles que situen aquesta afirmació en primer o segon lloc. I a la inversa en els darrers llocs.

L'Ajuntament ha de millorar el servei de neteja

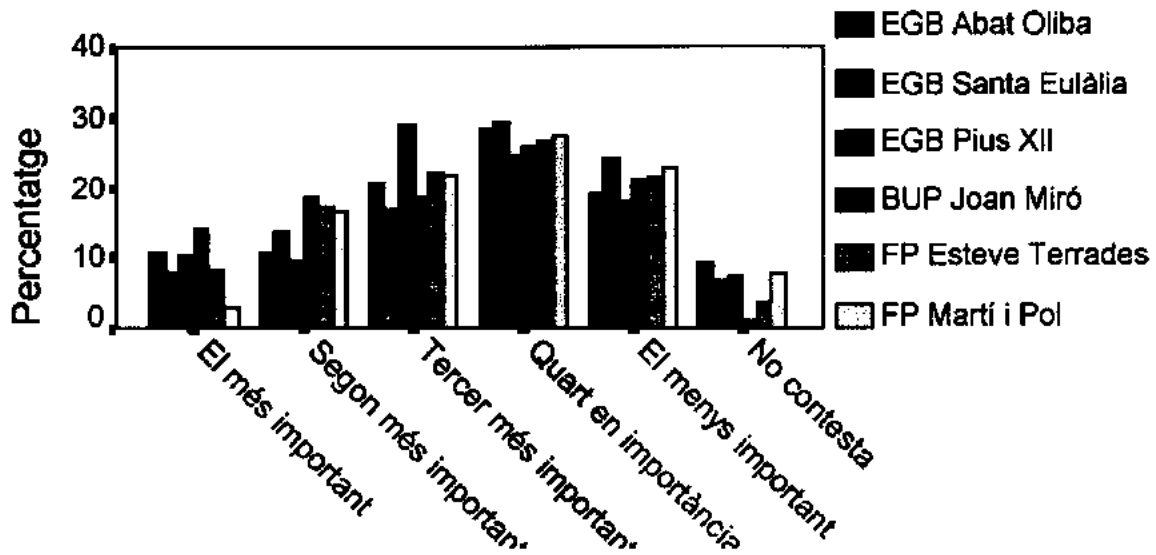
Al revés, en l'afirmació "Els pares han d'educar" són els alumnes més grans que la situen en primer lloc en més percentatge. En les posicions intermitges, però, hi ha un cert equilibri.

Els pares han d'educar

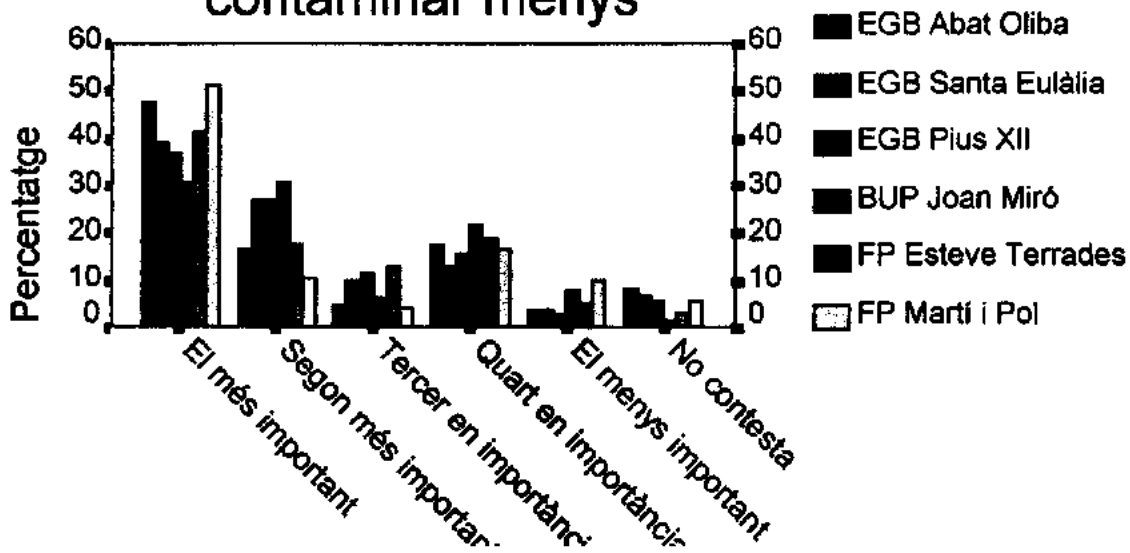
En el quart enunciat, "L'escola ha d'educar", els alumnes que el situen en primer lloc, com a més important, són sobretot els dels centres Pius XII i Joan Miró. Els alumnes que el situen en segon lloc són sobretot els instituts. I en tercer lloc, les escoles, excepte l'escola Santa Eulàlia que queda al nivell dels instituts.

L'escola ha d'educar

Respecte al cinquè enunciat, "Les indústries han de contaminar menys", és el més important sobretot per als alumnes de l'IFP Miquel Martí i Pol. Però en el segon lloc el col·loquen sobretot els centres Pius XII i Joan Miró.

Les indústries han de contaminar menys

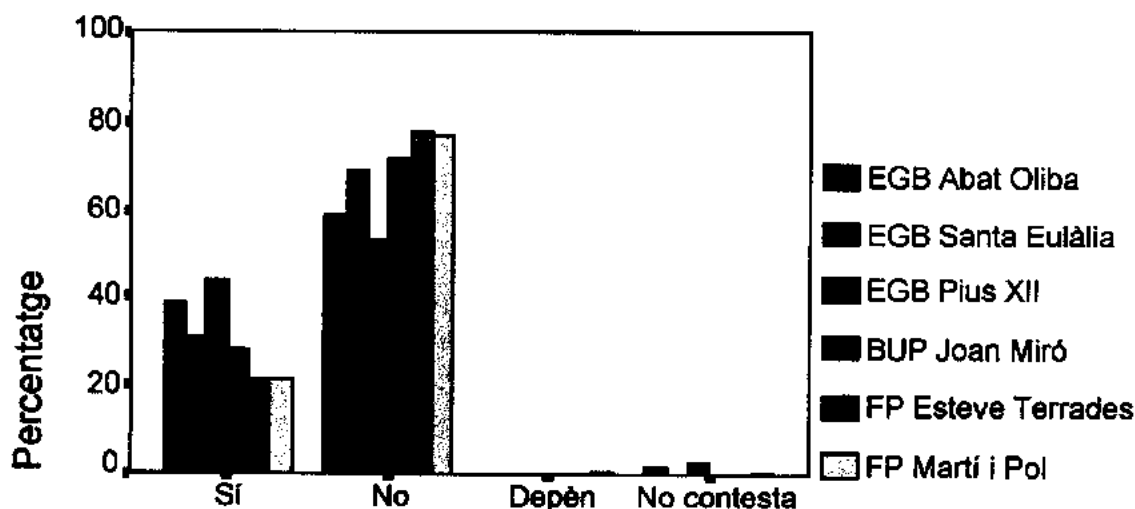
- Transmissió del programa a casa:

Aquest eix temàtic és especialment important, ja que és on es pot veure la receptivitat que ha tingut el programa a la família, i si els alumnes l'han explicat. Considerarem les cinc variables següents:

1. Els pares el fan separar
2. Com reaccionaria el pare si se li demana que no llençi una ampolla de vidre a les escombraries
3. Els pares haurien de canviar d'hàbits
4. Els alumnes han explicat activitats als pares
5. Els alumnes han demanat canvi d'hàbits

1. En la primera variable, que respon a la pregunta de si els pares fan separar les deixalles a l'alumne, **els alumnes de primària superen als de secundària en la resposta afirmativa.**

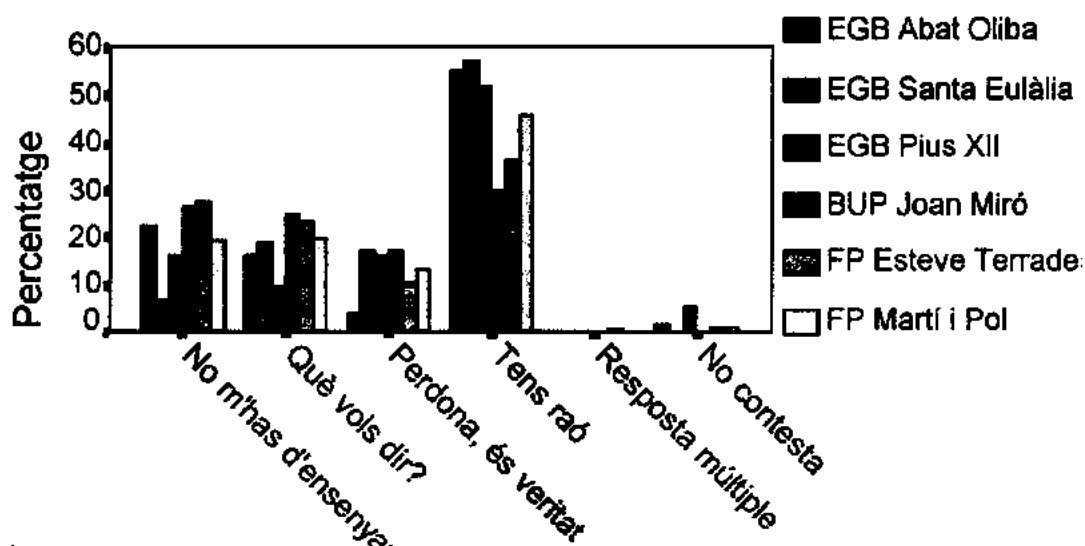
Els pares el fan separar?

2. En consonància amb això, **també són els que responen en més percentatge que el pare respondria amb un "tens raó" si li diguessin que no ha de llençar el vidre a les escombraries normals.** També respondria menys amb un

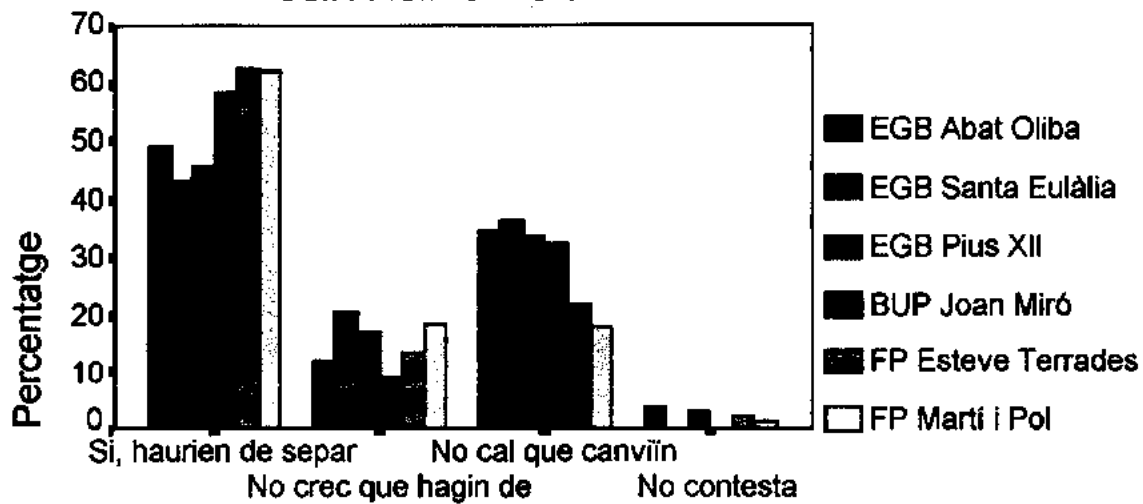
“no m’has d’ensenyar”. I en canvi, són els instituts que tenen un percentatge més elevat en la resposta “què vols dir”? Per tant, suposem que els pares més joves són més receptius als continguts del programa, mentre que els pares més grans o bé tenen una actitud reàcia a acceptar consells dels fills, o bé no senzillament no tenen tant assumit el discurs ambientalista.

Com reaccionaria el pare

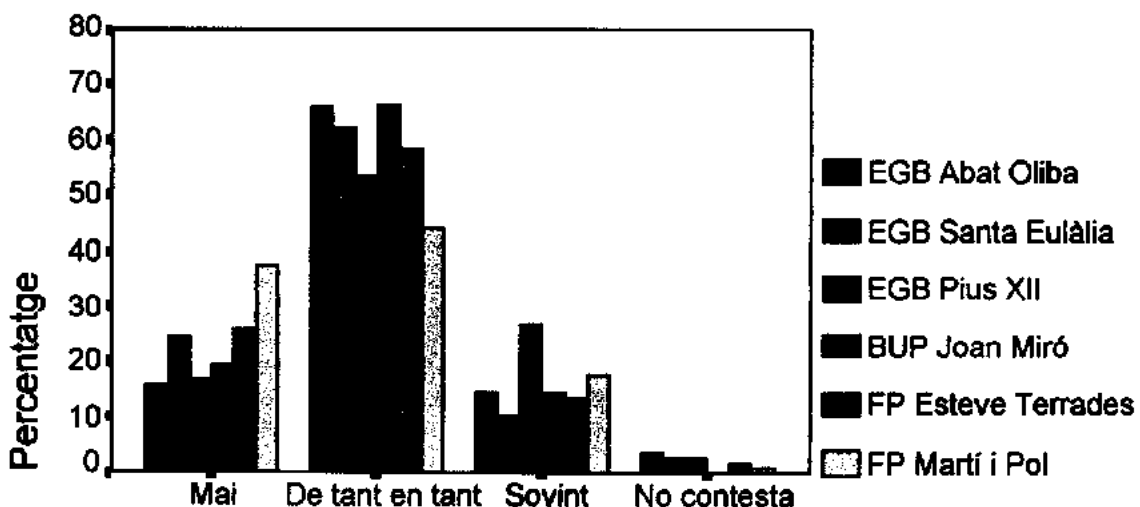
3. És per això que pensem que, a la tercera pregunta, els alumnes d'EGB responen en menys percentatge que els seus pares haurien de canviar els seus hàbits. També s'explica així que superin els alumnes d'instituts en la resposta "no cal que canviïn".

Els pares haurien de canviar d'hàbits

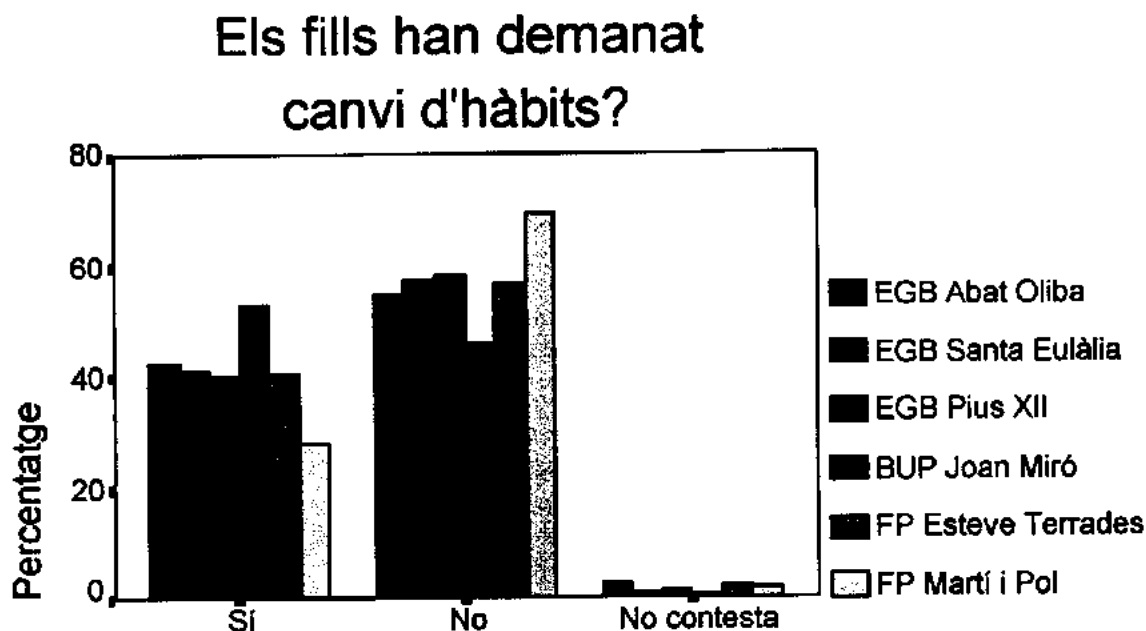

4. A la pregunta sobre si els fills han explicat activitats, les escoles tenen un percentatge superior en la resposta "sovint", però molt petit. La diferència es veu més clara en la resposta "mai", on dominen els instituts. Tanmateix, els centres que responen més així són el Pius XII i el Joan Miró. Sobre la resposta "de tant en tant", també hi ha un cert domini dels alumnes d'EGB, tot i que destaca l'IB Joan Miró per damunt de tots, i el segueix l'escola Abat Oliba.

Els fills han explicat activitats?

5. En l'última pregunta sobre transmissió del programa es pregunta als alumnes si han demanat canvis d'hàbits a casa. Els alumnes de primària tornen a ser els que responen més afirmativament, tot i que l'IB Joan Miró supera tots els altres centres.

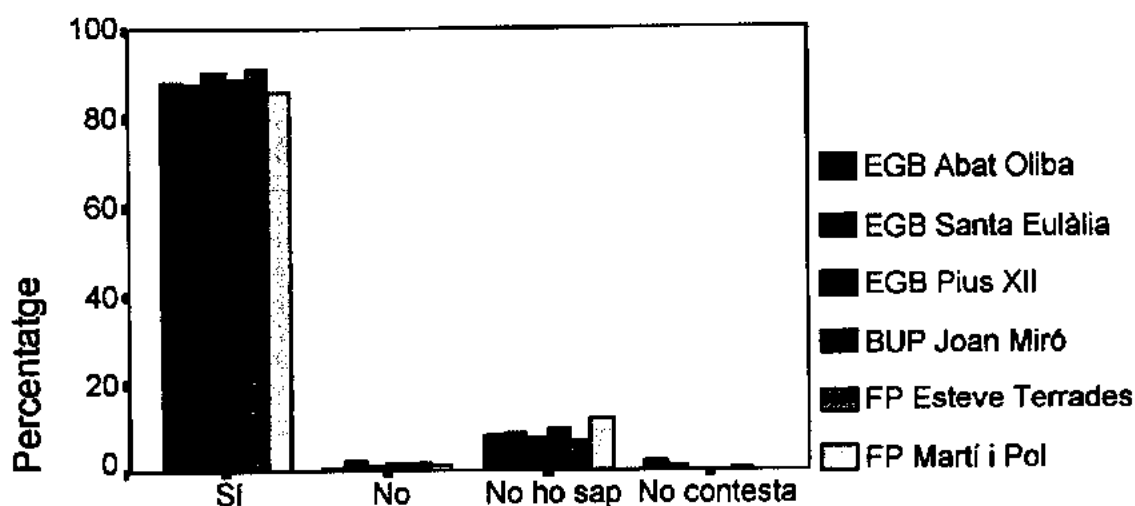
- Opinions:

En aquest apartat hi hem encabint dues variables per als alumnes:

1. Separar les escombraries és útil?
2. T'agradaria una assignatura sobre medi ambient?

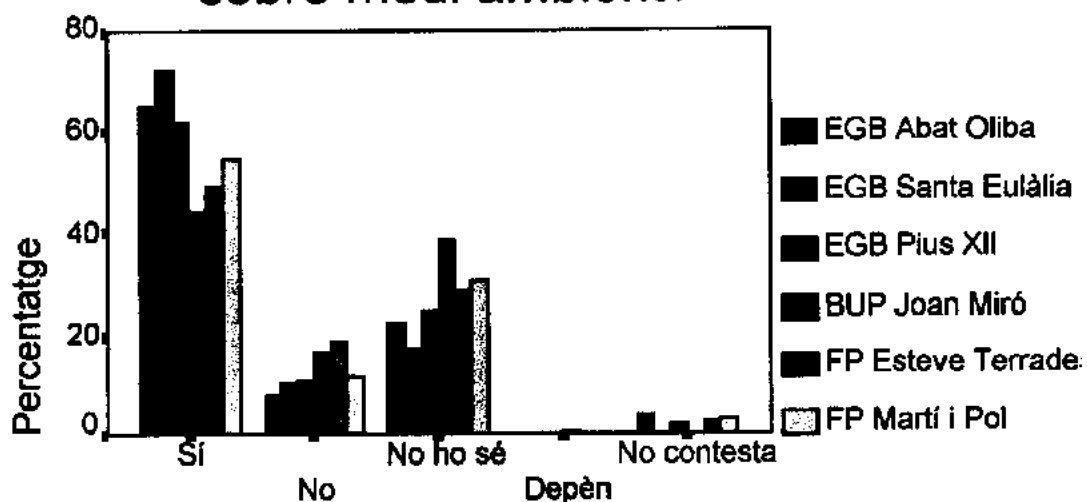
1. No hi ha diferències remarcables en la primera variable, només una lleugera diferència a favor dels instituts en el "sí". I el fet, que aquesta diferència també es dona, però a favor de les escoles, en la resposta "no ho sap".

Separar escombraries és útil?

2. En la segona variable, en canvi, són els alumnes de primària els que afirmen en més percentatge que els agradaria una assignatura sobre medi ambient. Els alumnes d'institut tenen un percentatge més elevat que els d'escola en les respostes "no" o "no ho sé". Cal remarcar, que en aquesta última el percentatge més elevat correspon a l'IB Joan Miró, que és el que ha treballat més el programa de tots els instituts de la mostra.

T'agradaria una assignatura sobre medi ambient?

Diferències segons les edats dels pares:

Com hem dit abans, hem considerat l'edat dels pares com una variable més dintre el que anomenem la "dimensió socio-demogràfica", que combina diferents elements per tal de poder observar grups homogenis.

2.3 Dimensió socio-demogràfica

El que hem vist observant les dades és que no podíem explicar res separant les diferents variables d'edat, sexe, estudis, treball... dels pares. A l'última pàgina del qüestionari dels pares vam formular una sèrie de preguntes socio-professionals i socio-demogràfiques de les famílies que, al menys intuïtivament, ens semblava que explicaven les respostes dels enquestat. Per exemple, si volem analitzar les respostes a l'enquesta per sexes, ho hem de fer a partir de la variable "qui ha respost l'enquesta". Però no podem intentar explicar les respostes en funció de si respon el pare o la mare i obviar que això té molt a veure amb el tipus de família de què es tracta.¹⁴

Per això hem optat per tractar conjuntament aquestes variables que en l'esquema d'anàlisi de l'enquesta hem anomenat explicatives, i que són:

- edat
- professió
- estudis
- dimensió familiar (membres que té la família)

El que hem fet, doncs, per tal combinar aquestes variables (edat, estudis, treball i tipus de família) és una **anàlisi de components principals**. Aquest tipus d'anàlisi estadística busca reduir la informació disponible, passant d'un conjunt de variables contínues observades a un altre de més reduït que representi i sintetitzi les primeres anomenades factors. Preteniem obtenir així unes poques variables de síntesi que representessin el conjunt de les variables socio-demogràfiques i que ens permetessin de veure reflectits gràficament els diversos centres en funció de la mena de pares que hi ha.

¹⁴ I de fet, en aquesta variable el que destaca és el comportament dels casos en què l'enquesta la responen el pare i la mare junts, que també respon a un tipus de família determinat: pares joves, no compartimentació de les esferes privada-pública, vida domèstica-treball, etc.

Atès que disposàvem de variables nominals o ordinals en exclusiva i que aquesta tècnica precisa variables contínues hem usat com a variables per a realitzar l'anàlisi la proporció en la submostra de cada centre de diversos trets de les preguntes socio-demogràfiques (ex. proporció de pares amb menys de quaranta anys, proporció de mares en aquesta mateixa circumstància, proporció de mares empleades o de famílies de quatre persones).

Així, l'anàlisi de components principals ens permet anar més enllà en la simple observació de la manca de validesa de la divisió per grup de programa i grup de control. Ens permet trobar altres maneres de definir els centres que n'expliquin la posició davant la receptivitat que hi ha tingut el programa, i així reconvertir la divisió inicial dels centres. Així, també queden definits indirectament els alumnes, a partir de les característiques dominants en cada centre per als pares.

Hem d'advertir que en totes aquestes anàlisis no tenim en compte els pares d'alumnes de l'IFP Miquel Martí i Pol, ja que només en van respondre 10 a l'enquesta. Suposem que aquests 10 pares deuen estar especialment interessats en el tema (en comparació amb els altres pares) i per això van respondre. En tot cas, les dades quedarien molt esbiaixades.

Resultats de l'anàlisi factorial de components principals per variables socio-demogràfiques:

Hem dit abans que aquestes variables que tractem en l'anàlisi de components principals són, a efectes de l'avaluació, variables explicatives. De tota manera, abans de passar a explicar les respostes del col·lectiu d'enquestats, cal que aquestes variables serveixin per construir diferents tipologies familiars. És a dir, **el que farem primer és veure com actuen les variables socio-demogràfiques en la síntesi que se'n fa a l'anàlisi de components principals. D'aquí n'extreure'm com es poden**

definir els centres de la mostra, segons la mena de pares que domina en la composició de cada centre.

A partir d'aquí, estudiarem el comportament de les variables descriptives (de comportaments, coneixements, opinions, etc.) en relació a aquests grups definits. És aquí on actuaran les variables anteriors com explicatives.

El que s'observa en l'anàlisi de components principals per variables socio-demogràfiques, és que hi ha tres factors que acumulen gairebé tota la varianza (un 91,4%). Aquests tres factors són:

Factor 1: Dimensió generacional
Factor 2: Dimensió familiar
Factor 3: Dimensió socio-professional

- **Factor 1: Dimensió generacional**

Aquest factor queda definit per les variables d'edat dels pares d'alumnes, i també per la variable família. És a dir, coincideixen les famílies més nombroses i els pares de més edat; i al revés, les famílies menys nombroses i els pares més joves. Podríem dir que es tracta, doncs, d'una dimensió que destaca els extrems.

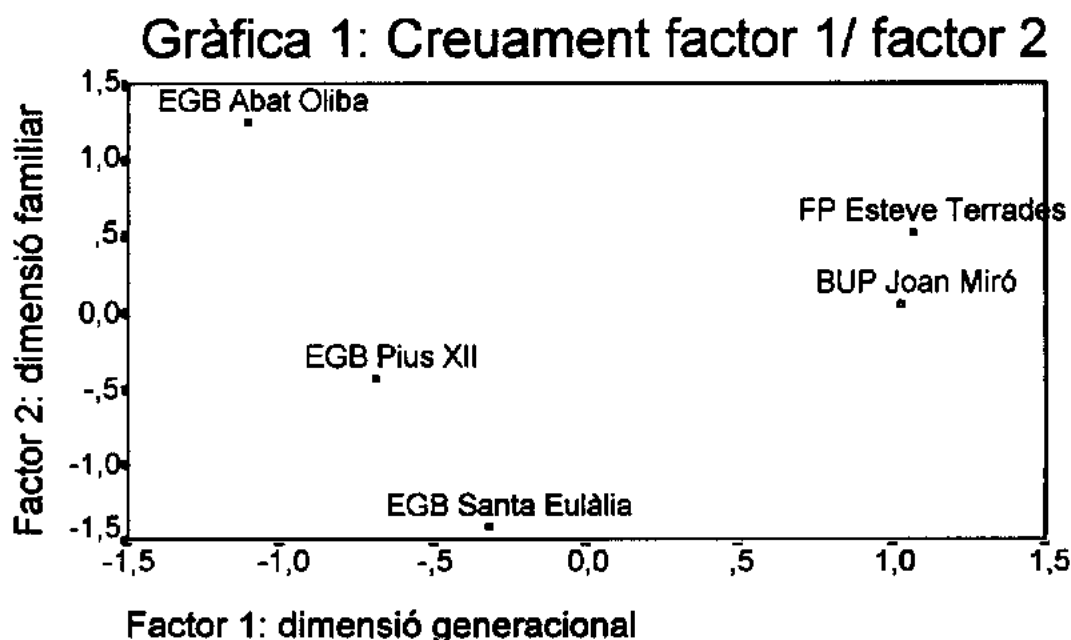
- **Factor 2: Dimensió familiar**

En aquest factor es caracteritzen les famílies d'una manera no tant extrema com en el factor anterior. Així, es defineix per les variables d'edat, la grandària de la família i també per les variables socio-professionals. En aquest factor destaca una gran quantitat de parelles joves, amb un o dos fills, i en les quals treballa el pare i la mare.

- Factor 3: Dimensió socio-professional

En aquest factor s'apleguen les variables referides a la situació laboral i la professió i els estudis dels pares. És el factor que recull menys varianza, per tant que té menys pes de les tres en l'anàlisi de components principals.

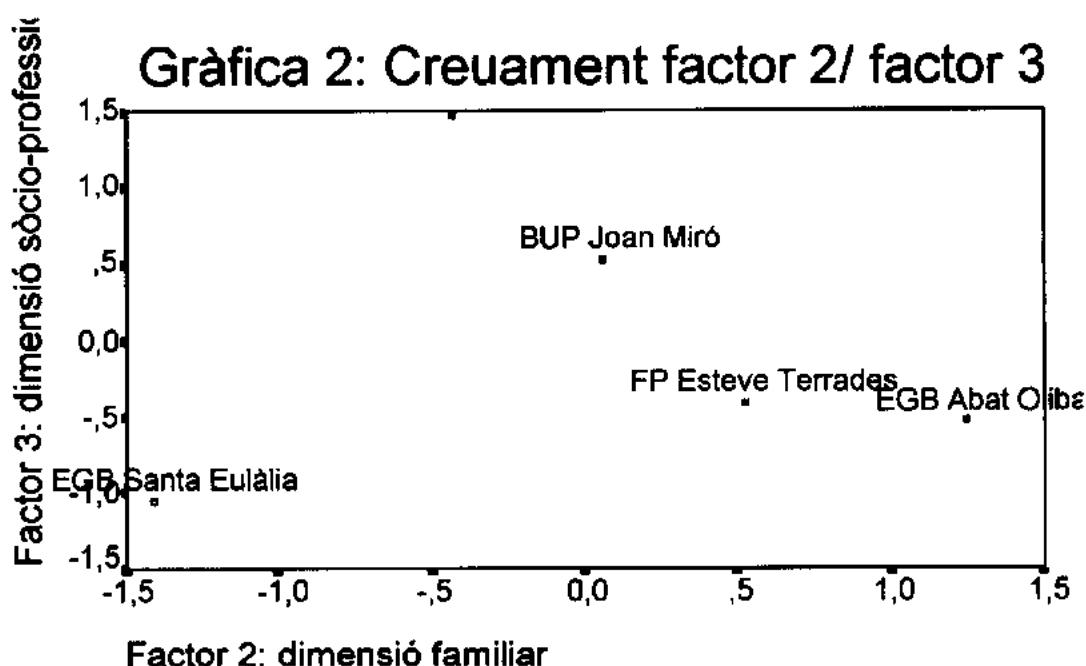
Això ens serveix per trobar aquelles dimensions que són bàsiques en la definició dels centres. D'aquesta manera, podem situar els centres de la mostra en l'espai que dibuixa el creuament de dos factors. Les coordenades sempre divideixen l'espai entre dos pols, el pol negatiu, on es donen els valors que dominen en la dimensió, i el pol positiu, on es donen els casos contraris. Vegem-ho en les gràfiques següents:

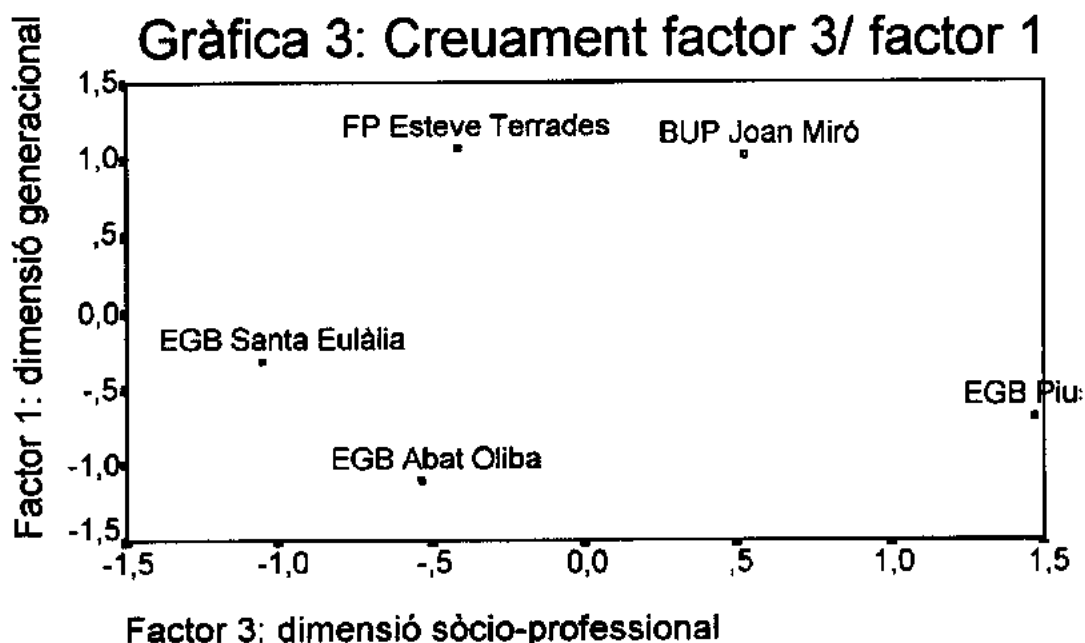
Hem d'observar la gràfica tenint en compte els dos eixos que determinen la disposició de cada centre en l'espai. Així, si ho mirem horitzontalment, és la dimensió generacional la que situa els centres. Els centres amb pares de més edat són els que apareixen a l'esquerra i, òbviament, són els instituts. Aquests centres tenen proporcions força semblants de pares d'edats compreses entre els 40 i els 54 anys, tenint en compte que les mares joves són més en proporció que

els pares joves. En els centres d'EGB, en canvi, dominen clarament els pares d'edats que no arriben als 40 anys; sobretot en el cas de les mares, que a l'Abat Oliba arriben a ser un 74,2%.

Vist en vertical, és a dir, de dalt a baix, podem observar la distribució dels centres segons la grandària de les famílies. Veiem que hi ha un centre que se separa dels altres, l'EGB Abat Oliba. Si bé els centres de primària es caracteritzen per famílies petites i joves, aquest centre es caracteritza per tenir força famílies amb més de dos fills. En canvi, l'Escola Santa Eulàlia és la que té famílies menys nombroses. Vegem-ho d'una manera més clara, en la gràfica següent:

En aquesta gràfica veiem que, efectivament, l'escola Abat Oliba se situa en el mateix costat que els institut, a la banda dreta. Així es confirma aquesta característica familiar d'aquest centre. L'escola Santa Eulàlia és la que té pares més joves i famílies més petites. En canvi, l'EGB Pius XII no hi ha un domini clar de les famílies amb molt pocs fills o molts. I vist en vertical, l'escola Pius XII desapareix del quadre. Amb això veiem que aquesta escola dominen les situacions familiars en què treballen tots dos cònjuges. Vegeu-me més clarament en la gràfica següent.

A la banda dreta es troben els centres amb pares amb més estudis i en què treballen tots dos cònjuges: l'institut Joan Miró i, sobretot, l'escola Pius XII. A la banda esquerra hi ha els altres centres. Hi veiem que l'escola Santa Eulàlia és la que se situa més a l'esquerra del quadre.

Concretament, en aquesta escola no hi ha cap família de més de cinc membres, i hi dominen clarament les famílies de quatre membres, que representen el 59,1% dels que han respost a l'enquesta. A l'escola Abat Oliba, en canvi, hi ha un 42% de famílies de cinc o més persones. L'escola Pius XII es situa al mig, amb un 22,8% de famílies d'aquesta grandària.

Al marge de les gràfiques, si prenem les variables que s'acumulen en cadascun dels factors, podem definir dos grans grups de pares, acompanyats d'un subgrup. Passem a caracteritzar aquests dos grans grups:

1. El primer és el col·lectiu més nombrós, ja que ocupa la meitat de la mostra (200 enquestes aprox.), i té les característiques següents:

- pares de mitjana edat
- amb estudis primaris o secundaris

- que viuen a la Gavarra o a Sant Ildefons
- que treballen a la indústria
- i de famílies grans (5 membres)

2. El segon grup no és tan nombrós (unes 90 enquestes aprox.), i té característiques oposades al primer:

- pares joves
- amb estudis secundaris o superiors
- que viuen al Centre
- que treballen com a professionals o en els serveis
- i de famílies petites (3 membres)¹⁵

3. El subgrup que hem esmentat, es defineix per ser famílies monoparentals, i són pocs casos (17).

Per tant, tenim:

• famílies de classe obrera
• famílies de classe mitja
• famílies monoparentals

És difícil traslladar aquesta caracterització als centres, sense tenir en compte que no n'hi cap que comparteixi totes les característiques amb un altre. D'una banda, tenim el factor generacional, que ens divideix els centres, lògicament, entre primària i secundària.

¹⁵ Vegeu les taules de l'annex referides a la composició dels centres.

D'altra banda, tenim el factor generacional que ens divideix els centres de la manera següent:

Famílies nombroses	Famílies petites
EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia
IB Joan Miró	EGB Pius XII
IB Esteve Terrades	

Si només tenim en compte el factor socio-professional, podem establir la classificació següent, tot i que no deixa de ser una extrapolació:

Famílies amb més estatus	Famílies amb menys estatus
EGB Pius XII	FP Esteve Terrades
IB Joan Miró	EGB Abat Oliba
	EGB Santa Eulàlia

Si creuem els tres factors podríem fer tres grups:

- ♦ En el primer grup, caracteritzat per una majoria del que anomenem famílies de classe obrera (grans, amb pocs estudis, treball a la indústria, etc.), es troben representats l'Escola Abat Oliba i l'IFP Esteve Terrades.
- ♦ En el segon grup, caracteritzat per una majoria del que anomenem famílies de classe mitja (petites, amb més estudis, treballen els dos cònjuges o treballen en el sector serveis, etc.), es troben representats l'Escola Pius XII, i l'IB Joan Miró.
- ♦ En el tercer grup, l'EGB Santa Eulàlia es caracteritza per un valor negatiu en tots els factors: famílies petites, pares joves, i nivell d'estatus baix.

Així, doncs, tal com dèiem al començament, hi ha raons per distingir els centres a partir de les característiques socio-demogràfiques que els componen, que no pas solament a partir de la variable programa.

El que hem fet a continuació ha estat afegir a aquestes variables les corresponents a les respostes dels pares d'alumnes al programa, per tal de descobrir-ne quina relació hi pot haver entre les variables que hem definit com explicatives i les variables que hem definit com descriptives. De fet, volem saber si els factors que hem definit ara mateix tenen un valor explicatiu.

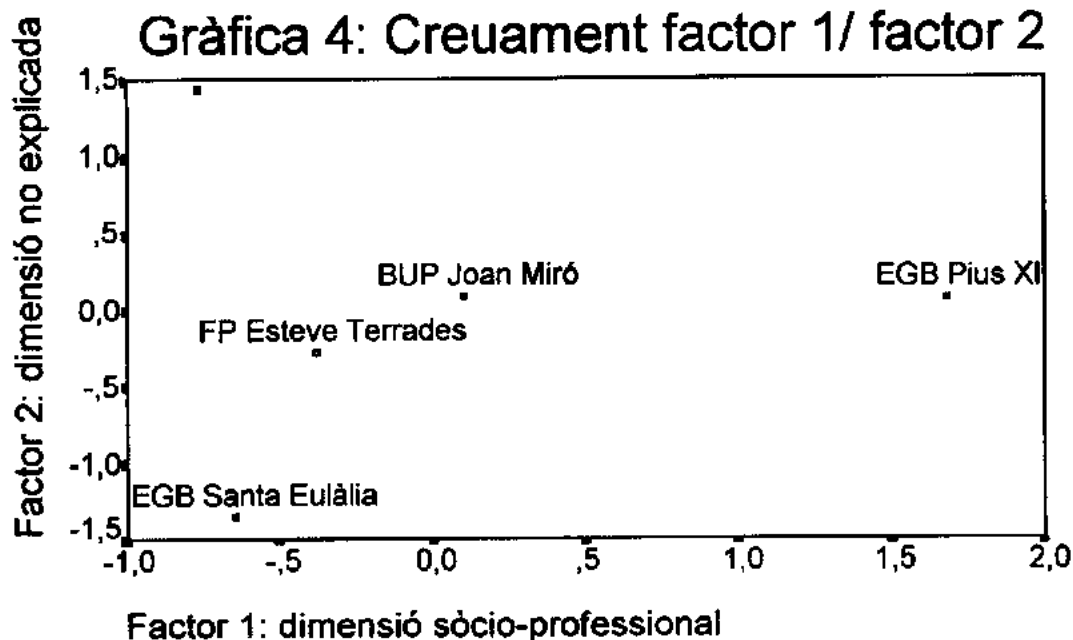
Resultats de l'anàlisi factorial de components principals per variables socio-demogràfiques i variables descriptives per als pares d'alumnes:

De l'anàlisi de components principals surten tres factors que acumulen el 92,8% de la varianza. Aquests factors són:

Factor 1: Dimensió socio-professional
Factor 3: Dimensió no explicada
Factor 3: Dimensió generacional

- **Factor 1: Dimensió socio-professional**

Aquesta dimensió correspon a la que hem definit abans, i està creada per les variables de situació laboral i de tipus d'ocupació. Aquest factor és el que acumula més varianza, és a dir, el que sintetitza més variables: un 51,5%. Es representa en la gràfica següent:

Recordem que el factor està dividit en dos pols, un de positiu i un de negatiu, que a la gràfica estan expressats en els números de les coordenades. Per al factor socio-professional, doncs, en el pol positiu hi ha les famílies amb més estudis i més ocupació laboral. I en el pol negatiu hi ha la posició contrària, és a dir, que l'estatus socio-professional és menor, que en l'anàlisi de components principals vol dir que té menys pes. Vist en vertical, el factor no explicat influeix molt en l'EGB Abat Oliba, que ni tan sols apareix en el quadre, i en canvi no influeix en l'EGB Santa Eulàlia.

Així, veiem que a la dreta d'aquesta gràfica, vist horitzontalment, es troba tot sol l'EGB Pius XII. D'aquí hem de deduir que **en el Pius XII el factor socio-professional té molt de pes en les respostes dels pares dels alumnes. I que per als altres centres aquest factor no és tant important, com és el cas de l'IB Joan Miró, o que no ho és gens, com és el cas dels altres centres.**

Les respostes al programa dels pares d'alumnes que estan influïdes per aquest factor són els següents:

- usen contenidor de vidre
- els fills han explicat activitats sovint
- han notat canvis a l'escola relacionats amb l'"Ambientalitza't"

- el plàstic és el material més difícil de reciclar
- el concepte de medi ambient es defineix com tot el que ens envolta
- compra embotits envasats
- beu vi amb ampolla de vidre
- consumeix l'aigua en ampolla de plàstic
- està d'acord amb què s'ha de gastar menys aigua
- els fills han demanat canvi d'hàbits
- el més important és que els pares han d'educar

Podem veure que hi ha alguns comportaments que abans haviem relacionat intuïtivament amb un nivell d'estatus, com ara beure vi amb ampolla de vidre. També podríem relacionar el fet de comprar embotits envasats amb el fet de comprar d'una determinada manera, i amb costums més *moderns*. La influència d'aquest factor també es correspon amb unes opinions força favorables a l'educació ambiental, i amb una predisposició a parlar d'aquestes coses amb els fills. I de fet opinen que educar els fills perquè no embrutin la ciutat és feina dels pares.

Podríem dir que aquesta mena de pares són força "conscients" del problema ambiental. I això els influeix en el fet d'utilitzar el contenidor de vidre, o el fet d'estar d'acord amb què s'han de prendre mesures. Però no els influeix en els seus hàbits de compra, que segurament es basen amb la idea d'una compra ràpida, i potser fins i tot en el fet de relacionar qualitat i productes envasats.

A l'altra banda, al pol oposat, hi ha les característiques següents, que es donen en relació amb el fet de tenir un nivell més baix d'estudis i treballar per compte d'altri, a la indústria o al sector de la neteja sobretot:

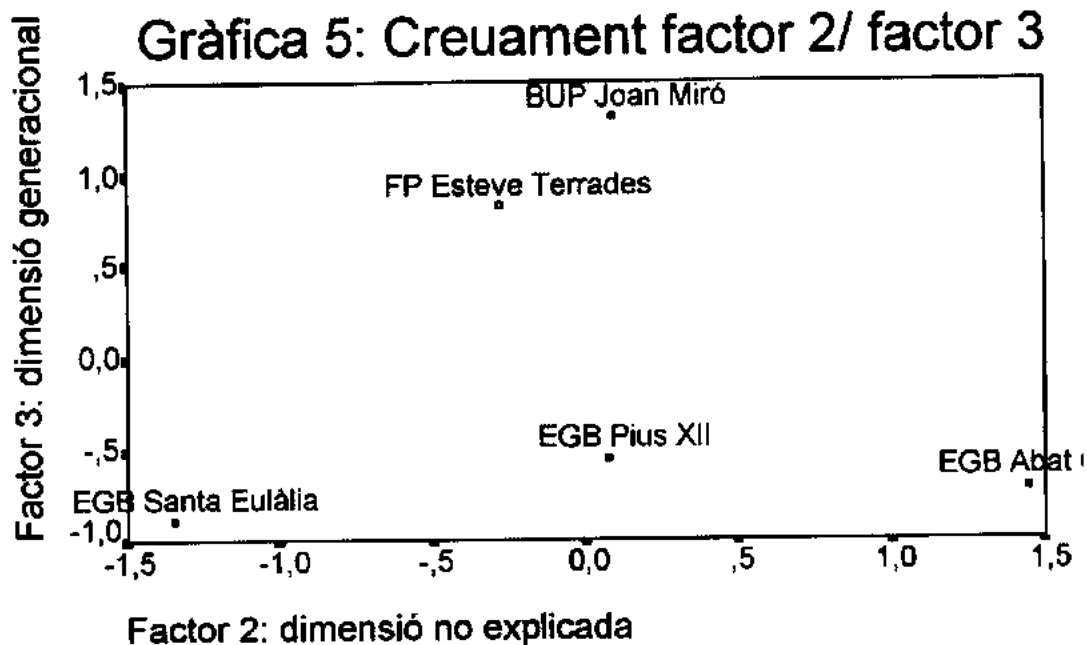
- el concepte de medi ambient es defineix amb una resposta valorativa
- no recorda cap campanya ambiental
- no té importància si un fill es deixa el llum obert
- el més important és que l'escola eduqui

Aquestes característiques relacionades amb poc estatus socio-professional són sobretot d'opinió, més que no pas de comportaments. Podríem dir, doncs, que es tracta de pares no "conscienciats", és a dir, que no tenen assumit el discurs de respecte pel medi ambient, tot i que quan se'ls parla explícitament de medi ambient, es mostren molt favorables al respecte pel medi. Per això, encara que sembli contradictori, però, són els que responen amb afirmacions valoratives quan se'ls demana que defineixin el medi ambient. Quan diem valoratives volem dir que no es queden amb la simple definició, sinó que hi afegeixen sempre l'aspecte normatiu de l'educació ambiental (o sigui que assimilen medi ambient amb educació ambiental). O bé defineixen el medi ambient a partir dels problemes ambientals: la contaminació, la brutícia de les ciutats, els arbres malmesos...¹⁶

- Factor 2: Dimensió no explicada

Quan diem "dimensió no explicada" volem dir que no és atribuïble a cap de les dimensions que hem tingut en compte en l'anàlisi, i que tampoc no és atribuïble estadísticament a cap variable en concret. És a dir, hi ha tota una sèrie de respostes al programa que no es poden explicar per cap variable relacionada ni amb l'edat, ni amb la professió, els estudis, el tipus de família, el barri, etc. No és un factor poc important, ja que acumula un 22,4% de la variança. Nosaltres entenem que, en la mesura que no es pot atribuir a res més, aquest factor es pot considerar influència directa del programa.

¹⁶ «La contaminación, los árboles...», «respetar todo el entorno que nos rodea», «netejar més els boscos, llençar els papers a la paperera», «el agua, la tierra y el aire, que nos hemos de preocupar de mantener lo más puro posible»...

Veiem que el centre més influït per aquest factor és l'EGB Abat Oliba, que gairebé surt del quadre. Abans hem vist que en aquest centre dominen les famílies amb un nivell d'estudis baix i amb treballar per compte d'altri a la indústria. Per tant, a diferència de l'EGB Pius XII, l'Abat Oliba no està influït pel factor d'estatus en les seves respostes positives al programa. Hi té més pes la influència d'aquest factor no explicat, que nosaltres atribuïm al programa. Així doncs, ens atrebim a deduir que l'efecte del programa s'imposa a la influència d'altres factors a l'EGB Abat Oliba. És per efecte del programa que es donen les característiques següents en moltes famílies de l'Abat Oliba, i no per altres:

- respostes concretes per a estalviar energia
- el concepte de medi ambient és definit com tot el que ens envolta (de fet el percentatge de respostes de "medi urbà" és massa petit perquè pugui representar-se aquí).
- estan d'acord amb què cal estalviar energia
- els han explicat activitats sovint

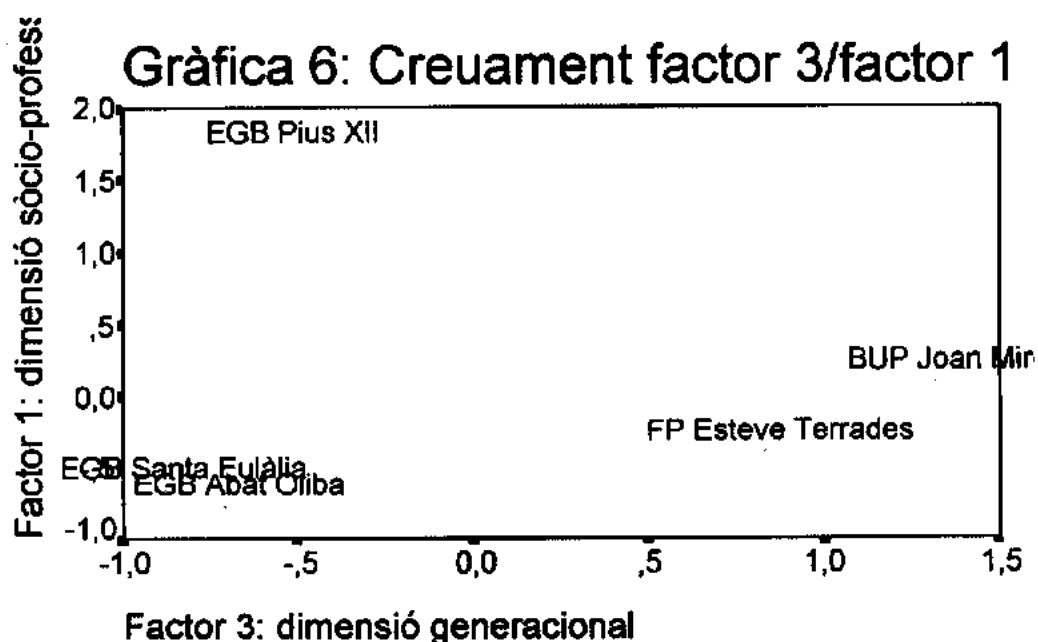
La manca d'influència d'aquest factor determina, en canvi:

- opinió no correcta en l'envàs més difícil de reciclar
- es compra llet amb Tetra-Brick
- la llum encesa no importa
- el concepte de medi ambient es defineix amb respostes valoratives
- s'utilitza molt el contenidor de paper

Aquestes característiques es donen sobretot a l'EGB Santa Eulàlia. Els altres centres es troben al mig de la gràfica, vista horitzontalment, atès que hi ha altres factors que n'expliquen el comportament.

• Factor 3: Dimensió generacional

Malgrat que sigui l'últim, aquest és un factor que no deixa de ser important, tant pel pes que té en la varianza de l'anàlisi de components principals (un 18,9%), com si tenim en compte explicacions més teòriques, com ara la relativa la "modernitat" de la problemàtica mediambiental, i d'aspectes com la recollida selectiva, el tractament de residus, etc.

A la gràfica veiem que els dos instituts són els més influïts pel factor edat en el comportament de les famílies. Aquest comportament té molt a veure amb formes de vida que podem anomenar "tradicionals" enfront dels costums de les

generacions més joves. Els centres de primària, efectivament, queden al pol negatiu d'aquesta dimensió. A la mateixa gràfica veiem com el factor socio-professional porta el Pius XII a situar-se a l'extrem esquerra superior del requadre, mentre que els dos altres centres de primària resten a l'extrem esquerra inferior, en no estar influïts per aquest factor socio-professional.

Es relacionen amb la dimensió generacional, és a dir amb més edat, les variables següents:

- usa contenidor de paper
- el vidre és el material més difícil de reciclar
- compra envasos de vidre retornable
- cal estalviar aigua
- els fills demanen canvis
- consumeixen llet amb Tetra-Brick

Així doncs, el fet de comprar envasos de vidre retornable sobretot repon a l'edat de les persones, i a costums menys actuals. El fet que els fills demanin canvis els pares es deu, segons el que hem vist en els alumnes de primària, a què aquests sí que necessiten que se'ls demani canvis, mentre que als pares dels alumnes de primària el comentari és que no fa falta, «ja ho fan». Altres qüestions, com ara que estan d'acord amb què cal estalviar aigua, no és contradictori amb l'edat, però aquests pares no responen d'una manera tant concreta en la manera com s'ha d'estalviar aigua com els pares més joves.

Així, en el pol oposat, és a dir, els més joves, es caracteritzen per:

- resposta concreta en la manera d'estalviar energia
- el plàstic és el material més difícil de reciclar
- utilitzen més bosses de plàstic
- és útil separar

Resultats de l'anàlisi factorial de components principals per variables socio-demogràfiques i variables descriptives per als alumnes:

Després d'explicar els comportaments dels pares, el que hem fet ha estat veure, a partir d'una regressió múltiple, com els factors que expliquen la composició dels centres i els factors que expliquen les respostes dels pares expliquen les respostes dels fills. D'aquesta manera, volem veure què és el que influeix en els alumnes, i si el programa també hi té un efecte, o més que en els pares.

El resultat és que hi ha dos factors que acumulen el 77,4% de la variança. Aquests dos factors són els següents:

Factor 1: dimensió generacional
Factor 2: dimensió socio-professional

- **Factor 1: dimensió generacional**

Aquest factor té un efecte redundant respecte al que hem vist abans, ja que coincideix amb la relació entre l'edat i les respostes dels pares. Així, **els alumnes més joves tenen respostes poc estructurades; i en canvi comportaments més clars en segons quines qüestions, igual que els pares més joves.**

Així doncs, en el pol positiu d'aquest factor trobem els alumnes més grans, els alumnes d'instituts, que es caracteritzen pel domini de les respostes següents:

- el concepte de medi ambient es defineix com tot el que ens envolta
- no utilitzen cap contenidor de l'escola
- els pares haurien de separar les deixalles
- si demanen al pare que no llenci una ampolla de vidre a les escombraries normals pensen que aquest respondria amb un «no m'has d'ensenyar res»
- el més important és que els pares han d'educar
- separar és útil

- separar serveix per a reciclar
- el material més difícil de reciclar és el Tetra-Brick

Així, veiem que els alumnes d'institut tenen clares les idees que el programa ha volgut inculcar sobre la utilitat de separar les deixalles, la idea que el medi ambient no és només la natura. A més, responen que el Tetra-Brick és el material més difícil de reciclar, que separar les deixalles serveix perquè es puguin reciclar... Però això no es correspon necessàriament amb els seus comportaments: no utilitzen els contenidors de l'escola. Però sí que els seus comportaments tenen relació amb els comportaments dels seus pares, els quals, com es veu, no són gaire receptius al programa.

Per contra, a l'altre pol d'aquest factor, on les edats són menors, les respostes són més favorables al programa:

- els agradaria una assignatura sobre medi ambient
- utilitzen ampolles de vidre retornable
- si demanen al pare que no llençi una ampolla de vidre a les escombraries normals pensen que aquest respondria amb un «tens raó, el vidre s'han de llençar al contenidor de vidre»
- utilitzen el contenidor de paper a l'escola
- el vidre és el material més difícil de reciclar
- defineixen el medi ambient amb respostes valoratives
- no saben què és l'"Ambientalitza't"
- els pares els fans separar
- no cal que canviïn

Quant als coneixements, veiem que els alumnes de primària no ho tenen tant clar com els alumnes de secundària. Tanmateix, aquesta resposta del vidre com a material més difícil de reciclar pot tenir a veure amb les recomanacions del programa de comprar envasos de vidre retornable. A més, defineixen el medi ambient amb respostes valoratives, és a dir, saben que s'ha de respectar el medi ambient, tot i que

a l'hora de definir-lo no ho sàpiguen fer d'una manera clara. I tampoc no saben què és l'"Ambientalitza't". En els comportaments, en canvi, tenen molt assumits els plantejaments del programa: comprar envàs de vidre retornable, utilitzar el contenidor de paper de l'escola, i els agradaria fer una assignatura sobre medi ambient.

D'altra banda, els pares d'aquests alumnes són força receptius al programa i a l'educació ambiental, de manera que no els han de demanar que canviïn els seus hàbits, perquè són els pares els que els fan separar les deixalles. Per tant, **podem pensar que són les edats dels pares, tant com les edats dels fills, el que té a veure amb el comportament d'aquests alumnes. Els seus pares són tan influents com el programa mateix.**

- Factor 2: dimensió socio-professional

Aquest factor correspon també al que hem trobat en els pares d'alumnes, i sintetitza les variables ocupacionals i d'estudis. El factor es divideix, recordem-ho, en un pol positiu i un de negatiu. En el pol positiu hi ha les respostes influïdes per un nivell d'estatus alt. Podríem dir que els alumnes que actuen influïts per aquest factor ho tenen tot:

- utilitzen contenidor de vidre
- utilitzen contenidor de piles
- utilitzen contenidor de paper
- el més important és que l'escola eduqui
- respostes correctes de com estalviar aigua
- beuen vi amb ampolla de vidre
- estan d'acord amb estalviar
- utilitzen el contenidor de piles de l'escola
- expliquen sovint activitats als pares
- saben què és l'"Ambientalitza't"

Tant pel que fa als coneixements ("Ambientalitza't", com estalviar), com pel que fa als comportaments obeeixen al que es pot considerar la resposta més òptima al programa. El que delata la influència dels pares en això és el fet que

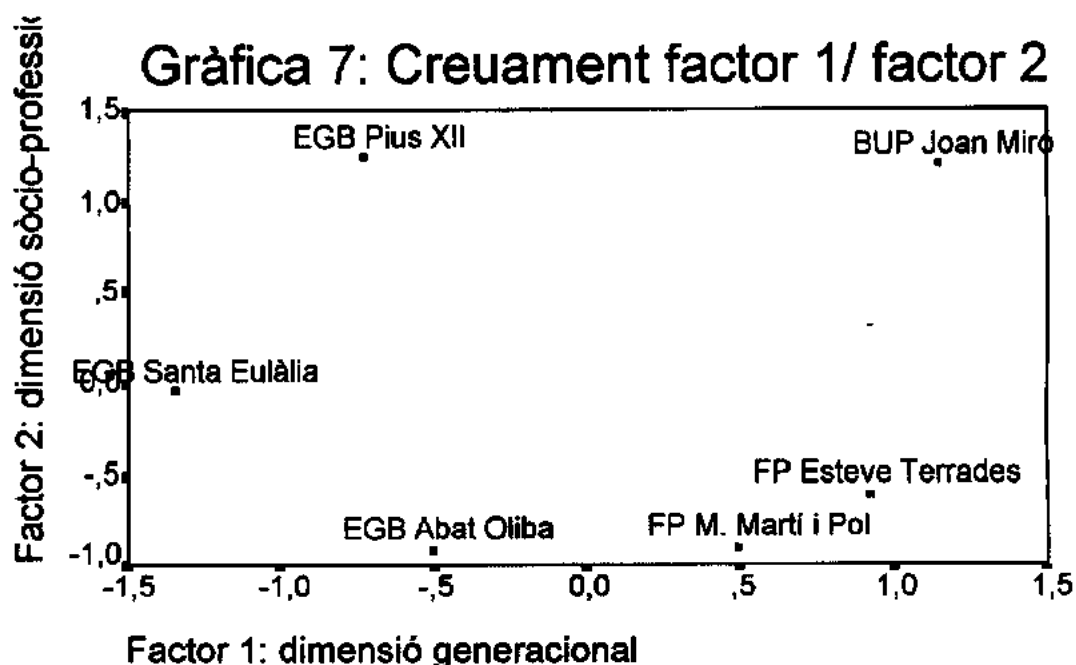
utilitzin el vidre per al vi (que hem de considerar un element de consum cultural que defineix l'estatus), i el fet que sovint expliquin activitats a casa, la qual cosa fa pensar en uns pares receptius a l'educació ambiental.

En el pol oposat les característiques, que es corresponen amb un nivell d'estatus baix, són les següents:

- no utilitzen contenidors
- beuen vi en Tetra-Brick
- no saben què és l'"Ambientalitzat".

D'altra banda, el factor que hem atribuït al programa en el cas dels pares no apareix com a factor diferenciatiu en l'anàlisi de components principals de les respostes dels alumnes. Però la lògica ens porta a pensar que **el programa influeix també en els alumnes, que són de fet els que l'han transmès als seus pares**. El que passa, suposem, és que l'efecte del programa és diferent en cada cas. I això fa que sigui un factor que quedi confús pels altres.

Finalment, vegem el resultat de l'anàlisi de components principals de les respostes dels alumnes en la gràfica següent:

La dimensió generacional fa que els instituts se situïn a la dreta del requadre, perquè és on les edats són més elevades. En canvi, els centres d'EGB se situen en el quadrant esquerre. L'EGB Santa Eulàlia és el centre més influït per aquest factor generacional, en les edats més joves, tal com es veu a la gràfica.

Vista verticalment, els centres se situen segons la influència del factor socio-professional. El centre més influït per aquest factor en les seves respostes és, com havíem vist en altres gràfiques, l'EGB Pius XII, que se situa al capdamunt. També està fortament influït per aquest factor l'IB Joan Miró, que també es caracteritza per un nivell d'estatus alt en comparació amb els altres centres. Els menys influïts pel factor estatus en els seus comportaments són l'EGB Abat Oliba, l'IFP Miquel Martí i Pol i l'FP Esteve Terrades.

2.4 Dimensió subjectiva: percepcions

Anomenem a aquesta dimensió subjectiva perquè es refereix a les percepcions que tenen les persones sobre, en aquest cas, la situació dels contenidors. Ens sembla que, al marge de les dimensions i les variables que hem tractat fins ara, pot ser útil conèixer fins a quin punt una cosa com la percepció de la situació dels contenidors pot influir en el fet que s'utilitzin o no.

En aquest sentit, ens guiem per la idea de Riechmann sobre les dificultats de ser respectuós amb el medi ambient, que hem esmentat abans. Tot i que pensem que les dimensions tractades abans ja donen raons suficients per explicar el comportament de les persones, en les variables que es refereixen als continguts del programa, aquesta dimensió ens pot proporcionar un element nou de comprensió.

Així doncs, hem relacionat la distància de cadascun dels contenidors respecte a les persones enquestades —distància, recordem-ho, subjectiva—, amb l'ús de cadascun d'aquests contenidors.

El resultat és que **els contenidors de vidre i de paper són utilitzats en més mesura si són a prop de casa**. En el cas del contenidor de vidre hi ha un 16% de diferència, mentre que en el cas del contenidor de paper la diferència és d'un 9%.

Per als contenidors de piles i de medicaments és diferent, ja que no es troben al carrer, sinó en establiments. En el cas de les piles, de les persones que responen que es llencen en una botiga o supermercat, n'hi ha més que efectivament les llencen. Però **sobretot és en el cas que responguin que les llencen al col·legi quan ho fan més**.

En el cas dels medicaments, malgrat que se'n conegui la situació del contenidor, això no implica que se l'utilitzi. És sobretot quan se situa prop de casa que hi ha més percentatge d'ús d'aquest contenidor. Però no es estrany que la farmàcia se situï prop de casa.

(o són apropiats perquè s'utilitzen).

Pel que fa als contenidors que hi ha a l'escola, existeix força relació entre els que responen que sí que hi ha un contenidor determinat i els que diuen que l'utilitzen. Però també existeix una forta relació, tot i que molt menor que l'anterior, entre els que diuen que hi ha un determinat contenidor i els que no l'utilitzen (recordem que a l'escola hi ha, bàsicament, contenidors de paper i de piles). En l'anàlisi de les dades segons la variable edat ja hem vist que hi havia molta diferència entre saber que hi ha un contenidor i utilitzar-lo en els alumnes de secundària, que no en els de primària.

Per tant, dit tot això, podem considerar que, efectivament, hi ha una relació entre la distància (subjectiva) del contenidor i l'ús que se'n fa. Tanmateix, ja que parlem de percepcions, també ens podem preguntar, però, que és el que determina què: si la posició del contenidor en determina l'ús; o bé és l'ús el que determina la percepció (el coneixement) que tenim de la situació del contenidor.

2.5 Dimensió compartida: transmissió del programa

Aquesta dimensió l'hem considerat fonamental per conèixer la possible influència del programa. Tot i que les altres dimensions influeixen en la receptivitat del programa, hem pensat que calia esbrinar si hi havia relació entre allò que feien els pares i el que els explicaven els seus fills.

Es pot dir que els fills eduquen els pares?, com ens preguntàvem en començar el plantejament de la investigació. El que hem deduït de l'anàlisi de les variables socio-demogràfiques és que, en definitiva, els canvis demanats pels fills ajuda a veure el tipus de pares de l'alumnes, ajuda a constituir el factor edat o el factor socio-econòmic, però no el del programa.

Si observem qui ha respost l'enquesta, veiem que és en el cas en què els progenitors responen tots dos junts on s'expliquen més activitats sovint relacionades amb el medi ambient, i on baixen més els percentatges de persones que responen que els seus fills no els expliquen mai activitats relacionades amb el medi ambient, o de tant en tant. I també és el grup en què no hi ha "no contesta". Això demostra una predisposició força favorable a les qüestions relacionades amb el programa.

En canvi, en les enquestes que ha respost el pare sol, hi ha molt pocs "sovint" en relació amb els altres grups. I els "no contesta" arriben gairebé a la meitat. Pensem que el fet que respongui l'enquesta només el pare és un indicador d'un tipus de família més gran, més patriarcal, més tradicional.

D'altra banda, les mares són més receptives a què els expliquin activitats, ja que s'acosten a la meitat les que responen que els seus fills els expliquen sovint activitats sobre medi ambient. Però també la meitat de les mares responen que els seus fills els expliquen activitats de tant en tant. I de fet, el percentatge més elevat és el de les mares que responen que els seus fills mai no els expliquen

activitats. El fet que respongui la mare també considerem que és un indicador d'un tipus de família tradicional, en la qual la mare s'ocupa dels temes relacionats amb els fills.

Per tant, podem deduir que la receptivitat del programa respon a un determinat tipus de famílies, sobretot joves i amb un estatus socio-professional. Això no vol dir que el fet d'explicar a casa les activitats no sigui un factor a tenir en compte. Ans al contrari, en gairebé totes les respostes reforça l'efecte de les variables socio-demogràfiques, llevat d'aquelles que estan relacionades d'una manera més directa amb un tipus de família jove. És en la combinació d'aquestes dues dimensions, la socio-demogràfica i la compartida, on es troben els grups que més responen als continguts i els objectius del programa (vegeu Annex 2).

3. CONCLUSIONS A L'ANÀLISI DE LES DADES DE L'ENQUESTA

Dels resultats de l'enquesta hem extret les conclusions següents:

- ◆ El fet d'haver fet el programa no és determinat en els hàbits de respecte pel medi ambient. D'entrada aquesta dimensió no ens permet entendre en quins casos es donen aquests hàbits de respecte. Per això cal observar també altres dimensions.

De tot manera, en l'anàlisi factorial hem pogut veure que el programa sí que ha tingut una certa influència.

- ◆ Una de les dimensions fonamentals per entendre els comportaments i les opinions és l'edat, sobretot per als alumnes. Els alumnes més petits són els que assumeixen d'una manera més fàcil i amb més mesura els plantejaments del PIDEAC com a tals. Els alumnes més grans són els que tenen més coneixements sobre la qüestió ambiental, però no assumeixen tant els propòsits del programa.
- ◆ La dimensió socio-demogràfica és la que proporciona d'una manera més clara una relació amb la resposta als continguts del programa. Així, direm que
 - ◇ Els pares joves tenen més assumit el discurs ambientalista, i els hàbits que comporta.
 - ◇ Els pares més grans no tenen tan assumit aquest discurs ambientalista ni tampoc tenen tans coneixements com els joves. Tanmateix, destaquen en el respecte pel medi en tot allò que suposa una certa tradició: separar els diaris, les ampolles, comprar amb el cabàs o el carro, etc.
- ◆ També podem considerar la transmissió del programa com una dimensió important, que ajuda a identificar els grups més propensos a adoptar hàbits de respecte pel medi ambient. En aquest cas, les famílies amb pares joves i amb estudis superiors.

De fet, és l'anàlisi factorial la que ens proporciona més informació:

◊ Hi ha un creuament en les dimensions fonamentals que influeixen en les respostes de les persones enquestades:

- la dimensió edat
- la dimensió socio-professional

Amb aquestes dimensions, podem fer una divisió del col·lectiu d'enquestats que s'assembla molt al que hem fet a partir dels grups de discussió, segons la resposta als diferents eixos del programa. Bàsicament, comportaments i coneixements:

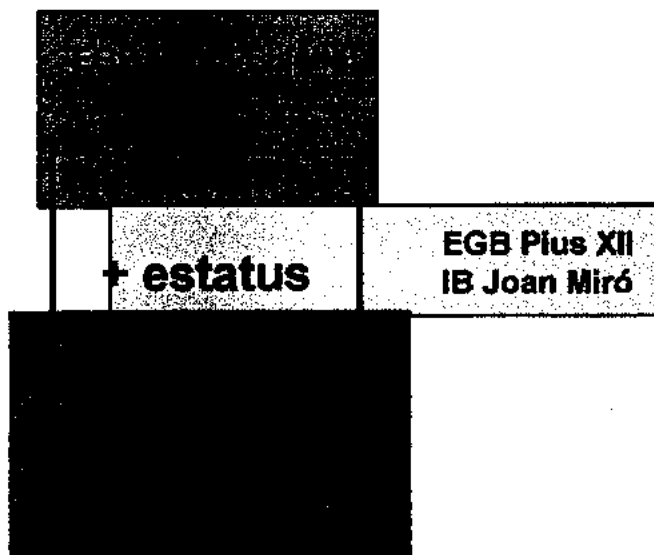
	Comportaments de respecte pel medi ambient	Comportaments no de respecte pel medi ambient
Coneixements ambientals	Pares joves (fins a 44 anys)	Alumnes de secundària
Sense coneixements ambientals	Alumnes de primària	Pares grans (més de 44 anys)

◊ Amb tot, podem atribuir una influència significativa del programa, que aconsegueix trencar amb la influència d'aquestes dues variables.

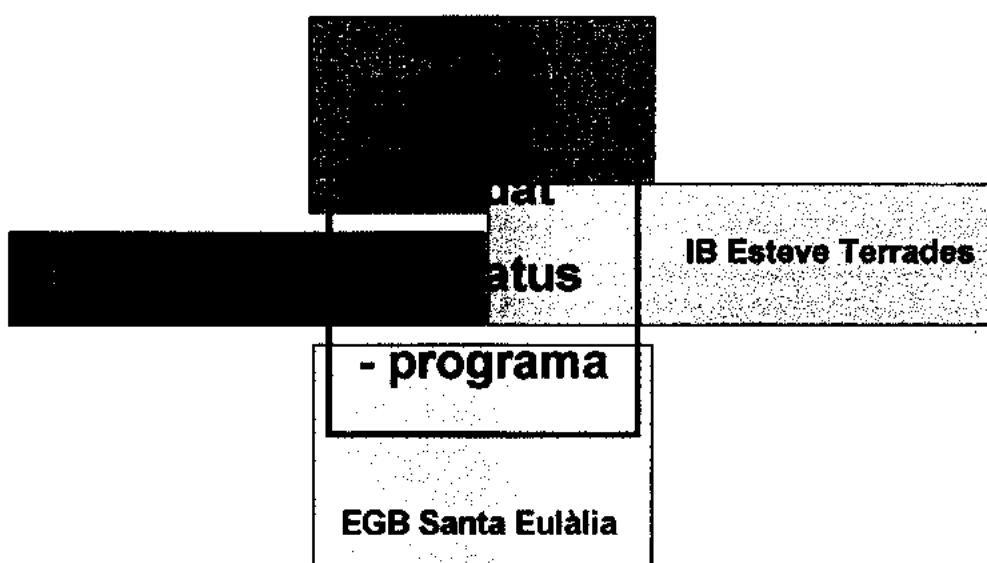
La dimensió familiar, de fet, té un efecte redundant respecte a la dimensió generacional.

Ens hem atrevit a dibuixar la influència d'aquestes dimensions, més la del programa, en cadascun dels centres. A un costat hem dibuixat la resposta positiva al programa, i a l'altre la resposta negativa.

Influències positives

Influències negatives

aquests factors expliquen com l'efecte del programa no es pot mesurar només per si sol, atès que hi ha altres variables socials que conflueixen en les condicions de possibilitat de la influència del programa.

Això no vol dir que el programa només hagi tingut èxit en aquells casos en què estadísticament supera uns factors socials adversos (com és el cas de l'EGB Abat Oliba). També podem considerar que ha tingut efecte en les famílies amb més estatus i més joves, malgrat que la variable programa sigui redundant amb altres variables. Probablement aquestes famílies no feien separació de deixalles abans, almenys perquè no hi havia els contenidors adients a Comellà. El que sí que es dedueix de l'anàlisi de l'enquesta és que és en aquest tipus de famílies, de més estatus i més joves, on el programa té més recepció.

- ◆ Finalment, pel que fa a les dimensions, les percepcions tenen una certa relació amb allò que es fa, però també s'han d'interpretar amb la mirada posada en l'anàlisi de components principals.

VI. L'EXPERIÈNCIA DEL PROFESSORAT

Hem considerat important el fet de parlar amb els mestres i professors que han fet de responsables del programa a cada centres. Per això hem realitzat un grup de discussió amb aquestes persones. En total van ser set els centres que van participar d'aquesta xerrada.

A diferència dels grups de discussió dels alumnes i dels pares, en aquest la intenció no era tant observar el que es deia i com es deia per part dels participants, sinó que era recollir més informació sobre el programa. El que ens interessava sobretot era poder obrir una porta, per petita que fos, a l'interior de les escoles, és a dir, conèixer com s'ha percebut el programa i els seus resultats dins de les escoles i els instituts.

A continuació presentem el que vam extreure d'aquest grup de discussió d'una forma esquemàtica:

- ♦ En alguns casos es comenta que el programa no ha suposat una novetat absoluta, ja que abans s'havien fet activitats sobre medi ambient al centre, i ara se'n continuen fent. També comenten que ha quedat alguna cosa del programa: es continua recollint paper i piles. Però els mestres també demanen que es continuïn fent coses, que es facin les coses que han quedat pendents. El fet que hi hagués algú que ho coordinava tot, La Vola, feia que les coses anessin al dia. A més, hi ha coses que les ha de fer una persona especialitzada.
- ♦ De fet, el PIDEAC ha servit per comptar amb recursos que no es tenien per fer activitats. Ara aquests recursos es troben a faltar per poder fer algunes coses. Els mateixos proposen activitats que es podrien fer si l'Ajuntament els donés recursos: excursions al Delta, enjardinar, visitar instal·lacions de Medi Ambient, escoles de natura, etc. També demanen més implicació de l'IME en l'organització de les activitats, més enllà de donar informació.

De tota manera, els ensenyants es queixen de la manca de suport de l'Administració per a condicionar espais, enjardinar, etc. I també es queixen de la gestió de la recollida selectiva a la ciutat: els contenidors sempre estan plens i bruts.

- ◆ Malgrat tot, l'aplicació de la reforma a tots els centres de Cornellà aquest curs 95-96 ha representat haver de deixar de banda, per part dels instituts, projectes relacionats amb el medi ambient, ja que s'han hagut d'afrontar altres problemes més immediats i més greus.
- ◆ En algun cas, es comenta que el programa no ha tingut només com a resultat els objectius que s'havia marcat. Per a una escola, "el programa ha estat una fita per a canviar la imatge de l'escola". Això ha afavorit que es motivés la participació dels pares.
- ◆ En alguns cas es comenta que els alumnes i els seus pares s'han implicat molt en el programa. De fet, es destaca en més d'un centre la participació de l'APA. Però ells mateixos relativitzen la participació dels pares, que normalment es limita a alguns.
- ◆ L'escola amb més bon resultat, segons els objectius del programa, en l'avaluació és la que confirma en el grup de discussió que s'han experimentat canvis en certs hàbits d'algunes famílies.
- ◆ Els centres (tant escoles com instituts) coincideixen a afirmar que és més difícil fer que s'adoptin alguns hàbits per part dels alumnes grans que no pas dels petits. Hi ha una diferència clara entre els alumnes "grans" i els "petits". Als alumnes "petits" se'ls inculca hàbits de respecte, de neteja, d'urbanitat... Als grans no se'ls pot controlar. Els grans ho saben, però no obeeixen les regles.

Algun dels professors fins i tot comenta que el programa estava més adreçat a primària que a secundària. Això és perquè el programa intentava sobretot canviar els hàbits, i això és fàcil i agraït amb els alumnes de primària, però als alumnes de secundària els sona massa tot el discurs del que s'ha de fer i el que no s'ha de fer.

- ♦ També són els alumnes de menys edat els que en parlen als pares, segons els mestres. Fins i tot obliguen els seus pares a comportar-se com els han ensenyat a l'escola.
- ♦ Els centres també coincideixen a introduir el concepte d'educació cívica en l'educació ambiental. De tota manera, aquesta educació "funciona" mentre són a l'escola. Després ja és una altra cosa.
- ♦ La implicació dels ensenyants de primària ha estat diferent de la dels ensenyants de secundària. En els instituts la feina està molt compartimentada, cadascú té la seva assignatura, i és difícil actuar conjuntament i transversalment.

VII. CONCLUSIONS GENERALS

Recollim aquí les conclusions a què hem arribat en els diversos apartats, i hi afegim algunes consideracions.

- **El grup de control no ha funcionat com a tal**, no tant com ens pensàvem. D'una banda perquè també s'han fet activitats en els centres que no han fet el programa. I d'altra banda, perquè els centres tenen característiques diferents que no els fan comparables. Però tampoc no ha un problema, perquè això ens ha fet veure de seguida que calia enfocar l'avaluació sobretot cap a les variables socio-demogràfiques.
- **El paper educatiu dels alumnes envers llurs pares, com a mínim, s'ha de relativitzar.** Almenys el que mostren els resultats de l'enquesta és que la transmissió del programa ha tingut en part un efecte redundant, però això no vol dir que no hagi tingut cap efecte.
- **Efectivament, el programa ha tingut una vessant molt important d'educació cívica.** Ho hem pogut veure en els grups de discussió, però també a l'enquesta. El fet d'haver treballat amb els diferents eixos temàtics ens ha permès veure quan els comportaments responien als plantejaments de l'educació ambiental, i quan ho feien els coneixements i les opinions.
- Això ens porta a reprendre el que hem dit en altres moments sobre la **dissociació entre la consciència i l'acció.** En els grups de discussió n'hem parlat. A l'enquesta, s'ha confirmat. Hi ha diferents maneres de veure i de viure l'educació ambiental segons l'edat dels alumnes i dels seus pares.

- El factor generacional, de fet, és un dels factors de més pes, al costat del nivell sòcio-professional, a l'hora d'explicar les respostes a l'enquesta. Però també ho havíem vist, d'una altra manera en els grups de discussió. Els alumnes grans se saben el discurs, tenen coneixements estructurats sobre la problemàtica ambiental, igual que els pares joves. Però són els alumnes de primària els que responen d'una manera més positiva al canvi hàbits.
- També considerem que el programa ha representat coses diferents per a uns alumnes i altres. Tal com han dit els mestres i professors, als alumnes de primària se'ls ha proporcionat un programa molt enfocat cap als hàbits, cap al que anomenem l'educació cívica. En canvi, als alumnes de secundària se'ls ha ofert més conferències i tallers, activitats que han proporcionat coneixements sobre la problemàtica ambiental. De tota manera, cal suposar que aquesta diferència generacional no és causat pel programa, sinó més aviat el contrari.
- D'altra banda, els pares s'han implicat poc en el programa. Tanmateix, els pares joves són força receptius als programes d'educació ambiental. Però en canvi els pares de més edat tenen costums més respectuosos amb el medi ambient, que els joves han perdut: comprar envasos de vidre retornable, utilitzar el cabàs o el carro per anar a comprar, no comprar embotits envasats...
- El programa ha tingut efecte més enllà dels seus objectius. Si una cosa ha fet que el programa d'educació ambiental a Cornellà tingués èxit, almenys uns primers efectes evidents a simple vista, és que ha dotat de mitjans les persones per al tractament dels residus i del propi medi. En alguns centres, el programa ha comportat una transformació important, com pintar tot el centre, netejar-lo i ambientar-lo amb un enjardinament i la col·locació de plantes. Aquí es veuria la importància de la participació, que al principi d'aquestes pàgines remarcàvem com un element fonamental.

En algun cas, com expliquen les persones que treballen en el programa, el fet que els alumnes d'una escola tinguessin l'oportunitat de pintar-la al seu gust, de posar-la "guapa" amb un immens *grafiti* fet per tots els alumnes, ha acabat amb el vandalisme, perquè els mateixos que l'han pintada han procurat que ningú no hi tornés a fer cap més pintada. Si l'objectiu del programa és aconseguir una actitud de civisme, creiem que en aquest ja s'ha aconseguit, almenys en l'àmbit de l'escola.

Això ha implicat uns esforços per part dels centres, que en algun cas ha estat especialment motivador per als participants en el programa. En aquest sentit, encara que sembli estrany, crear un clima que vagi més enllà de les activitats en el desenvolupament del programa és molt important.

- També podem dir que **en altres qüestions, com ara el concepte de medi ambient, l'efecte del programa s'ha de valorar amb un plantejament diferent respecte als objectius que s'havia marcat.** Pensem que un dels aspectes que cal remarcar de l'avaluació és que ens hem adonat de la poca importància que té poder ser conscient dels grans problemes ambientals per ser respectuós amb el medi ambient. Això pensem que és una cosa favorable al programa, en la mesura que s'han utilitzat altres vies per a inculcar els hàbits de respecte al medi ambient. També és cert, però, que aquestes vies han tingut efecte en un sector de l'alumnat (el més menut) i no en l'altre (el de més edat).
- Aquesta idea de la necessitat de deslligar el concepte de medi ambient d'allò que es fa per respectar-lo ens fa pensar que **cal desculpabilitzar les persones, i tenir en compte altres factors, com ara la disposició de recursos per a la separació de deixalles, per a l'estalvi d'aigua, etc.**

Efectivament, nosaltres hem parlat en els grups de discussió dels inconvenients que impedeixen la separació de les deixalles. Suposem que això es pot traslladar a altres aspectes de l'educació ambiental. Però per continuar amb l'exemple, no és una qüestió menys important la disponibilitat dels recursos necessaris: contenidors al carrer, a l'escola, espai a casa, etc. Alguns d'aquests recursos, com ara els contenidors de l'escola, estan gairebé assegurats. Pel que fa als contenidors del carrer, no seria pas gratuït demanar a l'Ajuntament que es preocupi de si estan ben situats, si en fa falta més, si es recullen prou sovint... Pel que fa a l'espai disponible a les cases, és una qüestió de més transcendència, implica canvis més importants; però és un aspecte molt important.

IX. PROPOSTES

Les propostes que es deriven de l'avaluació són, d'una banda, relacionades amb l'elaboració i l'aplicació d'un programa d'educació ambiental. D'altra banda, hi ha unes propostes metodològiques que volem fer, i que s'han de desenvolupar conjuntament amb una proposta de programa.

Propostes per a pròxims programes:

- ⇒ Definir amb el màxim de precisió els objectius que es planteja un programa abans de dur-lo a terme.
- ⇒ Concretar molt més el lligam entre els procediments i els objectius del programa.
- ⇒ Planificar l'avaluació abans de començar el programa.
- ⇒ Pensar el programa per als diferents grups socials. Això vol dir sobretot definir amb precisió els perfils socials dels pares d'alumnes (estudis, professió, barri de residència, etc.).
- ⇒ En el cas dels alumnes, és important sobretot tenir en compte l'edat, de manera que el programa distingeixi clarament, com a mínim, entre alumnes de primària i alumnes de secundària.
- ⇒ Tenir en compte el marc en què es desenvolupa el programa: l'escola.
- ⇒ Intentar implicar-hi al màxim tots els grups receptors del programa (en aquest cas pares i alumnes). I si s'escau, crear grups que funcionin per al desenvolupament del programa i s'hi identifiquin (per exemple, en el cas del PIDEAC crear grups d'alumnes).

- ⇒ Una durada llarga d'un programa és, en aquest sentit, un avantatge.
- ⇒ Cal pensar en la participació dels ciutadans en la gestió ambiental del barri, així com la seva col·laboració en l'avaluació de les necessitats del barri.
- ⇒ Cal sortir fora de l'escola en els programes d'educació ambiental, si volem que s'hi impliquin els pares.

Propostes metodològiques:

- ⇒ Avaluació més pròxima als participants en el programa. Les metodologies poden ser:
 - Metodologies qualitatives: entrevistes, grups de discussió, observació...
 - Recerca-acció
 - Autoavaluació: grups de discussió, autoobservació (mitjans àudio-visualels)...
- ⇒ Aquesta aproximació als participants en el programa no ha de servir, però, per actuar només en funció dels grups socials que hi ha, sinó per intentar superar les diferències. En l'avaluació hem vist que el programa funciona allà on se superen aquestes diferències. Per tant, tampoc no podem assimilar el tractament dels diferents grups socials a l'anàlisi del discurs, a partir d'entrevistes i altres tècniques qualitatives.
- ⇒ Incorporar l'avaluació en el programa mateix.

X. BIBLIOGRAFIA

- ALVIRA MARTÍN, Francisco, *Metodología de la evaluación de programas*. CIS. Quadernos metodológicos, Madrid, 1991.
- BERGER, Peter L. i LUCKMANN, Thomas., *La construcció social de la realitat*. Herder, Barcelona, 1988.
- CALIFORNIA DEPARTMENT OF EDUCATION, *Instructions for using the CDE evaluation tool for supplementary materials in environmental education*.
- GARCÍA DEL BARRIO ET AL., "¿Hacemos realmente educación ambiental?", *Quadernos de pedagogía*, núm. 157, març de 1988, pp. 8-11.
- GARCÍA MAYNAR ET AL., "Educación medioambiental", *Informes. Experiencias de innovación educativa en la Comunidad Autónoma de Aragón (Actas de las II Jornadas)*. ICE-Universidad de Zaragoza, 1992.
- MARCÉN ALBERO, Carmelo, *La educación ambiental en la escuela*. ICE-Universidad de Zaragoza, 1989.
- RIECHMANN, Jorge, "Límites, inconsistencias y bloqueos. Notas sobre algunas dimensiones psíquicas de la crisis ecológica", *Mientras Tanto*, núm. 56, des. 1993 - gen. 1994, pp. 37-63.
- THE CHICAGO ACADEMY OF SCIENCES, *Ecological Citizenship*. Fotocòpies.
- WEBER, Max, *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*. Ed. 62/Diputació de Barcelona, Barcelona, 1984.

**AVALUACIÓ DEL PROGRAMA
INTEGRAT D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT
ANNEX 1: GRUPS DE DISCUSSIÓ**

Guió genèric per als grups de discussió dels alumnes

Temes	Estil de preguntes
Educació a l'escola-educació a casa	Què us ensenyen a l'escola que no us ensenyin els pares? I els pares què us ensenyen diferent de l'escola? Què us agradaria fer diferent dels vostres pares? Heu après alguna cosa a l'escola que us serveixi en la vida de cada dia?
Activitats escolars	Quines activitats feu a l'escola? En parreu a casa?
Informació dels pares sobre les activitats a l'escola	Què expliqueu als pares de les activitats que feu a l'escola?
Normes familiars-normes escolars: transmissió	Estalvi d'aigua, de llum, etc.
Cornellà-barri: qualitat de vida, canvis, utilització dels contenidors	Cornellà neta canvis a Cornellà freqüència d'ús dels contenidors del barri
Compra ecològica	Separació de deixalles a casa Problemes i inconvenients qui treu profit de la recollida selectiva en realitat, serveix per alguna cosa? Quines altres coses es poden fer per solucionar el medi ambient? On van els vostres pares a comprar els productes envasats i els productes frescos?

Guió genèric per als grups de discussió de pares d'alumnes

Temes	Estil de preguntes
Educació a l'escola-educació a casa	Què ensenyeu als vostres fills que no els ensenyin a l'escola? I a l'escola, què els ensenyen que no els ensenyeu vosaltres? Es comporten de la mateixa manera a l'escola que a casa, o al carrer?
Estalvi d'aigua, de llum, etc.	Quins hàbits els intenteu inculcar quan són a casa? I respecte al barri, a l'entorn, a la ciutat?
Informació dels pares sobre les activitats a l'escola	Quines activitats us expliquen que fan a l'escola? Han après alguna cosa a l'escola que els serveixi en la vida de cada dia?
Cornellà-barri: qualitat de vida, canvis, utilització dels contenidors compra ecològica	Cornellà neta canvis a Cornellà freqüència d'ús dels contenidors del barri Separació de deixalles a casa (teniu més d'un cubell d'escombraries?) qui es preocupa més a casa d'aquestes coses? Us fan propostes sobre com heu de tractar les deixalles, l'estalvi, la compra? On aneu a comprar els productes envasats i els productes frescos?
Problemes i inconvenients	Qui treu profit de la recollida selectiva en realitat, serveix per alguna cosa? quins costos comporta? quins beneficis comporta? s'eliminen problemes ambientals?

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DE L'ESCOLA
STA EULÀLIA. Curs 7è d'EGB.**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DE L'ESCOLA STA EULÀLIA.
Curs 7è d'EGB.

Es tracta d'un grup de vuit alumnes de 7è d'EGB. Aquesta escola no ha dut a terme el programa i per tant els alumnes només el coneixen pel que han pogut sentir al carrer.

Entrevistadora: Bé, deixo això aquí, us en oblideu, no passa res (gravadora).

3. Això sortirà?

Entrevistadora: En lloc. Estem fent un treball sobre la gent de Cornellà per saber com viuen, però els vostres pares no ho sentiran, ni la professora. Ho sabrem nosaltres.

A veure, m'agradaria que anéssiu parlant tots, no us talleu.

Va, com a mínim a la primera pregunta vull que em contesteu tots.

Entrevistadora: Què us agradaria que us deixessin fer que no us deixen fer els vostres pares?

5. Sortir més.

3. No tenir tanta obligació d'estar a casa i que et deixin anar amb els amics. Més llibertat.

6. Fent els deures...

4. Que estudiïn ells.

6. Estudiar menys. Menys deures.

8. No netejar a casa.

3. Ocupen molt temps els deures. O sigui, arribem a casa i ens posem a fer deures i ens porta a lo millor dues hores i després volem sortir i són les vuit de la tarda.

6. Demà tenim quatre exàmens i no crec que ningú surti. Amb quatre exàmens que tenim...

Entrevistadora: I netegeu?, us fan netejar a casa?

8. Sí

2. La meva habitació.

1. A vegades.

Entrevistadora: Qui neteja a casa?

2. Jo.

1. Jo.

3.-----

Entrevistadora: I què feu, l'habitació i prou?

3.-----

7. No, jo l'habitació i a vegades.....

3. -----

1. Ajudo a la meva mare.

8. Jo l'habitació, la cuina, el menjador i a vegades....

1. Com la meva mare no pot sortir vaig jo a comprar.

4. -----

3. Suposo que serà més normal que sortim els nois a comprar.

4. Calla que ahir vaig tenir que fer tot el sopar jo.

8. Jo també em faig a vegades el menjar. No té res a veure que sigui home o dona.

3. Això ja no en parlem perquè....

Rialles

Entrevistadora: Què us agradaria fer diferent dels vostres pares?

4. Arribar a les dues de la matinada.

3. M'agradaria que es posessin en la nostra pell. Sempre estan dient el que hem de fer. Nosaltres si els diem el que han de fer no seria igual.

5. Tenir llibertat.

4. Canviar de papers. Anar a sopar, a ballar.

Entrevistadora: Els dieu el que han de fer als pares?

3. A vegades.

6. A vegades.

8. A vegades.

3. Si no tenen raó, però això...

8. En broma jo li dic.

Entrevistadora: Home, en broma, però algú en "serio" deu haver, no?

8. Home.

3. A mi amb el meu pare, no m'agradaria estar com ell, perquè ell viatge molt i li sap greu. Voldria canviar de lloc amb un altre de la seva empresa i no tenir que viatjar, allà cada setmana...

4. Si jo pogués, cada dia...

3. També volem que siguin normalets, no que estiguin els pares damunt nostre tota l'estona, però que tampoc et deixin massa llibertat. Massa llibertat, que estem sense control.

Entrevistadora: I a l'escola, us ensenyen alguna cosa que no us ensenyin els pares?

Rialles.

5. El que aprenen aquí, pues a casa....

Entrevistadora: A part del que estudiieu a classe

8. Home, alguna cosa potser sí.

3. Clar, que alguna cosa que estudiem a classe també les saben els pares.

6. Claro.

3. I si tenim problemes amb....

Entrevistadora: Però féu el mateix a casa que a l'escola, us comporteu igual?. Teniu les mateixes normes?

Tots: No.....

5. Aquí ens portem pitjor.

3. Si estem al pati.....

Rialles.

5. Aquí som més i allà.....

Entrevistadora: Us comporteu diferent?

3. També seria diferent que amb els germans....

8.

3. Per exemple, jo no tinc germans i ...

4. Que suerte que tienes!.

3. Jo voldria tenir un germà.

5. Mejor que no tengas hermanos, porque yo.

4. Estem d'acord, estem d'acord.

8. Quan tens un germà petit, ets un germà gran i et fa més il lusió, però jo que tinc un de 21 i un de 20, no fa tanta il lusió.

5. Jo que tinc un de petit i un altra de gran....

4. Jo cada dia em barallo.

1. Té dos anys més que jo.

**Entrevistadora: I a l'escola no us ensenyen coses que us serveixin després per la vida de cada dia?. Només us ensenyen les assignatures?
Què us ensenyen que us serveix?**

4. Las matemáticas pa.....

Entrevistadora: Feu activitats?

Tots: sí.....

2. A vegades fem sortides.

5. L' última vegada.....

4. Al museu de la ciència

5.....vam anar al museu de la ciència

6.

Entrevistadora: I què veu anar a veure?

5. No sé....

4. Ciència

1. Òptica, perquè farem un examen després.

3. I això també, que sempre que sortim a una sortida, després hem de fer un dossier o un examen i....

6. sí

8. sí

2. Fer-ho per grups, fer tot el que diguin.

Entrevistadora: Els pares que us ensenyen diferent de l'escola?

4. Bueno, el mío mecánica.

8. A mi també, netejar.

3. A mi mai.....

5. Posar la taula.

1. El meu pare.....

3. Mai m'ensenyen el que fan ells.

6. A mi una miqueta.

5. A mi sí.

Entrevistadora: Per exemple, això que dieu, a netejar, a casa no tireu papers a terra?

Tots: no....

1. A la paperera.

Entrevistadora: Però a casa no tens paperera.

1. Jo sí, a la meua habitació sempre en tinc una.

8. Jo també.

Entrevistadora: I al carrer, els tireu?

Què?

4. Los papeles, si los tiramos a la calle.

6. Home sí.

5. Yo algunos.

3. Quan no hi ha paperera a la vista.

Rialles

5. Al terra.

4. No però...

Entrevistadora: Per tant dedueixo que teniu un barri molt brut.

5. Una miqueta.

3. Brut en el sentit de papers o embrutar el carrer i també això de les pintades a les parets, també es diu brut, no?

2. Però a part d'això les cagades de gossos que deixen a la cera.

3. Hem refereixo això, al brut del terra i al brut...

1. Les pintades.

Entrevistadora: De qui és culpa això, és culpa vostra?

5. Una mica

2. Una mica

1. Una mica de tots.

3. Però si anem amb els nostres pares o amb un adult, si anem i tirem un paper...

Entrevistadora: Però al carrer també hi han papereres, no?

Tots: sí....

5. Però que no estan contínuament, o sigui que....

8. No voldràs una paperera cada tres passos, no?

3. Si anem amb cotxe en una autopista, què fem?. El deixem al cotxe, se'ns oblidarà i el deixarem al cotxe. Millor per la finestra.

Rialles.

Entrevistadora: Però a casa ve que aneu a llençar el paper on toca, no?

3. A vegades si estic fent els deures i hi ha algun paper que...el deixo damunt, després ja, quan he acabat el vaig a tirar. No m'aixeco de la cadira i vaig a la paperera a tirar-lo, sinó....

Entrevistadora: Què més?. Esteu molt callades, eh? (a les noies). I els altres contenidors que hi han al carrer, a part de les papereres, els feu servir?

Tots: sí.....

4. Si tens molts papers grans

2. Depèn.

8. I també per papers petits. A l'avinguda la Miranda.....

Entrevistadora: Hi ha un contenidor?

Tots: sí.....

Entrevistadora: I els feu servir?

2. Sí, a vegades (tots).

3. El de paper jo no el faig servir.

2. Jo no, però el de les ampolles sí.

5. Jo per exemple, el dels periòdics i això.....

1. Jo sí perquè compro cada dia el periòdic i el llenço.

5. El que més separo són les piles.

Entrevistadora: I el vidre, com ho feu. L'aneu arraconant a casa?

1. Quan hi ha moltes, o anem a la tenda que ens donin els diners o sinó els tirem al contenidor.

Entrevistadora: Compreu molt vidre?

2. Sí, una mica.
8. Per llenar-lo, sí que es compra més.
5. Home, més plàstic.
2. Quan fem un festa o algú.
4. Pues jo més vidre.
3. Ara les ampolles són més de plàstic que no de vidre.
2. El meu aniversari.

Comentaris.

Entrevistadora: Llavors, amb el plàstic, què feu?

4. A la paperera normal.
3. Com els altres papers i
2. Tetrabrik.

Entrevistadora: I què se'n fa després de tot això?, d'aquest vidre?

6. Es recicla.
2. El reciclaran, no?

Entrevistadora: Què vol dir reciclar?

2. Retornar.
4. Tornar a fer de nou el que ja s'ha utilitzat.
1. Agafar material i fer-lo servir.

Entrevistadora: I qui ho fa això?

3. Bueno, les empreses.
2. Les empreses ho fan i nosaltres sobretot.
3. El que jo no sé és si és veritat que el reciclen o que el deixen a l'abocador.
1. o el llencen després.
3. Això si que no estic segur, perquè.....

4.-----

1. Jo no m'ho crec massa que ho llencin.

3. En algunes etiquetes d'ampolles de vidre sí que ho posa, aquesta etiqueta de reciclar. Llavors suposo que sí, però n'hi han d'altres que no ho posa.

1. N'hi ha moltes més que no ho porten.

8. Jo, de moment no he vist ninguna que posi reciclar.

4. Algunes ampolles de vidre porten "no retornables".

Entrevistadora: Qui ho fa servir això?

2. Nosaltres una altra vegada.

Entrevistadora: I es fan diners amb això?

2. Doncs no.

1. No.

5. No ho sé.

1. Jo crec que sí, perquè ja tenen el producte i després serà més fàcil.

8. Costarà menys diners. Suposo que costarà menys diners.

Entrevistadora: Creieu que està ben fet això?

2. El què?, reciclar?

3. Sí, suposo que sí.

2. Perquè es gasten menys diners.

1. Perquè sinó cada vegada.....

4. Es gastarà més.

3. Això com deien, això, que la terra que d'aquí a uns segles serà un abocador.

Entrevistadora: Creieu que està més net així, el barri?

Tots: sí.....

3. Reciclar és un bon invent.

Rialles.

Pausa

Entrevistadora: Tothom està d'acord?

1. El què passa és que ho fan molt poc, perquè tota la brutícia que hi ha als abocadors, tindrien que agafar-la també. Lo que passa és que molta gent, a la bossa de basura ho fica tot i no ho classifica.

Entrevistadora: I què és el que s'ha de classificar?

4. Les ampolles.

2. Els papers a un lloc, els vidres en un altre i les altres coses.

3. Els aliments que es tiren també.

4. Sí però i les piles?

1. Les piles també, a un altre lloc.

3. Home, les piles també fan una campanya de

1. Per exemple, allà al DIA (supermercat) tenen unes bosses.

8. A Abacus hi ha un lloc per ficar les piles.

2. Els supermercats sempre hi ha unes caixes per ficar-lo.

4.

8. I a les farmàcies jo he vist per medicaments, jo he vist a les farmàcies per tirar medicaments.

Tots: sí....

Entrevistadora: I com ho hauríeu de fer doncs a casa, per poder-ho separar?

2. Tenir bosses.

3. Home, es que posar tres bosses a la cuina.....seria una mica.....

8. No queda bé.

3. O sense bossa. Els papers com papers, posar en un lloc i després s'agafen i es posen en una bossa. Això no.....tenim tant....

2. Tantes bosses.

3. Però el que passa amb els papers, els aliments i això es tiren i s'ajunten. Es posen en una mateixa bossa també, normal.

8. També hi ha gent que té tres o quatre bosses a casa seva, també hi ha gent que ho fa.

Entrevistadora: Coneixeu algú?

8. Jo no, jo ho he vist per la TV. Gent d'altres llocs.

4. D'Alemanya.

8. La gent més corrent, de barris així, no, no pensen en això. És més fàcil ficar-ho tot en una bossa.

1. I llençar-ho.

3. Van donar per la TV un reportatge, que a uns abocadors hi havia unes famílies que com eren pobres, doncs, agafaven aliments d'allà, dels abocadors i s'alimentaven d'això....

2. Home, una mica.....

Pausa

Entrevistadora: I a Cornellà, no ho fa la gent això?

1. Jo, la meua mare ho fica tot a l'entrada, on posa tots els periòdics i després, a la setmana, els agafem i els portem.

Entrevistadora: I els altres, ho feu això?

8. Jo agafo les ampolles de vidre i les fico en bosses de plàstic i les poso en un racó i després els periòdics els posem tots en un calaix.

Entrevistadora: I vosaltres?

6. A vegades.

7. A vegades.

3. A vegades tampoc. Si t'acostumes tampoc, si et comences a acostumar si que ho vas fent, cada dia, cada dia.

5. Cada dia es ficar els papers de la cuina.

Pausa

Entrevistadora: I què passa si no recolliu les escombraries per separat?

1. Que hi ha molta més brutícia.

Entrevistadora: Per què?, hi ha la mateixa quantitat no?

1.

4. No es recicla.

1. Els abocadors estan....

2. Els abocadors estan perquè pensen que és molt treball separar-ho.

4. Clar. Les empreses no pensen en separar.

2. Només pensen en.....

8.-----es pot classificar, però clar si et posen un paper que no es pot reciclar, això has d'anar amb molt de compte.

Pausa.

Entrevistadora: Quines altres coses es poden fer per netejar?, al barri.

1. Doncs que no hi haguessin tan poques papereres. Que n'hi haguessin una mica més i després tindrien això més net.

3. Sí, perquè si no fos pel servei de neteja estaria això.....Ho fa molt bé el servei de neteja.

Altres: sí...

2. A vegades, aquí al cole també posem una caixa i fiquem tots els papers.

Entrevistadora: Aquí, al cole?

2. A 5è, una vegada, el venien a recollir. I si no venen a recollir-lo anem nosaltres i el reciclem.

Entrevistadora: I des de quan ho feu això?

2. Ho vam fer una vegada, no? a cinquè?

3. Sí, però això aquest col legi des de sempre fa això. Des de que existeix lo de reciclar.

5. Com que hi ha tant de paper aquí al cole.

2. En comptes de llençar-ho a la paperera que tenim a classe, anem a la caixa i ho llencem.

1. Després venen i se'l emporten a reciclar.

Entrevistadora: qui el recull, vosaltres?

3. També vénen a recollir-lo les empreses, o els encarregats.

Entrevistadora: Però el paper d'on surt?

3. El paper, doncs d'aquí, de la classe.

2. Ens el donen i.....

Entrevistadora: L'aneu acumulant a classe?

Tots: sí.....

4. Tenim una caixa i el fem tot allà.

3. Les fulles que no fem servir, que ja no serveixen, pués les tirem i.....

1. Que ja estan pintades i de tot i com no serveixen les agafem i sense arrugar-les...

3. Sense estripar-les.

1. Es que el catalán...

Entrevistadora: Podeu parlar en castellà, eh. Què, que no parieu mai en català?

Tots: Sí....

8. Sí, en classe. Poques vegades.

1. Sí.

5. Jo a casa.

4. Jo a casa més.

3. Els meus pares no són d'aquí, ho entenen, però parlar els hi costa. Com això d'arrugar i estripar. Això sí que.....

1. A més, els meus pares no són d'aquí, són de Sevilla, ho entenen, però parlar parlar, no.

Entrevistadora: Però vosaltres no teniu cap problema.

8. Però també, parlar català ve de família.

Oient: Podeu cridar una miqueta més?

Entrevistadora: Sí, van parlant més fluïdet. Sembla que s'estiguin confessant.

Rialles.

Pausa.

Entrevistadora: Què més?. No xerreu gaire. Què us agradaria canviar a la vostra ciutat?

2. Les cagades.

1. Les pintades i tot això.

3.

Entrevistadora: Però llavors ningú té gos....?

3. Potser que el tinguin però que vagin amb compte.

2. Ara han tret una cosa que, a les papereres que hi han, pels costats tenen unes bosses que agafes per ficar la caca del gos.

8. Les pintades ningú ho vol net, perquè ho netegen i ho tornen a embrutar.

1. Sempre que veu una cosa que està limpa, sempre van i lo tenen que ensuciar.

8. El metro si ho netegen, al dia següent ja està tot, tot pintat.

3. Els guardes també haurien de vigilar més.

5. I a vegades.....

2. Ara fa poc han començat a posar multes per pintar i també per lo dels gossos.

Entrevistadora: No n'hi cap que tingui gos aquí?

3. Sí jo.

4. Però està en casa tus abuelos.

3. Però no és cada dia.

8. No, jo no en tinc cap.

3. El que fan els meus avis, el treuen i van a un lloc que hi ha herba.....que son els baixos, està molt brut.

4.

2. No te cortes Víctor.

Entrevistadora: I que us agrada de Cornellà?

4. El camp de futbol.

3. Hi ha llocs d'esbarjo, places hi ha moltes.

1. Però hi ha moltes places que no tenen res, totes brutes.

5. Columpios i bancs i ja està.

4. A més, sempre estan plenes de vells que no et deixen fer res.

5. Estem jugant a la pilota i li donem i ens fiquen tota la bronca.

3. No sé perquè fan les places si després juguem a les places i diuen veste'n al camp de futbol. Anem al camp de futbol i no podem jugar perquè està ocupat el camp de futbol. Entrenant.

1. Tindrien que fer places, unes per gent gran, no, i altres per nosaltres, no, per jugar. Per poder jugar que sinó....

4. A vegades unes persones grans t'agafen la pilota i te l'estripen, t'agafen un ganivet i te la pinchan.

2. Aquí a la plaça Catalunya hi ha un tros que hi han columpis per als nens petits. Després, tot lo demás són bancs. No hi ha res.

3. Hi ha un paseo, hi ha persones mayores, estem jugant, li donem un cop, t'agafen la pilota i ja no la veus.

1. Si veuen als teus pares sí.

Entrevistadora: No hi ha prou espais lliures?

Tots. no.....

8. Sí que hi ha el que passa és que com els habiten, no és que els habitin, com hi ha persones majors, grans, no pots fer res, perquè al jugar a pilota si se t'escapa sense voler es fiquen amb nosaltres.

Entrevistadora: I si aneu al camp, a les afores?

1. Per exemple, quan sortim de col legi volem anar a jugar però si ens tenim que anar al camp, anem andant, però després es fa molt tard. Podem anar però es fa molt tard.

3. I juguem a una calzada que és ampla, no, juguem i se'n va la pilota per aquí i enllà. No hi ha espai. Hi ha moltes places però totes plenes de bancs i

8. Hi ha places per aquí, per Cornellà. Hi ha moltes però el que passa és això, no pots fer res.

1. I quasi sempre que hi ha una plaça gran o un parc, tota la gent gran té que passar, o quan passa la gent, no, no es pot jugar ni res.

Per exemple, al col legi hi ha un lloc d'esbarjo molt petit, és un camp de bàsquet dels petits i no podem jugar ni res.

2. I quan agafem un lloc que es pot jugar a futbol doncs passen les persones i hem de parar.

1. I els cotxes algunes vegades quan juguem al carrer.

Pausa.

Entrevistadora: Bé, ho deixem aquí.....

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB PARES D'ALUMNES DE
DIFERENTS CENTRES DE SECUNDÀRIA**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB PARES D'ALUMNES DE DIFERENTS CENTRES DE SECUNDÀRIA.

S'ha convocat als pares dels quatre centres escollits com a grup mostra. Els centres són: IPFP Esteve Terrades, IB Joan Miró..

Assistents:

* IPFP Esteve Terrades: S'han presentat a la convocatòria tres persones representants dels pares d'alumnes d'aquest centre.

* IB Joan Miró: S'ha presentat una persona representant als pares dels alumnes.

Semblen persones disposades a col·laborar.

Comença la reunió llençant una proposta de diàleg per part de l'Entrevistadora.

Entrevistadora: Bé, podrien començar parlant del que penseu de la multiculturalitat.

1. Primer hauries d'explicar que vol dir aquesta paraula.

Entrevistadora: Què en penseu de la convivència entre diferents cultures, races...

3. Puc parlar jo mateix? Una opinió meua és que el racisme existeix per la societat. Per exemple, si la gent està bé i la gent conviu bé llavors no hi ha racisme. Per exemple quan no hi ha treball, per exemple si aquí arriba un negre i aquest negre troba treball i no afecta a la convivència de la gent, jo suposo que no afecta tant. Si aquest negre que ve de fora, pot afectar a la gent que estem aquí i perilla una miqueta, llavors es crea el racisme. Racisme per racisme no crec que existeixi, si una persona viu aquí i no t'afecta per res...el problema és quan perilla la teua manera de viure, llavors es crea el racisme. És un efecte de la manera com es viu i com estem. Aquesta és la meua opinió.

1. La meua també, el que passa és que jo amb els negres no m'afecta tant. No trobo malament que estigui un negre al costat de la meua filla o del meu fill.

2. Jo no.

1. No m'agradaria un àrab. No per res, per la seva cultura que és molt diferent a la nostra. Això sí, estic en contra de juntar cultures, perquè aquestes cultures mai s'ajunten.

2 i 3. I un negre també...

1. No però la cultura d'un negre és diferent, segons on s'hagi criat, clar.

3. I si un àrab s'ha criat aquí, què?

1. No, un àrab sempre té unes idees musulmanes, de la seva religió. Home, si és un àrab, que s'ha criat aquí i es diu Benalí i res més i tot ho té, religió, no perquè sigui religiosa perquè jo no vaig a missa, sinó perquè té un sistema de pensar que és més o menys com el nostre, igual que els negres... si és un negre normal. Ara, si és un negre d'aquest de bengala.....que tingui una cultura com la nostra, que s'hagi criat a França, que s'hagi pogut crear a qualsevol lloc, que sigui com nosaltres no hem faria....., home, no m'agradaria....

Ah.....(els altres).

1. no per res, no m'agradaria pels fills.

3. Això mateix.

1. No m'agradaria pels fills que poguessin tindre, perquè no tenen cap culpa aquests fills que sigui així el pare. Si ells tenen clar que volen acceptar allò

2. A la larga és un problema.

1. Sí però i un borratxo i un gandul i un drogoaddicte que sigui espanyol?.

2. Però eso....

1. És el mateix.

2. No, no, no és lo mismo.

1. Sí perquè tindrà un pare o un fill drogoaddicte, també tela.

2. Yo pienso que no es lo mismo.

3. Hombre, si haces el planteamiento, por ejemplo dices, tú que prefieres, un negro, un negro com cal y que se comporta con la mujer y tal.....

2. Y te dan un drogadicto, pues eliges el negro.

Discussions.

Entrevistadora: Però no penseu que els vostres fills viuen en un món diferent?

2. Yo estoy en contra del racismo, en el sentido de que como personas ya merecen un respeto. Hay que respetar su cultura, su forma de ser...

Entrevistadora: Ells viuen en un món diferent del vostre?

2. Mi hijo vive en mi mismo mundo.

Entrevistadora: O vivirán...

2. No, vive en mi mismo mundo, lo que pasa es que este tema, que yo lo he comentado, lo hemos tomado a broma.

Entrevistadora: no canvia...

3. Por ejemplo, aquí siempre ha habido racismo, si vamos a hablar de racismo.

2. Racismo lo hay.

3. En época de Franco por ejemplo los gitanos eran insoportables. Había esa fobia sobre los gitanos..

2. Yo por ejemplo de pequeñita, como sacaban la navaja en seguida...yo pasaba por delante de un gitano y en seguida cruzaba los dedos. Era instantáneo. Hacías la cruz y te protegía.

3. Pero el problema, por ejemplo que se ve en Arenys de Munt. En Arenys de Munt hace por ejemplo, 10 años, no había gente, no había negros y lo encontraban exótico, hoy me junto con un negro e incluso tenía un poco de morbo, llamaba la atención ir con un negro.

Eso en 15 años, o 10 años. Cada vez hay más negros en Arenys de Munt, ahora es cuando surge el problema. Mucha gente, muchas crías, que tenían 16 años, que lo encontraban como un juego, que tenía un poco de aquello de llamar la atención...porque después también hay aquello de como yo no soy xenófoba, yo incluso me hermano más con ellos y se juntan, un poco por aquello de llevar la contraria.

1. Por llevar la contra.

3. Entonces, ¿qué pasa? pues que se juntaban, han tenido hijos y tal y ahora es cuando viene el caos. Es cuando viene la realidad.

1. Como es la realidad.

3. Hablaban ayer un poco el tema de la TV. Había una que se había juntado con un árabe y se había ido también a Marruecos o a Tanger y ahora resulta que la chabala tenía 23 o 24 años y ella se había enamorado a los 17, claro ahora está sufriendo las consecuencias. ¿De qué?, pues de una irresponsabilidad, si puede ser eso.

2. De una irresponsabilidad de ella y de un abuso de él.

Comentarios.

2. Ella habló en la radio y dice que la hija estaba como en la cultura de ellos, que a la mujer no la protege y entonces dijo que estaba enferma, tenía una....jo que sé, contó una serie de disparates que pa qué. Yo la escuché en la radio.

Entrevistadora: Creéis que vuestros hijos son más responsables?

3. ¿En este aspecto?

Entrevistadora: En todos.

3. Responsables, ¿en qué medida?

Entrevistadora: En la medida que se educa de otra manera. ¿En qué cosa os desconciertan?

3. Por ejemplo mi hijo...

Entrevistadora: ¿Hay algo que os sorprenda de ellos?

3. No, a mi no me sorprende nada. Incluso son más radicales. Según en que medida.

Entrevistadora: ¿En qué sentido?

3. En todo. Por ejemplo, cuando hablan de ciertas cosas...haber si hago un poco de memoria....Por ejemplo, el civismo, si una persona está en la cárcel, por ejemplo, está por algo malo y si está por algo malo no tiene que tener derechos. Entonces claro, yo, a mi manera de entender, una persona puede haber obrado mal y tal tiene que tener unos derechos mínimos. Él es más radical. Él en ese aspecto dice que no, si unas personas se comportan...y si fuera por él imponía la pena de muerte en según que aspectos. Y este tema como podrían ser otros temas. Entonces, ¿me desconcierta?, pues no me desconcierta prácticamente nada.

1. Yo lo veo también esto. Lo hacen todos porqué para ellos la vida...

3. Sí, en un aspecto o en otro. Es la edad también, se es más radical.

1. Nosotros hemos sido también más radicales. Entonces no tenía la paciencia...uy, aquel niño mal educado, cuatro ostias y se arreglaba...y después tu eres madre y

3. Exacto.

4. Hoy no puedes pegar ni a tus hijos.

2. No les puedes pegar porqué hay que ir con cuidado sinó te denuncian. A los derechos del niño.

Rialles.

Entrevistadora: En la actitud que tienen en la vida diaria, también son radicales, se comportan diferente?

1. Yo creo que son menos responsables que antes. Antes teníamos más responsabilidad. Tienen más inteligencia, tienen más conocimientos, tienen más de todo, pero antes con 15 años...

4. A la vista está que se ponen con 26 i 27 años y no se van de las casas.

3. ¿Pero de que edad estamos hablando?. Con 15 años mi hijo no es responsable.

2. Pero es que hay que diferenciar la época.

1. Y tú ¿lo eras?

3. No.

1. ¿No lo eras? ¿A que edad empezaste a trabajar?

2. Pero eso es otra cosa diferente.

3. Pero a mi me daba lo mismo que me echasen de un sitio a otro. Yo no tenía ninguna responsabilidad.

2. Eso es una cosa diferente y la culpa no la tiene la juventud. Porque ahora mismo, ayer lo comentaba con mi hija mismo, porque no se que tema salió en la TV y lo hemos hablado varias veces ya.

Yo estoy en contra, yo estoy en contra porque yo he ido al baile. Yo he tenido 18 años también, y yo he ido al baile. Pero a las 10'30 ese baile cerraba. Yo a mi casa iba a las 10 de la noche que era la hora que tenía. ¿Por qué narices ahora tienen que salir a las 12 de la noche para venir a las 6 de la mañana?

3. Porqué está así.

2. ¿La culpa la tiene la juventud?. Mentira. Le echamos la culpa a la juventud, pero la tenemos los mayores, los que montan esos negocios y se lo permiten.

3. Porqué tú no vas a ir allí a las 8 de mañana cuando no hay nadie.

2. No señor. Porqué tú no vas a las ocho de la noche. ¿Por qué íbamos nosotros a las 8 de la noche?, porqué hasta las 10 de la noche estaban los bailes abiertos. Si ahora cerraban lo mismo, pues seguirían yendo a las 8 de la noche.

3. Pero por esa regla de tres tu padre no iba a bailar y tú tenías que estar en el campo.

2. ¿Yo por qué tengo que estar en el campo si no he estado nunca en el campo?

3. Pero tu padre sí.
2. Mi padre tampoco. Mi padre se ha criado en ciudad.

3. Pues algo haría.

3. Mi padre era maestro de la bazán.

Entrevistadora: Bueno bueno, haber, entonces, vosotros intentáis inculcar unos valores y unas actitudes a vuestros hijos...

2. Hombre claro.

Entrevistadora:por ejemplo que en la escuela no aprenden.

2. ¿Cómo?

1. En la escuela yo esto lo veo muy mal.

Entrevistadora: ¿Vosotros que enseñáis a los hijos que no puedan aprender en la escuela?

3. Comportamiento.

2. El comportamiento y luego....

Entrevistadora: ¿Pero qué comportamiento?

2. El respeto.

1. Antiguamente, yo por lo menos, lo que había estudiado, es que cuando ibas en el metro o en algún coche tenías que dejar sentar a una persona mayor. Ahora yo he visto, gente mayor, chicos jóvenes sentados y tenerme que levantar yo. Estar embarazada, bueno, te hablo de años ya, estar embarazada, tenerme que levantar yo, para dejar sentar. Y ver gente, como de la edad de mis hijos que se hacen los locos.

Y ver gente, personas mayores allí y no importarles ni esto ni aquello.

4. Eso es porque en su casa no se lo habrán enseñado.

3. Claro.

1. Yo he inculcado a mis hijos siempre, que a una persona mayor hay que respetarla, a mi madre, a su abuela, a mi suegra, a mi suegro, a mi padre. A una persona mayor, a quien sea, a la vecina de al lado. A quién sea, solamente por el hecho de ser una persona mayor. Que sea mala, que sea carrinclona, que sea peluda..., lo que quieras, da igual. Si ella dice blanco, a pués si Sra. Pepita es blanco, lo que usted diga. Pero no reírsele. Unos valores....

2. Ahora lo que prima mucho es el amor propio.

3. Te hablo de esto como te hablo del comer, de comportarse cuando viene una visita, de infinidad de cosas que ahora no se les enseña en la escuela y que...

2. Como en la TV, ¿que te enseña la TV?

3. Hombre en la TV...

2. Porque cuanto más ortera y más grosero, más premios tiene.

1. Porque las telenovelas estas que yo digo que lo único que aprenden es tener follones entre casas...

2. I camas. A veces te acuestas y estas agotada de tanta cama.

Entrevistadora: A parte del respeto a los demás.....

1. Hombre pues, el trato con las personas...

4. El vocabulario.

1. I el vocabulario.

4. Enciendes la TV y hijo puta, marrana. Eso antes no existía.

2. En verdad....., es lo otro y lo que conlleva lo otro.

3. Depende lo que sea.

Entrevistadora: ¿Y en la escuela les enseñan cosas que vosotros no les enseñáis?

1. Hombre claro.

2. Hombre claro. Las matemáticas por ejemplo que hace mi hija no se las puedo enseñar yo.

1. Lo que pasa es que antiguamente se les enseñaba un poco de todo y ahora se les enseña cultura y nada más, todo lo demás...

2. Antes te enseñaban a coser, a bordar, a cortar, a cocinar,...

1. Pues yo lo veo importante que también se enseñe.

4. ¿Tú lo ves importante?

1. Yo lo veo muy importante.

4. Nosotros hemos querido montar en el colegio unas pocas de veces cosas, y los niños del instituto del Esteve Terrades son los más listos que hay encima de la tierra. Saben bordar, saben pintar, saben coser...lo saben todo.

1. Pues nosotros montamos....

3. Te lo dice porque no vienen.

1. Montamos un curso de cocina y los que más se apuntaban eran chicos...

4. Apués no.

1....i no nos dejaban coger más. Y si se lo montas bien con gracia, porque les enseñabamos comidas rápidas, espaghetis, patatas....poniamos los menús.

Entrevistadora: Pero luego en casa, ¿se ponen a cocinar?

2. En casa sí, en eso no tengo yo pega. Yo me puedo ir con tranquilidad que se hacen su... Mira mi madre dice que-----.

4. Yo me fuí un verano al pueblo y cuando vine se habían cargado la lavadora. En vez de darle para abajo le dieron parar arriba. Toma lavadora cargada.

Entrevistadora: Pero entonces, en la escuela hacen un curso de cocina y se ponen a cocinar en casa.

2. No no no, mi hija no lo ha aprendido en el colegio, mi hija lo ha aprendido en casa.

3. Eso es la necesidad.

1. Sí, mis hijos han tenido necesidad y se lo han hecho.

2. Mi hija no ha tenido necesidad y se lo ha hecho.

3. Pero estás hablando de tu hija, no estás hablando del hijo.

2. Mi hijo también.

Comentarios.

3. No es lo mismo hablar de un chico que de una chica. Una chica es normal que haga cocina.

2. ¿Por qué tiene que ser normal?

4. Yo tengo uno con 26 años y otro con 21...

2. ¿Tu hijo por qué no lo hace?

4. Porqué tiene a su abuela.
3. Mi hijo depende de la necesidad.
 1. Mi hijo desde los cuatro años hace la cama.
 3. Mi hijo tiene necesidad de hacerse la comida.
 2. En ese aspecto también tengo yo necesidad de hacerme la comida si quiero comer.
 3. Pues eso es.
 2. Pues no señor.
 3. Porque está su madre ahí para hacérselo. Entonces es una necesidad que le crea, que le crea el hacerse él la comida. Hombre mi hijo llega a la hora de cenar y siempre está la cena hecha. Y él nunca se ha planteado, voy a llegar antes y voy a hacerme la cena, porque sabe que su madre está allí y se la va a hacer.
 2. Pero si él llega y su madre no ha hecho la cena por cualquier motivo, no se le cae nada...
 3. Se sienta allí hasta que su madre se la haga. Esa es la diferencia.
 2. Eso es porque ella lo ha acostumbrado así.
 3. Pues por la necesidad que te estoy diciendo.
 2. No por la necesidad no.
 3. Claro, claro.
 2. Porqué si él sabe ...
 3. Estamos hablando de lo que hay, al margen de lo que se puede hacer.
 2. Pues yo con la comida, si me quiero sentar me quedo sentada y mi hijo va y se mete en la cocina y se hace lo que le da la gana y mi hija igualmente.
 3. No estamos hablando de lo que vamos a enseñar y tal, estamos hablando de lo que hay, de como se actúa y de las consecuencias de porqué se actúa así.
 2. Pues yo si me tengo que quedar sentada me quedo sentada y él se mete en la cocina, se hace su bocadillo y se hace lo que le da la gana.
 4. Pues yo si me quedo sentada llega las 12 de la noche y no han cenado.
 2. Porqué los tienes acostumbrados así.

Entrevistadora: ¿A parte de lo que haga, de todos modos, que hábitos intentáis inculcarles?

4. Ninguno porque....

3. Yo, el hábito que le inculco es que estudie, es lo que me in5. Que estudie porque hoy en día si no estudias....es lo único importante, y lo que ha dicho la Montse antes, unas normas más o menos de no ir por ahí haciendo el barrabás y para de contar.

Entrevistadora: Estudian de los libros, las asignaturas, pero en el instituto hacen...

3. Manualidades (altres també).

Entrevistadora: ...actividades de otras clases que también les aportan una educación.

3. Hacen salidas.

2. Todo lo que hace el colegio, participan ellos, pero que, nosotros te hablamos como APA, entonces como APA esto ya no funciona tanto. Pero no porque el APA no esté dispuesta sino porqué ellos...Nosotros llegamos a hacer una encuesta...

Entrevistadora: No, pero prefiero que habléis como padres.

2. Claro, hablamos como padres y es que estamos en la asociación de padres, entonces ya vemos más o menos como funciona. Porqué es lo que te iba a decir. Ellos participan en todo lo que hace el colegio, las excursiones, los trabajos que tengan que hacer y todo esto. Pero en cambio si el APA, como hicimos nosotros, que hicimos una encuesta para ver que les gustaba para montarlo y sin pagar nada. Pues nada, lo que te pedían es fútbol, baloncesto, esquí i va que te estrellas.

4. Y excursiones.

Entrevistadora: Pero hacen otras cosas.

2. No, no. Pero es que no podemos montar nada.

4. Como colegio sí.

Entrevistadora: A eso me refería yo.

4. La semana cultural-----

3. Por ejemplo esta semana pasada, salón del automóvil, pues mi hijo hace metal, estuvieron visitando el salón del automóvil.

2. Y la fábrica de la luz, a Fecsa, también estuvo mi hijo.

4. Hacen muchas salidas.

Entrevistadora: A nivel de colegio ¿pensáis que pueden aprender cosas que les sirvan para la vida cotidiana?

Tots: sí.

2. Sí, hombre yo creo que sí.

3. Ahora lo que está haciendo por ejemplo también mi hijo, son las prácticas de taller. Está en un taller.

Entrevistadora: Ya, pero eso es de cara al trabajo.

2. Claro pero son unas prácticas de cara al trabajo.

3. Eso viene del colegio y lo hace a través del colegio también.

Entrevistadora: Pero en el desarrollo de la vida diaria....

2. Pero es que aquí aprenden también a...tienen, no sé....un...

Entrevistadora: Por qué os hablan ellos de las actividades que hacen?

3. Los profesores, a nivel de educación, son bastante negativos.

Vamos a hablar por partes. Hay cierto tipo de actividades que el alumno las acepta bien, como pueda ser por ejemplo gimnasia, como pueda ser por ejemplo...

4. Lo que les gusta.

3. Sí. Mi hijo está, por ejemplo ayer me vino, pués con un profesor, que era el Criado, que es de física me parece, ¿no?

Ese hombre, empieza a meterle badana badana badana y no le explica y entonces él viene super-agobiado.

2. Va perdido.

3. Entonces, como ese profesor hay varios. Él está estudiando metal y lo que es lo que el va hacer, lo que se va a dedicar, matricería y tal, pues a nivel de taller perfecto, pero después vienen una serie de

2. En dibujo...

3. Perfecto.

2. Pues mi hijo no sé que profesor tiene...que esta tarde estaba haciendo dibujo y suerte que mi hija sabe de eso.

3. Pero es muy exigente Bertran.

3. No saben, no le explican como tiene que coger la regla para hacer el dibujo

1. Hay profesores que son verdaderas patatas.

3. Sí, sí, es un problema.

2. Y eso mi hija como lo ha vivido.....

Molts comentaris.

1. Yo como llevo cinco años en el instituto he visto de todo, de todo. Hay profesores que dices chapeau.

2 i 4. Son pocos.

1. Pocos, pocos. De esos hay dos al año. Todos los demás....normales. Y después hay tres, patatas, patatas, patatas.

3. Sí, sí.

1. Este año hemos tenido una que no se si la van a denunciar o qué, porqué...Una mujer que es del OPUS. Les tapa fotografías porque dice que se ve el Miguel Angel desnudo y cosas...

3. Madre mía!

2. Si ya pasa el Papa de verlo.

1. Los llevó a ver una película y resulta que a mitad de la película se los llevó porque la habían engañado, que era muy fuerte.

3. Era fuerte.

2. Anda que peor la de esta mañana a las once de la mañana...

1. No se que película era de ...

3. Marcelino pan y vino.

1. No se qué película de historia era. No me acuerdo cual era.

2. Porque esta mañana no estaban en su casa porque si pone la Tele 5 esta mañana a las once, pues ya lo primero que ha salido es una mujer desnuda completamente. Eso ha sido lo primero. Y de ahí a la cama y....

1. Era de esto de la Edad Media...

Entrevistadora: Pero además, en relación con las actividades extraescolares...

3. No hay muchos, ¿eh?. Pero después también pasa otra cosa...

Entrevistadora: Las cosas que hacen que no son típico de la asignatura

1. No hay nada. Que no sea de la asignatura...A no ser que sea una salida que siempre es desviado a una asignatura...

3. Eso... Es una continuación...

Entrevistadora: No os cuentan las cosas que hacen, que tiene interés para ellos...

3. Sí, sí.

2. Si hacen una salida..mira mi hijo estuvo el otro día en Fecsa i me estuvo explicando....

1. Pero eso es derivado...

2. Hombre claro a la excursión que hizo.

1. Siempre es derivado a lo que están estudiando.

3. Lo extraescolar, lo dicen extraescolar porque se sale de las normas, pero está ligado a lo escolar también.

2. Claro. De 8'30 a 2 están en el colegio.

Comentarios.

3. Pero por ejemplo, tú dices, a mi me gusta que habéis como padres. Yo quisiera matizar también una cosa, por ejemplo, a nivel de la responsabilidad, tu ya ves que la responsabilidad...

1. Como padres.

3. Esto es a nivel de una APA que ya habéis llamado y tal. Entonces lo que te quiero decir, es que nosotros no somos un exponente. Te lo matizo más que nada, porque cuando se hacen las encuestas es un rollazo. Entonces nosotros aquí no vamos a dar ningún estereotipo de lo que es un padre. Es completamente diferente porque nosotros nos preocupamos en cierta medida. Yo por ejemplo,

puedo tener un diálogo con mi hijo que el 98 % de los padres...muchas veces hemos llamado a la casa porque había algún problema y no sabían ni donde estaba el Esteve Terrades.

1. Es que lo iba a contar. Nosotros hemos encontrado gente que ha venido allí a buscar las notas de sus hijos y decirle, cómo se llama su hijo?. Volvernos locos cuando hemos hecho las inscripciones, que mi hija hacía las inscripciones, volverse loca la pobre cría buscándolo y resulta que no estaba en aquel colegio ni mucho menos.

3. Y está en otro colegio.

1. O sea, que ni en el de al lado.

Comentaris.

3.-----Lo que está claro es que no se puede generalizar en absoluto.

Comentaris.

Entrevistadora: Lo que me in5 es ver lo que transmiten los hijos en casa.

3. Es que después pasa otra cosa también.

2. Eso depende del diálogo que tenga con su padre. Ahí está todo. Si hay diálogo con los padres.

4. Aquí partimos de la base de lo que estábamos diciendo antes, que nosotros estamos dentro.

3. Claro.

4. Entonces, al estar dentro tenemos el contacto con el profesorado, el profesorado con el niño y el niño con nosotros.

3. Es que no es lo mismo que llegue mi hijo, por ejemplo ayer y me dice: "avui estic fins els cullons del Criado". Yo sé que me está hablando del Criado, yo se que me está hablando de su profesor de física. Entonces yo con él entablo una conversación...

2. A ver porqué está así...

3. ¿Cómo ha sido? ¿Qué ha pasado....?

Entrevistadora: No me he explicado bien. Yo me refería a las cosas que les in5. Claro que lo primero es la dinámica de las clases, las asignaturas, las notas y todo eso. Pero yo me refería por ejemplo, a cuando los sacan de paseo como habeis dicho, por Cornellà, si conocen nuevos sitios...si vienen y os lo explican...

2. Te refieres a.....

Entrevistadora: A conocer su ciudad, a respetar la calle, a respetar la ciudad en que se vive, que esté bien...

2. Es lo que te he dicho antes, es el diálogo que tengas tú con tu hijo. Si tú tienes diálogo con tu hijo, aunque sea por decirte...mama sabes que tontería no se que...

4. Esta reunión, que tú has hecho a nivel de padres de APA, la haces a nivel de padres de niños, es que no sabe nadie por donde van los tiros. A no ser que les manden una carta y vean el guardia en la puerta...

1. ¿Sabes que llegamos a hacer nosotros en las reuniones?. Para que vengan a las reuniones del APA hemos optado por hacer un regalo para quien se presenta. Es la única forma que te vienen como poco 20 padres.

4. Nosotros enviamos una participación de Navidad.

1. Es que si reciben la participación ya no te vienen.

2. Sí porque algunos quieren más lotería. Nosotros cuando vienen es a la excursión que hacemos cada año. Ahora el 14 de mayo, hicimos la excursión que solemos hacer para los socios...

1. ¿De gratis o pagando?

2. No, pagando. La APA subvenciona un tanto.

1. La única excursión que vino gente, es por mediación de mi trabajo, tenía una especie de enlace en lo de las olimpiadas y dos meses antes de las olimpiadas pude organizar cuatro autocares. Y dije: no se si funcionará porque no se va a presentar ningún padre, pero ya que me haces este favor voy a probarlo. Mira no lo voy a llenar con gente del colegio, pero si del trabajo, de aquí i de allí. Pues lo tuvimos que hacer tres días y cuatro autocares, de la gente que hubo.

2. ¿Pero sabes por qué?. Porqué se pensaron que después tendrían que pagar y no lo podrían ver y así iban gratis.

1. Claro, claro, porqué fue gratis. Pero hacemos excursiones que les pedimos de pagar 200 pts y no viene ni un padre. Lllaman los profesores a los padres y no vienen.

4. Allí en el colegio este año lo han hecho por clases.

1. Tampoco vienen.

4. Sí.

Entrevistadora: Han hecho un programa de educación ambiental?

1. Eso de ambiental...

4. En el instituto sí que lo están haciendo.

1. El Ambientaliza't.

3. Los padres no participan en nada.

1. Pero tú imagínate. Nosotros porque lo estamos viviendo...

2. Estamos en el APA. Yo me fui a pasear por Cornellà, a conocer mi ciudad.

Entrevistadora. Y que pensáis de la visita esta?

2. A pués estaba muy bien. A mi sí me gustó. Yo me quedé corta. Para mi fue corto.

Entrevistadora: Qué pensáis de la ciudad de Cornellà, del estado en que se encuentra?

4. Yo cuando llegan las fiestas, -----, Porqué me cortan la calle, me ponen allí tres pitotes y no puedo entrar a aparcar ni siquiera dentro. Tres pitotes así de altos para que no puedas pasar. Es que el alcalde no ha pensado que los vecinos tenemos aparcamiento allí dentro?. Qué hacemos?

2. Bueno eso es una queja al ayuntamiento, Lola.

Comentaris.

2. Yo lo que veo es que falta más educación cívica todavía, pero en las personas. Porqué es una pena que.....ya no sólo lo ensucian, hay alguna plaza llena de pintadas, están también las quemaduras de papeleras, los destrozos de bancos y todo eso.

3. Es lamentable que una ciudad....

2. Luego con los perros.....

3. Volvemos al problema de antes. ¿De que sirve arreglar una cosa...

1. ...si no la cuidan?

3. Si al cabo de tres días va a estar como antes o peor.

1. Mira, hicieron la Rambla. La Rambla, el día que la estrenaron no, pero al segundo día las tapas de las fuentes se las quitaron.

3. De todas formas también...

2. Yo creo que es un poco fea la Rambla esa, con los millones que ha costado.

1. Un poco no, muy fea.

3. Es horrible.

1. Yo, todo lo que decimos ahora de Cornellà, está bien. Pero es que todo está cuadrado. El ayuntamiento es cuadrado, lo otro es cuadrado, ...con los arquitectos tan buenos que hay...

3. Hay proyectos que los hacen, que no los hacen de una manera que por ejemplo digan, vamos a hacerlo así para que lleguen los chabales y tal. Y después está el problema que lo veo yo del mantenimiento.

1. Se hacen las cosas y ya está. Se han roto los árboles, han roto los árboles la primera semana...

3. En Can Mercader ¿cuanto se gastaron?, trescientos y pico de millones. Entonces tu dices, ¿que me van trescientos y pico de millones?, pues voy a poner dos personas. Que oye, si me agobias mucho, pones guardias urbanos que están por ahí perdiendo el tiempo.

4. ¿En Can Mercader?

3. Sí.

4. Dentro no los pueden poner, en el castillo. Porque tienen que hacer un pacto con Hospitalet.

3. Can Mercader no es de Cornellà?

1. El terreno es de Cornellà.

4. Pero el Palacio de Can Mercader no lo pueden abrir...

3. El Parque. Antes, sin estar arreglado, el parque este tenía unos vigilantes que eran los serenos que antiguamente.....

TALL DE LA CINTA (força estona).

Entrevistadora: ¿Vuestros hijos tienen conciencia.....?

1. Sí.

3. Son los hijos de los padres que no se preocupan de lo que hacen. Sí, hay chicos que tienen conciencia.

Entrevistadora:-----?

3. Es un problema de concepto. Entendemos la democracia como las libertades mías.

Entrevistadora: ¿Los jóvenes de ahora son responsables?

1. Los veo con menos responsabilidades.
(Comentarís que crec recordar):

1. Antes, con 15 años ya estabas trabajando, ahora.....

3. Sí, yo trabajaba pero de responsabilidad ninguna. A mi me daba igual si me mandaban de un sitio a otro.

1. Además, los padres no se preocupaban de que estudiáses....

2. Depende de la situación. Mis padres también se preocupaban.

Entrevistadora: ¿Los hijos participan en las faenas de casa?

4. Mis hijos no hacen nada.

1. Porque no tienen necesidad.

4. Mi madre los ha acostumbrado muy mal. El pequeño participa más.

Entrevistadora: ¿En la escuela les han enseñado a separar el papel...?

4. En el colegio no pueden enseñarles nada. Han puesto papeleras y no sirven para nada.

2. También separan el papel y las pilas.

3. El problema es que están vendiendo una cosa y nadie cree en lo que está vendiendo.

Por ejemplo, en la semana cultural se hizo una charla de Greenpeace sobre las centrales nucleares y demás. Cuando salimos de la charla mi hijo me dice, "sí mucho rollo pero ha tenido el retroproyector encendido toda la hora".

Siempre se ha vendido, pero hoy en día es descarado. Los jóvenes son escépticos. No tienen una imagen en la que creer. Si alguien cree, no es por lo que les venden sino porque quieren mejorar la sociedad.

Los demás pasan y ven la TV.

Entrevistadora:

1. Se dan cuenta de que se les engaña.

3. Son escépticos.

Hoy en día no son capaces de estar contra el poder porque se les ha vendido que es un sistema en el que participamos todos. Ahora la gente no está motivada para nada.

2. ¿En qué piensan?

3. En ganar dinero.

Entrevistadora:

3. Es un concepto de sociedad. Hacia donde vamos. Dinero y un status social.

2. Confunden la libertad con el libertinaje.

1. Estamos poniendo casos extremos.

2. Mucha juventud se desmoraliza.

4. Volvemos a lo de antes. Nuestros hijos no son representativos, nosotros tenemos hijos modelo.

3. Yo por ejemplo, con mi hijo tengo una relación muy buena. Por ejemplo, el domingo pasado me lo pasé con él arreglando y limpiando la moto. No es que sea nada espectacular pero hay muy pocos padres que hagan esto.

La sociedad hay gente que no procura por los hijos. Esto lo vemos cada día a través del APA.

1. Es que hay padres que yo no los entiendo. En el IB Joan Miró estábamos preparando una fiesta para los que acaban los estudios. Pues hubo madres que querían comprar cava i vino para beber. Yo a mis hijos no les privo de nada, en casa saben que pueden beber una copita de xampany, pero ya incitarlos a la bebida...

Comentaris varis sobre el tema.

1. Si es que a los padres los llaman los tutores y no vienen.

2. Pues a mi me gusta conocer al tutor. Cada año cuando empieza el curso voy a conocer al tutor de mi hijo y después cada trimestre que me explique como ha ido.

3. En casa no tienen conciencia ninguna. Separar la basura lo hace mi mujer. Se hacen las cosas mal.

4. Como eso de recoger ropa por las casas. Tu la das, y después te la encuentras en el mercadillo.

3. Es como lo del papel. Tu haces el esfuerzo y después ves que vienen los gitanos con una DKW y lo vacían y se ganan 5 o 6.000 pelas. Ves que estas cooperando y al final te vuelves al escepticismo.

1. Sí, eso lo vi yo en la plaza y los urbanos no dijeron ni palabra.

Igual que en la Rambla, los vecinos hacen lo que quieren. Se lo decía a los urbanos y iban, "a ver, los papeles". Y un follón de tráfico, que al final dije, lo único que hago es que los vecinos me tengan manía porque estoy fastidiando el tránsito.

Bueno, y otra vez, que ese camión por ahí no puede pasar, ¿no ve que está destrozando los árboles?. Se cargaron todos los árboles.

3. Claro, claro.

4. Los pequeñitos todos.

1. El mismo tío que te pone la multa de 2.000 pts, que se pasa el día Rambla arriba, rambla abajo, si no pones el papelito te pone la multa...pero si rompes un hierro de aquellos no te dice nada. Y delante de él rompiendo el hierro y ni mu. Tiró el árbol, tiró el hierro y ni mu.

3. No te dice nada.

1. Pues si el mismo policía que es el que tendría que decir "oiga usted, cojo la matrícula y usted pague esto por haberlo roto", no dice nada.

2. Luego ponen la multa cuando menos deben.

1. Ponen aquello de las macetas, oye, las destrozan al otro día y ya no se vuelven a reponer.

3. Sí, es un problema de

2. Yo a mí me paso en el ambulatorio con una madre. Estaba allí en la consulta y empezó el crío a meter el dedo por un agujerillo que había y al final poco menos que metía la mano. Le digo "nene, ten cuidado que estas haciendo un agujero". (La madre): Y a usted que le importa, es mi hijo y ¿que pasa? a usted que le importa si esto lo paga la seguridad social. Y yo le dije: ahí tiene usted la cultura de su hijo, porque usted no tiene ninguna. Porque da la casualidad que quién paga la seguridad social...?

3. Y seguramente están cobrando del paro.

2. Digo ¿quién es la seguridad social?.

Y eso me pasó otro día. Habían puesto un arbolillo, yo vivo delante del ambulatorio, y habían puesto un arbolillo que habían plantado nuevo. Y un crío venga, nada que lo arrancaba. Que lo tenía casi arrancado. La madre allí de palique con otra. Digo: nene ten cuidado, ¿no ves que lo vas a arrancar?. Y a

usted que le importa si eso lo paga el ayuntamiento (la mare). Digo imbécil ¿y quién es el ayuntamiento?. Usted y yo y otros como nosotros. Ya me cabreó porqué como fue seguido de lo otro. Será posible, ¿pero quién es el ayuntamiento? ¿Usted cree que está bien que haga eso?.

1. En el Joan Miró se hizo un destrozo y mira que sabemos quien son. Tenemos nombres, pelos y señales. Destrozaron la clase, pero con martillos. Con piulets de montaña. Destrozaron toda la clase. Es aquel martillo que tiene un pico.

4. Una picoleta.

2. Lo que llevan para escalar.

1. Que tienen unos dientes abajo. Lo hicieron todo destrozado, pero destrozado. Dejaron toda la clase destrozada.

2. ¿Y los profesores?

1. Los profesores llega un momento que pasan, porque pasan. En parte yo encuentro que pasen porque ya están hasta el moño de los niños y no les pueden tocar nada, porque entonces son los padres, como a estos niños, se les echan encima.

Cogió uno de los profesores, que sabía quien lo había hecho, que los habían visto y escribieron una carta a los padres diciendo que pintar y arreglar aquello valía tanto, que el colegio se hacía cargo de tanto, los profesores de tanto y los niños de tanto. Y salía a pagar me parece que eran unas 3000 pts por niño. Comprobado que habían sido ellos. Les pusieron una denuncia y bueno, un follón que se armó. Al final dijeron que porqué tenían que pagar los demás niños. Los demás niños tenían que pagar 700 pelass.

4. Pero ¿por qué?

1. Porque dijo el profesor que entendía que ellos les habían alentado a hacerlo, riéndose y armando follón. Se armó un cirio, se denunció y al final, tuvieron que devolver el dinero y además les tuvieron que pedir perdón. Además les tuvieron que pedir perdón a estos niños...y a los padres, porque los padres entendían que se habían pasado. O sea, que un niño te destroza la clase y hay que pedirle perdón.

3. Sí, pues a ese tipo de sociedad vamos.

1. ¿Dónde vamos?. Si yo encuentro a mi hijo o me entero que hace una cosa así, por lo menos digo, oye, cuanto hay que pagar? 5.000 pts...

3. Y callas.

1. Yo no recogí el dinero. Porqué fueron muchísimos padres, y algunos no lo fueron a recoger. Yo no lo quise, dije, para pintarla. 500 pts, luego vas, lo tiras en

una maquinita o te tomas un café y te lo gastas. No pasa nada. Pero muchos padres fueron a buscarlo porque decían que sus hijos no tenían porque pagar. Dónde ha llegado, que nosotros mismos les estamos inculcando a nuestros hijos, que ojo no les insulten y ojo que no les digan nada. Oye tú, pues este programa, ni el Ambientalitza't ni nada.

4. ¿Por qué te crees tú, que los maestros no quieren llevar a esos niños a salidas fuera? Por la responsabilidad.

1. Por la responsabilidad y por los follones que les dan.

4. Y no hacen excursiones la mayoría por eso. Los maestros dicen: ¿Yo hago la clase fuera?. Ni hablar.

1. Y no salen. Allí hay un maestro que no salen ni a la puerta de la calle.

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ELS ALUMNES DEL IPFP
ESTEVE TERRADES I L'IB JOAN MIRÓ

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ELS ALUMNES DEL IPFP ESTEVE TERRADES I L'IB JOAN MIRÓ

S'ha convocat a vuit joves d'aquest centre de secundària per esbrinar quina influència a tingut en ells el PIDEAC. Dels vuit convocats, han assistit sis persones. Es tracta de tres nois i tres noies adolescents.

Comença la sessió amb l'introducció de l'entrevistadora.

Entrevistadora: Sabeu que us havíem convocat per parlar del tema, del programa que heu fet a l'institut, d'educació ambiental, el que passa que m'interessa que parleu una mica d'altres temes. Llavors començo amb un tema i m'interessaria que em donéssiu la vostra opinió, però que ho féssiu tots. No us quedeu callats.

Creieu que les dones estan discriminades per la societat?

Rialles.

1.- No, no creo que estén discriminadas. En algunos sentidos sí que estan discriminadas.

Entrevistadora: ¿En cuales?

1. Estan discriminadas...yo qué sé. Para los coches siempre se mira si eres una tía o un tío, para sacar el carnet de conducir. Para buscar trabajo, secretaria se requiere más a una tía que a un tío porque es más -----una chica trabajando. Bueno es que hay muchos sentidos.

2. Yo no creo. Yo estudio electrónica y a mi no me discriminan

3. Bueno un poco sí, pero estamos hablando de situaciones y poco a poco habrá igualdad.

4. Jo penso com en Dani que cada cop es menor la desigualtat de la dona actualment i poc a poc jo penso que dins uns anys serem més o menys iguals perquè encara avui per alguns treballs es busca un prototip de dona o home. Així com diu ell, com diu el Ginès per fer de secretària es busquen dones, però també hi han homes. Així que d'aquí a uns anys es vencerà aquesta desigualtat.

5. Jo penso que sí. Home, si comparem amb fa uns anys menys, però sí. Al treball, a la societat, nosaltres mateixos fem servir diferents criteris. Un home està bé que faci unes coses i una dona ja dius home...es que surt amb molts nois, es que tal i qual. Poc a poc és diferents i espero que sigui així, però encara n'hi ha bastant.

6. Yo creo que sí. Sí que estan discriminadas y siempre lo estarán.

Rialles i comentaris.

6. Dicen que lo van a mejorar. Pero siempre que estan embarazadas estan discriminadas. No podran trabajar, ¿quién ocupará su puesto?. Otra persona. ¿Que es mejor que ellas?, ¿Quién se quedará?. Ese.

Comentaris.

6. Nadie dice nada al contrario.

5. Hombre es que es muy tonto eso.

Comentaris.

6. (Repeteix). Yo he dicho, que las mujeres siempre estarán discriminadas por un punto , solamente por un punto y es cuando esten embarazadas. Solamente ese punto. ¿Quién ocupará esa plaza?. Si está de secretaría no tiene ningún problema, pero y si está de Sra. de la limpieza. Siempre lo ocupará otra, o en el campo de la electrónica.

5. ¿Y que pasa?. Una mujer embarazada puede trabajar casi hasta el final y porqué tu faltes dos semana, tres semanas yo no lo veo una cosa del otro mundo. O tres meses, es igual, hay mucha gente en paro eh!!.

Entrevistadora: Però creieu que és una qüestió de treball o una qüestió de respecte?

4. Això depèn dels criteris de cadascú. Segons la teva família, el que es doni a la teva família, tu tindràs uns criteris i els altres tindran uns altres criteris. Una família més lliberal potser mirarà amb més igualtat un noi i una noia.

Entrevistadora: Amb tots els sentits?. Per exemple, respectant a tothom perquè a part de les dones hi ha altre gent discriminada.

4. Sí. Això del treball és una qüestió de respecte, però com tu dius, hi ha altres temes de respecte, emigrants o de tot. No sé, segons l'educació que rebis, o no sé.

Entrevistadora: Creieu que és una qüestió d'educació respectar els altres?

4. Jo penso que és una qüestió fonamental. A part la teva família, el col·legi, el carrer amb els teus amics, és una qüestió d'educació. No sé.
Si a tu t'eduquen tenint respecte a la gent tu en tindràs. Però si no t'eduquen....

3. Según lo que tu entiendas por respetar. A lo mejor tu lo haces sin querer, yo que sé. Que digas tu que la mujer tiene que limpiar, tu a lo mejor no piensas que no la estas respetando. Es según lo que hayas aprendido. La sociedad, no sé.

4. Muchas veces lo dices y después lo piensas y dices otras pero ¿qué he hecho?

3. Luego piensas que está mal, pero no piensas que le hayas perdido el respeto.

2. Eso depende de como te hayan acostumbrado. Como te han acostumbrado los padres y ya está. Porque si tu padre es un machista los niños salen machistas.

4. Yo no creo eso. Porque los padres y la sociedad si son machistas de acuerdo que se te pegue algo, pero por eso mismo tu veras las injusticias con tus hermanos y dirás esto no puede ser. Tu mismo tomarás conciencia.

2. Depende.

4. Sí, hay quien se resigna y ya está.

Entrevistadora: Respectar els altres també vol dir respectar els pares el que diuen?

Comentaris.

4. Home respectar els pares sí, i seguir el que diuen segons, tu també tens els teus criteris. I arriba una edat que tu pots dir això jo penso que no està bé, o jo no estic d'acord.no penso que sigui lleig. Jo tinc els meus criteris. Això quan arribes a una edat.

Entrevistadora: Criteris en relació a què?

4. Que es comenti una cosa. Poden parlar moltes vegades entre ells. Veien la tele surt qualsevol debat o això de Vox Populi que parlen d'un tema: igualtat home-dona o de tal i qual, què en pensa de....? I a casa el teu pare diu: jo penso això. I la mare diu: no perquè no sé què. I tu dius: a doncs jo no penso això perquè tal i qual. És això.

Entrevistadora: Esteu absolutament d'acord amb el que diuen els vostres pares, els professors, etc?

2. Non coment.

Entrevistadora: En quina mena de temes esteu en desacord amb els vostres pares?

2. Et deixen sortir, però has de tornar a una hora. Però estàs en un concert i no pots tornar a l'hora perquè no s'ha acabat el concert. Després et fiquen una bronca que... O vols sortir a una hora i no et deixen. Té que ser a l'hora que ells vulguin.....

I els estudis, que si no aprofes també n'hi ha que... bronca al canto.

Entrevistadora: I a un altre nivell, més de debat com deia ella?

3. Muchas veces mi madre me sorprende con lo mismo de la mujer. En mi casa cuando estaba mi hermana siempre me decía venga que tienes que fregar, que no haces nada, que no sé qué, mientras estoy sentado en el sofá tranquilamente. Bueno, yo no me quejo no, però mucho quejarse las mujeres, pero creo que la generación de mi madre o así, que no. Ellos mismos estan de acuerdo.

5. Sí y las abuelas muchísimo peor. Mi abuela me saca a mí de quicio.

Entrevistadora: Què considereu valuós del que us ensenyen a l'escola respecte al que us ensenyen a casa?

2. Respecte a quins temes?

Entrevistadora: Temes que més afecten a la vida quotidiana. Els coneixements reglats, les assignatures ja se sap perquè serveixen. Hi ha altres coses que us ensenyen, suposo.

3. En el colegio la relación con la gente, con los amigos y también con los profesores.

4. A conviure. Sobretot a conviure amb els amics, amb els professors.

Entrevistadora: Com definiríeu una actitud de respecte? Què seria per vosaltres una actitud de respecte?

5. Intentar no meterte con la gente.

Entrevistadora: Com?

5. No meterte con la gente.

4. No sé qui diu de parlar el català no, perquè parlis el català, qui diu el català diu una altra cosa, ja et miren d'aquella manera i bueno. No sé, tractar a la gent sense cap mena de distinció.

Entrevistadora: Creieu que hi han actituds que s'han d'aprendre?, que no surten d'un mateix?

3. Hombre, se pueden acabar de definir, aunque es algo que ya lo llebas i que....

1. Tiene que salir de ti. Si no haces eso es porque tu no quieres o no lo ves necesario.

Entrevistadora: I per exemple en relació al respecte al medi ambient, en què enteneu que consisteix?. És equiparable al respecte als altres?

5. Home sí, també, és important la gent i l'entorn, que la ciutat es cuidi. Penso que també és important.

3. Estás más en contacto con la gente que con la naturaleza. Ahora mismo, al menos nosotros.

4. Ara s'ha posat molt de moda.

5. ¿Y la gente no es naturaleza?

3. No sé. Yo no me refería a eso.

5. Només pensem en nosaltres. Som una mica egoistes tots.

Entrevistadora: Creieu que s'ha posat de moda?

5. Sí sí. Ambientaliza't, no se qué.

4. Estem d'acord, eh?. Que s'ha posat de moda.

Entrevistadora: Però està bé o no?

5. Sí, sí. La gent ha d'aprendre molt encara, sobre aquests temes.

Entrevistadora: A més, vosaltres heu fet coses a l'institut sobre això?

5. A primer i a segon sí. A tercer ja no.

3. Plantamos unos árboles...

4. Durant la setmana cultural van fer unes conferències i bueno, allò del paper reciclat...

5. Ambientaliza't.

1. Una setmana cultural.

Entrevistadora: I penseu que a l'institut s'han de fer coses sobre això?, o que ja surt prou el tema en altres llocs?

3. No. Habría que hacerlo mucho más. Yo pienso que no se hace nada, no es suficiente. Se hace un día en la setmana cultural y ya has quedado bien y ya está.

4. Nosotros reciclamos papel.

3. Y las pilas. Pero bueno...Tendría que estar mucho más. Que no fuese una moda. Que fuese una cosa que se ha de hacer.

Entrevistadora: Per què a casa, separeu deixalles?, separeu el vidre i tot això?

3. No.

5. No

4. A casa meva sí, sobretot el paper i el vidre. L'altre ja... es que tenim molts.. és incòmode perquè has de tenir quatre galledes per tal i tal i llavors és una mica més complicat.

6. Estais hablando de moda. Que esto de reciclar és una moda que ha salido ahora.

4. Que se habla mucho.

6. Pero sabes por qué ha salido?, lo sabeis?

Comentaris.

6. Primero ha salido por la capa de ozono. El agujero que hay...eso es el primer punto. Segundo, porque cada vez hay más contaminación y no saben donde colocarla. Hay vertederos controlados y incontrolados. ¿Qué estan haciendo?. Coger los vertederos incontrolados y colocarlos en los controlados. ¿Qué pasará un día?. Que estos controlados se van a llenar y ¿a dónde va a ir todo esto?. No es una moda esto de reciclar.

Comentaris.

5. En el cole explicábamos que hace unos años no se reciclaba nada y ahora sí todo. Yo estoy muy de acuerdo que está muy bien, pero que se ha puesto de moda. Está clarísimo.

4. Esperemos que no sea una moda, que no sea pasajero.

Entrevistadora: Llavors per què ho fa la gent, per què recicla, o per què separa les delxalles?. Que sigui una moda no ho explica. Que sigui una moda vol dir que ho fa molta gent, però no explica el perquè ho fan. Per què són conscients d'això? Perquè això a vegades queda molt lluny. No sé si vosaltres ho teniu molt clar, o els vostres pares ho tenen molt clar.

3. El tema de los papeles sí que a lo mejor la gente lo tiene más claro y lo de la capa de ozono también fue...todo el mundo estaba alerta, o que nos vamos a quemar y cosas así, que es lo que se decía y... Però no sé, todo eso de la comida...hasta los cristales y eso pienso que la gente no ..., és ..., bueno yo que sé.

6. La capa de ozono.....La capa de ozono se regenera en invierno y muere en verano. Se regenera en invierno y muere en verano. Porque has dicho la capa de ozono. No es por la capa de ozono, es que no saben si va haber mucha y no saben donde van a colocarla, porque va ha llegar un día que no sabran donde colocarla.

Ajudant de l'entrevistadora: El què?

Rialles y comentaris.

6. Les escombraries.

Ajudant de l'entrevistadora: Ah !!!, és que pensava que deies la capa d'ozó.

Els altres: Y yo también.

Entrevistadora: Els abocadors estaran plens, això ho teniu clar no?. Ha set iniciativa vostra que se separessin les deixalles a casa?

Silenci.

Entrevistadora: Però les separeu o no les separeu?

4. Jo crec que una mica sí. Jo abans de res em vaig sorprendre perquè vaig anar allà a col·legi a un curset, vaig anar "tope" informativa a casa i em vaig donar compte que la meua mare ja ho feia.

Entrevistadora: Ella ho feia per altres històries.

4. Sí perquè les ampolles allà a les escombraries eren un "engorro" i els papers...

Entrevistadora: vols dir els diaris

4. Sí, hi han coses de molt volum . Jo vaig allà tota informativa, Ambientalitza't.

Entrevistadora: Ja hi havia contenidors per separar-los?

4. Sí, bueno, els diaris fa poc.

Entrevistadora: Sí, bé contenidors d'aquests de colors al carrer.

4. Sí, hi ha el blau aquest....

Entrevistadora: I els altres?. Tu has dit que sí, que ho feies no?

1. Yo no. No separaba.

Entrevistadora: ¿Y ahora sí?

1. Ahora sigo sin separar.

2. Mi hermano a veces separa los papeles.

3. Yo a veces cuando hago limpieza de las libretas y todo eso pues sí, como son muchas pues las tiro, pero no tengo sitio para tirar los papeles de un día, que hago una hoja mal la tiro a la misma basura que tiro todo. Las botellas como tengo un bar, a veces, bueno sí, las botellas sí que las solemos tirar.

Entrevistadora: Por qué teneis los demás contenedores más lejos, o ...

3. No tampoco tan lejos no. Un poco en casa se puede ligar más con lo de la mujer. Más que nada mi madre es la que está en la cocina y tampoco me voy a meter yo a decirlo pues esto aquí y esto aquí. Es como a ella supongo le va mejor. Y el espacio influye mucho, porque cuatro basuras en mi casa ...

4. Tu Javier, que lo tienes claro...

3. ¿Lo haces?

6. Lo hacía y lo hago. Pero no separo todo. Tu a lo mejoryo separo las pilas, cuando tengo pilas en una bolsa, no lo tiro al contenedor. Los papeles en otra bolsa utilizo un contenedor. El cartón, en la misma bolsa del papel, pero no utilizo un contenedor, en una bolsa de plástico. El plástico....

3. Y la comida que la vas a tirar en una bolsa?

6. No en un contenedor.

3. Y las botellas?

6. Eso lo dejo al lado de

Ajudant de l'entrevistadora: ¿Y el plástico? ¿Qué haces con él si lo separas?

6. No el plástico no lo separo.

4. Es que el plàstic és molt més difícil de reciclar. Jo faig igual que ell.

Entrevistadora: Què utilitzeu més plàstic o vidre?

4. Plàstic. Es que ara...

2. Quieras o no vas a las tiendas y plástico.

4. Más que nada tetrabrik. Més que plàstic ja en plan cartró.

Entrevistadora: Perquè tothom va a l'hipermercat

3. Eso más a nivel de casas, porque en el bar que yo tengo todas las bebidas son de cristal. Se gastan bastante más en los bares y eso que no en las casas.

Entrevistadora: I en parleu amb els pares dels temes aquests?

6. No dejan.

4. Jo penso que no surt. No és que no deixin és que no surt

Entrevistadora: Clar llavors, vosaltres deveu tenir un coneixement del tema que suposo que altres persones no deuen tenir. O simplement no ho heu pogut comprovar perquè no en parleu.

3. No creo.

Entrevistadora: Home, sabeu com es recicla, no?. Sabeu que es fa després amb els contenidors plens?

5. El vidre es fon, no. Jo vaig veure un programa, el 30 minuts o no sé. El vidre estalviava molta energia i anava molt bé, molt bé. Però només recordo d'això.

Entrevistadora: Què més es pot fer per respectar el medi ambient?

Silenci i rialles.

5. Home, una mica de compte. Si vas al bosc o vas a qualsevol lloc una mica de compte i no fer masses destrosses i coses així.

Entrevistadora: No sé, més coses. Pel que veig ni vosaltres ni els vostres companys d'institut han canviat d'actitud perquè fessin cap programa d'educació ambiental. O creieu que hi ha gent que sí?

3. Un cambio así radical no. Estaran más concienciados, pero quiza falta más para que lo haga todo el mundo y todo esto. Ya entenderan un poco más el tema.

Entrevistadora: I el ciutadà de Cornellà en general?

Silenci.

Entrevistadora: Però això dels contenidors és una cosa nova, no?

4. Contenedors n'hi ha però.....

Ajudant de l'entrevistadora: De quins barris sou més o menys?

Plaça Catalunya, Gavarra.

Entrevistadora: Com veieu que pot afectar al barri el tema aquest del medi ambient?. De què se separin les deixalles, es cuidi molt més el tema...

3. No se ven las montañas de basura donde estan los contenedores normales , pero más que eso no sé, como puede afectar.

Entrevistadora: Així, ho teniu més net?

5. Està bé però no afecta a què separis. Si utilitzem les papereres el barri estarà net. Si no per molt que separem, si després et menges un gelat i llences l'embolcall, no té res a veure amb separar a casa, perquè el barri estarà fatal.

Ajudant de l'entrevistadora: I per exemple això que has dit ara de les papereres, penseu que també forma part de millorar el medi o no, es completament a part?

5. Jo penso que sí.

Silenci.

Entrevistadora: Per exemple, el que plantejava abans en Javier de la capa d'ozó, s'escapa una mica del que estàvem parlant ara. Per què de fet això del medi ambient i de la contaminació de qui és responsabilitat?

2. La responsabilitat és nostra. Si no la cuidem no hi ha res.

3. Las soluciones que podrian haber a nivel personal son el reciclar, lo de las papeleras, un poco cuidar los bosques, pero el problema es también que cada vez hay menos zonas verdes y esto ya no está en nuestras manos. A lo mejor a los grandes empresarios les conviene hacer pisos en un sitio, pues van a coger, van a comprar la zona y van a hacer los pisos y nosotros no sé si podemos hacer algo así individualmente.

Entrevistadora: Però també té a veure amb la mena de ciutat que voleu, no?

3. Que nos dan. Yo tampoco he pedido tanto.

Ajudant de l'entrevistadora: Teniu la sensació de què podeu opinar sobre quina ciutat voleu?. I si no ara, que ho podreu fer més endavant?. S'escapa del tema però...

3. Opinar sí que podemos siempre, ahora que consigamos algo...

4. Si tu vas a votar perquè tens l'edat, ja votaràs, ja t'informaràs, miraràs programes i ja votaràs al que s'assembli. Igual que el teu és difícil, però que s'assembli. Tu estudies els programes que tenen, que té aquest o que té l'altre i llavors ja aniràs al que tu penses que s'acosta més o menys. El millor és que t'informis.

Ajudant de l'entrevistadora: Us sembla que està bé que els partits polítics incorporin temes de medi ambient, o hi ha altres grups que es dediquen a fer això. Ha d'estar barrejat?

3. Ellos también tienen que tener, porque si los que mandan son ellos en esa ciudad, a no ser que se pongan de acuerdo con esos grupos a parte no van a conseguir nada y si ya está dentro del mismo partido pues supongo que se podrá hacer más.

4. És un tema que ens afecta.

3. Es cada vez más importante.

Ajudant de l'entrevistadora: Per exemple durant molt de temps, hi havia disputes de què si ja hi ha partits que són partits verds, si té sentit que els partits de tota la vida, psc, convergència, iniciativa, incorporin programes verds. Què us sembla?

4. Jo penso que estaria bé. Serien més complets. Potser prendrien els vots als partits verds. Penso que així seria un partit més complet, captaria a més gent.

5. Sí perquè molta gent no es decideix a votar a un partit verd perquè diu sí, està molt bé, cuidarà molt el medi ambient però que farài al revés igual. A vegades dius, a mi m'agrada molt el medi ambient, però també m'agrada molt com pensa aquest home o aquesta dona i jo el votaré. Si té aspectes ecologistes millor.

Entrevistadora: Creieu que es poden treballar a altres nivells els temes de medi ambient, com en associacions de veïns?

5: Suposo que sí, però no en tinc ni idea.

Entrevistadora: Participeu en alguna associació juvenil?

3, 4 i 5. En el colegio, en l'associación de estudiantes.

4. Ens hem associat per poder programar activitats extraescolars.

Ajudant de l'entrevistadora: Els que més es mouen són els que sempre estan a tot arreu o les coses estan repartides?

Siempre son los mismos los que estan en todas partes, porque es la gente que más se mueve y que más ganas tiene de hacer cosas, o no, o en función de las actividades la gente se reparte?

3. Si ven que te mueves en algunas cosas, ya acabas metido en otras. También es la forma de ser de cada uno. Hay gente que también hace cosas pero no le gusta estar en todos los sitios.

Entrevistadora: ¿Tú decías que son los mismos siempre?

1. Allí en el Esteve, siempre que ha habido alguna cosa de estas siempre han ido los mismos.

Entrevistadora: ¿Alguna cosa de que, de organizar actividades?

1. De organizar conferencias o lo que sea, siempre han ido los mismos. La gente si no es obligatorio pasa mucho. Se larga por ahí.

Ajudant de l'entrevistadora: Por lo que dices deduzco que sí, siempre son los mismos. ¿Por qué?. Por qué hacen cosas que os importan un pito, por que prefieres estar con los colegas?

1. No sé. Viene un escritor, pues muy bien.....

3. Pero eso no creo yo que seaYo soy delegado y yo tampoco voy a ver al escritor. A lo mejor si que voy a montar que venga el escritor, pero no que yo vaya a verlo.

1. Irá quien le interese ir.

2. Sempre hi ha gent que hi va. O sinó et consulten quan poses els avisos.

1. A veces pasa el profe, tu, tu i tu para allà.

Entrevistadora: El problema quizás es que no organizan cosas de mucho interés.

3. Es que claro, para Sant Jordi nosotros podemos hacer alguna fiesta, pero ellos tienen que hacer algo que tenga que ver con Sant Jordi. Viene un escritor y por mucho que digamos. Algun escritor viene y a lo mejor le in5 a algunos....

4. I a la mateixa hora sempre hi ha un torneig de futbol o de voleivol i llavors està tothom allà.

1. Lo que llenó fue cuando vino el Urruti a nuestro colegio. Es la única vez que lo vi lleno, a no ser que sea un examen de estos de junio o de septiembre.

Entrevistadora: Creo que fue en el Esteve Terrades que vinieron los de Greenpeace. ¿Qué?

1. Bueno aquello fue obligatorio.

Rialles.

1. Yo estaba encargado del sonido y estaba en otra parte encargándome de los microfonos y toda la pesca.

2. Yo si que estaba.

Entrevistadora: ¿Y qué tal estuvo?

2. Bien....se pudo aguantar.

Entrevistadora: ¿Qué hicisteis?

2. Estuvimos allí, la chica estuvo explicando los problemas y como se podian solucionar y cosas así.

1. Lo que más o menos se veía es que casi todo el mundo estaba hablando entre sí.

Ajudant de l'entrevistadora: Quan veieu algú, per exemple això de Greenpeace, que us expliquen problemes i què es pot fer, què us sembla, us afecta a vosaltres?. O penseu que ja està bé que diguin això, són problemes, es poden fer coses però són els altres, ja hi haurà gent que ho farà, no cal que ho faci jo?

2. Sí nosotros podemos contribuir a que se arregle aquello pués...

Ajudant de l'entrevistadora: Esta es la lección perfectamente aprendida, pero luego lo aplicáis?

2. A veces.

3. Creo que hay mucha gente que piensa así.

4. És el més fàcil. Sí sí, estic d'acord, m'agrada molt, però...

Ajudant de l'entrevistadora: En general, vosaltres i els vostres col·leges podeu ser sincers, què us sembla, la majoria de la gent es decanta cap a què és molt important però és millor que ho faci un altre o diuen jo també hi poso el meu granet de sorra?

3. ¿En lo del medio ambiente?. Yo creo que la gente piensa que ya lo harán.

Entrevistadora: Després us fan fer treballs o activitats?

2. Nosaltres vàrem fer un treball.

Entrevistadora: ¿Y que tal? ¿Fué duro? ¿Os lo pasásteis bien o no?

2. Sí...

3. Tomamos nota i después cada uno se fue por su lado. En clases que se tenía que hacer el trabajo casi nadie hacía el trabajo. Todo el mundo estaba hablando y luego en casa harían el trabajo. Como siempre.

Ajudant de l'entrevistadora: ¿De qué era el trabajo?

3. Sobre el medio ambiente. Teníamos que explicar cosas que habíamos visto en las salidas, en la conferencia y todo eso. Teníamos que explicar lo que nos parecía cada cosa.

Entrevistadora: I vau trobar algun tema d'interès, o era com un tema més de l'escola?

3. La gente se lo toma como un tema más de la asignatura.

Entrevistadora: Perquè vosaltres féu electrònica? I això té aplicació?

2. El profe de tecno nos dejó una hoja sobre....

3. Las fábricas de electrónica y toda la pesca. Sobre los tubos de cristal de los ordenadores, de televisores, de todo.

2. Las impresoras de inyección, las que contaminaban por láser...

Entrevistadora: Clar no sabeu si treballareu amb una empresa electrònica que igual té un departament de medi ambient. I vosaltres a quin nivell ho apliqueu?

5. Aquest any no hem fet res.

Entrevistadora: I els altres anys?

3. Sí, el año pasado....

5. Vam depurar aigua a nivell casolà. Amb ampolles i amb terra.

Entrevistadora: En tallers a la setmana cultural?

5. Sí. Primer vàrem fer com una classe, va estar parlant una noia un parell d'hores i després vam depurar l'aigua i ja està.
I a primer vàrem reciclar paper.

Entrevistadora: I el tema de medi ambient està incorporat en alguna de les vostres assignatures?

5. Aquests any no. Potser a primer sí. A ciències vam tocar algo de reciclar. Però aquest any no, i a segon no fem ciències.

Entrevistadora: No feu ciències?

2. Sí, la fem, biologia, però ens faltava temps per fer el programa.

Entrevistadora: Creieu que és una qüestió científica o tecnològica el tema del medi ambient?

5. Sembla que lliga més amb les ciències, amb naturals que no amb lletres.

Entrevistadora: Per què no pot tenir relació amb lletres?

5. Doncs no sé. No és que no pugui, sinó que es relaciona més. El primer que relaciones és això. Quan fas el primer any les assignatures

2. Des d'EGB estàs amb ciències naturals i ho relaciones amb medi ambient i et fas una idea.

Entrevistadora: Però també pot tenir a veure amb una concepció de la vida, no?. El tema de l'actitud, el respecte, les coses, la natura.

3. Así no lo enfocas nunca. Con filosofía nunca.

Comentaris Entrevistadora.

Ajudant de l'entrevistadora: Però per exemple en temes de socials, ho sembla que hi entren temes de medi ambient, o no té res a veure?

3. En EGB me acuerdo que a veces sí, porque se hacía más lo de las industrias en Cataluña y en España y alguna vez sí salía.

2. També s'estudiava els conreus i els tipus que hi havien.

Ajudant de l'entrevistadora: ¿A parte de que se haga, os parece que podría entrar?. Us sembla que hi hauria d'haver una assignatura nova que fos medi ambient o que això és una bajenada i que a cada assignatura es poden treballar coses de medi ambient?

3. Estaría bien que hubiese una asignatura de medio ambiente.

Entrevistadora: Llavors quin tipus d'assignatura seria?

3. No sé. Como respetar la naturaleza.

1. En lo referente al medio ambiente, como respetarlo y como tratarlo.

Entrevistadora: I què us haurien d'ensenyar?

3. Eso ya es cosa suya.

Entrevistadora: A veure, quines preguntes us farieu?. Com es respecte el medi ambient?

5. Més que una assignatura hauria de ser un taller. Que sigui optatiu.

3. Un EATP.

4. Es que és molt teòric. A molts instituts s'han fet conferències d'Ambientalitzat i la gent passa perquè no és una cosa pràctica.

3. Siempre está relacionada con el colegio y todo lo que está relacionado con el colegio da pánico.

4. I sortir, i anar a plantar arbres i fer coses. Que fos més divertit. Estaria millor.

Entrevistadora: Tu dius que tot el que es relaciona amb el col legi fa pànic...

3. Y es verdad.

Entrevistadora: Llavors és contraproduent que us ensenyin coses al col legi perquè reaccioneu en contra.

5. Tot el que sigui en plan teòric, en plan classe i no sortir d'allà... Si es relaciona amb coses més pràctiques potser...

1. Que fuese más entretenido, la gente lo tomaría mejor.

5. Al ser tant obligatori no té èxit.

Entrevistadora: Però si no us ensenyen això, com prendreu consciència del tema?

1. Pero si tampoco nos enseñan lo práctico tampoco lo podremos hacer.

Ajudant de l'entrevistadora: Per què si a l'hora de fer una equació de mates us ensenyessin que per cubicar un abocador es necessita fer una equació, seria més fàcil aprendre mates i a l'hora aprendríeu....., o no?. Es barrejar coses i seria un pal?

3. Sería mejor porque hacemos muchas cosas de mates que no sé ni para que las hacemos, los logaritmos y todo eso.

Ajudant de l'entrevistadora: O per exemple en química, o vosostros en electrónica, cuando os enseñan como funciona un circuito y lo aplicais al funcionamiento de un horno incinerador para generar electricidad...

1. Casi todo el mundo diría ¿a que cuento viene esto?. Si usted lo dice....La gente haría el mismo caso que hace ahora.

3. Yo pienso que en las mates estaría bien. Le daría un poco de sentido.

Entrevistadora: Per tant, si us expliquen perquè serveix separar les deixalles o reciclar, també s'entén perquè serveix.

3. Sí, pienso que estaría bien. Pero no como una cosa una vez al año y por qué toca.

1. Que sea actual. De las cosas de cada día.

Ajudant de l'entrevistadora: I en Javier que se'ns ha quedat tallat.....?

Pausa.

Ajudant de l'entrevistadora: Si us dic la paraula educació ambiental, què és el primer que us ve al cap a cadascú de vosaltres?. Si ho haguéssiu de dir molt ràpid que diríeu?

3. La educación sobre el ambiente, sobre los bosques y todo, la pesca. Es lo primero que me viene a la cabeza.

Ajudant de l'entrevistadora: Sobre los bosques.....

3. Lo referente a la naturaleza.

2. Cuidar el planeta entero.

3. Lo de los bosques i ahora un poquito más con lo de reciclar porque está más de moda. Pero lo primero que se te viene es lo verde.

4. Reciclar i els animals.

5. Els animals i les papereres.

6. Una asignatura nueva que empieze por animales, personas y termine con la capa de ozono.

Entrevistadora: O sigui, de lo petit a lo gran. I vosaltres per on començaríeu?

1. Primero se tendría que empezar por lo pequeño, por lo que está al alcance de la mano.

Entrevistadora: O sigui pel que feu a casa.

Ajudant de l'entrevistadora: Estáis de acuerdo en que sería una asignatura nueva?

2. Si es una asignatura....hay exámenes y todo lo que sean exámenes....

3. Hombre a lo mejor estaría bien...

1. También sería la ostia.

3. Porque muchas cosas las aprendes de memoria.

Ajudant de l'entrevistadora: ¿Pero creéis que cosas de educación ambiental se pueden aprender de memoria o más bien son actitudes y maneras de hacer lo que se ha de enseñar?

4. Per a mi no té cap sentit aprendre-ho de memòria.

Entrevistadora: Ja, però si no saps perquè serveix una cosa tampoc no ho fas.

4. Que te l'expliquin, però no que tu estiguis després obligada a fer un examen. Que te l'expliquin normal, bé i si després t'interessa tu ja buscaràs.....Si no t'interessa doncs res i si t'interessa et quedaràs amb el més important. Potser amb tot no, però amb el més important sí.

2. Si a les persones no els interessa és que no pots obligar.

Ajudant de l'entrevistadora: Interculturalitat sabeu que és?

No.

Ajudant de l'entrevistadora: Tot el que s'està parlant de la integració, gent dels països àrabs, gent que arriba de sudamèrica...Ara s'està dient que hi han problemes molt greus perquè cada cop, a Espanya hi ha espanyols i a França hi ha francesos, però no hi ha els espanyols de tota la vida ni els francesos de tota la vida, ni a Alemanya que hi ha molts turcs també o a Estats Units hi ha molta gent que venia d'Àfrica, els negres. Aquí tenim molts àrabs i xoquen les cultures. Diuen que el que s'ha de fer és intentar convida les diferents cultures.

Vosaltres esteu d'acord amb això, o és millor que cadascú es quedi a casa seva i menys problemes?

2. Jo estic d'acord.

3. Está bien. Si vienen es porqué donde están no están bien.

4. Jo penso que els que vénen no vénen contents. Deixen la seva terra, i això és molt. Venen contents perquè surten de la misèria. Ha de ser molt dur deixar la teva terra, deixar-ho tot i anar a un altre país.

1. Además que si los pillan por la noche les pegan una paliza.

Comentaris.

Ajudant de l'entrevistadora: I treballar la interculturalitat us sembla que és educació ambiental, o no té res a veure. Es barrejar la gimnàsia amb la magnèsia?

Tambien.

Entrevistadora: En quin sentit ho relacionaríeu?

4. Per l'ambient, el teu ambient. La ciutat és el teu entorn. Pots estudiar plantes que està molt bé, però també hi ha gent. Poden ser igual o diferent que tu. Si són diferents ajudar-los en el que puguin.

Ajudant de l'entrevistadora: Si haguéssiu de dir que és el medi ambient, o coses que són medi ambient, què diríeu?

1. Las plantas, los animales, etc.

3. Pues yo diría eso, pero ahora que has dicho esto...No sé, todo lo que está en contacto nuestro. Pueden ser ciudades y también puede ser el campo.

6. Lo primero que me vendría a la cabeza sería eso. La naturaleza, plantas, pájaros, qué sé yo.

Ajudant de l'entrevistadora: Si no haguéssim tret el tema ara, que és el primer que us hagués vingut al cap?

Això.

Ajudant de l'entrevistadora: I ningú quan parla de medi ambient no pensa en la ciutat?

4. Sí, penses en els parcs i tot això.

Entrevistadora: Javier.....

Ajudant de l'entrevistadora: Todo esto.....

6. Estoy de acuerdo con todo lo que se ha dicho aquí. Hablando de una ciudad serían las zonas verdes, aves.

Entrevistadora: Quan parlem de la ciutat, el tema de la contaminació afecta els animals, les plantes o les persones?

3. Ahora pensamos que afecta a los ríos, que hay menos bosques y a lo mejor después también piensas que eso es peor para nosotros. Pero primero piensas en lo verde.

Entrevistadora: Quan us diuen "Cornellà Neta", vosaltres us sentiu apel·lats o és un cert partidisme local?

3. Mantener limpias las calles. Tienes que tirar las cosas a la papelera y no hacer pintadas.

Entrevistadora: Però en definitiva això és una cosa que s'ha fet tota la vida. Els pares sempre han dit "nen no tiris el paper a terra", o nen "no estiguis tres hores a la dutxa".

3. Cada día lo piensan más porque hay que pagar el agua.

Entrevistadora: O són coses que s'han d'ensenyar perquè la gent té cada cop menys consciència?

3. Hay que enseñarlo. La gente a lo mejor sí que sabe porqué no hay que gastar tanta agua pero hasta que no te afecta..., como en todo, no vas a intentar poner remedio.

Ajudant de l'entrevistadora: Por ejemplo el agua, que es un problema lo sabemos todos pero, ¿tenéis la sensación que es un problema que os afecta a vosotros, o las basuras, o la capa de ozono, o la deforestación, que cada vez hay menos bosques?. Es un problema que existe....

1. No lo piensas mucho, pero sabes que tarde o temprano te acabará afectando.

Ajudant de l'entrevistadora: Lo tenets en mente esto o.... Sentiu que us afecta, o en el fons penseu que quan vingui ja vindrà i ja ho tocarem com puguem?

3. Cuando piensas que vendrá dices, ¿qué hago?. Pero cuando llega el momento no lo haces. Yo el agua no siento bueno, cuando vas a, pero ahí, ¿que vas a hacer tú?

2. Tenim aigua als pantans. Què passa?

4. Quan tallen l'aigua i hi han restriccions és quan te n'adones..

2. Sí, és com tot. Fins que no t'afecti.

Entrevistadora: Per tant és una qüestió de coneixement.

2. Possiblement.

Entrevistadora: Vosaltres sabeu que és un CFC?

1. Sí

6. Sí

3. Él seguro que lo sabía.

Entrevistadora: I com ho sabeu això?

3. Lo aprendes.

Entrevistadora: La TV educa?

3. I deseduca.

5. Poden fer campanyes.....

Entrevistadora: Penseu que a través de la TV heu conegut moltes més coses que els vostres pares?

2. Sí, pot ser.

4. A vegades entre comèdies i tal agafes un programa que està bé, a TV3 i pots comentar coses.

Entrevistadora: Quina mena de missatges us transmet la tele, per exemple les notícies?

3. Bastante jodido.

5. Les notícies et deixen moltes vegades fet pols.

Entrevistadora: Compareu amb abans.

Quan?

Entrevistadora: Quan els vostres pares eren joves.

5. Abans hi havia el mateix però hi havia més ignorància.

3. Había otros problemas. Había a lo mejor más hambre y ahora hay más contaminación por las industrias.

4. Es preocupaven de que hi hagués menjar a la taula.

2. Abans hi havia una dictadura, doncs tu no saps res.

Entrevistadora: Però ara continues dinant davant de la tele, no?

2. Tu ara veus les notícies o els diaris i els mires.

Entrevistadora: I què?

2. Es que no pots fer res.

4. Hi arriba un moment que et dona el mateix. Perquè abans, quan van sortir les primeres notícies de Somàlia, deies oh!!! i ara estàs dinant i mira, van sortint. Arriba un moment que és igual.

2. No és que sigui el mateix. Es que veus que no podem fer res. Ja no t'impacte. T'impacte al principi.

Entrevistadora: I si passes al costat de casa vostra, a Cornellà, faríeu alguna cosa o creieu que no serviria per res?

3. Si nos ataca directamente algo la gente sí que se mueve.

1. Hasta que no te ataca directament pués pasas.

Entrevistadora: Utilitzaríeu la televisió per què tothom ho sabés?

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB PARES D'ALUMNES DE
L'ESCOLA PIUS XIIè**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB PARES D'ALUMNES DE L'ESCOLA PIUS XIIè.

Per dur a terme aquesta sessió d'avaluació es va convocar a pares d'alumnes de les escoles Abat Oliba i Pius XIIè. En total es va convocar a 8 persones.

Van assistir dues persones de l'escola Pius XIIè. La resta no es van presentar. Comença la sessió amb una pregunta general de l'entrevistadora.

Entrevistadora: Quins són els problemes que té la nostra societat?

2. Jo pensava que parlaríem dels fills.

1. Jo ho tinc molt clar, la manca de feina. Per a mi és el més greu.

2. I també la falta d'atenció que les famílies dediquen als nostres fills i filles. La falta d'atenció, bé perquè no se sap o bé perquè no es pot. O bé perquè han canviat els valors. Aquests dos són per a mi els problemes més greus.

Entrevistadora: En quin sentit creieu que han canviat els valors?

1. Cada cop tenen més importància els aspectes materials i és clar, això representa treballar més hores, el pare, la mare, tothom per tenir un poder adquisitiu més alt. No és compatible moltes hores fora i una bona atenció a la família. Que se salvi qui pugui!

2. Jo amb això estic d'acord. "Quien mucho abarca poco aprieta". Per exemple jo conec gent que ho estan fent tot.

1. No. Vosaltres perquè teniu una feina privilegiada. Ara teniu juliol que en principi s'ha de treballar, però qui vol fa curset i qui no vol no fa curset. I el privilegi que tu puguis acabar l'escola al mateix temps que la teva filla. Sinó toca xumar guarderia i així tota la vida i tot l'any.

Entrevistadora: Aleshores creieu que hi ha un problema de consumisme?

2. Sí, es clar. Cada vegada hi ha més consumisme. Tot l'aspecte material és important i a més hi ha molta competitivitat, a veure qui pot més. Potser en l'ensenyament no es nota tant, però en altres feines es nota molt. Els de dalt tenen més poder i també tenen més diners.

1. És el que he dit abans. Cada vegada es dóna més valor als aspectes materials i això representa treballar més hores, més temps fora de casa i tot no es pot portar amb la mateixa qualitat. Alguna cosa s'ha de quedar en el camí. I es deixa els fills i les filles, els nens i les nenes.

2. Home penso que hi ha gent que s'ho pot anar combinant.

1. Jo no parlo per a mi, parlo pels altres.

També penso que es dóna una atenció diferent als nens avui en dia. Avui he parlat amb uns pares de problemes del seu nano. Jo era igual que ell, en canvi ara ens el mirem aquest nen i pensem que el psicòleg de l'escola el miri. Vull dir que és diferent d'abans.

Entrevistadora: Llavors els nanos aprenen valors diferents?

2. Jo no sé si abans quan era petita demanava, però els meus fills demanen molt. Potser demanava igual i no recordo. Hi han moltes coses que els crida l'atenció. Jo què sé, els matutano aquells, les bambes aquelles que són d'una determinada manera....Els van demanant, el que passa és que tu els hi has de marcar unes pautes. Fins aquí arribem i fins aquí no. Però ells per demanar no queden.

1. Jo crec que sí. Els pares i les mares transmetem aquest canvi als nostres nanos- Canvien els temps, primer per xuxeríes, després per bambes i per viatges. Intercanviem carinyo, primer per les xuxeríes, després per les bambes de marca, després per anar a esquiar qui pugui i el que no pugui diners per anar a la discoteca.

A nivell general. No estic parlant per a mi, sinó a nivell general. El que passa que no ho puc sortir de la meva societat.

Potser tinc una visió una mica negativa. Jo no parlo de mi en cap moment.....

2. A més hi ha una sèrie de coses que, això és veritat, als nanos els hi arriben. El que passa també és que jo sóc més optimista i penso que hi ha coses positives que els hi pots donar. I si no poden anar a esquiar o jugar a tennis, són coses agradables, que si els hi pots donar. El problema és que ho fan sense que els hi agradi, els meus nanos no, però hi ha molta gent que ho fa perquè queda bé. Per exemple això és un valor que no m'agradaria que el meu fill tingués. S'han de fer les coses amb convenciment i si no li agrada anar a esquiar doncs no hi ha d'anar.

1. Jo no dic que facin totes aquestes coses i tot aquest esforç sigui negatiu, en absolut, només que el que fem és deixar els nanos en llocs perquè estiguin ocupats perquè no se li pot dedicar l'atenció adequada. I la manca d'atenció que tenen des de que són petits, molt petits i sobretot en la majoria de famílies que els pares i les mares treballen fora de casa, es produeix un intercanvi de forma que perquè estiguin contents se'ls compra això o allò. Les activitats són molt positives, però moltes vegades és un intercanvi per l'atenció que no tenen.

2. Jo et dic una cosa, els pares han d'estar amb els nens, però hem d'estar molt satisfets del que fem. És més important la qualitat que la quantitat. Si tu estàs moltes hores amb el teu fill però n'estàs fins al "gorro"....més val estar-ne quatre o dos però està bé. Jo és una cosa que recomano quan em venen moltes mares angoixades. Si tu estàs content amb el que fas, després quan estàs amb el teu fill també estàs content, en canvi si estàs del teu nano fins al "gorro"....no hi estiguis més hores.

Entrevistadora: Parlant de valors, els nanos es passen moltes hores a l'escola. Creieu que tenen una formació que els permeten adoptar unes actituds, no sé si en el mateix sentit que vosaltres els inculcaríeu?

2. Home, jo penso que estan moltes hores a l'escola i els crea un món. És molt interessant les relacions que estableixen amb els companys i els crea moltes vivències. Però per exemple, jo sempre li dono molta importància i en canvi el meu marit sempre ho relativitza molt. Nosaltres no hem tingut tantes coses i també hem tirat endavant, així no cal que et capfiquis tant.

Sí, a llarga l'escola els hi dóna uns valors, però jo no sé si són tant diferents.

Entrevistadora: Els coneixements que s'aprenen a l'escola, les coses que s'aprenen a l'escola els poden predisposar a una actitud davant la vida?

1. El valor més important que per a mi dóna l'escola és l'hàbit de treball, la disciplina per treballar. La majoria dels altres valors, la solidaritat, l'amor, ho ha de fer la família. L'escola pot fer alguna cosa però poca cosa. És el meu punt de vista. Penso que les bases estan a la família, no sé en quin percentatge però elevadíssim.

2. Jo també estic d'acord amb això.

1. Per a mi, l'escola és un entrenament per la vida. Per acostumar-te a un horari, per saber que has de treballar....

2. Per adquirir uns hàbits.

1. Per a mi els coneixements no són massa importants. Per adquirir l'hàbit de treballar.

2. Jo també estic d'acord amb això, perquè els coneixements van canviant tant que no... en canvi el que han d'agafar són les bases per al futur. Que sàpiguen llegir bé, escriure bé, entendre el que escriuen, que sàpiguen expressar-se davant dels altres. Són les tècniques d'expressió i tot això.

1. I un altre valor que és el de comunicar-se. Les famílies cada cop són més nuclears, menys nombroses i els nanos necessiten relacionar-se i l'escola els fa aquest servei. Que es puguin comunicar els nanos, que puguin estar junts, etc.

2. Jo penso que l'escola ha de tenir una filosofia però de fons. La filosofia qui la dóna és el mestre amb la seva actitud personal davant de les coses. Ho transmet i sense explicar-ho. Hi ha una actitud davant de la vida que fa que l'escola tingui una filosofia i això és important que la tingui. Però vull dir que sense voler el més important és l'actitud del mestre i el que ell pensa i això es transmet a nivell de sensacions. I segons el mestre que tingui li donarà uns valors o uns altres.

Entrevistadora: I a nivell de coneixements creieu interessant que a l'escola se'ls ensenyi a conèixer la ciutat on viuen, l'entorn immediat, l'entorn en què viuen?

2. Jo penso que això és el que més els motiva. Allò que està més a prop seu és el que motiva en els nanos.

1. Es que la manera de conèixer els aspectes més generals és a partir d'aspectes més concrets. Per conèixer una ciutat has de començar per el teu barri.

Entrevistadora: Fan activitats a l'escola?

2. Sí, jo crec que sí. Per exemple els nanos de segon el altre dia van anar a veure un forn de pa al carrer Rubio i Ors. Van anar a veure la guàrdia urbana, la Rambla...sí que fan coses, sí.

Aquesta escola amb això hem fa gràcia perquè aprofita no només l'entorn sinó també la gent que hi treballa i pares. Al menys jo ho he vist amb els meus nanos.cuiden les seves cols?

1. Per exemple el meu nano està a tercer i aquest curs per començar a estudiar la ciutat amb un plano van visitar Cornellà. On estaven els carrers, els xiringitos de l'ONCE, on estaven els urbans i anaven fent un recorregut per la ciutat però amb un paper mirant per a quins carrers passaven, per quins no, situant l'ajuntament....

Entrevistadora: Creieu que això els ajuda a ser més respectuosos amb la ciutat?

2. Jo crec que amb això només no. És en general. S'ha de cuidar tot no només la ciutat. S'ha de cuidar des de la classe, l'escola, la ciutat i si vas a fora també. Home sí, s'ha de fer a l'escola però la família també.

1. Jo penso que la base ha de ser la família. Si la família no té una actitud respectuosa aquest nano no serà respectuós ni amb l'entorn ni a cap lloc.

2. Jo també estic d'acord amb això. Jo penso que la base més important és la família.

Entrevistadora: I no tindria a veure amb un estil de vida?

2. El què?

Entrevistadora: L'entendre la ciutat d'una determinada manera. Entendre que la ciutat ha d'estar neta o que hi han d'haver espais verds....

2. Jo penso que les vivències han d'ésser generals per a tot. La ciutat no pot estar bruta perquè això ens molesta, llavors no podem tirar els papers a terra. Un pot ser bohemí i anar a dormir molt tard, però no pot posar la música a les 12 de la nit perquè potser el del costat no pot fer-ho i a d'anar a dormir aviat. Cadascú té el seu estil de vida però sempre respectant als altres. Penso que a l'escola això es pot propiciar.

Jo penso que el primer és la família però l'escola ha de reforçar aquestes coses.

1. Ha d'haver una vinculació entre la família i l'escola. Però si aquesta, si la família no està darrera l'escola només podrà fer que reprimir però noNo llençarà un paper però perquè sap que després hi ha un càstig.

Entrevistadora: De què depèn que els nanos d'avui dia tinguin una vida més sana?. Per diferenciar-ho per exemple del cas dels vostres pares.

2. Jo no sé si la tenen més sana els nostres fills que abans.

1. Jo crec que físicament potser sí, perquè estan més ben alimentats i treballen menys. El noi que estava treballant amb 18 anys cullin olives amb un cos que està creixent doncs imaginat el que significa. Ho dic pels nostres germans grans, o pels nostres pares. Si tu estàs treballant com un boig, o com estaven a principi de segle, o fa 40 anys a la postguerra les nostres mares treballant des de els 10 anys o 12 i mal alimentats, doncs impossible.

2. Però a part d'això no és que visquem en unes condicions.....no hi ha molt verd. Al menys a Cornellà. Molt de verd, molt de camp tot això no.

1. Una altra a cosa és que els nanos són molt més alts que abans,

2. Això sí perquè els alimentem més bé. Estan més ben alimentats, però una vida sana....van molt estressats. Han de fer moltes coses....

Entrevistadora: Perquè, no tenen contacte amb la natura, pel que deies tu?

2. Sí, una mica amb això. Jo em referia a això, que no hi ha molt contacte amb la natura. Però jo no ho sé, perquè cada vegada em trobo més urbana. Cada vegada em molestem més els mosquits, vull dir que cada vegada els valors van canviant.

Em refereixo que no hi ha molt contacte amb la natura a no ser que els treguis cada diumenge. Però això també és una mica fictici.

Ajudant de l'entrevistadora: Acabes anant a la natura i està plena de cotxes, de gent cridant.....

2. Exacte.

Entrevistadora: Creieu que els abocadors són un perill per a la natura?

2. Els abocadors?

Entrevistadora: Sí, i per tots nosaltres.

2. La veritat és que això dels abocadors no m'ho he plantejat mai.

1. Clar que és lògic que perjudica, però si no volem abocadors haurem de canviar.

2. Home, aquestes coses que es fan de reciclar i per posar el paper en un cantó i el vidre en un altre, jo això, ho trobo molt interessant. Ara, jo per exemple visc en una casa i puc fer això, però la majoria de pisos són petits i la gent no es pot permetre el luxe de tenir tres cubells d'escombraries diferents. Tres pots diferents i anar acumulant i tot això. A vegades,...ja està bé, hi han coses que s'han de fer, però la gent fa el que pot perquè a vegades no tens condicions per fer-ho.

1. Però a vegades aniria millorper exemple jo porto uns dies que estic comprant , perquè ara he canviat els meus hàbits de compra amb el famós Eroski perquè la botiga que comprava l'han tancat, doncs resulta que la verdura va en aquelles bosses de plàstic . Què es podria fer?

Comentaris.

1. Però bueno. Això no només depèn de nosaltres. Una mica de nosaltres, de conscienciar-nos, però ve d'unes altres instàncies.

2. Sí, una mica sí. El que passa que és com això dels abocadors, del reciclatge i aquestes coses. Els briks per un cantó, el paper per un altre. Arriba un moment que

Entrevistadora: I quan aneu al mercat o la plaça.....

2. Jo sí. A vegades compro a l'Eroski, la verdura, la fruita i la carn. Però el peix, les olives, i altres coses al mercat.

1. Els abocadors són perjudicials, però abocadors n'hi ha d'haver. N'hi ha hagut sempre.

Entrevistadora: Però no es pot reduir

1. Es pot reduir més. Hi han bosses de plàstic. Tothom va amb bosses de cartró. Segur que es poden fer coses. Per què s'han de vendre les coses envasades?, per què s'han de vendre amb aquestes safates de plàstic que no es poden reciclar?.

Després hauríem de començar amb els bolquers... Això és molt important.

Ajudant de l'entrevistadora: Ara que has dit això, riureu però em va sorprendre molt. Tinc uns companys que fa mig any que estan al Canadà i van marxar amb una nena d'un mes. L'altre dia van escriure i vaig al lucinar mandarines. Diuen que hi ha un servei que va casa per casa a recollir les gases, les renten, te les tornen netes i planxades i que resulta més barat que comprar aquestes bosses de gases que llencem. Jo vaig pensar, no ho hagués dit mai a la vida.

1. Jo vaig estar a EEUU i ja ho sabia.

Ajudant de l'entrevistadora: Jo no ho havia sentit mai i menys que fos més barat em va al lucinar molt.

Entrevistadora: Creieu que els vostres fills ho tenen assumit això que dèiem ara?

2. Això del reciclatge i tot això?. No ho sé. Jo penso que l'educació a part d'ésser una actitud davant de la vida que tu vas transmeten, això no es veu fins al cap de molts anys. Jo penso que educar els fills és una mica dur perquè sí, hi ha la satisfacció de veure'ls créixer i veure'ls que van aprenent, això és una satisfacció, però els resultats, jo penso que fins que no ets adult no te n'adones. Jo ara me n'adono de coses que la meua mare m'havia dit fa molts anys i que moltes vegades li havia dit quei ara surten.

Això són com llavors, tu vas posant i un dia o altre surten. Però d'immediat no surten. Ara jo penso que si tu creus en una sèrie de coses les has de fer. Jo vull se molt optimista i penso que els nostres fills ho tindran en compte el dia de demà.

1. Jo també crec que ho assumiran però crec que els nostres fills ho assumeixin no té massa importància. Els seus i els meus en concret, és tota la comunitat.

2. Home, però jo penso com diu el capità enciam, "els petits canvis són poderosos". Si tu vas fent una miqueta, de mica en mica es va canviant. Jo prefereixo aquestes coses així petites que no les grans estructures que no canvien res. En canvi poc a poc.....

1. Sí són molt importants però quan els nanos saps perfectament que veuen quatre hores de TV diàries.....i si estan sis a l'escola poc temps queda per reflexionar i per dir-l'hi que han de reciclar les coses. I això no és que tingui una visió negativa

2. Home els nanos veuen molt la tele però.....

1. Surt una mitjana de quatre hores diàries. Imagina't.

Ajudant de l'entrevistadora: Per què us sembla que veuen tanta televisió els nanos?

2. És molt còmode.

1. Perquè és molt còmode per als pares i les mares. Els responsables són els pares i les mares. És molt difícil educar i estar a sobre d'un nano contínuament. Es necessita molta paciència i molt esforç. Estem en un moment en què el treball no és positiu i anem a la vida còmode en tots els sentits. Estic parlant a nivell global, no a nivell particular. El valor que predomina és la comoditat, és la vida fàcil, és viure per a tu. Això a nivell general. Això és el valor que predomina en un percentatge elevadíssim de persones, és molt difícil. Es estar dient tot el dia que no i a més a més raonen el perquè dius que no. Això és molt esgotador. Si a sobre s'ajunta que els pares i les mares estem fora, doncs engeguen la tele. Jo no parlo per mi.

2. Per als nanos és molt fàcil l'engeguen i ja està.

1. Per als pares també és molt fàcil.

2. Per als pares és molt fàcil però per als nanos també. És molt atractiu perquè té molt color, hi ha molta acció. Però jo li plantejo al meu nano altres coses i no vol. La seva única alternativa és la tele. Fins al final que dius no, fem un pacte. Però ells no volen fer ni l'esforç, els nanos no volen fer ni l'esforç d'imaginar una altra cosa, perquè la tele és agradable, estan allà còmodes, tranquils i no han de pensar en res més. A més amb qualsevol xorrada que dius i ara això per què ho mires? Què t'interessa si no saps el que diuen?

Ajudant de l'entrevistadora: Per què, si canvies la programació?. És un fet que miren molta tele i que és difícil trencar-ho perquè és fàcil per als nanos, és fàcil per als pares...Però si canvies la programació i fessin coses que els atreïes però que aprofites per educa'ls una mica.

1. Si hi hagués un canvi de programació seria molt més positiu perquè tot el que veuen és violència, una sexualitat quasi pornogràfica, perquè les dones amb—— tenen un orgasme, cosa súper difícil....i violència. Seria més positiu, però tampoc estaria d'acord en què els nanos estiguessin tanta estona veient la televisió. Els nanos han d'estar amb la família, amb els pares, amb els germans, amb els amics, jugant per aprendre una mica a ser creatiu i el color de la vida i el color de la vida no és la televisió. La televisió ha d'ésser una distracció com quan vas al cinema, però no una vegada a la setmana sinó potser tres. I res més. I la televisió no pot ocupar el lloc de tot l'altre, per molt bona que sigui perquè no es podrà comparar amb una relació.

Ajudant de l'entrevistadora: Per què a part dels nanos, us sembla que els grans miren molt la televisió?

2. Jo crec que sí. Jo crec que tothom mira molt la televisió. A veure, jo penso que la televisió té una part educativa molt important i hi han documentals que són interessants i a més que si no fos a partir de la televisió no ho sabríem. Bé, podríem llegir-ho i tal, però és que la televisió és tan viva! Jo penso que és important, ara, has de trobar un equilibri. Si per la televisió no parles amb el company o amb els amics. O per la televisió deixes de llegir que també és una cosa interessant o deixes d'escriure que es una activitat que podries desenvolupar si t'agrada, doncs llavors sí que trenca moltes coses, però si no la televisió té una part positiva que s'ha d'aprofitar. El que passa és que és tan fàcil i tan còmode apretar un botó i seure davant del sofà i engegar.

Ajudant de l'entrevistadora: Els adults som selectius amb la tele. Què us sembla, si ara poguéssim canviar la programació de la televisió i fessin programes divertits, però a part ensenyessin coses, que aprenguessin, ens ho mirariem?

2. Jo crec que sí.

1. Tal com està la societat no. Jo penso que hauria d'haver un canvi. S'hauria de reeducar, ens hauríem de reeducar. Jo sempre m'agrada parlar a nivell general. Ens hauríem de reeducar i sensibilitzar-nos. Sensibilitzar-nos perquè penso que el fet que t'agradi un tipus de música o que t'agradi un tipus de programa és qüestió sensibilització. Jo quan era petita l'únic que posaven era la telenovela. A casa doncs es veia i és clar, és sensibilitzar-te, acostumar-te. Si tu estàs acostumada a anar amb uns vestits de molts colors i molt cridaners, que nosaltres diem molt vulgars, doncs tu et trobes molt guapa. Però si a tu et -----d'una altra manera, a tu no t'agradarà. No és un canvi només de la televisió, sinó que és un canvi important.

Entrevistadora: I en quin sentit creieu que s'hauria de canviar?. Quins continguts s'haurien d'incorporar?

2. A la televisió?. Jo no sé, jo penso que com més varietat hi hagi millor. Així tries el que t'agrada i el que no t'agrada . Ha d'haver-hi de tot, una mica de tot i llavors tu triar el que t'agrada. No sé com canviaria la televisió, si fos una molt-----
Jo realment aquestes coses que fan per als nens, ho trobo horrorós. Alguna vegada que he vist allò de la ----- o aquestes coses. És molt curiós però hi ha gent gran, amb la gent que treballo, que els hi encanta. I a sobre no només això sinó que només treballem el dematí. I el noi que estava a la tarda fent la meva part, a escrit una carta la Club Super 3, demanant que tornessin a fer Bola de Drac. Dic, home, com pots dir aquestes coses? I et diu que és molt interessant.

2. Sí, es veritat que hi ha molta gent que els agrada.

Entrevistadora: I penseu que seria interessant que hi hagués un programa educatiu que ensenyés a la gent a conviure, rebutjar la violència, respectar als altres, respectar la natura.....

2. Home sí, jo penso que és molt important. Aquestes coses i més a la televisió que als nanos els hi entra tan pels ulls això haurien de ser els missatges que dones, a nivell educatiu.

Ajudant de l'entrevistadora: Penseu que es fa, a nivell d'escola això?

2. El què?. El parlar dels programes de televisió?

Ajudant de l'entrevistadora: Inculcar més valors de solidaritat, de respecte a la natura.

2. Jo penso que sí. Una mica el que et deia abans....

Entrevistadora: Fent activitats o en la manera d'ensenyar?

2. Fent activitats o en la mateixa classe.

1. A través d'activitats i a través d'experiències. Per exemple per a fer els nanos solidaris van treballar molt el que feien nens i nenes d'altres països d'Àfrica, d'Amèrica Llatina...

Tall cinta.

2. El meu fill porta papers de coses, de Cuba, per si volem participar els pares. Jo trobo que això està molt bé. I a més els hi expliquen que hi han nens molt pobres.....

NOTA: Aquí s'ha acabat la cinta, tot i que continua la sessió.

Anotacions de la Ajudant de l'entrevistadora:

1. Els nanos aquest programes no els veuen. Les notícies no les veuen.

Pregunta: ?

2. Depèn, comenten el que volen. Els nanos estan farts de l'escola i no tenen ganes d'explicar coses. Els nens expliquen coses en moments que nosaltres no ens ve de gust escoltar. Cal estar.....

Pregunta: ?

1. No sé fins a quina edat, fins als 10 anys els nanos estan molt motivats i si hi ha bona compenetració ho comenten tot.

2. A vegades els adults donem importància a coses

Pregunta: ?

1. Canviar no ho sé, però reflexionar sí. Amb coses que han après.

2. Jo soc mestre i a partir del fet de tenir nanos m'ha fet reflexionar molt. Si no hagués set mestre no ho sé.

Pregunta: ? Són mons separats?

2. És difícil saber el que fan en cada moment, però se sap bastant. Si veiguéssim el nano intranquil intentaríem esbrinar què passa.

1. Sí, tu saps si el nano està content a l'escola, ho veus. Tenen ganes d'anar-hi.

2. T'enteres de coses que et sorprenen.

Pregunta: ?

2. Els nanos estan sensibilitzats.

- Si l'escola i la família van unides, té sentit.

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DE L'ESCOLA
ABAT OLIBA. Curs 7è d'EGB.**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DE L'ESCOLA ABAT OLIBA.
Curs 7è d'EGB.

Es tracta d'un grup de set alumnes de 7è curs d'EGB.

Comença la sessió amb les preguntes de l'entrevistadora.

Entrevistadora: Bien, ahora tenéis que decir, cada uno de vosotros, de qué queréis trabajar en el futuro.

Comentaris generals.

- Yo ya lo tengo pensado.
- Yo aviador.
- Yo no lo sé.
- Yo peluquería y esteticien.
- Yo sanidad.

Entrevistadora: ¿Y vuestros padres de qué trabajan?

- Mi padre en la telefónica.
7. Mi madre trabaja en una oficina, limpiando.
1. Mi madre trabaja en la diputación con su madre.
4. Mi padre hace radiadores para los coches.
5. Mi madre en un
3. Mi padre en una carpintería, es carpintero.
2. Mi padre es guardia jurado de la Renfe.
1. Mi padre trabaja en una fábrica de soldador.

Entrevistadora: ¿Tenéis claro qué vais a estudiar después de la EGB?

Tots: El ESO.

Entrevistadora: ¿Y después?

8. Pues el bachillerato.

- Pues yo no hago nada.

Entrevistadora: ¿Quién va a hacer FP?

2. Yo.

3. Y yo también.

- Yo según como me de.

- Habrá que ir también a la mili.

- Que te calles.

Entrevistadora: ¿Y a la Universidad queréis ir alguno?

La mayoría: No...

- Yo no lo tengo pensado.

Entrevistadora: ¿Vuestros padres han ido?

Tots: No.

Entrevistadora: ¿Es por eso que no queréis ir?

- Si mi madre fue al cole y no sabe si llegó a octavo.

Entrevistadora: ¿Cómo creéis que es la universidad?

- Pues difícilísima.

- Mi hermana ha ido y hay exámenes pero muy difíciles y se acumula todo.

- A mi hermana le han quedado cuatro.

Entrevistadora: ¿Y por qué creéis que hay gente que va a la universidad y gente que no lo hace?

- Porque hay gente que le gusta estudiar y gente que no le gusta.

Entrevistadora: ¿Qué le gusta o qué es qué sabe más?

- Hay gente que no le gustará pero si tienen la oportunidad.

Entrevistadora: ¿Qué quieres decir con que tienen la oportunidad?

- Los que no tenemos la oportunidad tenemos que ir a ...

- Él la tiene.

- Los que estudian y se aprenden las cosas tienen la oportunidad de ir a la universidad.

Entrevistadora: ¿Estáis todos de acuerdo?

No contesten.

Entrevistadora: ¿Y qué os gusta hacer en el tiempo libre?

7. A mi jugar a fútbol.

- Hacer los deberes.

Entrevistadora: ¿Y ver la televisión?

- A mi sí.

- Depende que cosas.

- De vez en cuando.

Entrevistadora: ¿Qué cosas?

6. A mi el príncipe Belez y dibujos.

2. No, a mi no me gusta la tele.

Entrevistadora: ¿Qué dibujos?

- De acción, de pelea, de manga.

Comentaris generals.

- Vamos al tema ¿no?

Entrevistadora: ¿Y quién de vosotros conoce al "capità enciam"?

- Ah, lo dan en TV3.

Entrevistadora: ¿Lo habéis visto?

- Tots: sí.

Entrevistadora: ¿Y qué es?

- Es del medio ambiente.

Entrevistadora: ¿Y qué hace?

1. Da consejos para que no ensuciemos el medio ambiente.

Entrevistadora: ¿Algo más, Javier?

- No.

Entrevistadora: ¿Nadie más lo ha visto?

- Sí, iba con un traje verde.

Entrevistadora: ¿Y el capitán planeta?

Tots: Ah sí....

Entrevistadora: Todos sí, ¿por qué?

- Porque son dibujos.

- Son unos chabales que cuando ven algo que está mal en el medio ambiente tienen un anillo y sale el capitán planeta y siempre lo arregla.

Entrevistadora: ¿Os gusta?

- A mi sí.

- A mi no.

Entrevistadora: ¿Por qué?. ¿Por qué son héroes?

- Sí, por los poderes que tiene.

Entrevistadora: ¿Pero os gusta más el Songoku?

Tots: sí....

- No.

Entrevistadora: No, al Adrià no. Di, ¿por qué no?

- No sé...

- Porque es fantasía.

Entrevistadora: ¿Pero no te gusta ningún programa, o este?.

- Sí, alguno.

Entrevistadora: ¿Cuál?

- Cama navaja.

Rialles.

- Dirá, ¿qué es eso?

- Son esos tres que están en la isla.

- Ah... Xop.

- Eso sí que mola.

Entrevistadora: ¿Véis las noticias alguna vez?

- Tots: sí.

- Casi siempre.

Entrevistadora: ¿A la hora de comer?

- Tots: sí.

- Y por la mañana también las veo. Cuando me levanto la pongo.

Entrevistadora: ¿Qué recordáis de las noticias de ayer?

- La política y eso.

- La política dice.

3. Y lo de Yugoslavia.

- Y los deportes de fútbol.

Entrevistadora: ¿Qué explicaron?. A ver tú, dime una noticia.

- ¿Yo?, lo de los servios y los bosnios. La guerra de Yugoslavia y eso.

Entrevistadora: ¿Qué te parece?

3. Yo qué sé, que están más chutaos que...

Entrevistadora: A ver, otra noticia.

7. La política esa que... La del Felipe.

Entrevistadora: ¿Qué le pasa al Felipe?

- Que está pirulí.

4. Que han prohibido lo del aborto o algo así.

- Que salió en el telediario que prohibieron lo del aborto o yo qué sé.

- ¿Y si aborta sin querer?

Rialles.

- No lo creo.

- A lo mejor te tropiezas por la escalera y te caes rodando...

_ tendría el niño muerto.

Entrevistadora: ¿Habéis leído los periódicos?

6. El Mundo marca.

- El mundo deportivo.

6. L'Sport.

7. La Vanguardia.

Entrevistadora: Seguramente habéis hecho alguna asignatura de historia en el cole...

- Sí.

- Sociales, sobre el mundo de los romanos. Que agobio!

- A mi lo que me gusta es la prehistoria.

Entrevistadora: Porque, ¿sólo hacéis prehistoria?

Tots: no...

- Los romanos, los griegos.

- La edad media y como trabajaban.

Entrevistadora: Si os pregunto un hecho importante de la historia de nuestro país, ¿qué diríais?

8. El descubrimiento de América.
Silenci.

5. Cuando los moros conquistaron Granada y después lo volvimos a conquistar nosotros.

4. Cuando descubrieron que el mundo era redondo.

3. Cuando descubrieron lo de la gravedad, lo de la manzana.

1. El primer hombre que llegó a la luna.

Entrevistadora: Pero no todo son descubrimientos. Hay cosas que no se descubren, simplemente son importantes porque pasan, ¿no?

- Como tantos parados que hay en España.

Rialles.

Entrevistadora: ¿Hay cosas que consideráis que son preocupaciones de hoy?

8. En Andalucía que no hay agua.

- Hay un mar o un río que tuvieron que coger agua de otro mar y llevársela.

2. Tanto fuego, tantos incendios.

Entrevistadora: ¿Por qué os parece que hay incendios?

- Los pirómanos.

- Porque los incendios o son provocados, la mitad, y otros que no los provoca nadie.

- Había un grup que se llamaban los "dairdur", que iban a incendiar todo el pueblo.

Entrevistadora: Pero antes esto no pasaba, ¿o sí?

- Pasaba menos.

Entrevistadora: ¿Tenéis abuelos?

Tots: Sí.

- Abuelas.

Entrevistadora: ¿Os cuentan cosas de su época?

Tots: No...

- A mi un poquito mi abuela. Dice que siempre estaban en los campos, que no le dio tiempo de ir al colegio. Que si hubiera ido al colegio lo hubiera pasado bien.

- Mi abuela pasó mucha hambre, estuvo en la guerra y todo.

Entrevistadora: ¿Qué cuenta de la guerra?

- Que pasaba mucha hambre, que antes la vida estaba muy mal.

Entrevistadora. ¿Alguien más?

7. A mi tía la alimentaron desde los tres meses sin pecho y todavía sigue.

- Mi abuela antes decía que si alguien le pedía socorro, si por ejemplo iban con el carro lo atropellaban. No se paraban y pasaban y le mataban.

Entrevistadora: ¿Alguien más?

- A mi a veces mi abuela me dice que antes era muy duro y los niños desde pequeños tenían que empezar a trabajar.

- Mi madre que desde los doce años está trabajando...

- Igual que la mía. Le pagaban mil pelas.

Entrevistadora: ¿Y os in5 que os cuenten estas cosas?

- Algunas.

- A veces, porqué comparado con este mundo, el otro era...

Entrevistadora: ¿Mejor o peor?

6. Eran muy desgraciados.

- Para algunas cosas peor y para otras mejor.

- Lo mejor es que no se tenía que ir al colegio.

Rialles.

- No pero tenías que trabajar.

5. En invierno tenían los pies y las manos congelados.

- Allí con el frío cogiendo olivas.
- Yo creo que en invierno no había olivas, eh!!!.
- Bueno ya, he puesto un ejemplo. A lo mejor sí que había.

Entrevistadora: ¿De qué tipo serán los problemas que tendréis vosotros?

5. El paro.

- Hablar catalán, o cosas así.

2. La contaminación, la deforestación.

6. Dice mucha gente que el mundo no se cuando petará. Que habrá una guerra y que un hombre los salvará a todos.

4. Como no se destruya la capa de ozono.

Entrevistadora: ¿Creéis de verdad en esas cosas?

Tots: No...

- Lo de la capa de ozono sí.

Entrevistadora: Pero no se ve...

- Pero como se destruya...

Entrevistadora: Pero por ejemplo en verano vais a tomar el sol, ¿no?

- Sí.

- Yo no lo puedo tomar.

- Yo lo tomo dos minutos.

Entrevistadora: No pasa nada, ¿o sí?

Comentaris.

- Si te echas protector tienes menos peligro de quemarte.

- Yo que me echo aceite.

- Elosua.

- De oliva.

- De girasol.

Entrevistadora: ¿Con quién jugáis normalmente, con los amigos de la escuela, del barrio?

2. Yo del barrio.

- Del barrio.

- Y algunas veces con los de la escuela.

Entrevistadora: ¿Y con los hermanos?

Tots: No...

- Yo me peleo.

- Yo me peleo mucho.

Entrevistadora: ¿Y con los padres?

5. Sí, a veces.

Entrevistadora: ¿A qué jugáis con los padres?

- A las cartas.

- Y yo.

- Yo con mi abuela.

- A la video-consola también jugamos a veces.

- Alguna que otra partidita.

Entrevistadora: ¿Qué hacéis normalmente cuando llegáis a casa después de la escuela?

- Tirar la cartera.

Rialles.

- Hace igual que yo.

- Ver la tele.

Comentaris.

- Sí tenemos deberes hacer los deberes.

- Salir a la calle.

Entrevistadora: ¿En casa hacéis algo?

- Sí.

- Suelo hacer mi habitación.

- Pues yo frego los platos a veces.

- Yo el lavabo.

- Yo la casa entera con mi hermana.

- A veces frego los platos y barro.

- Y los fines de semana entre mi padre y mi hermana hacemos toda la casa.

- Yo me lo tengo que compartir con mi hermana, que paliza.

- Yo hago el cuarto de mis hermanos, la escalera y según como me de...

- Yo hago mi cuarto y ya está.

Entrevistadora: Pero esto de vez en cuando ¿no?

- Yo mi cuarto siempre. Hacer la cama y todo.

Entrevistadora: ¿Quién siempre?

- Yo limpiar el polvo y eso siempre, todos los fines de semana.

Entrevistadora: Y cuando véis a alguien en la calle que tira un papel, ¿qué pensáis?

- Que lo tire a la basura.

- Que pena.

- Que podría haberlo recogido, no al menos.

Entrevistadora: Pero vosotros también lo hacéis ¿no?

Tots: No...

- Yo lo tiro a la basura.

- Si no hay una basura así...sí que lo tiro.
- Yo si hay una papelera al lado sí que lo tiro.

Entrevistadora: ¿Y si no?

- A mi me cuesta mucho tirarlo a la papelera.

Entrevistadora: ¿Alguien tiene perro en casa?

- Yo tengo una gata.
- Yo tenía. El año pasado se murió.

Entrevistadora: ¿Lo lleváis a pasear vosotros?

- Yo sí.
- Yo sí.

Entrevistadora: ¿Dónde?

- Detrás de mi casa, que hay como un...donde aparkan todos los coches.

Entrevistadora: Pensar, si cada uno de vosotros fuéseis el alcalde de Cornellà, ¿qué haríais para que Cornellà fuera una ciudad limpia?

4. Poner alguna multa.
 5. También que limpien más veces, que antes estaba más limpio.
- Que las industrias de Cornellà no echaran mucha porquería.
 - Que en los colegios enseñaran a ser más limpios.

Entrevistadora: ¿Qué más?

6. Poner en todos los parques un pipí-ca, que es donde va más gente a pasear los perros.
- Los guantes esos.
 - No se por donde hay un lugar que es para los perros y para los gatos. Es un pipí-ca y allí hacen sus necesidades.
 - Aquí si que faltan, aquí no hay ninguno de esos.

Entrevistadora: ¿Pero creéis que la gente haría las cosas que vosotros les dijerais?

- Si se ponen sí que se pueden hacer.
- Y sinó, ponemos multas.
- Se tendría que hacer para que así la gente aprendiera.

Entrevistadora: A ver una definición. ¿Qué quiere decir separar las basuras?

6. Pues poner los que contaminan a un lado y los que no contaminan a otro. Tirar los que contaminan a los sitios adecuados, el vidrio a eso del vidrio, el papel al del papel, las pilas a lo de las pilas y lo que no contamina al container.

Entrevistadora: ¿Todos estáis de acuerdo?

- Sí.

Entrevistadora: ¿Pero qué es lo que contamina?

- Las pilas, el vidrio, el papel.
- Lo que pasa es que el papel se puede reciclar, por eso se separa.
- El plástico no se puede reciclar.
- Pero el papel si lo quemas...

Entrevistadora: ¿En casa separáis las basuras?

- No.
- Sí, yo a veces.
- Yo no.

Entrevistadora: ¿Qué tenéis un contenedor para cada cosa?

- No.
- Yo al lado de mi casa, detrás está el de vidrio y el de papel.
- Y yo en mi casa, en frente del parque está el de papel y el del vidrio.

Entrevistadora: Pero luego en casa ¿cómo lo haces?

- Yo lo suelo separar.

- Los periódicos que no sirven los metemos en una bolsa y después los tiramos al container. En vez de tirarlo a la basura y después recogerlo ponemos bolsas para las pilas, para los medicamentos y después lo vas tirando a su sitio.

Entrevistadora: Pero esto es mucho espacio, ¿no?

- Sí pero...
- Quien tenga una casa grande.

Entrevistadora: Pero esto en el fondo es un rollo, ¿no?

- Sí.

7. Mejor hacerlo antes que contaminar la ciudad.

- Si lo tienes cerca también...

- No cuesta tanto.

Entrevistadora: Pero hay que hacerlo cada día.

- Yo no bajo la basura, que asco.

- Joer, que repipi, macho.

Comentaris.

Entrevistadora: ¿Es una cosa que tienen que hacer los otros, eso de tirar la basura?

- No. En mi casa la tira mi cuñado.

- Pues en mi casa mi hermano o yo.

- En casa la tiro yo, porque mi abuela no la puede bajar.

- Yo depende si estoy en pijama o no.

- Si me acerco a comprar algo.

- Si.....el programa.

Entrevistadora: ¿Qué programa?

- El del Príncipe Belez. Acaba de empezar nuevo.

Entrevistadora: Volvamos al tema. ¿Y el Ambientalitza't lo conocéis?

6. Yo no es que lo conozca pero me parece que es eso de que los ciudadanos aprendan a cuidar la...

7. Una campaña.

- El medio ambiente.
- Una campaña para que cuiden la ciudad.
- Para que vayan y aprendan a limpiar.

Entrevistadora: ¿Quién?

- La gente.

Entrevistadora: ¿Qué gente?

- Los ciudadanos.

Entrevistadora: ¿En Cornellà?

7. Y en Cataluña.

Entrevistadora: ¿Y habéis hecho actividades?

- Sí, eso de las fotos.

2. Fotos.

- Dibujos de Ambientaltitza't también.

Entrevistadora: ¿Qué dibujàbais?

- Incendios y eso. Yo hice un incendio.
- O los containers.
- Yo no se si estaba en el...
- También vimos un vídeo, ¿te acuerdas?
- En el IPA no sé si estaban ellos dos, pero en el IPA fuimos a una excursión ...

Entrevistadora: ¿Qué es l'IPA?

- Un colegio.
- Un colegio de pago.
- Que lo han cerrado.

6. Fuimos a una excursión que era como se reciclaba papel y como se hacía.

5. Al Montseny.

- Yo sé que se empezaba con unas telas grandes, las cortabas a cachitos, después las metías en el agua o algo así, mucho tiempo y después no sé qué hacías que las machacabas y te salía el papel.

Y como se reciclaba el papel también, ¿Tú estabas?

Entrevistadora: ¿Qué más recordáis?

- Cuando fuimos al Montseny, que también nos comentaron que teníamos que estudiar el bosque. Y también los animales.

- Cuando vine por segunda vez a este colegio, no sé qué pasó, pero hubo gente que se iba para arriba a reciclar el papel.

- Sí, aquí había quién venía a reciclar el papel.

Entrevistadora: ¿Traéis el papel de casa?

- No, aquí guardamos el papel en unas cajas.

7. Los papeles los tiramos en unas papeleras. Abajo hay un contenedor grande, se echa y lo reciclan.

Entrevistadora: ¿Esto desde cuándo lo hacéis?

- Desde cuarto o quinto, ¿no?

- Sí, hace unos cuatro años o así.

Entrevistadora: ¿Y habéis hecho visitas por Cornellà o sólo por los bosques?

- Por los bosques y por Cornellà.

- Sí, alguna vez.

Entrevistadora: Si tuvieras que contarme a dónde puedo ir de Cornellà para ver algún sitio bonito...

- Can Mercader.

- Can Mercader es un parque grande.

Entrevistadora: ¿No váis nunca?

- Sí, a la piscina.

- Hay una piscina y un tren para montarse, pequeñito.

- Hay el AVE. Han hecho un AVE pequeño.

- ¿Un tren o un minitren?

- Han hecho un AVE ahora.

Entrevistadora: ¿Y vuestros padres conocen algo del Ambientalitza't?

6. Sí.

- A mi madre yo a veces le he contado algo. Había cosas que me contaba ella.

- Lo del papel y eso.

Entrevistadora: ¿Se lo contabas?. ¿Qué le decías?

- Que estaba bien.

- La mía ya lo sabía.

Entrevistadora: ¿Han hecho alguna actividad ellos?

- No.

- No.

Entrevistadora: ¿Piensan igual que vosotros sobre el medio ambiente?

- Sí.

- Mis padres sí.

- Mi padre casi nunca habla en casa. Hola y a dormir.

Entrevistadora: ¿Les preocupa más el paro a ellos?

- Sí.

Entrevistadora: ¿Y a vosotros qué os preocupa más?

- Las dos cosas.

6. A mi lo que más me preocupa es la gente esa que se droga, que se está matando poco a poco.

4. Y tienen un libro de temas contra la droga. A mi madre yo le dije, mamá los que se drogan es porque quieren, no es por otra cosa. Y mi madre piensa igual.

- Aquello fue también por aquellos que se quieren quitar de la droga.

Entrevistadora: ¿Pensáis que si uno quiere puede cambiar el mundo?

6/7. Sí.

8. Si uno no, pero si todos los ciudadanos de todo el mundo... si uno empieza los otros se animan.

- Si uno empieza no, tienen que empezar bastantes.

Entrevistadora: ¿Seríais capaces de organizar un comité para algo?

- ¿Una campaña?

Comentarís.

Entrevistadora: No, siendo realistas.

- Sí.

- Con gente mayor sí, porque sinó nos pegan una paliza.

Entrevistadora: ¿Os han gustado las actividades del Ambientaliza't?

- Sí.

Entrevistadora: ¿Cuáles os han gustado más?

- La de las fotos.

Entrevistadora: ¿La de las fotos?. ¿Y la que habéis encontrado más aburrida?

- La de los dibujos.

- La de los dibujos y eso.

Entrevistadora: ¿Pero esto en qué curso lo habéis hecho?

- Lo de los dibujos siempre lo hemos hecho, todos los años.

- Y lo de las fotos el año pasado.

Entrevistadora: Y esto, ¿para qué sirve exactamente?

2. Pues para enseñarnos a no contaminar.

6. Para darnos cuenta como está Cornellà y la ciudad.

Entrevistadora: ¿Creéis que es útil?

- Sí.

Entrevistadora: ¿Lo recomendaríais a otra gente?

- Sí.

Entrevistadora: ¿Creéis que se puede mejorar?

- Sí, se puede.

Entrevistadora: ¿Cómo qué? ¿Qué cambiaríais del programa?

- Lo qué decía la encuesta, lo que podría cambiar en la escuela.

6. Aunque yo también creo que esto de la contaminación no tiene arreglo, porque si de 100 personas...a lo mejor 100 personas están ayudando para la contaminación, pero después 99 están contaminándolo todo, entonces no tendría arreglo.

Entrevistadora: Entonces, ¿no sirve para nada?

2. Hombre, a lo mejor sí, se podría hacer algo, pero un montón de personas contaminan. Unas cuantas personas no contaminan, pero el doble de esas cuantas personas contaminan...

- 100 personas contaminan 60 y 40 no contaminan.

- También en vez de estar alguna gente en el paro que quiere trabajo, que pongan más basureros. Y en vez de estar en el paro al menos trabajan en algo.

- Y también las fábricas tendrían que poner algo para que no contaminen tanto.

6. Hay fábricas que tienen una chimenea, que sale un montón de humo por esa chimenea.....y ¿porqué no le ponen un filtro a esa chimenea?.

- Sí, los coches es lo que están haciendo ahora para contaminar menos.

- Los coches eléctricos.

- Salió por el telediario un coche que...

- ...el tubo de escape y todo.

Entrevistadora: ¿Quién contamina más?

- Las fábricas.

.....

- Sí bastante.

- Por al lado del Llobregat.

- En Almeda hay una de...

- En Almeda hay muchas fábricas.

- En Almeda había una fábrica en la que trabajaba mi padre que era de vidrieros Masip. Hacen vidrios y de la fábrica sale un montón de humo. Entonces es lo que pienso yo, si no ponen filtros..., contaminaría pero no tanto.

- Sueltan toda la mierda al río.

- Así está el Llobregat.

- Mi padre trabajaba en aquella fábrica.

- A veces mi madre trabajaba en la fábrica.

Entrevistadora: ¿Pero es muy caro no, cambiar las fábricas?

- No contaminarían.

- También se puede pensar eso, que no contaminarían y que ayudarían a arreglar un poco el mundo.

Entrevistadora: ¿Y cómo irías a convencer a un empresario para que no contamine?

- Le daría igual al empresario.

- Yo creo que todos van tan mal de dinero, que todos están en el paro y todo...

- Hiciéramos lo que hiciéramos no creo que pusieran los filtros. No creo que arreglaran nada.

- Ellos van a la suya.

- Ellos por ganar dinero.

- Pero si quieren pueden cambiar. Dicen que no tienen dinero pero luego...

- Si fuesen ricos...

- Hombre si lo dice Felipe González...

Entrevistadora: ¿Cómo?, no te he odio.

- Si lo dice Felipe González verías como lo hacía todo el mundo.

Entrevistadora: ¿Sí?. ¿Por qué creéis que no lo dice?

- Ni lo dice y aunque lo diga no lo haría nadie.

- Tendríamos que.....ante Felipe González.

- Es que hay muchos presidentes que dicen mucho pero después no hacen nada.

- Igual que el Aznar. Sí que arreglaremos este mundo.

- Se mete con los catalanes.

- ¿Quién?

- El Aznar. Si le pusieron una bomba.

- Ya, en el coche.

- Sí pero eso fueron los etarras.

- Bueno estamos con la contaminación.

**Entrevistadora: ¿Y qué le diríais a Felipe González de la contaminación?.
¿Habéis ido vosotros al Ayuntamiento?**

- Sí.

- Sí, una vez.

Entrevistadora: ¿Y qué hicisteis allí?

- No sé, no me acuerdo.

- Estuvimos hablando, pero no hablamos de la contaminación.

Entrevistadora: ¿De qué hablásteis?

- De que iban a hacer parques nuevos.

- De que iban a hacer parques nuevos. Y lo que si que dijeron es que iban a poner unas papeleras de esas para los perros y para todos los animales que pudieran hacer sus necesidades, y eso sí que lo han puesto.

- Han puesto lo de los guantes. Se arrancan y...

- Pero ya están todos rotos. Se lo cargan todo.

- Están rotos o

- Mi abuela dijo que vio una tía que iba con el perro, cagó el perro y....

TALL DE LA CINTA.

Entrevistadora: ¿Y en el Ayuntamiento teníais que hablar vosotros?

- Decía cosas.

- A veces hablábamos nosotros...

Entrevistadora: ¿Quién decía cosas?

- El alcalde.

- ¿El alcalde era?

- Claro.

Entrevistadora: ¿Y vosotros qué le decíais?

- No sé.

- Yo solamente me acuerdo de eso de las papeleras.

- Qué está bien eso....

- Si se pudiera hacer una visita a Felipe González, yo al menos, aunque tendríamos que ser todos, le diría que no hablara tanto y que hiciera más. Va diciendo mucho que va a arreglar este mundo igual que el Aznar, y hace igual o peor.

Comentarios.

- Formamos un barullo y se lo decimos.

- A Madrid.

- ¿A Madrid?, entonces no voy.

Entrevistadora: ¿Qué es mejor, que hagan ellos o que hagáis vosotros?

- Que hagamos nosotros porqué...

- Hombre yo creo que sería mejor que hagamos todos. Si hiciéramos todos un poco el mundo se arreglaría.

Entrevistadora: ¿Pero qué es mejor que te venga Felipe González ha arreglar el barrio o que te lo arregles tú?

- Que te lo arregles tú.

- Pero también dicen que...

- Si empiezas tu, a lo mejor los hijos aprenden de ti y los hijos de tus hijos.

Entrevistadora: Pero ahora sóis vosotros los hijos.

- Ya, pero....

- Pero mucha gente mayor dice que los jóvenes somos los que lo estamos empeorando y nos echan bronca porque a lo mejor tiramos un papelito y después ellos van tirándolo todo.

- Y pobre de ti que le digas algo.

Entrevistadora: Por ejemplo ¿a tu padre no se lo dirías?

- A mi padre no.

- Seguro que no.

Entrevistadora: ¿Y los demás?

- Yo sí que se lo diría.

- Yo sí.

- Si estuviese de buenas sí.

- Mi padre siempre está igual. Es verdad no habla.

- El mío tampoco.

- Él siempre serio. Solo dice hola.

- Estamos hablando de tu padre.

- Ya pero, entras ahí y le dices, tú, no hagas eso y ...

Comentarios.

- Mi madre mismo, no sé qué le dije y me dijo: ¿tu quién eres para mandarme a mí?, quién manda aquí soy yo.

Entrevistadora: Pero con las cosas de la escuela no pasa eso, ¿no?

- ¿Cómo?

Entrevistadora: Qué a veces en la escuela os enseñan cosas que en casa no saben.

- No nos enseñan muchas cosas.

- En casa nada, de esto nada.

- A veces yo le pregunto algo y me dicen lo que es.

Entrevistadora: ¿Váis a comprar vosotros?

- Sí.

- Yo voy a por el pan.

- A por el pan.

Entrevistadora: ¿Y para ir a comprar el pan que utilizas?

- Pues una bolsa de tela.

- La bolsa para el pan. Pero cuando vamos a comprar al Eroski, al Prica utilizamos el carro.

Entrevistadora: ¿Pero en la panadería no os dan una bolsa?

- Sí, yo no me llevo nada, a mi me dan el papel.

- Yo me llevo la bolsa del pan.

Entrevistadora: ¿Y cuándo vais a comprar una coca-cola?

- Yo compro la de plástico.

- Yo la de dos litros.

- Yo depende. Si me la tengo que beber yo, de lata. Si la compro para toda la familia la de dos litros.

Entrevistadora: Y cuándo os váis a duchar, ¿os estáis una hora?

- Tots: No.

- Yo sí.

- Menos de cinco minutos.

- Mi madre me echa bronca.

- Nosotros somos cuatro. Ahora no pagamos agua porque están en obras los pisos de al lado y usan nuestra agua.

- Hombre, yo según. Si hace frío y el agua está calentita me meto ahí y ya nadie me saca.

- Bueno en invierno es cuando se está mejor.

Entrevistadora: Y el agua que bebéis ¿es del grifo o es de botella?

- De botella.

- Yo del grifo y de garrafa que compra mi madre.

- Yo por las mañanas del grifo. Por la mañana no me gusta beber de botella tiene un sabor muy raro.

- El mismo que por la tarde, creo yo.

Rialles.

- Hablando de esto, me está cogiendo un hambre...

Entrevistadora: ¿Tenéis patio ahora?

- Sí, a las 10'30h.

Entrevistadora: Pues lo dejamos aquí, así podéis ir al patio.

- No, si esto mola. ¿Se ha acabado ya?

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DEL CENTRE DE
FORMACIÓ PROFESSIONAL "MIQUEL MARTÍ I POL"**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB ALUMNES DEL CENTRE DE FORMACIÓ PROFESSIONAL MIQUEL MARTÍ I POL

Es tracta de cinc alumnes en edat adolescent que estudien diferents branques de formació professional.

Entrevistadora: M'agradaria saber perquè heu triat aquesta especialitat, aquests estudis, i per exemple no heu anat a la universitat.

3. Jo delienació perquè m'agrada.

Entrevistadora: Y tú?

2. És una qüestió familiar. El meu pare és fuster i jo des de molt petit ja treballava a la fusteria i és una manera d'acabar d'entendre el que estas fent.

1. Jo he escollit la branca aquesta perquè és la que m'agradava més. M'agrada treballar amb les mans.

5. Yo delienación porqué lo que quería era dibujar y me gustaba lo práctico, más que hacer todo el BUP i el COU.

4. A mi me gustaba la electricidad.

Entrevistadora: Creieu que escollir la especialitat té a veure amb el sexe de cadascú, si es home o dona?

2. Aixó es degut a la societat que tenim.....

4. Aquí en FP, las tías van a sanidad o delineación y nosotros los tíos vamos a electricidad o "fusta", pero...

5. En delienación hay un 50% de chicos y de chicas.

2. Por ejemplo, en carpintería una chica no es que no pueda o no sepa hacerlo, es que ya no les llama la atención. Prefieren estar en otro sitio. No tiene nada que ver que sea chico o chica, la sociedad condiciona. Habría que hacer un cambio radical.....

Entrevistadora: És per la formació? Per què els vostres pares els hi passa el mateix, o encara més?

2. Hablaré en castellano porqué me expreso mejor.

Entrevistadora: Sí, sí, com vulguis.

2. Nuestros padres por ejemplo, yo creo que la mayoría de aquí son emigrantes, y por suerte o por desgracia vienen de un sistema ya establecido, de otra manera de pensar.

Entrevistadora: ¿Y lo notáis en casa que piensan de otra forma?

2. Por ejemplo, no piensan que una chica pueda trabajar en una carpintería.

3. No pienso que sea cuestión de pertenecer a una región o a otra. En España hay todo tipo de gente. *Exposa la problemàtica de la llengua i l'haver d'aprendre català.*

Hay problemas, es cuestión de generaciones.

Entrevistadora: Y en otras cuestiones ¿discrepáis con vuestros padres?. En opiniones, formas de hacer las cosas, estilo de vida...

2. Lógico, siempre ha sido así. Y cuando tengamos hijos también, siempre será diferente.

Entrevistadora: ¿Pero en qué cosas notáis que soís diferentes, que soís de otra generación?

2. Hombre diferentes no creo que seamos. Por ejemplo, ellos no saldrían tanto y a lo mejor no entienden que tengamos que estar de copas hasta las 06.00 de la madrugada. Hay algunos padres que lo ven y no dicen nada pero hay otros padres que no lo entienden. *Justifica la dificultat d'entendre's per una qüestió generacional.*

Entrevistadora: A nivel de opiniones, de cosas que os preocupan, ¿coincidís?

2. En general hay pocas discrepancias.

Entrevistadora: Las cosas que te preocupan a ti, ¿cuáles son?

2. Hoy en día el trabajo. Encontrar trabajo. Tienes que buscarte la vida.

Entrevistadora: Y tú, ¿por qué decías que no coincides con ellos?

4. Cuando tengo problemas no acudo a ellos. No quiero preocuparlos.

Entrevistadora: Supongo que vuestros padres, en lo referente al trabajo no tienen los mismos problemas, ¿Por qué? ¿Todos trabajan? ¿En qué?

2. Mi padre es carpintero. Mi madre en casa.

3. Mi padre es jubilado.

1. Mi padre es mecánico. Mi madre limpia casas.

5. Mi padre es policía municipal y mi madre está en el bar. Tenemos un bar.

*** Gairebé no fa falta ni enfatitzar que davant la pregunta generalista sobre l'ocupació dels pares tots coincideixen a exposar primer l'ocupació del pare i després la de la mare.**

Entrevistadora: ¿Por qué vosotros habeis estudiado FP y otros van a la universidad? ¿Es una cuestión de intereses?

1. Depende, si te gusta más hacer una cosa técnica que empollar un libro. También hay a quien le gusta estudiar o otro es más flojo. No es lo mismo uno que viene de BUP y se pasa aquí i

5. No es lo mismo uno de BUP que de FP, pero a lo mejor el de BUP no sabrá dibujar.

2. De eso estamos hablando. Por ejemplo, la rama de carpintero y delineante el siguiente paso es la arquitectura. Por ejemplo los carpinteros, hacemos dibujo, casi todo igual que ellos, aunque los delineantes tienen más agilidad. Ahora bien, a una persona de BUP o COU, les preguntas cualquier cosa de estas y están bastante flojos.

Igual que hacer BUP i COU de letras, no tiene nada que ver con dibujar. Tendrá que ver con literatura, psicología, política, con las letras.

Entrevistadora: ¿Qué tipo de gente creéis que va a la universidad?

1. Puede ir todo tipo de gente. No tiene nada que ver que sea.....

*** En general, crec que el més destacable de la resposta és que la majoria d'ells, no tots, fan una defensa aferrissada de la FP. Sobretot la Francisca i en David (4). Aquest últim bromejant adverteix que el llatí, la història i tots els temes de lletres estan molt bé però que quan vas pel carrer ningú et demanarà per la data en què va morir Napoleó. Tots responen rient efusivament.**

Entrevistadora: ¿Qué os gusta hacer en vuestro tiempo libre?

2. Música.

5. Música.

1. Yo jugar a rugby.

4. Fútbol.

3. Yo prefiero el montañismo.

Entrevistadora: Cuando llegáis a casa después de clase, ¿teneis mucho tiempo para hacer cosas o trabajais?

- Ver la tele y dormir.

- Por la mañana no.

Entrevistadora: ¿Por la mañana qué hacéis?

2. En mi caso trabajo en el negocio familiar que es la carpintería, y también hay días que tengo que ir a clases de solfeo, guitarra o piano.

Entrevistadora: ¿Y cosas de la casa hacéis?

- Yo, como mi madre trabaja, no está en casa y por las mañanas siempre la ayudo. Barro, frego, porque sinó....

- Lo típico.

Entrevistadora: Fregar los platos, barrer, bajar la basura... Por ejemplo, ¿en el tema de la basura, hacéis separación de materiales, papel...?

5. El papel sí.

2. Papel i pilas.

1. En mi casa no se separa.

Entrevistadora: ¿Y eso por qué lo hacéis?

- Hace un año daba igual meterlo en un sitio que meterlo en otro. Pero si se puede hacer algo con el vidrio o lo que sea...

Entrevistadora: ¿Todos lo hacéis?. Tú decías que no.

2. Una minoría. Porque también hay veces que los sitios en donde ponen los contenedores no son los adecuados.

- Casi no hay.

Entrevistadora: Debe de ser un estorbo esto de tener tantas basuras en casa.

2. Sí, hay que esperar a tener veinte pilas, por lo menos, para tirarlas.

Entrevistadora: ¿Y vuestros padres que dicen al respecto?

2. También colaboran.

Entrevistadora: Colaboran, pero es idea vuestra.

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: ¿Eso desde cuándo?

4. Empezamos cuando en Cornellà se pusieron los contenedores.

Entrevistadora: ¿El Instituto ha influido en eso?

** En general diuen sí, però sense estar-ne molt convençuts.*

1. En clase hay una cesta para el papel.

2. Es una cuestión casi personal.

Entrevistadora: La gente en general no lo hace, ¿pero vosotros sí?

- No, yo no.

Entrevistadora: ¿Pero es una cosa que habéis tomado conciencia de que se ha de hacer y la habéis hecho, o simplemente?

- Bueno, eso de tomar conciencia...Nos han medio inculcado. Yo creo que los chicos que salgan de EGB sí que tendrán más conciencia. Por ejemplo, yo tengo una hermana en EGB y les hacen reciclar el papel, les enseñan. Ellos sí que saldrán más concienciados. A nosotros nos cuesta. Lo vemos diferente.

Entrevistadora: ¿Pero quién os lo ha inculcado?

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: ¿Por qué en la tele habéis visto programas?

4. Documentales. *Explica el cas del mercuri com a element perjudicial per al cultiu.*

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: ¿Recordáis alguna noticia que hayan hablado de medio ambiente?

2. El medio ambiente se ha convertido en una realidad.....Ahora mismo se ha quedado el mar sin agua por la explotación (més explicacions). También la lluvia ácida...

Entrevistadora: ¿Habéis tocado algún tema de estos en el instituto?

- En tecnología a veces...

- En electricidad nos enseñan a aprovechar la energía de un rayo.

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: Pero esto es algo reciente...

- Hombre, reciente...

Comentaris que no s'entenen.

- Todo este rollo de respetar la naturaleza, sí. Hace un par de años, o tres, a nivel escolar...(no s'enten).

Entrevistadora: ¿Creéis que eso puede cambiar las cosas?

2. Claro.

- Algo ha de cambiar.

- Hombre para nosotros sí. A veces vas al campo y lo dejas todo lleno de papeles, botellas...

2. Yo creo que nosotros mismos nos podemos concienciar. Tirar las pilas aquí, o no tirar basura al río. Pero te enteras que una industria ha vertido productos químicos en el Llobregat, entonces piensas: ¿para qué estoy haciendo todo esto si llega un tío y en vez de (no s'enten). Creo que nosotros podemos cooperar pero a los que tienen que meter una multa es a las fábricas. Encima una gran potencia mundial, como Francia, se pone a hacer tonterías de pruebas nucleares, eso perjudica al medio ambiente, porque eso destruye y lo que destruye rompe toda la cadena. A nivel particular muy bien, yo puedo tirar dos pilas, tres, veinte, cien, pero una fábrica tirará un millón. Entonces yo, ¿qué puedo hacer? (més comentaris).

Yo puedo tirar un papel, pero si después una fábrica tira millones de productos químicos en el río y no le hacen nada...

Entrevistadora: ¿Entonces vale la pena o no, separar el papel, las pilas...?

- Sí.

5. Ayuda un poco. Pero es lo que dice él. Habría que mirar más las industrias que ensucian.

Entrevistadora: ¿Pensáis que lo que están haciendo los ecologistas está bien?

- Pensar en la opinión del pueblo siempre está bien. Eso al poder no le importa y es bastante importante, aunque después no se cuente con él.

2. Es que son ellos los que lo tienen que hacer.

Entrevistadora: ¿Os implicaríais en una organización ecologista?

2. Eso es igual que lo que dije antes. Está muy bien eso de los ecologistas, pero actualmente se ha hecho todo lo de Greenpeace. Muy bien, yo estoy personalmente a favor. Pero si tienes una gran potencia que te pegan de ostias, les encierran, etc, yo, ¿qué puedo hacer?. Puedo ser de Greenpeace, pero si hay otro más grande que yo.... Aunque yo esté cooperando con las pilas, es mucho dinero....

Entrevistadora: ¿Todos pensáis igual?

-Sí.

Entrevistadora: ¿Conocéis alguna campaña ecologista que se haya hecho en Cornellà?

2. "Cornellà Neta" entre comillas.

Entrevistadora: ¿Por qué entre comillas?

2. Es lo de siempre. Si sólo es Cornellà, o Sant Ildefonso. La conciencia es de todos. Si yo tiro las pilas, y después va otro y no las tira...O todos o ninguno. Poco a poco se va haciendo. Creo que se tendrían que hacer más acciones. Se puede cooperar perfectamente.

Entrevistadora: Pero una cosa es la ciudad y otra el campo. Él decía que hacía montañismo y había aprendido cosas.

1. *(Comentaris que no s'entenen)*. Pero aquí es diferente. Allí el campo está para disfrutarlo. Aquí en la ciudad das la vuelta a la esquina y hay cinco mil fábricas y más porquería que en todo el pueblo entero.

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: Porque, ¿váis al campo?

1. Yo voy a Galicia. Aquello sí que es precioso. Allí si que no podría ver una lata.

3. Te tienes que ir a un pico y aún.

4. Aquí los campos están entre las fábricas y la gente los usa para echar los escombros, tira las basuras.

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: Por qué en los alrededores de Cornellà, ¿hay basuras?

5. Claro, está el Llobregat y la industria que tira las basuras.

- Hay una empresa de ----- que tira directamente.

2. Además, aquí no hay zonas verdes, campos. Aquí sales de Cornellà y te metes en Sant Joan Despí, en Esplugas, en Sant Feliu...

1. Es que arreglar esto yo lo veo casi imposible. Porque no van a cerrar una fábrica, dos, o tres, o cuatro, la economía ¿qué?. El empresario (comentarís que no s'entenen).

A mi me parece muy bien que busquen nuevas técnicas para más reciclaje y así pueden conseguir que(no s'enten).

2. La Generalitat por ejemplo, las depuradoras de agua, ¿de dónde sacan el dinero?. Pues de los obreros y además cuando hay beneficios son para ellos. Hay que construir una depuradora y hay que pagar la contribución, tanto de agua y encima una cosa más. Si te pican por todos lados. El tema del agua que parece una tontería se está poniendo imposible de pagar. Por ejemplo en mi casa cada dos meses se van unas 14000 o 15000 pts en agua. Sí, lo pagamos con dinero de todos, pero cuando sacan beneficios son para ellos.

Entrevistadora: ¿Pero no creéis que el agua es mejor ahorrarla?

1. Sí, claro.

2. En casa estamos concienciados.

Entrevistadora: ¿Pero cómo se ahorra agua?

- Por ejemplo, cuando te lavas las manos, te enjabonas cierras el grifo. O cuando te duchas lo mismo.

Comentarís que no s'entenen.

- O a la hora de poner una lavadora, no ponerla con una sola pieza de ropa.

Entrevistadora: Pero eso se hace para pagar menos agua ¿no?

2. Hombre, también.

Comentarís que no s'entenen.

- Es que en familias pequeñas

Entrevistadora: Pero eso es por una cuestión de ahorrar agua porque tienes que pagar un recibo a final de mes, no porque estés concienciado.

- Hombre, cuando te llega el recibo no vas a decir, o que bien, éste mes he pagado menos, me han rebajado el recibo. No vas a ser así de inocente. O cuando te viene el recibo de 15000 pelas, ya te han pegado el sablazo.

- Tu propia madre, te dice: ¡¡¡Oye niño el agua!!!. O la luz.

5. O el teléfono.

2. Se ha puesto el teléfono a precio de rey. Tienes que hablar con alguien y ... A veces es mejor gastarse dinero en el metro para ver a la novia, que no llamarla.

Entrevistadora: Si en el instituto os propusieran hacer alguna actividad sobre temas ambientales, ¿qué preferiríais?

4. Deforestación.

Entrevistadora: ¿Por qué?

5. En España, si has estudiado algo de historia sabes que era rica en bosques, animales. Ahora ya no hay la mitad de los animales porque los han cazado. Ahora no quedan la mitad de los animales porque los han cazado y los bosques se queman...

- A lo mejor un árbol necesita cinco años o es un bosque de quinientos años, y después en un cuarto de hora.....

Entrevistadora: ¿Habéis participado alguna vez en reforestación?

3. Sí, en Begues hace unos años.

4. Cuando era pequeño estuve en un esplai y de medio ambiente hacíamos muchas cosas. Hacíamos salidas y limpiábamos zonas o plantábamos árboles.

- Eso también es la edad. Porque a ti ahora te dicen que hagas eso y no lo haces, tú, él o cualquiera.

Comentaris que no s'entenen sobre el cap de setman.a

- Estamos una semana en el cole, puteados perdidos con ganas de que llegue el fin de semana para hacer lo que sea..

- Y aún yo creo que la gente que sale del instituto, ya sale con una pequeña cultura. Pero por ejemplo, la gente que sale de EGB, piensa a mi que más me da. Mientras tenga mil pelas en el bolsillo para pagarse un cubata y un buen coche, ¿qué más da?.

Creo que hay que tener una cultura, te relacionas con gente, ves a uno y ves a otro... Ves las ideas de uno y de otro. Aún así, por ejemplo cuando se hace huelga o reivindicaciones siempre estamos los mismos. Los que estamos aquí ahora, perfectamente nos podemos juntar para movernos por ejemplo en contra de los contratos basura. Siempre nos encontramos los mismos.

Comentarios que no s'entenen.

5. La gente también, en mi clase por ejemplo, nos dejan la responsabilidad a los delegados. Muchos piensan que cuantos menos problemas tengan mejor para ellos.

- Así estamos...

Entrevistadora: Tú, decías que habías hecho algo de deforestación ¿no?

- No, yo no he plantado un árbol en mi vida, pero sí que cuando voy de vacaciones.....(comentarios que no s'entenen).

Entrevistadora: Pero estas actividades que se hacen en el instituto, si hubiera una asignatura de medio ambiente, ¿sería una asignatura más?

- Si a la gente le gusta. Si no te gusta es porque hay que hacer exámenes(**Comentarios**).

- Hay gente que puede decir: ¿Y a mi qué me importa eso?. Yo he venido aquí para aprender de paleta, o a hacer electricidad.

1. Hay que hacerlo desde que eres pequeño, sinó se convierte en una asignatura más. Para que la gente supiera de que va el rollo. Estaría bien.

- La gente que realmente le in5, (comentarios).

5. Hombre si fuera una asignatura que no costara, estaría bien, porque es para tu cultura.

- Hay que estar motivado.

Entrevistadora: ¿Habéis hecho alguna conferencia o actividad en el instituto?

2. Alguna conferencia

1. La semana cultural se hizo alguna cosa.

Entrevistadora. ¿Alguno de vosotros fué?

- A alguna conferencia.

Entrevistadora: Y estas conferencias ¿resultan in5ntes?

- Pasa lo de siempre. Siempre somos los mismos.

Entrevistadora: Pero ¿por qué?

- Porque la gente dice si no son obligatorias me voy a mi casa.

1. Son in5ntes, pero aquí no funciona nada.

4. La conferencia gusta a los estudiantes porque es un rato para ir al bar.

2. Y es lo mismo que hablabamos antes. Si yo tengo mil pesetas en el bolsillo porque me voy a preocupar del que no puede ganar, mientras yo tenga. Yo ya me buscaré la vida de como conseguirla. La gente pasa.

Si tienes problemas con los estudios y tal, información la hay, pero si la gente no la coge... Yo no tengo porque ir allí, si no lo necesito.

Entrevistadora: Pero también puede ser que la conferencia sea un rollo, ¿no?

3. Ya no lo prueban.

- Es eso, ya ni se prueba.

- Hay conferencias que se han hecho aquí que a mi me gustaría haber ido y no he podido.

5. En este instituto no saben atraer a la gente. A lo mejor hacen una o dos conferencias al año. Hay institutos que se preocupan mucho por otras cosas, en cambio éste, como no se hacen, la gente pasa. Cuando te ponen una conferencia la gente pasa porque no estas concienciado.

- Aquí por ejemplo se hizo una actividad de solidaridad con Cuba y fuimos tres personas. Fue un fracaso.

- Se puso aquí una -----cubana, y la gente cuando pasaba decía: ¿pero eso qué es?.

2. Es que la juventud de hoy en día pasa bastante.

- Si ellos no tienen problemas... Pero es que ya está montado así y pasa eso. Si dicen tal día a tal hora conferencia. Pues dos horas menos de clase, me voy a mi casa, al bar o donde sea.

4. Tendrían que ser objetivas para que la gente fuese, sino la gente pasa de todo. En el aula polivalente se habla de sida, de todo y.....(no s'enten).

1. Pero así tampoco vale la pena.

2. Obligar a ir es más peligroso.

5. Yo he ido a más conferencias en el I.B. Francesc Macià. Allí la gente sí que va.

- Allí por ejemplo no viene un profe y te puedes ir. Yo por ejemplo cuando iba a octavo tenía muy claro lo que iba a hacer. Después la gente te dice que en el Esteve Terrades hay una camarilla que... (comentaris).

- Allí te pegaban unas palizas que te mataban. Aguantabas un año o dos años y te ibas, ya no aguantabas más.

Comentaris.

- Cuando llegabas a primero te hacían novatadas. A mi no me hicieron novatada, pero cuando hacía segundo les dió por hacer novatadas y yo no me metía. Si había que darle la bulla se la daba, o si había que mantear me ponía a mantear o a hacerle la gracia. Lo que pasa es que algunos chorizos metían palizas. A una chabala le metieron una paliza que la dejaron -----¿quién se llevó la culpa?. Me llevé la culpa yo y dos o tres más y nosotros sólo la asustamos un poquillo.

Comentaris que no s'entenen.

- Yo llegué a segundo, llegué a tercero y decidí seguir para tener un título y tener más posibilidades de trabajo. Con un auxiliar qué vas a hacer, de peón y trabajo súpico. Yo lo que no quiero hacer es meterme a electricista y pasarme la vida poniendo bombillas. Yo lo que quiero hacer es ----- y para hacer las cosas hay que tener algo, por lo menos ahora.

- En octavo siempre dicen que en FP no se hace nada y se hace lo mismo que en BUP. Yo creo que es mejor FP que BUP, porque en FP ya tienes las cosas claras.

- Tienes unas prácticas, de electricista, de carpintero, de delineante. Pero un tío de BUP si se mete en una fábrica de qué le va a servir la raíz cuadrada del binomio...

- El latín no sirve para nada.

- Cuando vas por la calle nadie te va a pedir cuando murió Napoleón. Te lo explican para tener cultura, para no ser solo un currante.

- Tu mira los libros de mates y física, tenemos las mismas historias que en COU.

- Cuando acabas FP has de saber lo mismo que los de COU, lo que pasa que ellos dan un año latín, otro griego...

- Cuando alguien te dice yo estoy en COU, y tu estás en FP ya te dan de lado.

- Seguro que no tienen ni idea de lo que es un CO2.

Comentaris que no s'entenen.

Entrevistadora: ¿Habéis oído hablar de un programa que ha hecho el Esteve Terrades que se llama "Ambientaliza't"?

3. Es la campaña de estos años, ¿no?

Entrevistadora: ¿De qué barrio sóis?

- Centro tocando ---

- Gavarra.

- Debajo de mi casa hay un bar que puedes encontrar de todo. Y vas por los parques y encuentras jeringillas y de todo.

- Ahora ya no tanto.

- Ahora ya no tanto porque está la poli. Además lo recogen.

- No, pero además ahora la gente tiene más trabajo y es diferente. Ahora volveremos otra vez a lo mismo si no se arregla la cosa.

S'HA ACABAT LA CINTA.

Notes de la transcripció:

Entrevistadora: Podeu explicar la situació dels vostres barris?

2. Nos movemos por décadas. Ahora la gente empieza a concienciarse de los problemas que hay. A la gente le gusta lo prohibido (tabaco americano, por ejemplo).

4. Lo que pasa en América pasa aquí al cabo de unos años.

5. Sí, pero América es otra historia.

**SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB MESTRES REPRESENTANTS
DELS CENTRES DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA QUE MÉS
HAN PARTICIPAT EN EL PROGRAMA**

SESSIÓ D'AVALUACIÓ AMB MESTRES REPRESENTANTS DELS CENTRES DE PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA QUE MÉS HAN PARTICIPAT EN EL PROGRAMA

Els centres assistents a la reunió d'avaluació van ser:

* Els centres de primària: CP Sant Miquel, CP Pius XIIè, CP Abat Oliba i CP Fontsa.

* Els centres de secundària: IB Joan Miró, IB Francesc Macià i IES Verdguer.

Aquestes campanyes concretes que es varen concentrar en concurs d'eslògan que al final ho vàrem ajuntar tot per Sant Jordi on també on també fem concurs literari. I això van participar bastants nanos també s'hi varen implicar els nanos, a les tutories. Va ser un èxit per això, però jo no se si el fet que el nano hagi fet un dibuix molt maco on deia que no llencés res o repercutit després massa a que després el nano no ho llencin, van participar bastant i després i va haver un jurat on hi havien alumnes implicat en els jurats. Hem enmarcat els dibuixos guanyadors i estan exposats allà. A més varem fer tot de papers amb eslògans grans. I més o menys la campanya va ser això, també repartíem fotocòpies de colors sobre les papereres dibuixos n'hi havien per tot l'Institut i més o menys la campanya va ser això. L'èxit de participació en quant a fer això principal de dibuix, més o menys, sí.

Si em diràs si aquest any si es nota que tot està més net. Ja no ho sé valorar tant però com a mínim la gent en parla.

Entrevistadora: Varem agafar només aquets centres per limitacions de pressupost i disponibilitat de temps i per a poder abastar el treball de camp d'aquestes escoles i instituts que consistia en fer grups de discussió amb nanos dels centres i després també amb els pares. I llavors el que es tractaria, avui o l'interès que té la xerrada d'avui és tenir d'alguna manera un contacte directe amb les persones que han portat el programa en cada centre, encara que alguns hagueu compartit la responsabilitat i a partir de vosaltres recollir més informació sobre com s'ha desenvolupat el programa dins del centre, com s'ha aplicat, on hi caben les activitats dins del programa i intentar recollir la vostra valoració de com ha funcionat i veure quina és la percepció que en teniu vosaltres dels resultats que s'han obtingut. Llavors m'in5ria d'entrada que m'expliquessiu una mica per a situar-me el tipus de centre on treballeu, quin barri i quin tipus d'alumnat teniu.

El meu, és un IES des de fa 2 cursos, abans era una extensió de BUP i abans havia estat un centre d'EGB, de fet encara compartim el nom, encara queda l'Escola Pública Verdguer i l'IES Verdguer. De fet nosaltres encara tenim allà 4 aules que són d'EGB, 2 de 7è i 2 de 8è, el proper curs com que ja no hi hauràn ni 7ès ni 8ès tot serà nostre, però fins ara hem estat compartint, fins l'any passat encara hi havia 6è d'EGB. Estem al Barri de Sant Idelfons, al costat del Mercat, davant de la Miranda i no se què més volies saber?

Entrevistadora: Tipus d'alumnes que teniu a l'escola?, si tenen clar que després aniran a la Universitat. Tipus de ...

8. A veure, gent que hi haurà ara al final a l'Universitat? No massa, el nivell cultural és mitjà tirant a baix, tot i que cada vegada va pujant una mica més. Aquesta generació respecte a la dels seus pares el nivell cultural ha pujat força.

Entrevistadora: Feu altres activitats? A part de les del programa.

8. Sí, i tant. Fem sortides. Aquest curs per exemple hem fet convivències, hem anat a un camp d'aprenentatge amb els tercers d'ESO. Després ens n'hem apenedit d'haver-ho fet al començament del curs perquè hem pensat que podríem haver aprofitat pel meravellós crèdit de síntesis, aquest que ara estem començant a preparar i hem deixat perdre l'ocasió, si l'hem fet ha estat justament per a intentar consolidar una mica les tutories, els grups, crear un bon ambient dins l'institut, i per això ho hem fet a mitjans finals de novembre aquesta sortida a la Vall de Bohí.

Entrevistadora: I l'objectiu de la sortida?

L'objectiu de les sortides era principalment de cara a les tutories, consolidar els grups. Ja quan vem contactar amb el camp d'aprenentatge ens varem preguntar si el que volíem era fer el crèdit de síntesis llavors ho hauríem fet a finals de curs. Llavors com que era un centre de BUP i ara començàvem a tenir alumnes d'ESO tothom deia canviarà molt el personal i ja veurem el que ens trobarem i volíem crear un bon ambient dins dels grups. Per això ho vàrem fer. Després un altre tipus que veíem fer, l'any passat per exemple, una setmana per a la tolerància i la diversitat cultural, estem molt contents de com es va desenvolupar, varen ser activitats que hi havia tallers de dansa, de cuina, després i varen haver conferències, va venir el Fernando Sabater. I també l'Associació d'Amics de (...) va fer una conferència també. És a dir, sí que fem coses.

1. Nosaltres som l'Institut Francesc Macià fins ara erem un Institut de BUP, encara avui dia però estem a portes del final de BUP i començaments d'ESO. Està situat a És l'Institut que està més cèntric de Cornellà, està situat just al costat de l'estació del tren. L'alumnat potser és d'un nivell cultural una mica més alt que el que deies tu, és a dir que hi ha un tant per cent important de gent que almenys en un principi sí que van a l'Universitat, alguns després ho van deixant però més d'un 50% de l'alumnat que tenim o teníem fins ara tenien la idea de continuar almenys com a mínim en carreres tècniques o superiors.

El nostre centre, és el centre més antic de BUP de Cornellà. Això té uns avantatges i uns certs inconvenients (...) com a activitats i així sí que teníem un programa d'activitats que el vam fer sota el nom "Viu l'Institut" (...) la setmana cultural fa bastants anys que ho varem deixar i en canvi al llarg de l'any hi han una sèries de tallers, de balls de saló, de ràdio, de teatre, etc. Després, fa uns dos anys vàrem començar uns dies i unes Jornades de Solidaritat, que ho porta sobretot un grup de l'Institut format per professors i alumnes que (...) i participen durant tot l'any a jornades o campanyes d'ajuda a Bosnia o campanyes puntuals i llavors (...) classes de l'Institut, xerrades, tallers, taules rodones, danses i balls de diverses cultures, tot

d'stands de coses diferents tant de diverses cultures inclús com de grups marginals, malalts de SIDA o de grups (...).

Tradicionalment també fem sortides o viatges a COU, a vegades d'un o dos dies. El que nosaltres, als de tercer d'ESO no ens varem atrevir a portar-los, no se si perquè estem més espantats del que hauriem. I la campanya en concret, abans ja l'he comentada una miqueta.

Jo, si em perdoneu he de marxar me n'he d'anar que m'han posat una reunió i al sortir vosaltres encara estareu aquí.

Sóc de l'Escola Sant Miquel, és un Centre d'Infantil i Primària, tenim alumnes des de 3 anys fins a 8è. El curs passat vem celebrar el vintè aniversari de l'escola, el vintè que de fet era el quarantè perquè l'edifici està construït de fa quaranta anys i l'escola ha estat escola sempre fent modalitats. Nosaltres abans erem una escola privada que vam passar a la pública ara fa vint anys, erem uns de la SETEM. Llavors ja des de fa vint anys, per això deia lo dels vint anys! doncs hi havien una sèrie d'objectius de coneixement del medi, de fer sortides, de fer colònies, coses que es continuen fent. El nivell socio-cultural seria mig baix. Mig baix, es bastant divers de tota manera, hi han puntes, puntes per dalt i puntes per baix. I la campanya [...] de fer i per una altra part era comptar amb uns recursos que com a escola no tenies com el fet de muntar tallers o de muntar segons quines coses a vegades no era massa ..

Entrevistadora: Mmm

Jo sóc del Pius XXIIè. És una escola que també està en el centre mateix de Cornellà. També porta molts anys ja d'existència em sembla que vint-i-cinc o vint-i-quatre o una cosa així. Ah! també igual que el Sant Miquel és una escola d'infantil i primària, ara tenim de tres fins a 8è. El nivell dels alumnes és una mica com ella, hi han puntes per baix i puntes per dalt i, la majoria de famílies són treballadors amb contractes o són professionals amb uns estudis superiors, hi ha una mica de tot, està bastant barrejat. Per tant podriem dir que és un nivell mig, o mig baix o mig, depèn de com ho miris és una mica difícil a vegades d'evaluar perquè realment hi ha molta barreja. Potser hi ha més puntes per dalt que per baix abans aquesta escola estava junta amb la de Font Santa i clar, després de la separació s'ha vist la diferència de nivell, abans vull dir potser 12 anys o 20.

A nivell d'activitats que es fan doncs.... La pregunta d'activitats és a nivell d'activitats en general?

Entrevistadora: En general

Es fan les pròpies de les escoles de tot arreu, em refereixo a que es fan sortides, sortides de nivell cultural o més lúdica, totes les propostes d'activitats que fan a nivell de l'IME amb el sentit d'audicions, obres de teatre, participem i després l'APA també organitza activitats extraescolars, sobretot esportives i en alguns cicles hi han també colònies o sortides de convivència o tipu viatge que no ho és ben vé com sortides esportives i no sé què més dir-te ...

Sóc la Mercè de Font Santa. L'Escola Font Santa està situada a Cornellà però al límit de Sant Joan Despí. És un barri que va ser construït arrel d'unes inundacions l'any

70 o 72, no sé. Lo qual hi va anar potser la gent més deprimida almenys a nivell inmigrant (...). Aleshores és un nivell molt baix. Jo quan vaig arribar a l'escola hi havia molta problemàtica, i havia molta conflictivitat (...) ara s'ha quedat l'etiqueta (...) ara en quant a nivell socio-cultural molt baix. Nens que quan surten, sobretot nenes teníem una lluita constant perquè les obligaven a deixar d'estudiar (...). Aleshores el claustre valora molt positivament les sortides i les colònies, per a que els nanos coneguin coses que amb els pares difícilment sortiran, però tenim verdaderes dificultats (...) per a que vinguin. Normalment mai hi va més d'un 50%, (...). Què ha representat la campanya aquesta? Doncs això si que podem dir que tenim una situació de calma total. Ens trovarem que cada cap de setmana ens entraven al pati a fer pintades a embrutar, ... Arrel d'això vem fer el projecte que era d'adequar les parets del pati, doncs estan intactes. Intactes i ens han sortit propostes d'alumnes que els hi deixéssim trossos de paret per a fer dibuixos i arrel d'això, creiem que ha estat molt bó. Què continuem fent? Donc mira l'encarregat de classe cada setmana baixa els contenidors de paper i de piles.

Entrevistadora: Mmm

Bé jo sóc de l'Abat Oliba. Som un centre del barri (...) de la zona baixa de Cornellà. Som una escola infantil i primària, encara que compartim espai amb la llar d'infants i amb l'escola d'adults, és a dir que a l'escola hi ha gent des de 2 anys, de la llar d'infants, fins a 99, de l'escola d'adults, tot dins del mateix espai. El nivell socio-cultural i soci-econòmic del barri és mig-baix, però tendeix, tendeix a la baixa, no seria tant baix com el cas de Font Santa però tampoc estaria en l'alçada ni del Pius ni del (...) vull dir quedaria potser no arriba en els extrems de Font Santa. Aleshores, les activitats que fem potenciem molt tot el tipus de sortida, per exemple el que comentava a la Mercè, perquè hi han molts nanos que moltes sortides les fan a la sortida amb l'escola o no ho faran al llarg de tota la seva vida (...). I la implicació a nivell del programa d'Educació Ambiental, per a nosaltres ha estat una fita a nivell d'intentar canviar la imatge de l'escola. L'escola està molt aïllada, està molt separada, és un carreró i per allà practicament sols hi entren els que van a l'escola i aleshores les pintades eren freqüents, la mala conservació de l'escola per part d'algú era bastant dolenta i els problemes mediambientals ens ha servit per a que la conservin. Fins i tot l'últim any el programa va ser dels mateixos alumnes que ens varen demanar que s'havien fet moltes coses molt bones, s'havia pintat lo del pati, s'havien ajardinat zones, però que les classes estaven en molt males condicions i van demanar ells que si els hi proporcionavem el material es comprometien a pintar les classes. I aleshores a nivell de participació dels pares, professorat i alumnes, durant el curs passat, en el primer trimestre varem pintar practicament totes les classes; hi estaven els alumnes de primària i infantil, participant els pares, alumnes i professorat (...). (Estem molt contents perquè en estat ells els que al final han demanat netejar el seu lloc propi?)

Sóc Teresa Peñañiel, de l'Institut Joan Miró i aquest any la situació és una mica complicada, és a dir l'any passat era molt fàcil respondre a la pregunta, aquest any la resposta es complica. Al començar la Reforma diguem que hi ha hagut un canvi important en l'alumnat de que nosaltres parlem, és a dir estàvem molt ben acostumats en el tipus d'alumnat que rebíem, venien algunes (...), sempre hi havia d'alguna manera una selecció per part d'ells mateixos qui venia a l'Institut

acostumaven a ser els alumnes més brillants. Aquest any ha vingut tot tipus d'alumnat. D'altra banda, tercer d'ESO és molt diferent del que era primer de BUP, molt, radicalment diferent. És un altre nivell, un altre concepte d'alumne, està costant moltíssim d'entrar el professorat davant del cacau que hi ha. Abans estàvem davant d'alumnes que havien aprovat 8è d'EGB, aquest any la mitjana d'alumnes de tercer d'ESO que hem rebut està a 5è-6è d'EGB. Això vol dir que un canvi molt espectacular quan a la manera de treballar. Realment això el que ha significat respecte, per exemple, en el programa de Medi Ambient pues, vol dir que ha quedat bastant oblidat perquè lo primer que hem de fer és reconvertir tota la didàctica i l'ensenyança que feiem nosaltres, en els nivells actuals que hi han, com fer-ho?, (...) però no existeix el programa com a tal, sí que es continuen fent algunes activitats com la recollida de paper, però específicament aquest any el programa està quasi abandonat. El tipus d'alumne recollim alguns alumnes de l'Abat Oliba, alumnes de la Font Santa, una mica de tot arreu. Crec que de l'any passat s'ha notat molt la diferència, sobretot per això, en tenir una diversitat molt moguda, molt més de la que teníem abans on podies fer experiències maques amb ells. Ara no estem adaptats, potser d'aquí tres o quatre anys. Cada any es feien acticitats que programaven l'ajuntament, d'altres anys que nosaltres havíem fet activitats una mena de ponències sobre medi ambient que feien ells, que preparaven els alumnes, preparaven coses sobre medi ambient ho exposaven, feien exposició oral i llavors feien exposicions sobre medi ambient, tot això aquest any s'ha perdut. Abans era una feina extra pel professorat però era una feina que li veies el resultat. Aquest any el professorat té prou feina, se li demanen més coses, hi ha professors pel que sigui no sabien res del que venia almenys al meu Centre, no m'imaginaven què seria la Reforma, però és que com ens ha arribat! un xoc bastant,... prou feina tenen amb que la gent vagi tirant (...). En els cursos superiors, en canvi, el que encara és l'antic BUP no hi ha problemes, hi ha tota mena d'experiències perquè la dinàmica ja està agafada, és molt fàcil, tothom ja sap. Però sobretot el programa de Mediambient l'aplicàvem amb els petits, perquè eren els que diguem més el viuen, als de COU ja és una altra història, ja és una altra manera de pensar. Als de 14 anys els hi entrava molt bé, en canvi aquest any es que no hi ha crec jo ni un crèdit variable, ha anat per un altre camí hi han molts crèdits de defensa de la diversitat i històries així. No donem l'abast!, i és una pena.

4. Totes les activitats que duia el programa les aprofitaves, educaves als nanos a potenciar una sèrie d'actituds, de valors, i a la vegada intentaves aprofitar que això revertís d'alguna manera latent, palpable al centre, que era canviar-li la imatge, fer als nanos adonar-se del que realment havia de canviar.

1. Això és realment una mica el que jo deia. El Programa oferia una sèrie de recursos, de diners, de persones d'informació de tot tipus, que clar et servien molt perquè tú ja en tenies. Aviam! No és que el programa d'Educació Ambiental t'hagués encès la idea de treballar aquestes qüestions. No! a cap escola. Això a cap escola, però en canvi sí que t'oferia una quantitat de recursos que llavors tú podies triar. Aquest any agafo aquets i l'any que ve continuo o n'agafo uns altres. Per això la valoració és molt positiva i sobretot perquè també t'ha donat pistes per a evolucionar i per a canviar coses i en canvi d'altres les has mantingut igualment. A l'escola l'estudi del riu és perpetu, ja hi havia moltes activitats que es feien, però en canvi amb el programa s'han pogut incorporar coses noves i per tant s'ha

evolució. Ara que el programa està acabat, aquestes coses es mantenen, n'hi han que es poden mantenir perquè les pots assumir a l'escola, n'hi ha que potser no les pots mantenir que les has hagut de variar una mica per assumir.

Entrevistadora: (... Responsabilitat, per què?)

1. En el meu cas sí. En el meu cas jo feia la coordinació perquè faig de cap d'estudis per hores i perquè m'era més fàcil portar jo la coordinació, però el que està molt clar que el programa estava completament repartit amb tots els mestres, jo feia una mica de portaveu i de correu i prou. L'assemblea de delegats assumia una sèrie de responsabilitats, els tutors dels més petits que no tenen delegats assumien unes altres responsabilitats, vull dir que el programa ha estat compartit totalment.

4. La tasca de cap d'estudis era el que permetia una sèrie de temps i més facilitats de contactar i d'organitzar certes coses, els delegats de l'institut una mica el càrrec implica una sèrie de responsabilitats i agafar certes decisions que ...

1. Per exemple, en el cas de la nostra escola es varen dedicar uns diners en mantenir i ampliar l'enjardinament del pati. Aquest manteniment i el plantar aquestes coses i anar-les conservant, és una cosa que ja des del primer moment ha assumit el conserge amb els delegats, i el conserge hi ha estat implicat de totes totes i llavors jo d'això purament gestionava: vindran els arbres tal dia. Alerta! Llavors ell ja s'ho anava muntant amb les delegats de curs de tercer o quart.

6. Jo voldria dir que en el meu cas en ser de secundària és molt diferent. És ben diferent, bé pel càrrec de coordinació pedagògica m'encarregava d'això i bé t'encarregaves d'aquestes coses. Ja m'anava bé també, jo sóc de ciències naturals i llavors molt bé. Ara fer compartir a tothom? No, al centre. Suposo que hi han centres de secundària que sí que ho saben fer, però no és el mateix tarannà que primària. Arrivaven els arbres i durant dos anys hem fet ajardinaments i si passeu ara pel pati no queda res de l'ajardinament i sap molt greu perquè fas arribar uns arbres, uns arbustos, mira que bonic, els pics, les pales, i vas a veure a intentar organitzar els grupets per a que ho vagin fent però, avui perquè plou i demà perquè no tinc ganes o per no sé, al final ho acabàvem plantant els arbres les senyoretes de ciències naturals a la classe de ciències naturals, vingal ara que tinc un grupet d'una hora, anem allà i plantant, o sigui costa molt. Una altra cosa feiem l'any passat uns torns i un dia a la setmana a l'hora del pati es netejava el pati, es recollia la cosa més gran, papers i tal, i cada tutoria era encarregada els dijous, no?. Doncs encara que hi havia uns calendaris fets, molt bonics, avui li toca a 3er A, demà a 3er B, i que li anaves al tutor i li recordaves: "Escolta, demà et toca a tú. Sí, sí, sí". Al final de curs no hi havia ningú que recollís els papers el dijous que li tocava i deies: "Un cop a la setmana, pels grups que hi érem, no era una cosa tant complicada. Tocava un grup al trimestre". Al final era allò que et feia una mica de vergonya anar al tutor a recordar-li: "Demà et toca". De vegades li anaves a recordar: "Ahir et tocava. Ah! sí, sí ahir em tocava". I aquest any no podem estar-nos a recollir papers en hores de pati. A través de l'ambientalitzat ens va arribar una comanda de pintura perquè tenim la façana que fa fàstic, ara jo ja no ho veig tant perquè ja t'acostumes. Al començament, quan arribes és allò que set cau la cara, què és això? és aquí on haig de venir a treballar? Bé, es va fer la comanda,

se'ns va concendir, no se quans pots de pintura i després spray per a fer un No ho varem fer al final, i el curs passat varem dir: "El curs vinent ho farem". Estem començant el segon trimestre i jo diguéssim que soc la responsable d'això, cada cop que m'ho miro i dic: "La setmana vinent, de la setmana vinent no passa de començar a engegar això, de fer alguna cosa". I sempre és la setmana vinent i no sé que no faci hores i que no m'en preocupi, és que deu-ni-do. És aquest canvi que hem tingut ara amb la ESO que estem per altres coses.

1. Parlant d'edificis cutres, no sé si saps Sant Miquel com és. Jo quan vaig arribar a l'escola vaig pensar: "T'has equivocat 1, tú no podràs treballar en aquest centre, perquè és la cochambre, la cochambe". Després sí s'han fet coses, s'ha pintat, sí, però arriba un punt que t'hi acostumes, i després quan els nens diuen la nostra classe és la més bonica del món, penses "Què estic fent amb l'estètica d'aquestes criatures?", perquè realment els estic matxacant molt. Ara una cosa és això que depasa les teves possibilitats i que ho has de tenir molt clar i l'altre és si apareix un matí uns grafs a una porta a un lavabo que a la tarda que aquell grafo estigui esborrat i de papers en el pati no n'hi acostumen a haver. Aquest tipus de coses en una escola de petits s'han de fer dia a dia i han de ser de tothom. Jo suposo que a la secundària és molt diferent, però és que sinó seria la debacle.

5. Nosaltres ens hem trobat amb una problemàtica important que jo no havia vist mai. Per exemple això dels papers al terra. Jo no havia vist mai la quantitat de xoriços, trossos de pa, bollycaos, coses llençades per terra es que és espectacular aquest any. Però dintre de les aules, als passadissos. És que l'any passat no era així, és que ens sobrepassa. Això és un problema tant petit en comparació amb altres que tenim, que ja dius, pues mira ja pues que ho netegi la senyora de la neteja de la tarda. I que també ens han sobrecarregat molt, estem que no hi cabem.

6. És que una cosa tant senzilla com que nosaltres allà tenim un logotip que és molt bonic on posa "Insti, posa't guapo!" i que jo em feia un tip l'any passat d'anar fent fotocòpies d'allò i anar-ho penjant per tot arreu i els nanos no sé, ja ... és que aquest any ja no serveix de res començar a fer fotocòpies i començar a penjar "Insti, posa't guapo!" perquè la primera cosa que faran serà arrencar-la i tindrà un altre paper a terra.

5. A més estem en una dinàmica negativa perquè els nanos de segon, tercer i COU que mai havien embrutat aquest any ja com que ho veuen brut, també fan les mateixes arrebasades. No sé és com si, m'entens? la sensació de com si se'ns hagués escapat una mica de les mans. I com que hi han altres coses més greus llavors això ja ha passat a segon terme.

2. És que hi ha una frase d'aquelles, bé una capçalera que diu: "L'urgent et priva de fer lo important". I és que a les escoles i instituts funcionem, jo crec que cada dia així. Sempre estem solucionant els problemes més immediats. (...) A primària pots tenir alguna reunió molt important i et surt un nano que li ha dit un disbarat en un altre company o que s'han pegat i bueno allò com que és més urgent en aquell moment ho has de deixar i bueno ara aquí, pot venir una mare a dir no sé què i no sé quantos.

1. Lo més divertit de la meua feina des de que faig de Cap d'Estudis, és que no sé mai que faré, tinc un diari i una programació però cada matí quan arribo a l'escola, a les nou dic aviam què sortira avui. I del que tenia previst res, es que és és divertit.

2. O, has fet el que tenies previst i milions de coses més.

Mer.

El previst a casa i l'imprevist a l'escola.

1 Herrando

L'altra cosa que potser hauríem de comentar, o potser ja ho ha comentat és la implicació de l'APA en aquestes qüestions perquè penso que per a vosaltres també us interessa. A veure, a l'escola l'APA sempre ha organitzat activitats, extres, sempre amb coordinació amb els mestres i tal i de cara a l'educació ambiental, aviam la recollida de papers sí, evidentment, la recollida de piles també. Ells potser com a APA no han assumit un projecte específic, no l'han assumit, però en canvi sí que l'anadones quan parles amb la gent d'una manera distesa, que el programa d'educació ambiental ha suposat no en la majoria de famílies, però sí en bona part, certs canvis i certs hàbits. Això sí que ho constates. Per exemple que la gent amb el paper no ho llença tant tranquil·lament a les escombreries, que com a mínim si ho llencen tenen mala consciència, perquè els nens petits són molt curcós i llavors arriben a casa i diuen a l'escola diuen que això no s'ha de fer o no se que, o per exemple el consum de l'aigua, l'altre dia parlava amb una mare que em deia: "És horrorós, ja no puc rentar-me les dents com jo vull, perquè tinc una mena de policia al darrera que em diu s'ha de tancar l'aixeta". I la senyora estava molt indignada perquè em deia, evidentment jo ja ho trobo bé, ell que s'acostumi però jo tota la vida m'he rentat les dents d'una manera. Això sí que ha representat, jo penso, canvis en els hàbits. No en la majoria de famílies, ni molt menys, però un cert neguit.

2 Cuní.

Jo diria que en aquest exemple que posaves del nano petit, més en les famílies dels petits que dels grans. Amb el que comentaveu que teniu ara que embruten, que llencen, jo és que el tema dels hàbits, lo que tu comentaves de petits els hi encanta. Hi arriba un moment de que ho saben, però el paper a terra, el rotlló de paper de wàter a la cisterna, o sigui, (...) .

1 Herrando.

Nosaltres varem fer una experiència per a impulsar als grans perquè ens passava això, o sigui els grans ho saben perfecte, però què hi pinta aquí. Llavors des de les mestres de petits els hi vem demanar als grans que ens ajudessin a fer cartells recordatoris dels hàbits als espais comuns com tancar les aixetes, com baixar les escales, el paper higiènic, etc.. I els hi vem dir penseu que realment han de ser que un nen molt petit quan ho vegi ja sàpiga el què ha de fer. Varen fer unes virgueries, la veritat és que tenen molta traça, van discutir molt entre ells perquè després ho varen comentar amb els mestres dels grans. Varen discutir molt entre ells com ho havien de fer gràficament per a que fos visual, i això va donar peu a que discutissin molt entre ells el que feien i el que no feien, perquè sempre hi havia el listillo que deia que se sabia molt bé la lliçó però a llavors el company li deia: "Però tú...". I va

representar almenys un cert moment de reflexió. Que després els hàbits es consolidin és un altre tema. Perquè jo penso que l'edat és l'edat de la rebel·lió, i moltes vegades llençar un paper a terra vol dir, aquí estic jo i ..

2 Cuní

El paper, i el que deiem del grafitis a les portes, el paper de wàter a les cisternes, i al respecte al company, ...

6.

Huy, és una cosa increïble, jo he treballat molts anys a Primària, i ara que arribo a secundària. Ja se aquest tarannà de la primària, allò dels hàbits i tal no. Però arribo a secundària i dic: "I tot allò, on és ara?, on és?".

2 Cuní.

I jo que he estat matxacant i matxacant ...

1 Herrando.

Perquè a més totes aquestes criatures que teniu han passat per allà i saps els anys que t'hi has dedicat i que ho has fet, i que els nanos ho han fet i que ho saben fer però després, ...

5 Peñafiel.

És que després es troben en un altre món, jo penso. Vulguis o no hi ha un canvi radical entre tenir un mestre que veus tota la vida, és més familiar. Entren allà i a lo millor tenen aquest any 15 professors diferents i un mestre no el tornen a tenir (...) i llavors veuen allò i diuen: "Esto es mi mundo". (...) És una cosa increïble, jo aquest any a mi realment horrible (...) aquest any tot de coses anormals aquets, els de tercer d'ESO és que em semblen increïbles, ja de mediambient, de confrontament social, que s'esbufen, es tiren escupinades del pis de dalt al de baix, es que és molt fort, no?, t'ho juro, és molt fort, veus un tiu que la seva distracció, mentre els altres surten per la porta ell va escupint a veure si l'encerta a la closca d'algú. Li és igual sigui nano o professor.

6.

Al final del trimestre vaig aconseguir que no s'estiressin i badellesin al mig de la classe, però molt a final de trimestre. Jo quan estava a primària, a mi no em badellaven, ni se m'estiraven, i què passa? ara que un any després està més que ...

2 Cuní.

I clar està també lo de la diversitat dels mestres, posen a prova tots, un reacciona d'una manera, i l'altre d'una altra i llavors això també influeix.

4 Ollé.

A l'Escola hem provat almenys teòricament entre cometes, que tot el que els hi suposa un veritable esforç, després ho respecten (...) Parlant amb el de lo pintar les classes, era allò típic de que el nano estava amb la cadira arpenjat. Això un dia no passa res, però de seguit fa que la paret s'embruti. Ara que tenen el detall de separar la taula i la paret perquè veuen que així no s'embruta. Realment un esforç

no és fàcil per un nano que l'oblidi, i pintar per un nano representa un esforç físic considerable. Potser aquest esforç fa pensar ...

1 Herrando.

Nosaltres ens va passar amb les plantes. Vem plantar unes hores precioses al matí amb els nans i tal. I a la tarda, veig sortir una senyora, no sé si era mare o tieta, però era una senyora amb unes tires d'hore per a casa seva que no les amagava de ningú, les duia com una bandera. Jo anava a dir-lis alguna cosa però, clar per un altre part em suposava un xasco increïble perquè com li dius tú a una persona adulta: "No agafi les hores de l'escola". I hi va anar un nano a dir-li: Escolti: " Vostè sap la feina que ens ha costat?, i ara vostè arriba i mira au ens ho trenca tot, així no tindrem mai el pati en condicions". Jo vaig pensar: "Menos mal". Però és això, això a ells els hi havia costat molt de temps i molt d'esforç.

Mercè Freixa.

Jo voldria dir una cosa i es que no he estat directament la que ha portat aquest projecte, però es que ell no ha pogut venir. (...) En el que deies de l'implicació de l'APA, he de dir, a l'escola Font Santa hi ha un gran canvi dels pares, (...) potser tenim un nivell socio-cultural baixet, participen i col·laboren molt més. I concretament aquest any hem proposat un projecte que hem fet amb l'IME què és adequar el que és el pati dels petits amb ajardinament i amb estructura d'una caseta i amb el qual ells s'han compromès a fer un manteniment, la plantació, el manteniment, inclús el que és fer el perímetre del sorral. (...) El que no és tan negatiu, però hi ha un canvi.

4 Ollé.

A la nostra escola els pares de fet ells van demanar per a visitar a Medi Ambient de la Diputació l'exposició de les aigües i de l'abocador. Després van demanar si podria venir algú a fer-lis una xerrada a explicar-lis quines plantes podien tenir, a casa a fora, com les havien de cuidar. (...) Es que estem tips dels nens que ens diuen que tenen plantes a l'escola i ens demanen perquè a casa no en tenim i llavors a casa no en tenim i no sabem com fer-ho i què fer (...)

1: La recollida de paper, per això, ha tingut tota una evolució. El primer temps de la recollida de paper era curiós perquè dins d'un programa d'educació ambiental el que s'havia aconseguit era convertir espais ,en el cas de l'escola el espai més visible de l'escola, en una mena de drapaire perquè es feia en caixes de cartró... Bueno realment era una cosa infecta i horrorosa (3...els contenidors), llavors això es va haver d'activar perquè realment era una contradicció terrible, no? Amb els contenidors la cosa va millorar molt i en alguns moments sí que havia algun espai què pel fet de que anaven els mateixos nans a abocar el paper al contenidor i són petits i tal s'embrutava, però ells mateixos ho recollien. Vull dir que també ha hagut una evolució. Ara en alguns moments, les qüestions pràctiques i aquestes qüestions tontes i mecàniques de quan es ve a recollir paper, quan es ve o no sé què han dificultat i han generat molta dedicació per part nostra. Aquestes coordinacions tan tontes que et sembla que no t'han de portar gens de temps, i hem gastat molt de temps, molt...el que passa és que val.

Entrevistadora: Espereu un moment que els dic que vinguin que si no, no dinareu.

2: Pel que heu anat comentant, al menys també el que ha passat a la nostra escola es que el que ha estat positiu es que de tot ha quedat alguna cosa a l'escola, a part de què estiguem més o menys mentalitzats, no?. Per dir alguna cosa, doncs al menys tenim els contenidors de paper que ens ho recorden, els tenim..., visualment estan allà. Els contenidors de les piles, nosaltres tenim les parets pintades, vosaltres també, vosaltres no ho sé...(1: l'enjardinament...) , i nosaltres tenim un hort, i bueno, que deia que això crec que és a destacar, el fet que està allà, ho veus i si t'en volguessis oblidar no pots perquè ho tens allà i per tant te'n fas responsable d'allò que has creat.

1: La recollida de paper. Tothom sap que el programa d'educació ambiental s'ha acabat i en canvi a ningú se li ha acudit pensar que s'acaba la recollida de paper. Ningú ha preguntat ni amb bona fe. (4: ni s'ho han plantejat). És una cosa que ja està establerta i, per tant, doncs no passa res, vull dir ja està.

2: Aquestes era una de les tasques més fàcils, recollir el paper.

1: Si i no.

2: Hi ha hagut també una mentalització fora de les escoles que crec que això és també molt important, no és només una cosa que a les escoles se'ns ha passat, o que als instituts, se'ns ha passat pel cap, ah mira ho farem així!, sinó que a la tele també ho diuen, als carrers també hi ha contenidors, aleshores jo crec que és l'única...

1: Fins i tot el fet d'aprofitar el paper que utilitzen els nanos ,aprofitar-lo d'una altra manera o qüestionar quant paper gastem, si gastem l'imprescindible o el malgastem, aquest tipus de coses jo penso que han anat quedant. No és només el paper que jo llençaria a les escombraries ara el llenço en un altra mena d'escombraries, sinó aquesta qüestió, no?, d'aprofitar els papers, de no...

3: I també s'ha de mirar la part pràctica, amb l'ofici de drapaire el paper es torna a vendre...

Entrevistadora: Sí però per exemple hi havia un pare que deia que ahí ells tiraven el paper a un contenidor de paper però és que resultava que passaven els gitanos i el robaven (2: si és veritat, igual amb el vidre). Vull dir, clar que li pots explicar que igualment d'aquell paper se'n fa alguna cosa, però la consciència del pare és que està fent una cosa inútil. Vull dir que no sé si vosaltres us heu trobat però la gent no...

1: A nosaltres ens han arribat comentaris de ...

(queda tallat)

1: ...Cornellà és una ciutat bruta, ho ha estat sempre una ciutat bruta, s'han fet intents històricament des de l'ajuntament, de netejar-la, però realment la incidència dels contenidors ha afavorit, en alguns sectors, brutícia... a davant del Pius...

2: Tenim aquests contenidors que estan plens cada dia...

1: Es que realment...

4: Els contenidors estan plens i la gent arriba carregat amb l'ampolla o el (?) i com que no té espai a dins, doncs, a terra.

2: Però a mi també em passa a Barcelona. Vaig cap a casa i a vegades no sé on deixar les coses...

1: Això és una, per mi és una contrapartida que cal tenir present des del municipi si s'engega una campanya d'aquest tipus s'han de posar mesures sinó no l'engeguem.

2: I al mateix passa també a nivell de municipi amb el tema de l'enjardinament. Cada vegada van fent més places dures i més espais durs. El mateix passa amb aquest parc de la Infanta, pués bueno si hi han arbres i així, però bueno tampoc no és que sigui una cosa extremadament verda, a part del parc de Can Mercader, (1: no hi ha espais verds) que és preciós el parc de Can Mercader ...

1: Els nanos de 3r. a l'entrevista amb l'alcalde li van dir que ells havien fet un passeig pel barri amb l'escola, havien estat comptant les papereres que hi havia i li van dir exactament el nombre de papereres que hi havia i tots els punts que s'havien trobat, però a més això va ser una iniciativa seva no va ser gens potenciat per la mestra, no, i a l'alcalde no li va caure massa bé, evidentment. Els nens deien "no ho entenem perquè ens diu que hi ha papereres si no n'hi han, que ho sabem" ho duien súper- apuntat perquè realment de papereres no n'hi ha prou, vull dir, a nivell de municipi hi ha moltes mancances. Jo penso que es va engegar un programa molt interessant, però potser no es van preveure des de l'ajuntament aquestes altres qüestions que realment eren importants. Per tant, no és tant una crítica al programa sinó a les conseqüències del programa.

5: Jo si volia, a veure, no és una crítica, no sé com explicar. A veure si m'aconsegueixo explicar sense passar-me.

1: Et pots passar, si vols.

5: No, no, perquè de vegades jo exagero les coses. El programa aquest, a mi em sembla que era, estava molt ben adreçat de cara a primària, però en el moment que el programa s'intentava portar a secundària és quan les coses ja començaven a grinyolar. Bàsicament jo tinc la sensació de que era un programa que tractava de canviar hàbits de la població i això amb els nanos petits és molt agraït perquè el nano de seguida s'enganxa, i de seguida li diu al pare i a la mare el que ha de fer, però en quan al canvi d'hàbits ja s'havia fet a primària, se'ls havia ensenyat, si després els abandonaven o no ja era una altra cosa. Els nens quan ens arribaven a nosaltres tornar-los a repetir que el paper no s'havia de llençar sinó que s'havia de

reciclar era un absurd perquè es que ho havien sentit cinquanta mil vegades i, per tant, en aquest aspecte en quant a les activitats que proposava el programa moltes vegades nosaltres no les aprofitàvem perquè dèiem és que això ja els nanos estan avorrits. Recordo quan havíem fet allò de reciclar paper allà a l'institut, doncs el primer any ho vam fer però el segon ja és que els alumnes no en volien ni sentir parlar : " no, que això ja ho hem fet a l'escola, que això és una llauna...". Què?, llavors en aquest sentit les activitats no les podíem aprofitar perquè era contraproductiu, perquè si les fèiem fer era com una obligació i llavors el nano es rebotava contra tot i, m'entens?. Crec que ha faltat en el programa una mica més de concepte global del que és el medi ambient.

Entrevistadora: Però també s'han fet xerrades sobre...

5: Si han fet xerrades (Entrevistadora: sobre Greempeace) , sí,sí, això ja ho vam fer l'any passat, però potser això venia una mica sota sol·licitud dels centres de secundària. És a dir, si havia un llunàtic en el centre de secundària que fos de ciències naturals i que de casualitat estigués en la junta directiva i s'ocupés del programa es feia però si, perquè ella i jo som de ciències naturals, però si allà hi havia un que fos d'un altra àrea difícilment es feia. També es cert que jo crec que estan més ben mentalitzats i tenen més bons hàbits els nens de secundària i de primària que no els profes eh?, en el nostre cas ja t'ho dic és així i clar llavors és, jo dic que és una mica, no sé, coses tan estúpides com el fumar: tenim als nanos prohibit fumar pràcticament en tot l'institut i vas perseguint al nano fumador com si fos un criminal, però al profe fumador no el persegueix ningú i aleshores dius bueno aquí què, aquest perquè té més de vint anys ja pot fumar pels passadissos i el que en té menys no, m'entens? Llavors caus en unes contradiccions...El menjar pels passadissos, otra que te doy. Els nanos no poden menjar però el profe va menjant fent guàrdia, home, llavors és com una mena de...

Aquí hi ha dues coses, per una banda per a mi el programa va adreçat a hàbits i mancava una mica de visió global de medi ambient, sobre tot per als nanos aquests que ja tenen 15 o 16 anys que ja poden veure les coses, més que: "s'ha de reciclar el paper perquè es tallen els arbres" i després també que ens trobaven amb això, a secundària el professorat, pensa que un professor que sigui per dir-te de filosofia, el medi ambient a ell no li va ni li ve, la immensa majoria de vegades, llavors no li demanis amb algú que digui res sobre medi ambient que no sigui el de ciències naturals ...

(entra el cambrer)

5:... era molt difícil perquè havies de convèncer a algú de que ell era capaç d'explicar medi ambient encara que fos d'una altra assignatura. Hi havia gent de filosofia mateix que sí, explicava medi ambient i feia l'ètica adreçada al medi ambient, que és una assignatura molt maca de fer, o havia algú d'història que feia medi ambient ,però els has de convèncer que el medi ambient no és una exclusivitat de ciències naturals que la podeu donar tots,"és que jo no en sé..."

1: Els de segona etapa a l'escola van fer un parell de cursos però ho van anar alternant. Dedicaven a part de les sessions normals, moments intensius del curs en què tots els professors tractaven un tema i es feien tallers o conferències o xerrades o debats o així i realment sí que s'havien aprofitat materials del programa. Ara jo no sé si per secundària era suficient o quedava una mica fluix.

Entrevistadora: L'avantatge que podries tenir amb els de secundària és que ja tenen una certa preocupació, bueno no ho sé però algun professor havia comentat al Esteve Terrades, no?, que deies que el tema els preocupava, no sé si es tant o què.

5: Als nanos?

Entrevistadora: Els més grans, eh?

6: Ara m'he perdut, no, no entenc...

5: D'aquella manera

Entrevistadora: Parlava si és aquí el punt on els de secundària no tenen una consciència ja (5: si tenen una consciència) del problema, que ho agafen com un problema d'actualitat, que s'ho fan seu, que com que són joves és el tema que es porta.

6: Sí, però els has d'estirar una mica, llavors si això depèn d'una sola persona aquella s'esgota.

5: Això que tu dius si ho has de tirar sol costa molt i jo torno a insistir en el que deia abans de les tutories que cada vegada jo ho veig més clar, la tutoria és clau i sobretot amb l'ESO ja és una cosa...

6: En el meu centre les tutories són per resoldre problemes gravíssims.

5: A això em refereixo. La gent de secundària no està acostumada ni està per la labor aquesta de la tutoria, suposo que ja hi anirem entrant de mica en mica.

6: Jo en moltes ocasions he intentat implicar això als tutors i que els tutors ho transmetin i que facin de pont amb els alumnes, però costa molt.

1: Però de tota manera també costa a la primària, sempre hi ha algun mestre que diu ...

6: Jo he treballat molts anys a la primària i és una altra cosa.

1: Segur, segur...

5: És molt diferent perquè vosaltres esteu més acostumats a la transversalitat. Nosaltres és això que el mestre de dibuix és de dibuix i prou i com a molt et dona una ètica i dient :

"bueno a mi que me lo den hecho porque si no...". Llavors surts amb un tema com el medi ambient i ningú hi entén, només els de ciències naturals i no és només aquest l'únic tema n'hi ha un altre que és el de salut que passa exactament igual...

...i els nens sols no poden, necessiten que algú els arrossegui, primer perquè no saben. De vegades, tenen unes idees així i no les saben concretar, " què podem

fer?" i tu els has de dir: "Doncs mira, podeu fer això" llavors: " Ah, sí! " i llavors t'ho fan.

1: Jo alguna vegada també havia comentat que faltaven coses molt específiques per nens de parvulari, perquè, a veure, faltaven coses. Les activitats que es proposaven eren a molt estirar per 5 anys, la de seleccionar les escombraries i tal, amb els altres amb els més petits és veritat que no pots fer gaire cosa més perquè és anar repetint i els hàbits i tal, però amb un programa que anava adreçat a totes les escoles, alguna cosa així molt impactant per petits doncs hagués anat bé. Alguna coseta així, tampoc sé massa quina perquè lo meu no és la creativitat però alguna cosa, doncs no sé, un titella o una mascota o... alguna cosa d'aquest tipus, perquè per exemple amb els de 5 anys veies que quan venia la Nika i els explicava no sé què ... de la Nika se'n recorden encara ara els que ho van fer en el seu dia no?. És una cosa impactant i dins del programa hi havia poques coses d'aquest tipus per petits. Els de 3 anys i 4 realment era la mestra la que havia d'anar dient

Entrevistadora: Havia un lloc sobre... en què els nanos havien de col·locar les deixalles al seu lloc i havia una persona que s'havia de rentar les dents. Això en quina edat ho fèieu servir?

1: A cicle inicial, a primer, 6 i 7 anys, perquè realment els nens de parvulari ja et dic a 5 anys eren capaços de fer la tria d'escombraries, però a més petits no ens semblava adequat. Jo no sé si alguna escola ho heu fet amb més petits.

2: No, nosaltres amb l'hort sí que els petitons han anat a plantar i a regar (1: això sí) perquè clar, això a més els ha encantat, han regat els seus fresons i després se'ls han menjat i s'ho han passat molt bé, però bueno (4: si però no pots anar més enllà de tenir una planta dins la classe) no, no vas més enllà de que descobreixin una mica el cicle de la vida ,no? a partir de les llavors i així ...i de la planta que tinguin a la classe que la cuidin i bueno totes aquestes coses.

Entrevistadora: I els més grans, així iniciatives pròpies que hagin tingut a part d'això de l'alcalde i... no hi ha una dinàmica de muntar xerrades o...?

1: Si que se'n fan, el que passa que una mica depèn de l'any. Es van diversificant els temes, llavors hi hagut cursos que s'ha fet de cara a l'educació ambiental i ha hagut cursos que s'han fet més per la tolerància.

Entrevistadora: I en algun cas s'ha barrejat?

1: Sí, també la veritat és que són aspectes que precisament per això els planteges amb alternància perquè d'alguna manera quan en parles de l'un surt l'altre i llavors és posar l'accent en un costat o en l'altre però és recurrent.

Entrevistadora: I llavors d'alguna manera el concepte que esteu reforçant és el del respecte al medi.

5: Respecte en general, no al medi, sinó en general.

1: Respecte, és veritat, cap als companys, als mestres, al material.

5: Amb l'exemple que tu vulguis però sempre vas a parar allà mateix. És igual que agafis el mèdic, (1: la salut també...) agafis el que agafis sempre vas a parar allà. Es molt important perquè és l'hàbit principal.....

No, hi ha temes com és el de l'alimentació dins del tema del medi ambient... quan veig el que es compren a mi m'agafa el patapam. Aquests nanos només mengen això, no mengen, arriben allà i compren: " 10 núvols, 3 no sé què i no sé quantos..." i ja s'han alimentat per tot el matí i aquest és un tema que no es tracta i és molt important, algun any jo ho faré.

6: Nosaltres estem donant un crèdit variable d' alimentació a ciències naturals. Hem començat ara mateix.

5: El que a mi m'agradaria és tenir algunes enquestes realitzades sobre el que ells mengen. Jo crec que a la que poden mengen alguna porqueria d'aquestes i no se n'adonen de que això té a veure amb el medi ambient. Ells pensen que no té res a veure: "Què tiene que ver esto con lo otro", o la utilització de les llaunes...

Entrevistadora: Llavors l'educació ambiental la integreu dins del que seria l'educació dels valors?

5: Nosaltres vam donar una assignatura que era ètica del medi ambient, era específica. Era agafar una persona de filosofia que donava l'ètica que toca a 2n. de batxillerat però en lloc d'explicar allò tan abstracte doncs explicava només de quina manera es podia aplicar el concepte ètic al medi ambient....

2: No era una EATP, era l'ètica, no?

5: Ètica, ètica. De totes maneres ,són unes quantes persones preocupades, sempre són les mateixes...

2: Si i el que comentàvem que s'ha de prioritzar moltes coses des de l'educació viària per dir algo, l'educació de la salut, el medi ambient i vas fent tot això. Vas fent toms, i un any prioritizes més un tema ,l'altre any un altre i bueno, vas fent el que pots. Ara el que penso que és important és el que deia abans, que si hi ha alguna cosa que ha quedat en el centre doncs això permet que no te n'oblidis al menys d'aquell aspecte. Nosaltres a l'escola també tenim molts problemes de pintura i quan vam sentir la proposta vostra la veritat és que la nostra opinió va ser totalment al contrari, no, en el sentit de que la responsabilitat de cada escola en l'edifici, el manteniment és de l'ajuntament, doncs són ells els que tenen que agafar el rodillo i pintar i no els alumnes, ni els mestres, ni els pares o en tot cas els pares i els alumnes però els mestres. Bueno, tothom es va posar fet una fera, sí, a sobre agafaré el rodillo jo, no pinto a casa meva que..., oi? i pintaré aquí...

4: No el que passa és que la filosofia és que és un espai compartit per tots i si volem que quedi maco ho fem entre tots.

2: Exacte, aleshores nosaltres, els alumnes hi han hagut totes aquestes demandes de que ens pintin les aules i dels pares també i el fet es de que se segueix fent aquesta demanda a nivell de l'administració i encara estem...

5: Es que d'aquesta manera, d'alguna manera li treus les castanyes del foc a l'administració.

4: Però és el que diu ella, jo he hagut d'estar anys i anys i anys reclamant que s'havia de pintar, i bueno l'administració ja sabeu el que fa, que si no n' hi ha pressupost...

2: Nosaltres empaperem les parets de l'escola de paper d'embalar i vinga murals perquè fan vergonya, una pena. Fa vint-i-pico d'anys que no s'ha pintat l'escola.

5: El nostre institut té un premi de disseny arquitectònic, no te lo pierdas, vas a dintre i allò és per morir-te. Llavors per dins té una mena de jardins que es va quedar sense diners la Generalitat i no es va acabar. Llavors ens apuntem a l'Ambientalitza't i nosaltres vam presentar un projecte que havien fet els alumnes de COU d'enjardinament de l'interior del jardí perquè semblava que era tot ciment. Treure aquest ciment i posar-hi jardineres que, jo suposo que l'arquitecte ho devia fer amb la idea de fer una mena de pati interior. Ho vam presentar a l'ajuntament, ens vam dir que els hi semblava molt bé però que clar, que l'edifici era de la Generalitat i que per tant ells no podien tocar un edifici de la Generalitat, llavors m'en vaig anar a l'inspector i li vaig dir: "escolta mira, això perquè no ho arregleu vosaltres" " Ah, no perquè no hi ha diners per fer-ho, perquè hi ha altres prioritats...". Per tant s'ha quedat com estava... i és una pena perquè allò arreglat quedaria molt maco però no n'hi ha diners, ni l'un ni l'altre...

2: No és que per aquest tema no, no n'hi han. Per acondicionar espais o adecentar no n'hi han.

4: Sí, sí, molta campanya sobre prevenció i tinguís cura del Medi Ambient però l'administració és la primera que no compleix.

5: A l'hora de la veritat qui està arreglant les aules és l'associació de pares perquè t'ajuda i perquè tal, però l'administració fins que no els caigui l'edifici a sobre no vindrà.

2: L'administració va molt endarrerida perquè hores d'ara encara estan solucionant goteres d'edificis que a lo millor fa molts anys que s'han fet i que encara tenen goteres, vull dir, van molt endarrerits. Evidentment que és prioritari arreglar una gotera que no posar una jardinera, això ho tenim tots clar, però que encara estiguin solucionant goteres, és el que hem comentat moltes vegades a les reunions de direcció.

5: L'administració per una banda sembla que et digui fes-ho, però per una altra banda no et dona els mitjans per fer-ho. Costa molt d'obtenir per algun tipus d'assignatura d'aquestes algun tipus de subvenció.

2: Clar, llavors et diuen, jo de l'exemple aquest que explicava de la caseta, bueno l'hort va ser part de l'ambientalitzat i ens van concedir una caseta per les eines però aquesta caseta muntar-la són dues setmanes al menys d'una persona que s'hi dediqui i la Carme on és?, ella deia: "home i si agaféssiu uns pares, uns alumnes". Això és facilíssim de dir, però a l'hora de la veritat no pots. Necessites una persona que coordini aquests pares i aquests alumnes a muntar la caseta i els pares, al menys no sé, a les nostres escoles però no estan per aquestes històries. Tu si dius que vinguin a col·laborar per omplir unes bossetes per uns regalets o que vinguin a acompanyar a una sortida a uns alumnes ells vénen, però per coses tan globals els hi costa molt de col·laborar en els pares. Col·laboren en coses molt puntuals de venir aquella tarda a retallar per disfresses o eh? coses d'aquestes, però coses molt globals costa molt i a més costa perquè requereix que hi hagi una persona del centre que coordini aquesta gent i el que dèiem abans, no t'estaràs tu ara dues setmanes per muntar la caseta de l'hort, per dir algo no? . No sé, al menys en el Pius XII el que és movilitzar el tema de pares és molt difícil.

Entrevistadora:.... implicació dels pares en el programa es diu l'APA.

2: En general. Bueno l'APA o a vegades surten comissions o es fan grups.

1: No és només la junta de l'APA.

3: Ja costa a vegades que hi hagi algú a l'APA.

2: Exacte, ja costa que hi hagi algú a l'APA i l'APA normalment organitza les activitats extraescolars i prou feina té amb allò que ha organitzat. No poden venir més hores a fer-te una altra cosa.

1: Depèn, vull dir, hi ha vegades que estires gent molt concreta que potser és gent que no està a la Junta de l'APA perquè es dedica a altres qüestions. Els pares és una mica la globalitat dels pares però sense ser la majoria, són uns quants.

4: També tenen interessos els pares, en funció del que els interessa participen més o participen menys o no participen.

2: I de la disponibilitat i del que tu puguis estar per ells, jo crec que el que tira molt és que tu puguis estar allà amb ells i...

6: Això és els de primària, els de la secundària és un altre món. Vénen un dia a la setmana, són 4 o 5...

5: I a prou feines localitzes els pares per que vinguin quan l'alumne té algun problema (2: Exacte, exacte, que és el que ens passa a nosaltres ja amb els de 7è i 8è.) A primària el pare es preocupa i va carregant la responsabilitat en el professor o en el mestre, es a dir, quan un nen és molt petit ja veus als pares allà cada mes a la reunió amb el tutor i a veure què li passa al meu nen, però quan el nen ja té catorze anys ja sembla que el pare ja eh? que la mare...

2: Que se'n d'oblidar ja.

6: No i de vegades no és allò de que me n'oblido no, sinó que jo noto que de vegades venen i tenen com a por de venir, com a vergonya, com a..."oh! és que et molesto", jolin però si aquesta hora és meva, és dedicada per a pares. No és meva és seva. Vull dir vostè pot venir però "no, però no molesto, és que el nen sempre diu, no que no va ningú, no hi has de anar" (parlen tots a la vegada). Els pares s'ho creuen i estan molt acostumats que poden anar a l'escola d'EGB poden anar a parlar amb la senyoreta però després parlar a l'institut no perquè allà ja són molt grans i què diran, diran que si el tracto com un nen petit, jo ho noto molt...

1: Això potser és culpa dels mestres de primària que els hi tenim tan menjat el coco que els nens han de ser autònoms, perquè clar, fa vergonya quan veus un nen de 7è. que li va la mama darrera amb la motxilla i llavors li dius: "escolti..."

5: Però passem d'un extrem a l'altre.

4: Quan canvien d'edifici diuen, bé ara ja són autònoms.

2: Si jo crec que hi ha els que dimiteixen de pares ja, allò que ja està, ara ja va a l'institut ja és gran no? i ja està, ja no... i els que no gosen. Potser també se'ls hi fa molt gran.

6: Que no gosen, no és que no, no és que es despreocupin, és que tenen por, vergonya. Pensen que allà ja és diferent, que no pot anar amb el mestre del seu fill. Que vingui i pregunti...

5: I si són coses molt concretes com el viatge de final de curs o una sortida encara et vindrà a veure què, però una cosa així com el medi ambient als pares...

2: En canvi a l'escola de primària sí que han vingut des de petits. Inclús l'edifici se'l van conèixer, coneixen els mecanismes per trobar-te, saben que han de fer per accedir a on estàs però a secundària m'imagino que també és més difícil ...

5: Va ser molt curiós perquè a principi de juny, quan va ser que van venir els pares?, van venir els pares quan els nanos feien 8è., van venir a veure l'institut ...

6 : Moltíssims, i després ja... devien decidir aquí els portem i després ja no saben...

5: Molt curiós allò, (Mercè: tothom així i preguntaven...), pensaves: "mira aquests pares estan interessats".

2: També n'hi han, suposo la majoria, doncs que veuen que el nano va bé...

5: Sí, però jo estaria preocupada. No sé jo si fos pare estaria molt per veure el control del que està passant ,la veritat, eh? el lio de canviar totes les assignatures i tot em sembla un cacau...

2: Nosaltres des de primària que com que estem tan angoixats amb la secundària, la reforma i tot jo els hi dic: " Fiqueu-vos en les APAS, parleu amb els mestres , penseu que els mestres volen col·laborar amb vosaltres, però és que heu d'estar allà, els heu de donar un cop de mà i els heu de dir que esteu a la seva disposició. És a dir, des de primària sí que els hi diem fins i tot perquè es desangoixin perquè estan angoixadíssims i clar, el que us deia, a primària ells han trobat la manera d'arribar a tu per resoldre el dubte i a secundària, doncs clar, un altre edifici, gent nova, com serà la gent, com et reben.

5: I a més és més complicat. Realment accedir al professorat de secundària, a vegades perquè cada una tenim un hora diferent de venir, i molts mestres, s'han de concertar prèviament.

2: A primària també s'ha de concertar, però bueno.

1: Això de concertar i aquestes coses sembla més formal i llavors una cosa tan formal per anar-li a comentar com van les coses. Vull dir quan no hi ha un problema molt molt greu doncs potser això atura.

3: Jo m'he trobat amb això personalment amb la meva filla. He anat a veure al tutor perquè tinc el costum d'anar sempre un cop a l'any com a mínim a veure'l i el de l'any passat em va dir: Que ve a fer? , dic: a parlar. Va bé, va bé, com volent dir : el que vens a fer és fer-me perdre el temps.

6: Tu de totes maneres tomaràs imagino, encara que et van rebre així, però hi haurà algú que el reben així i diu no, no, és que a l'institut no s'hi ha d'anar perquè no et volen rebre i sap greu que gent comenti això, no?. No et volen rebre, allà no... No és això, hi haurà un, dos, tres ... però en general clar que vols parlar amb els pares, més que res és que els necessites.

2: No, però us tenen més respecte als mestres de secundària els pares (1: Es que estos son los que saben) i a nosaltres massa poc. Exacte. Perquè a nosaltres massa poc respecte ,nosaltres hem de estar per tot i després ja...

4: Ens veuen més a prop d'ells, moltes coses te les poden dir o dir-te que nos les entenen.

2: A vegades massa, perquè et vénen a vegades a muntar uns números que dius: " miri, agafí la porta i ja pot marxar, a mi que m'explica d'aquestes històries" i a vegades fem de confessors i una mica de tot. Perquè a vegades no parles del nen, vénen a parlar del nen però és l'excusa per explicar-te tota la seva vida i els seus problemes i si té la menopàusia o si s'ha divorciat o coses d'aquestes.

1: Home, jo he fet alguna entrevista posant pau entre el matrimoni, al final això que dius: " escoltin si es volen separar ja s'ho faran..." " perquè jo, eh que sí, eh que sí 1 que tinc raó jo" i l'altre: "eh que no, que la tinc jo", no, no que hem de parlar del nen. Però bueno què hi farem ...

2: El que estaria bé de tot aquest programa de l'ambientalitzat és que no sé, ara hi ha tot aquest període que no sé què passarà, espero que es pugui reprendre, durant un temps al menys i dir, bueno ara a partir del que es va fer, que es el que ha quedat pendent, que és el que val la pena tornar a repetir.

6: Sí, perquè encara que suposo que la idea és: "home, durant 4 anys hem estat aquí, doncs ara ja teniu la idea i ja podeu anar repetint", a la pràctica, jo recordo l'any passat que em telefonava la Carme: "escolta'm que tal dia has de tenir el projecte escrit i tal" "bé, bé ja te'l tindrà" i el dia abans telefonava: "encara no està", però jo aquella nit el feia a casa meva perquè l'havia de presentar (5: hi ha una estimulació) ja tenies aquella obligació. Jo potser allò que he dit abans, tenim encara les pintures allà per preparar, tenim les papereres sense posar que vam demanar i que les tenim allà per posar-les en el pati i no estan posades. Potser si algú m'hagués dit: " escolta'm, el dia vint-i-dos de desembre ha de estar fet potser estaria fet. No sé com ho hauria fet, no sé, i considero que no es que me'n hagi oblidat o que no hagi volgut fer-ho...

1: Hi ha coses que si no tens els recursos que jo deia abans no les podràs fer, (4: aquest és el problema fundamental, no tenir els recursos), hi ha coses que sí que les pots fer i que les pots integrar fàcilment o amb dificultat (5: per què materials en teniu?), materials sí, però bé, per un costat la continuïtat jo penso que és important que hi hagi algú que et vagi dient ei, que som aquí, perquè és el que dèiem a les escoles sempre anem sobre l'urgència i moltes vegades el material tu saps que hi és però no trobes aquell moment per acabar-t'ho de mirar, per tornar a desmuntar tot allò i muntar-ho de nou i per una altra part jo penso que hi ha recursos que no són només el material, ni el vídeo, ni el llibret, sinó que és això, una proposta d'un taller itinerant, que això o ho fan persones externes a l'escola o no es pot fer.

O no es fa perquè realment no es pot fer i no té el mateix valor que arribi jo un dia amb la proposta de fer aquell taller, primer que segurament no tinc la mateixa formació que aquella persona i després que, bueno, que tampoc tens aquella marxa i aquella cosa i els nens el fet de veure una cara diferent que ve i els hi explica una cosa també fa que tingui un impacte diferent.

2: I el que tu deies, segur que ho farà millor perquè aquella persona s'ho haurà pogut preparar molt millor del que ho fariem nosaltres.

4: I està especialitzat i en sap i al que ve de fora se l'escoltarà i el mestre aquest ja me l'escolto cada dia que vol que li pari atenció...

5: I a més és més creatiu escoltar algú des de fora que et parli dient tal cosa, això es podria fer, vulguis o no ...

2: Jo crec que els temes aquest recurrents que dèiem de l'educació ambiental o de l'educació viària tot això, valdria la pena que s'anessin fent campanyes cada any, cada dos anys (5: cada dos anys...). Perquè l'ambientalitzat no sé si quatre anys potser ha estat massa o no?, o al principi va costar d'arrancar això sí, ei que sí?, fins que no vam arrencar al principi, després ja estava i després al final ja dius: ai, sí, tancar ja!. Potser quatre anys va ser massa i a lo millor un tipus de programa de manteniment, d'anar fent un parell d'anys.

5: Espero que dediqueu recursos a què això no es perdi, seria una pena, seria una pena perquè a més aquestes coses es perden molt ràpidament. Ha d'haver-hi algú a sobre que

2: Home, haver, entre nosaltres, aquí en família, l'ajuntament ha dedicat unes despeses econòmiques pel programa ambientalitzat durant quatre anys, ara què en fa amb aquests diners que hi havia dedicat a l'ambientalitzat?. A les escoles no crec, doncs aquí crec que està el problema de dir bueno pues, havia d'haver dit si ja hi havia una part que dedicàveu a projectes per totes les escoles per igual haver seguit amb un altre tema o... però això...

Entrevistadora: I els pares ho troben a faltar?

5: Jo crec que no són conscients.

4: Potser quan vegin el deteriorament del jardí o de l'hort, i amb allò què passarà?
Potser es notarà a dos o tres anys vista
No és veu com una cosa immediata, perquè tampoc és una desaparició, sí que ha estat immediata, però els efectes no són immediats, són a llarg plaç.

5: Però els nens continuen portant piles de casa ...

Tots: Sí, això sí.

2: Però això dèiem que ja era com (3: això està molt més assolit) com portat un mocador a la butxaca per si tenen mocs.

1: Això no és, jo penso que això no és tampoc no és tant el problema perquè a més a més realment això no costa cap diner, mantenir aquell dipòsit de piles i mantenir , a veure, potser sí que en costa de diners, però no és una cosa (4: no és significatiu), no.

5: Per exemple, tenim el Delta aquí mateix. Una bona idea seria que l'ajuntament impulsés unes visites, que es dediquessin uns diners a posar autocars cap allà, perquè allà hi ha una escola de natura i jo cada any m'ho miro i cada any decideixo que és molt car perquè no n'hi ha manera humana d'anar-hi si no és amb autocar i llavors...

1: Nosaltres ho fem però clar, pagant l'escola, trobant dificultats, perquè també trobes dificultats perquè això també s'ha de dir, des de l'ajuntament no es faciliten aquestes coses, ni s'han facilitat tampoc.

5: Apliqueu aquests diners a oferir la possibilitat de fer alguna cosa concreta d'estudi de la natura no solament a recollir el paper i les piles que aixòhi ha moltes coses... tenen un riu que està, ja sabeu com està, el riu s'hauria de treballar i llavors penso que sí que és a l'ajuntament que se li podria pressionar, si totes les

escoles i instituts ens poséssim d'acord, no n'hi ha prou amb el fet de si podríem continuar pressionant perquè ens donés alguna possibilitat per continuar.

1: Per exemple trobar data per anar a algunes escoles de la Natura o per anar a visitar les instal·lacions del Medi Ambient, a vegades representa tenir dificultats, a part dels diners, es fa però es fa allò perquè ja saps que ho has de fer i que li has de dedicar moltes hores, molt telèfon, molt no sé què.

6: Ho has de fer al maig. Nosaltres el camp d'aprenentatge que he dit al començament que hem anat, el dia 1 de maig començava. No sé perquè el dia 1 de maig que és festa, però el dia dos de maig sí jo a les nou ja estava penjada al telèfon i comunicaven, comunicaven i quan vaig comunicar a quarts d'onze, ja tenien unes dates en el novembre i alguna de l'abril i prou i penses com s'ho han fet perquè jo m'he penjat al telèfon

5: Això suposa una quantitat d'hores d'estar-te allà al telèfon per fer una cosa que no has de fer tu i clar arriba un moment que dius bueno jo tinc classe, tu, me'n vaig.

Entrevistadora: Llavors els portaríeu a escoles de Natura, a Parcs Naturals?

1: Això ja ho fem, el que passa que voldria dir que la implicació de l'IME en concret no fos tan de passar-te la informació i de recollir paper sinó també de fer una certa incidència, de dir, a veure, a l'hora de triar entre dues escoles si no hi ha prou lloc doncs aquesta escola en treurà un profit determinat perquè està immers dins d'un programa de treball i tal i l'altra doncs a lo millor no tant i això els de la Diputació no en tenen ni idea o no tenen perquè saber-ho.

4: Quan truques a l'IME demanant pels Parcs Naturals per posar-te en contacte et donen el telèfon, i ja està, punt. Em sembla que és d'aquelles sortides que fem tots i l'únic que fan és donar-te el telèfon.

1: I amb la depuradora també, i amb les visites a les depuradores evidentment igual.

6: La depuradora no és la que donen un ajut, una part paguen...

2: Sí, 8000 ptes. per transport (4: la meitat de l'autocar paguen?)(1: Això que diu ella, una quantitat fixa per a l'autocar), 8000 com a màxim.

1: Però la veritat, sense les 8000 ptes. potser també hi aniríem, són ben vingudes però costa més aquelles trucades persistents, i ara el dia que em donen no és el dia que jo puc, perquè les classes tenen altres activitats no només aquesta. Quantes vegades ens ha passat que l'IME ens proposa una data de teatre per aquell grup i a l'hora la depuradora és el mateix dia i bueno...A veure, hi ha coses que formen part de la nostra feina i per tant les hem d'assumir, però hi ha coses que potser (4: s'haurien de facilitar), exacte.

2: Bueno, el mateix que ens estan facilitant amb el teatre i amb les audicions musicals que jo trobo que això funciona molt bé (Tots: molt bé) i a més hi ha la

franquesa o el seguiment de dir pues bueno, aquesta ha funcionat, aquesta no, aquest espai...tenim problemes amb els espai.

4:?.....

2: Però bueno, això està molt bé. A més a més no ens suposa cap esforç només una trucada a la Margarita, li dius mira, els de 7è. tal dia, els de 8è tal, o ells et donen el dia i llavors confirmes i ja està.

Entrevistadora: Perdona que canviï de tema però es que abans m'ha quedat el dubte de que deies que no és significatiu que els alumnes portin el paper o les piles a l'escola, per el que és el programa.

4: Clar, perquè és una feina molt fàcil. Arriba un moment que no sé si realment han assumit, han entès el que és el programa d'educació ambiental o senzillament han arribat a entendre que el paper i les piles s'han de portar a l'escola.

6: Bé, sigui el que sigui ja és prou.

1: Sí, però això pot tenir una lectura negativa. És a dir, l'escola o al menys l'escola de primària és el lloc on, ridiculitzo però no gaire, els nens moltes vegades han d'aprendre a controlar esfínters, eh? perquè tu quan a la matrícula de tres anys dius que nens amb bolquers no, et miren com al·lucinant, és el lloc on s'han de rentar les dents, on han de fer fluor, on s'han de donar els medicaments desagradables perquè el nen aquesta pastilla no se la vol prendre donant-li tu, i si us plau, han d'aprendre a menjar, s'han de vacunar, s'han de mirar les dents, cordar-se les sabates, aprendre a llegir i escriure també però mira és igual perquè total això ja ho aprenen. Perquè quan aprenen els han ensenyat el seu pare i la seva mare no el mestre. Llavors si també hem de recollir paper i piles, a veure, que està molt bé, però que pot tenir aquesta lectura negativa de que l'escola és una mica aquell sac de coses que...,jo crec que l'escola ho a de fer, però sempre (la cinta queda tallada).

2: Tu creus que en l'horari del mestre que fa matemàtiques a les nou i llengua, a no, demà no perquè tenen revisió mèdica, apa vinga belluga tota la història. A primària ja estem acostumats a tot (4: A més ens ho diuen i penses, bé), i allò de les revisions mèdiques ja ens hi vam posar i al final ho han tret.

1: Va arribar un moment que a mi em van demanar els de Sanitat que nosaltres féssim el control de les famílies que no anaven al metge pediatre a fer-se la revisió. Quan van venir a recollir-ho, els vam dir que tururut pa amb oli, que és clar, mira (4: fins aquí podríem arribar), perquè jo renyo a aquella família per coses molt concretes, però per si van al metge o no...

2: Home, en la fluorització per exemple hi ha moltes escoles que ja no ho fan, precisament per això, perquè no tenim per què. A part de que hi havia gent que deia que no era tan bo com d'allò perquè a més com que els nens no anaven amb les

dents netes doncs igual no servia per res. Bueno a part d'això hi han molts centres que han dit prou.

1: Però clar pot arribar a ser per les famílies un altre vegada un delegar. Jo recordo quan era petita que a casa meva em deien que no es llençava el paper, suposo que d'educació ambiental no n'havien sentit parlar però era una qüestió (4: simplement d'educació), exacte . Es molt important, jo penso que és molt important i que s'ha de mantenir però que això sol no pot ser un programa d'educació ambiental i que en alguns moments i per segons quins ulls ho miren acaba sent això.

Entrevistadora: I vosaltres consideràreu prioritari el fet de respectar el medi on està l'escola?

5: També la idea és, potser arribin a habitar-se de que a l'escola no es tiren papers a terra i no te'ls tirin, però els treus, els portes a una excursió i són capaços de llençar qualsevol cosa. Per tant, el respecte cap al medi ambient potser només el tenen dintre de l'escola perquè en realitat saben que han de tirar els papers al contenidor de paper, però en canvi van a veure un museu i ja tiren un paper a terra. No sé si tu volies dir això però a mi em fa l'efecte que aquest és el procés, no solament s'hauria d'avaluar el comportament respecte al medi ambient a l'escola si no fora i això és...

1: Quan fem una sortida de Naturals perquè volem anar a recollir no sé què no podem anar el mestre al davant de tot arrencant branques de tots els arbres que tenim al davant per endur-nos-les a l'escola perquè no va per aquí, o sigui és aquest tipus de qüestions una mica més de fons i que són hàbits però que també són models.

5: Les vegades que els hi traieu, com veieu que es comporten quan estan fora de l'escola?

1: En el cas de l'escola jo diria que força bé, mentre van amb el mestre i en grup i eh, força bé.

4: Es sorprenent a vegades el comportament fora de l'escola de segons quins nans que dius aï! a veure què passarà i en canvi el seu comportament fora de l'escola et sorprèn.

1: Nens que són molt conflictius a l'escola i que el dia que vas d'excursió tu te'n vas amb el nen mirant-te'l així que no li treus l'ull perquè dius aquest me la farà i és un àngel bufador i que després quan surts del museu hi ha algú que et diu: " quins nens, que bé que s'han portat " i penses se n'enfot o què i no, després ho analitzes i dius doncs no senyor, saben anar en metro, saben anar en autobús, saben entrar en un museu, sempre hi ha un accident però en general no són uns bàrbars.

2: I jo crec que és perquè des de petits els acostumem ...

5: Es que aquest és el punt, dintre de l'escola clar...

4: Jo crec que aquest programa el que ha de fer o el que hauria d'haver fet o el que es pretenia o s'hauria de pretendre per sobre de tot és que aquests nens tard o d'hora seran adults i que això que ara s'ha treballat quedi com un pòsit aquí dintre i que de mica en mica no es perdi i quan siguin grans no es comportin com ho fan els seus pares. És el que haurien de pretendre amb aquest programa o al menys l'esperança que tinc jo, de que això no es perdi i que aquests nanos siguin algun dia adults i es comportin com s'han de comportar amb el medi ambient.

Entrevistadora: Clar, i la pregunta que jo feia és, i els pares què fan? Perquè els nens no només estan a l'escola, les coses les porten cap a casa seva i allà tenen una altra referència.

2: Això no ho podem valorar nosaltres.

5: A més els pares, és demanar-te un ventall tan ampli de possibilitats: hi ha des de pares que a prou feines saben que tenen un fill, als pares súper-preocupats de tot

...

6: Quantes vegades hem vist allò la mama que ve a buscar el nen i li dona el bollycao i tira el paper del bollycao allà a la porta de l'escola.

5 : Amb això dels pares et trobaràs amb tota mena de respostes.

1: De tota manera sempre hi ha puntes. Hi ha la punta de la senyora que llença el paper davant dels teus morros i que dius home por favor, que jo m'estic matant aquí i... També hi ha la família que, no sé, quan es va cremar a Begues. Els nanos aquella setmana se n'anaven de colònies a Begues els de 5 anys i va haver una mare que va dir: " escolta'm jo tinc uns plançons de pi, què us va bé que us els porti i així els nens els planten?, però si us va bé, si us lliga, si no se què " i a proposta d'una família es pot muntar una activitat d'aquesta, però serien extrems molt extrems. O sigui el normal jo diria que els pares alguna cosa els arriba i que és a l'inrevés són els fills els que en moltes ocasions són el model dels pares o són el corcò dels pares, i que aquest penso que és l'èxit del programa en tot cas que els fills siguin el model.

Entrevistadora: Llavors quins aspectes prioritzàreu com a elements importants en la recollida de paper i de piles.

5: Home, jo crec que han rebut moltíssima informació.

Entrevistadora: Però el concepte que els ha quedat quin és?

5: Jo crec que el concepte, quan el nen és gran el concepte que entenen és que la generació anterior han agredit el medi ambient, no es preocupaven en absolut, el medi ambient està molt deteriorat?.....morim, si no ens morim tots va d'una ratlleta perquè està tot fatal i que ells ara s'han de comportar d'una altra manera. Ben bé com s'han de comportar potser no ho tenen clar del tot, però sí que han de canviar el model de comportament respecte el que tenien els seus pares. Jo crec que això sí que s'ha aconseguit, encara que potser no tenen molt definit com s'han de comportar perquè també socialment, no sé Alemanya es veu un altre

comportament respecte al Medi Ambient que aquí encara no hi és, porten molts anys.

1: Jo penso que un senyal d'alerta sí que el tenen.

5: Clar, jo també. Porten les llibretes en paper reciclat, els folis en paper reciclat, notícies: el premi Nobel d'aquest any és una persona preocupada pel Medi Ambient, vull dir que són receptius, encara que no ho tinguin assolit exactament...

1: De tota manera en aquestes qüestions jo penso que també hi ha modes i que hem d'estar molt alerta perquè moltes vegades, doncs bueno, la moda del paper reciclat fa que la mateixa llibreta valgui tres vegades més, i que aquesta senyal d'alerta en els alumnes també els hi has de saber fer, de dir: "ei, sí, molt bé, alerta amb el medi ambient, però no et deixis enganyar perquè moltes vegades no és veritat i és publicitat enganyosa i el paper de regal en paper reciclat és una moda. Aquell full et costa molt més que el altre paper i potser no et caldria embolicar-ho tot". No sé, aquest tipus de qüestions jo crec que també s'han de plantejar.

7: Jo potser sóc més pessimista però crec que es parla molt però que en canvi no es nota, es clar que els nanos encara no han arribat, igual aquest nanos dins d'uns anys quan siguin a la societat, però de moment jo vull dir que fa anys i anys, no amb aquest programa, sinó en general i que encara al revés, la gent llença més els papers a terra i que cada vegada les coses es deterioren més. Jo sóc molt pessimista, mirant el comportament en una platja, mirant el comportament en un bosc...

5: Jo no ho sóc tant, jo crec que estava molt més deteriorat fa 10 anys enrera que ara. La gent era més inconscient, canviaven l'oli del cotxe allà al mig de no sé què i allà es quedava tot, tot llençat per terra.

7: Ara cada vegada més tothom va per tot, però vas per un bosc que fa 10 anys estava... (5: perquè ara hi ha més gent per tot arreu), la gent es mou ...

5: Jo penso que sí. Jo crec que nosaltres seguirem el model europeu i a Europa el Medi Ambient ara es nota molt, anant als països que ens porten anys d'avantatge la diferència és...

1: El que passa que hi ha un altre aspecte que jo penso que és el que afavoreix això que dius tu, que és que per un costat sí, la preocupació pel Medi Ambient sobre tot per la natura està de moda, però per una altra part el respecte a les coses col·lectives i el respecte a l'altre no, l'individualisme fa que a mi em va bé, doncs potser no llenço el paper però en canvi malbarato una cosa.

Entrevistadora: I el que diuen alguns dels estudiants és que no val la pena fer res perquè tot és tant catastròfic que...

1: No, però moltes vegades sí que som nosaltres mateixos que els estem donant amb ells aquesta imatge, potser si només els estem dient: problema, problema, problema ...

Entrevistadora: Per què, no sé, el concepte de Medi Ambient que tenen seria possible definir-ho, allò de dir què pensen que és el Medi Ambient, pensen en la Natura ...?

1: Jo diria que sí.

6: Pensen en la Natura i en la pressió de l'home contra la natura i per això ho troben tan deteriorat perquè ho veuen continuament.

Entrevistadora: I en relació amb Cornellà?. S'ha fet, hi ha alguna relació més actual entre Cornellà i Medi Ambient?

5: Es això, ells tenen per exemple, més clar com s'han de comportar en un bosc que no a Cornellà, no sé si no va per aquí, perquè ells saben que han de respectar els arbres, no han de tallar arbres, no han de fer això i allò, però a lo millor aquí a Cornellà no saben exactament com s'han de comportar. Sí, doncs això, reciclar paper, reciclar piles.

1: A l'escola no, jo diria que al menys alguns grups que ho han manifestat com aquells que us deia de l'entrevista a l'alcalde sí que han fet una certa relació de dir o la mateixa aquesta de recollim paper, però resulta que està tot per terra, els carrers estan bruts, no diria que és una cosa majoritària ni molt menys, però que una mica de relació sí que l'han fet o un començament.

3: Jo només volia dir que a arrel d'aquells vídeos que vam passar quan passen a secundària que vam veure l'estat del barri de la Font Santa, com estava abans i com esta ara, sí que vam fer el comentari: " Ha canviat molt, cap a bé, no cap a pitjor".

Entrevistadora: I us atreviríeu a parlar en termes de conscienciació dels alumnes?

5: Jo crec que alguna cosa sí, en els més grandets.

6: Sí. Nosaltres abans de Nadal vam anar a la Depuradora de Gavà-Viladecans i a la tornada vam fer algunes activitats. Jo els deixava anar dient, els deixava anar dient i un va dir, i no és dels més allò que dius aquest és la llumbrera de la classe no, no d'aquells que passen desapercebuts: "tot això al cap i a la fi és una qüestió d'educació. Si tinguéssim una altra educació l'aigua no estaria així, però com que estem molt mal educats". Li va sortir allò, ho va veure ben clar, que era una qüestió de poc a poc però: " què és una cosa d'educació, una cosa ràpida?" "ui no! això, l'aigua estarà més neta d'aquí a molts anys. Si jo ara he vist això que aquestes aigües han de treure tot allò i tal i no llenço i ensenyo als meus germans petits i si tinc fills i tal... ", i era un nen, ja us dic eh? molt normalet i ell ho veia clar.

5: Jo penso que sí una miqueta, el que passa és que potser, no sé com explicar-ho. Ells tenen una idea però com molt bromosa, encara no entenen massa exactament que és el que pensen però sí alguna cosa ha quedat, com un neguit, respecte a

veure determinades coses. Al veure un incendi o així no es queden indiferents i això a la llarga ha de fructificar.

6: Jo també ho penso que sí.

1: I alguns per exemple són capaços de dir: "en els països pobres (en aquest moment han estat fent treballs els de 8è. i analitzant una mica països pobres i països rics) no es poden preocupar del Medi Ambient perquè han de preocupar-se per menjar", per tant hi ha una qüestió de diners pel mig, molt simple, molt així, molt superficial però una mica sí que algú és capaç de pensar.

5: Sí, aquesta idea sí que ells ja la tenen, que país ric vol dir país que es preocupa pel Medi Ambient, perquè a vegades diuen: " pues como deben estar en tal sitio ", com dient si aquí estem malament allà deu ser...

3: Però clar també té l'altra volta de que quan un país no és tan desenvolupat, no hi ha tan consumisme, no agredeix tant a la Natura.

5: Bueno, però en aquest moment la gent que fa més d'això, són determinats països del tercer món que contaminen que dona gust, perquè no n'hi ha cap mena de control. És el que dèiem al mig dia, és terrible. Vull dir que nosaltres som un terme mig no?, però un país desenvolupat controla molt el medi Ambient.

3: Fins a cert punt.

1: El que passa és que el que fa moltes vegades és portar allò que li molesta cap a un país pobre que necessita menjar, però no és la globalitat, la visió global no.

6: I la despesa d'energia que fa un país ric innecessàriament, apa vinga energia per aquí, energia per allà, no li cal a aquest país que s'ha de preocupar només per....?....

Entrevistadora: Heu aplicat mesures d'estalvis als centres?

5: Mira, no ens ho diguis a nosaltres perquè em té el secretari gelada, apaga la calefacció només...

1: Sí, nosaltres amb el paper higiènic hem aplicat unes mesures d'estalvi impressionants, perquè jo ha hagut moments en que, quan els de quart fan l'estudi del com contamina el paper higiènic al riu Llobregat, doncs llavors es planten dient que no... i et mesuren a pams el paper higiènic i es clar es bastant complicat.

(entra el cambrer per demanar les postres)

5:..... però això són mesures d'estalvi...

1: Mesures d'una mica de control amb l'aigua que es gasta, això una mica sí, però molt poc.

5: Es que és molt difícil, perquè només podem controlar el paper higiènic, la calefacció, llum, les aixetes...

1: Jo diria que és una cosa també d'hàbits, d'educació, de dir quan sortim de la classe hem d'apagar el llum i és una cosa com... El que passa és que es diu, però no sempre es fa, o no es fa a la totalitat dels casos, però una certa alerta si que hi és. El que passa és que jo tampoc diria que estès directament relacionada amb el programa.

2: En algunes coses de l'escola intentem estalviar i, es fa el que es pot, però per exemple amb l'aigua no sé quines coses teniu als patis vosaltres però nosaltres tenim les que sempre ragen i ja ho hem demanat milions de vegades a l'ajuntament que ens posi les d'apretar o les de peu o les que sigui. Vull dir, hi ha coses que per molt que diguis, 4 anys d'ambientalitzat però hi ha coses...

1: Nosaltres vam canviar les aixetes del lavabos per posar d'aquestes i al pati una font nova que com que es va haver de fer es va posar d'aquesta manera, però no l'ajuntament no, amb les despeses de l'escola evidentment, i les altres fonts, les altres dues fonts que hi havien són i duraran perquè tampoc disposem dels cales per fer el canvi. Ara, quan s'han hagut de fer canvis si que s'han intentat fer una mica en aquesta línia.

2: Sí, això sí quan s'ha de posar una cosa nova si que ja la posen així.

1: Per exemple, en l'estalvi de paper jo penso que els ordinadors i les impressores són l'anti-estalvi perquè "vinga paper, vinga paper".

2: I després, per exemple, a l'escola un altre problema que tenim que és una despesa d'energia però descarada, és el problema de la calefacció perquè tenim una visimetria tèrmica de les d'una banda de l'escola i toca molt el sol i s'està molt calentet i l'altra banda fa un fred que pela, llavors has de tenir la calefacció molt alta i llavors la banda que li toca el sol les finestres obertes i amb la calefacció posada, perquè no hi ha el mecanisme...

1: A nosaltres a això s'afegeix que les finestres tenen, les finestres estan que cauen, són metàliques i no ...i entra aire. I això s'ha fet propostes, s'han presentat projectes a l'ajuntament per canviar-ho, a veure per canviar-ho per una necessitat fins i tot de seguretat i a l'hora també per una qüestió d'estalvi, però no hi ha diners, no hi ha pressupost...

7: Nosaltres el problema que tenim és que les classes estan molt il·luminades pel sol i en canvi la majoria de vegades hem de baixar les persianes perquè es reflexa molt la persiana i et sap greu encendre el llum però... (parlen tots).

5: ...Tenim un fluorescent a sobre i no.

7: Si jo en un altre centre que estava teníem aquests fluorescents així, però era igual, havíem de baixar la persiana.

5: ...A gairebé totes les aules es treballa amb persiana, no hi ha cap aula amb llum natural, el que provoca entre altres coses greus trastorns psicològics del professorat, perquè no veure el sol en tot l'any és horrorós, el menys a mi, ara en serio, jo em deprimeixo horriblement estan tancada ...?....Es una persiana negra, es baixa allò...

Entrevistadora: Molt bé, jo no faré més preguntes.

**AVALUACIÓ DEL PROGRAMA
INTEGRAT D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL DE CORNELLÀ DE
LLOBREGAT**

**ANNEX 2: QÜESTIONARIS I TAULES
DE L'ENQUESTA**

FundacióJaumeBofill

**Qüestionari sobre les actituds de les famílies dels escolars de
Cornellà de Llobregat respecte al medi ambient**

Octubre de 1995

Número de qüestionari:

El qüestionari que us presentem a continuació ha de servir per conèixer les actituds i els costums en relació al medi ambient en les famílies dels escolars de Cornellà. El qüestionari l'han de respondre només els pares, sense l'ajuda dels fills per a cap de les qüestions que es tracten. D'aquesta manera podrem avaluar correctament l'actitud dels escolars de Cornellà de Llobregat en relació al respecte pel medi ambient, en allò que implica en els costums de la vida diària. No es necessita gaire temps per respondre les preguntes. De tota manera, per a una millor claredat, és preferible meditar bé les preguntes abans de contestar-les.

1. En general es diu que els costums estan canviant en la compra. A casa seva, què acostumen a utilitzar per anar a comprar? *(Assenyali només una opció)*

- 01. ☐ Bosses de plàstic
- 02. ☐ El carro
- 03. ☐ El cabàs
- 04. ☐ Altres. Especifiqui: _____

2. A casa seva acostumen a comprar envasos de vidre retornable?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

3. Quin tipus d'envàs utilitzen més habitualment per a les begudes? *(Assenyali només una opció per a cada producte)*

	Vidre	Plàstic	Llauna	Tetra-Brick	Es indiferent
Aigua					
Llet					
Vi					
Refrescos					

4. Acostumen a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar)?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

5. Últimament s'està parlant de separar els diferents envasos i materials que llencem a les escombraries de casa. Segons vostè, la separació dels diferents materials de les escombraries és realment útil per respectar el medi ambient?

01. ☐ Sí
02. ☐ No
03. ☐ No ho sé

Per què? _____

6. A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant contenidors de diferents tipus, que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa seva, utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors? (Assenyali l'opció o les opcions corresponents)

01. ☐ Contenedor de vidre
02. ☐ Contenedor de paper
03. ☐ Contenedor de piles
04. ☐ Contenedor de medicaments
05. ☐ Cap d'aquests

7. Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva? (Assenyali l'opció corresponent amb una x)

	Al costat de casa, com el contenidor normal	Més lluny del contenidor normal	En una botiga o supermercat	No n'hi ha / No ho sé
Vidre				
Paper				
Medicaments				
Piles				

8. Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són més difícils, tècnicament, de reciclar. Segons vostè, quins d'aquests envasos és més difícil de reciclar? (Assenyali només una opció)

01. ☐ Vidre
02. ☐ Paper
03. ☐ Plàstic
04. ☐ Tetra-Brick

9. Últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar energia. Si li diguessin que ha de procurar gastar menys aigua a casa seva, què respondria?

01. ☐ Hi estic d'acord
02. ☐ No hi estic d'acord
03. ☐ No ho sé

10. En cas que hi estigui d'acord, de quina manera creu que es pot gastar menys aigua a casa seva?

11. Quan algun dels seus fills es deixa el llum encès de l'habitació, què fa vostè?

01. ☐ Res. No té importància.
02. ☐ M'enfado i li dic que l'apagui
03. ☐ Altres. especifiqui: _____

12. Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiria, d'una manera breu, el que entén vostè per medi ambient?

13. Quin és, segons vostè, el problema ambiental més greu dels tres següents? (*Ordeni les frases següents de més greu a menys greu*)

01. L'acumulació d'escombraries de les ciutats _____
02. Les espècies en perill d'extinció _____
03. Els incendis als boscos _____

14. I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta? (*Ordeni les frases següents de més important a menys important*)

01. Els ciutadans de Cornellà hem de procurar no embrutar el carrer _____
02. L'Ajuntament ha de millorar el servei de neteja _____
03. Els pares hem d'educar els nostres fills perquè no embrutin el carrer _____
04. L'escola ha d'educar els joves perquè siguin nets _____
05. Cal que les indústries moderin la producció de contaminació i deixalles _____

15. Els seus fills li han explicat mai alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagin fet a l'escola o a l'institut?

01. ☐ Mai
02. ☐ De tant en tant
03. ☐ Sovint

16. Els seus fills li han demanat alguna vegada que canviï algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.)?

01. ☐ No
02. ☐ Sí Per quin motiu? _____

17. Creu que l'escola ha d'educar els joves per adquirir actituds de respecte pel medi ambient?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No
- 03. ☐ No ho sé

Per què? _____

18. Què ha canviat últimament en el centre on estudia/en el/s seu/s fill/s?

19. Que opina, d'aquests canvis?

20. Recorda el nom o el lema d'una campanya ambiental que s'hagi fet a Cornellà? Si en recorda algun, exrigui'l a continuació:

21. Ha participat en alguna activitat relacionada amb el respecte al medi ambient (exposició, conferència, itinerari)?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

22. Creu que les campanyes per respectar el medi ambient són realment útils?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No
- 03. ☐ No ho sé

Dades familiars

21. Barri de residència: _____

22. Quines persones viuen al domicili familiar? *(Assenyaleu els membres de la família que viuen a casa amb una creu)*

- 01. ☐ El pare
- 02. ☐ La mare
- 03. ☐ L'avi
- 04. ☐ L'àvia
- 05. ☐ Els fills Quants? _____
- 06. ☐ Altres. Especifiqueu: _____

23. Quina és l'edat de cadascun dels pares?

Del pare: _____

De la mare: _____

24. Quin és el nivell d'estudis de cadascun dels pares? *(Escrivui el número sobre la línia corresponent)*

- 01. Sense estudis
 - 02. Estudis primaris
 - 03. Estudis secundaris
 - 04. Diplomatura o enginyeria tècnica
 - 05. Llicenciatura o enginyeria
 - 06. Doctorat o similar
- Del pare: _____
- De la mare: _____

25. Quina és la situació laboral de cadascun dels pares?

- 01. Empleat/da
 - 02. Autònom/a
 - 03. Propietari/a d'una empresa o negoci
 - 04. No treballa
 - 05. Mestressa de casa
- Del pare: _____
- De la mare: _____

26. En què treballa cadascun dels pares?

Del pare: _____

De la mare: _____

Resposta al qüestionari

27. Qui ha respost el qüestionari?

- 01. ☐ El pare
- 02. ☐ La mare
- 03. ☐ Tots dos junts

28. Alguna altra persona us ha ajudat a respondre el qüestionari?

- 01. ☐ Si
- 02. ☐ No

Qui? _____

29. Voldríeu fer algun comentari sobre el qüestionari?

Aquest qüestionari no és cap forma d'avaluació dels alumnes, sinó que ha de servir per conèixer les actituds respecte al medi ambient de les famílies de Cornellà. Per això és important que responguis les preguntes utilitzant el sentit comú, i sense pensar com si fos una prova. Aquest qüestionari és totalment anònim.

1. En general es diu que els costums estan canviant en la compra. A casa teva, què acostumeu a utilitzar per anar a comprar? (Assenyala només una opció)

- 01. ☐ Bosses de plàstic
- 02. ☐ El carro
- 03. ☐ El cabàs
- 04. ☐ Altres. Especifica: _____

2. A casa teva acostumeu a comprar envasos de vidre retornable?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

3. Quin tipus d'envàs utilitzeu més habitualment per a les begudes? (Assenyala només una opció per a cada producte)

	Vidre	Plàstic	Llauna	Tetra-Brick	És indiferent
Aigua					
Llet					
Vi					
Refrescos					

4. A casa teva acostumeu a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar)?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

5. Últimament s'està parlant de separar els diferents envasos i materials que llencem a les escombraries de casa. Segons la teva opinió, la separació dels diferents materials de les escombraries és realment útil per respectar el medi ambient?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No
- 03. ☐ No ho sé

Per què? _____

6. A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant contenidors de diferents tipus, que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva, utilitzeu algun o alguns d'aquests contenidors? (Assenyala l'opció o les opcions corresponents)

- 01. ☐ Contenedor de vidre
- 02. ☐ Contenedor de paper
- 03. ☐ Contenedor de piles
- 04. ☐ Cap d'aquests

7. Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva? (Assenyala l'opció corresponent amb una x)

	Al costat de casa, com el contenidor normal	Més lluny del contenidor normal	En una botiga o supermercat	No n'hi ha / No ho sé
Vidre				
Paper				
Medicaments				
Piles				

8. Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar?

01. ☐ De paper
02. ☐ De piles
03. ☐ De llaunes

9. Quins dels contenidors del teu centre escolar utilitzes habitualment?

01. ☐ El de paper
02. ☐ El de piles
03. ☐ El de llums
04. ☐ Cap

10. Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són més difícils, tècnicament, de reciclar. Segons la teva opinió, quins d'aquests envasos més difícil de reciclar? (Assenyala només una opció)

01. ☐ Vidre
02. ☐ Paper
03. ☐ Plàstic
04. ☐ Tetra-Brick

11. Últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar energia. A casa teva, intenteu estalviar aigua, electricitat o gas?

01. ☐ Sí 02. ☐ No

De quina manera? _____

12. Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiries, d'una manera breu, el que entens per medi ambient?

13. Quin és, segons la teva opinió, el problema ambiental més greu dels tres següents? (Ordena les frases següents de més greu a menys greu)

01. L'acumulació d'escombraries de les ciutats _____
02. Les espècies en perill d'extinció _____
03. Els incendis als boscos _____

14. I respecte de Cornellà, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta? (Ordena les frases següents de més important a menys important)

- 01. Els ciutadans de Cornellà hem de procurar no embrutar el carrer _____
- 02. L'Ajuntament ha de millorar el servei de neteja _____
- 03. Els pares han d'educar els seus fills perquè no embrutin el carrer _____
- 04. L'escola ha d'educar els joves perquè siguin nets _____
- 05. Cal que les indústries moderin la producció de contaminació i deixalles _____

15. Els teus pares et fan separar les deixalles? (Posa una X a l'opció que correspongui)

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

16. Imagina la situació següent: L'Anna és una nola de dotze anys. A l'escola li han ensenyat que s'han de classificar les deixalles. Després de dinar, el seu pare s'aixeca de la taula amb l'ampolla de vi buïba per llençar-la a les escombraries. L'Anna exclama: "pare, el vidre no s'ha de llençar!". Què penses que li dirà el seu pare? (Assenyala l'opció que et sembli més semblant a la realitat)

- 01. ☐ No m'has d'ensenyar com es llencen les coses.
- 02. ☐ Què vols dir? Per què s'ha de separar?
- 03. ☐ Perdona, és veritat que m'ho haviès dit.
- 04. ☐ Tens raó, el vidre s'ha de llençar al contenidor de vidre.

17. Penses que els teus pares haurien de canviar els seus hàbits respecte la recollida selectiva de deixalles?

- 01. ☐ Sí, haurien de separar les deixalles
- 02. ☐ No crec que hagin de canviar
- 03. ☐ No cal que canviïn, ja separen les deixalles

18. Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagi fet a l'escola?

- 01. ☐ Mai
- 02. ☐ De tant en tant
- 03. ☐ Sovint

19. Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.)?

- 01. ☐ No
- 02. ☐ Sí Quins? _____

20. T'agradaria que hi hagués una assignatura sobre medi ambient?

- 01. ☐ Sí
- 02. ☐ No

21. I si es fa una activitat concreta sobre medi ambient, quin tema t'agradaria que es tractés? (Respon breument)

FREQÜÈNCIES PER CENTRES
(PARES I ALUMNES JUNTS)

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa teva/seva, què acostumeu/acostumen a utilitzar per anar a comprar ?

	TOTAL	Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da											
		Pares/ Mares	Al·lums	Centre del pro grama control	Centre de Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel	FP Terra- Martí i des Pol							
Què s'utilitza per anar a comprar																	
Bosses de plàstic	21.3%	16.9%	23.4%	19.5%	29.5%	21.7%	27.1%	19.4%	18.8%	19.5%	30.9%						
Carro.....	46.0%	45.4%	46.2%	49.5%	29.8%	59.4%	27.1%	49.5%	52.8%	46.3%	31.2%						
Cabàs.....	26.5%	30.4%	24.5%	24.3%	36.7%	15.4%	44.3%	20.3%	24.9%	26.5%	32.6%						
Altres.....	.7%	.6%	.7%	.6%	1.0%	2.4%	.0%	1.7%	.0%	.4%	1.5%						
Més d'una resposta.....	4.4%	5.9%	3.7%	4.9%	2.5%	.0%	.0%	2.0%	3.5%	7.2%	3.8%						
No ho sap/ no contesta.....	1.1%	.7%	1.3%	1.2%	.5%	1.1%	1.5%	7.0%	.0%	.2%	.0%						

(P2) A casa teva/seva acostumeu/acostunen a comprar envasos de vidre retornable ?

[illegible]

(P3) Quin tipus d'envàs utilititzau/utilitzen més habitualment per a les begudes ?

	TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

(continued)

TOTAL	Pares o Fills	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da							
	Pares/ Mares	Alumnes del pro grama control	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terrades	FP Miquel Martí i Pol	
Envàs per refrescos										
Vidre.....	5.3%	6.6%	4.6%	4.9%	6.7%	5.2%	5.7%	5.9%	4.1%	7.3%
Plàstic.....	38.1%	38.4%	37.9%	39.5%	31.6%	47.9%	12.6%	29.9%	42.5%	42.2%
Llauna.....	43.5%	38.2%	46.1%	42.4%	48.8%	38.5%	68.8%	44.6%	39.3%	37.7%
Tetra-Brick.....	1.8%	2.8%	1.4%	2.0%	1.1%	2.4%	2.3%	2.7%	2.5%	.5%
Depèn.....	10.4%	12.4%	9.4%	10.3%	10.8%	4.9%	9.1%	16.2%	10.8%	11.8%
No contesta.....	.9%	1.6%	.6%	.9%	.9%	1.1%	1.5%	.7%	1.3%	.5%

(P4) A casa teva acostumeu/acostumen a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da														
		Pares/ Mares		Alumnes del pro gram control		Centre de		ECB Abat Oliba		ECB Santa Eulàlia		ECB Pius XII		BUP Joan Miró		FP Esteve Terrades		FP Miquel Martí i Pol		
Compren embotits envasats																				
Sí.....		17.3%	11.5%	20.2%	19.0%	9.3%	31.8%	18.0%	26.4%	16.5%	16.2%	4.5%	82.1%	87.6%	79.4%	80.3%	90.7%	66.1%	82.0%	72.9%
No.....																				
No ho sap/ no contesta.....		.6%	1.0%	.4%	.7%	.0%	2.2%	.0%	.7%	.5%	.6%	.0%								

(P5a) Últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que llencem a les escombreries de casa.
 Segons la teua opinió/vostè, la separació dels diferents materials
 de les escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

TOTAL		Pares o Fillls		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					

	TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
							ECB	ECB	ECB	BUP	FP	FP	FP
			Mares	Alumnes	Centre del pro grama control	Centre de	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Terra-	Miquel Martí i	Pol
Per què és util separar deixalles?													
Per a reciclar...	48.8%	39.4%	53.5%	49.8%	44.2%	42.5%	53.4%	45.2%	58.5%	47.9%	39.0%		
Perque hi hagi menys deixalles.....	.4%	.2%	.5%	.5%	.0%	.0%	.0%	1.2%	.0%	.5%	.0%		
Preservar el medi	3.5%	4.4%	3.0%	3.3%	4.6%	5.4%	5.0%	1.5%	3.7%	3.2%	4.3%		
Per a separar....	5.3%	4.1%	6.0%	5.0%	6.8%	10.3%	2.3%	10.0%	2.3%	4.1%	9.3%		
Per a estalviar/reutilitzar...	9.1%	10.2%	8.5%	8.7%	11.0%	3.5%	7.3%	6.9%	9.4%	9.6%	13.1%		
Menys contaminació/més net.....	5.4%	5.9%	5.1%	5.9%	3.2%	4.9%	3.4%	6.7%	5.1%	6.2%	3.0%		
No es malmet la natura.....	1.1%	.9%	1.2%	1.2%	.7%	9.0%	1.1%	2.2%	.0%	.4%	.5%		
La ciutat és més neta.....	.8%	.4%	1.0%	1.0%	.0%	4.1%	.0%	3.2%	.7%	.0%	.0%		
Facilita la feina	2.1%	.9%	2.7%	2.5%	.3%	.0%	.0%	4.0%	1.3%	3.1%	.5%		
La gent no ho fa prou.....	.3%	.0%	.5%	.2%	1.1%	.0%	1.1%	.0%	.7%	.0%	1.0%		
Queixa.....	.3%	.0%	.5%	.1%	1.4%	.0%	1.1%	.0%	.0%	.2%	1.5%		
No separen.....	.1%	.0%	.2%	.0%	.7%	.0%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.5%		
No tinc temps....	.2%	.3%	.2%	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%	.5%		

(continued)

(P5b) Per què ?

TOTAL	Pares o Fillis		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
	Pares/ Mares	Al·lunes	Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terras-	FP Miquel Martí i Pol
No s'entén.....	1%	0%	2%	1%	3%	0%	0%	0%	2%	5%
Altres.....	1.6%	2.9%	9%	1.5%	2.1%	0%	0%	0%	2.9%	3.3%
No ho sap.....	1.3%	4%	1.7%	1.4%	7%	4.9%	1.1%	3.6%	2%	5%
No contesta.....	19.4%	30.0%	14.1%	18.7%	22.6%	15.4%	22.8%	16.9%	21.1%	22.4%

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva/seva utilitzeu/utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?
(RESPUESTA MÚLTIPLE)

[illegible]

(27) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distància tens/té aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

	TOTAL	Pares o Fills	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da											
				Pares/ Mares	Al·lunes	Centre del pro grama control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Plus XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel Terra- Martí i des Pol				
Distància contenidor vidre															
Al costat de casa	59.7%	63.9%	57.6%	59.9%	58.9%	54.7%	72.5%	59.0%	55.4%	63.2%	51.3%				
Més lluny que el normal.....	35.0%	32.3%	36.3%	34.7%	36.2%	36.3%	23.7%	35.3%	40.3%	31.4%	43.2%				
Botiga o supermercat...	.9%	.4%	1.1%	1.1%	.0%	2.7%	.0%	2.7%	.3%	.7%	.0%				
Col·legi.....	.2%	.0%	.2%	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%	.0%				
No n'hi ha/ no ho sé.....	1.8%	1.2%	2.2%	1.6%	3.0%	.0%	1.1%	1.7%	2.3%	1.5%	4.0%				
No contesta.....	2.4%	2.1%	2.6%	2.5%	1.9%	6.2%	2.7%	1.2%	1.7%	2.8%	1.5%				
Distància contenidor paper															
Al costat de casa	59.7%	62.7%	58.2%	60.2%	57.5%	56.4%	69.4%	60.4%	59.1%	61.2%	50.8%				
Més lluny que el normal.....	32.7%	30.7%	33.7%	32.3%	34.3%	32.2%	23.7%	33.4%	35.2%	30.5%	40.2%				
Botiga o supermercat...	.3%	.0%	.5%	.4%	.0%	2.7%	.0%	.7%	.0%	.2%	.0%				
Farmàcia.....	.1%	.0%	.1%	.1%	.0%	.0%	.0%	.7%	.0%	.0%	.0%				

(continued)

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del
 contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distància tens/té
 aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

	TOTAL			Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da				
	Pares o Fills			Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da				
	Pares/ Mares	Alumnes	Centre del pro grama	Centre control	Centre de Oliba	ECB Eulàlia XII	ECB Santa Pius	BUP Joan Miro	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i des Pol
Altres llocs.....	.1%	.2%	.0%	.1%	.0%	.0%	.5%	.0%	.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	4.0%	2.3%	4.9%	3.9%	1.4%	2.7%	1.2%	3.6%	5.2%	6.0%
No contesta.....	3.1%	4.1%	2.6%	3.0%	7.3%	4.2%	3.0%	2.1%	2.9%	3.0%
Distància contenidor medicaments										
Al costat de casa	.5%	.4%	.5%	.2%	.0%	.0%	1.0%	.0%	.2%	2.5%
Més lluny que el normal.....	1.8%	1.9%	1.8%	2.1%	1.1%	.0%	3.2%	1.5%	2.3%	1.0%
Botiga o supermercat...	1.4%	1.5%	1.4%	1.6%	.7%	3.5%	.7%	1.6%	1.5%	.5%
Farmàcia.....	54.2%	57.0%	52.8%	53.5%	57.7%	66.4%	42.3%	58.9%	52.1%	60.6%
No n'hi ha/ no ho sé.....	30.4%	25.0%	33.0%	29.9%	16.3%	39.3%	27.8%	28.5%	33.2%	28.9%
No contesta.....	11.7%	14.2%	10.5%	12.8%	12.7%	7.2%	25.0%	9.6%	10.8%	6.5%
Distància contenidor piles										
Al costat de casa	1.6%	.9%	1.9%	1.8%	.6%	1.4%	4.1%	.0%	2.1%	1.0%

(continued)

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del
 contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distancia tens/té
 aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

	TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
			Pares/ Mares	Alumnes	Centre del pro grama control	Centre de Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	ECB Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol		
Més lluny que el normal.....	10.9%	8.1%	12.4%	11.6%	7.8%	16.0%	3.4%	27.8%	7.2%	8.4%	10.3%		
Botiga o supermercat....	57.6%	59.3%	56.7%	54.9%	70.0%	48.2%	76.8%	34.6%	59.4%	59.6%	66.3%		
Farmàcia.....	5.9%	4.0%	6.8%	6.2%	4.3%	5.4%	2.3%	6.8%	5.3%	6.6%	5.5%		
Col·legi.....	1.3%	1.5%	1.2%	1.5%	.3%	.0%	.0%	1.5%	4.7%	.0%	.5%		
Altres llocs.....	.1%	.2%	.0%	.1%	.0%	.0%	.0%	.5%	.0%	.0%	.0%		
No n'hi ha/ no ho sé.....	16.0%	17.1%	15.4%	16.8%	11.9%	16.5%	11.8%	12.9%	18.7%	17.1%	12.0%		
No contesta.....	6.8%	8.9%	5.7%	7.2%	4.9%	12.5%	5.7%	11.8%	4.6%	6.3%	4.5%		

(P10 Alumnes/P8 Pares) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostè, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

	TOTAL	Pares o Fills	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da								
			Pares/ Mares	Alumnes del pro grama control	Centre de	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia XII	EGB Pius Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol			
Envàs més difícil de reciclar													
Vidre.....	19.1%	21.3%	18.0%	17.7%	25.7%	27.1%	35.5%	20.8%	14.3%	17.1%	20.3%		
Paper.....	1.5%	1.9%	1.4%	1.3%	2.9%	1.1%	1.1%	.7%	1.6%	1.3%	3.8%		
Plàstic.....	44.4%	40.2%	46.5%	46.4%	35.3%	43.1%	31.3%	51.8%	55.9%	40.4%	37.5%		
Tetra-Brick.....	27.0%	31.5%	24.8%	27.1%	26.5%	15.7%	21.7%	14.8%	26.0%	33.1%	29.1%		
Més d'una resposta.....	3.8%	2.7%	4.3%	3.8%	3.7%	.0%	.0%	.0%	1.5%	6.7%	5.8%		
No contesta.....	4.1%	2.4%	5.0%	3.8%	5.9%	13.0%	10.3%	11.9%	.8%	1.5%	3.5%		

(p12) ¿Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiríes/definiria el que entens/el que entén vostè per medi ambient ?

	TOTAL	Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Paras/ Mares	Alumnes	Centre del pro grama	Centre de control	ECB Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol
Concepte de medi ambient											
Tot allò que ens envolta.....	29.9%	24.8%	32.4%	30.9%	24.9%	18.4%	12.2%	18.0%	40.1%	32.0%	31.9%
La natura.....	33.6%	25.1%	37.9%	33.2%	35.4%	29.1%	36.7%	30.8%	38.7%	31.8%	34.7%
La natura urbana.	5.2%	5.5%	5.1%	5.5%	3.7%	4.9%	2.3%	13.5%	5.3%	3.4%	4.5%
Resposta valorativa....	15.4%	21.2%	12.5%	13.9%	22.5%	19.5%	29.7%	17.2%	7.0%	15.6%	18.4%
No ho sap/ resposta inconcreta....	3.0%	4.6%	2.2%	2.9%	3.5%	8.4%	6.1%	7.4%	2.1%	1.2%	2.0%
No contesta.....	12.9%	18.8%	10.0%	13.5%	10.1%	19.8%	13.0%	13.1%	6.8%	16.1%	8.5%

(P13) Quin és, segons la teva opinió/vostè, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

	TOTAL		Pares o Fillis		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
	Pares/ Mares	Al·lums	Centre del pro grama control	Centre de control	ECB	Abat Oliva	ECB	Santa Eulàlia	ECB	pius XII	BUP	FP
Acumulació d'escombreries												
El més greu.....	14.8%	15.1%	14.7%	15.1%	13.2%	14.4%	8.0%	14.7%	16.2%	14.8%	16.1%	16.1%
Segon més greu...	22.3%	19.8%	23.5%	23.3%	17.6%	19.0%	16.5%	16.9%	22.1%	26.4%	18.3%	18.3%
Tercer més greu...	56.5%	56.9%	56.3%	55.6%	60.5%	56.9%	68.3%	58.1%	58.9%	53.0%	56.2%	56.2%
No contesta.....	6.5%	8.3%	5.5%	6.0%	8.7%	9.7%	7.2%	10.3%	2.9%	5.7%	9.5%	9.5%
Espècies en perill												
El més greu.....	20.5%	19.7%	20.9%	20.7%	19.7%	20.6%	21.4%	20.6%	22.5%	19.7%	18.8%	18.8%
Segon més greu...	41.6%	41.6%	41.5%	40.6%	46.1%	40.3%	49.3%	43.4%	41.2%	39.5%	44.4%	44.4%
Tercer més greu...	31.0%	29.8%	31.5%	32.1%	25.9%	24.1%	22.2%	25.3%	32.5%	35.1%	27.9%	27.9%
No contesta.....	7.0%	8.8%	6.1%	6.7%	8.3%	14.9%	7.2%	10.8%	3.8%	5.7%	9.0%	9.0%
Incendis als boscos												
El més greu.....	62.5%	62.5%	62.4%	61.8%	65.5%	60.1%	66.1%	61.1%	60.4%	63.0%	65.1%	65.1%
Segon més greu...	28.5%	28.9%	28.4%	28.9%	27.0%	25.8%	27.1%	26.9%	33.0%	27.8%	26.9%	26.9%
Tercer més greu...	4.7%	3.8%	5.1%	5.0%	3.0%	4.1%	1.1%	4.4%	4.9%	5.4%	4.0%	4.0%
No contesta.....	4.3%	4.8%	4.1%	4.3%	4.6%	10.0%	5.7%	7.6%	1.7%	3.7%	4.0%	4.0%

(P14) I respecte de Cornellà, què penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta?

	TOTAL	Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Pares	Fills	Centre	de l'enquestat/da	EGB	EGB	EGB	BUP	FP	FP
Els ciutadans no han d'embrutar											
El més important.	14.8%	22.7%	10.8%	14.5%	16.0%	12.7%	14.8%	10.9%	17.8%	14.2%	16.6%
Segon més important.....	19.7%	18.5%	20.3%	19.4%	21.3%	22.8%	16.0%	18.4%	13.7%	22.0%	24.3%
Tercer més important.....	20.4%	22.0%	19.6%	19.3%	25.6%	24.9%	19.9%	12.0%	24.5%	18.0%	28.7%
Quart en importància...	10.4%	8.4%	11.4%	10.9%	7.8%	7.6%	8.4%	12.7%	12.0%	10.3%	7.5%
El menys important.....	31.0%	24.8%	34.1%	32.4%	24.2%	27.4%	35.5%	37.7%	30.9%	32.4%	17.9%
No contesta.....	3.7%	3.6%	3.8%	3.4%	5.1%	4.6%	5.3%	8.3%	1.1%	3.0%	5.0%
L'Ajuntament ha de millorar el servei											
El més important.	13.6%	12.7%	14.1%	14.0%	11.8%	14.1%	18.0%	20.6%	12.4%	13.0%	8.3%
Segon més important.....	14.7%	11.6%	16.3%	15.1%	13.2%	16.8%	19.1%	15.9%	13.9%	15.1%	10.0%
Tercer més important.....	21.4%	21.3%	21.4%	21.3%	21.7%	16.3%	22.9%	21.3%	24.6%	20.4%	21.1%
Quart més important.....	17.5%	22.1%	15.2%	17.1%	19.1%	16.3%	14.1%	8.9%	16.8%	19.9%	21.9%

(continued)

(P14) I respecte de Cornellà, què penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
			Pares/ Mares	Alumnes	Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	RUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol
El menys important.....	28.4%	27.8%	28.8%	28.8%	28.8%	26.9%	27.1%	19.1%	27.6%	30.8%	28.4%	31.2%
No contesta.....	4.3%	4.5%	4.2%	4.2%	3.7%	7.2%	9.5%	6.8%	5.8%	1.6%	3.2%	7.5%
Els pares han d'educar												
El més important. Segon més	20.5%	21.6%	20.0%	21.0%	21.0%	18.2%	10.0%	14.9%	18.8%	24.5%	21.6%	20.1%
Tercer més important.....	23.3%	25.7%	22.1%	22.6%	22.6%	26.2%	24.1%	17.2%	21.1%	20.8%	23.8%	31.2%
Quart més important.....	21.8%	20.0%	22.7%	22.5%	22.5%	18.7%	23.3%	24.8%	16.9%	24.5%	23.0%	15.3%
El menys important.....	21.5%	17.9%	23.3%	21.6%	21.2%	20.3%	20.3%	27.5%	28.3%	21.5%	19.8%	17.8%
No contesta.....	8.5%	10.2%	7.7%	8.3%	9.3%	12.7%	12.7%	8.8%	6.6%	7.4%	8.6%	9.6%
L'escola ha d'educar												
El més important. Segon més	9.4%	9.7%	9.2%	10.3%	10.3%	4.8%	10.8%	8.0%	10.5%	14.0%	8.3%	3.0%
Important.....	16.0%	17.0%	15.5%	16.1%	16.1%	15.7%	10.8%	13.7%	9.6%	18.9%	17.3%	16.8%

(continued)

(P14) I respecte de Cornellà, què penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta?

	TOTAL	Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Pares/ Mares	Al·lumnas del Centre de control del programa	Centre de l'enquestat/da	Centre de control del programa	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel Terra-	FP Martí i Pol
Tercer més important.....	22.0%	20.5%	22.7%	22.3%	20.2%	20.9%	17.2%	29.4%	18.6%	22.3%	21.9%
Quart en importància...	26.8%	24.2%	28.1%	26.4%	28.3%	28.7%	29.8%	24.8%	26.0%	26.8%	27.4%
El menys important.....	21.3%	23.5%	20.1%	20.8%	23.5%	19.3%	24.5%	18.2%	21.1%	21.6%	22.9%
No contesta.....	4.7%	5.1%	4.4%	4.0%	7.6%	9.5%	6.8%	7.5%	1.3%	3.6%	8.0%
Les indústries han de contaminar menys											
El més important.	40.0%	31.9%	44.0%	38.5%	47.0%	47.7%	39.0%	36.9%	30.8%	41.4%	51.5%
Segon més important.....	21.5%	21.9%	21.2%	22.5%	16.6%	17.1%	27.1%	27.0%	30.8%	17.7%	10.8%
Tercer en importància...	9.9%	11.6%	9.0%	10.6%	6.4%	5.2%	9.9%	11.6%	6.5%	13.3%	4.5%
Quart en importància...	18.5%	21.4%	17.1%	19.1%	15.7%	17.6%	13.4%	15.8%	22.1%	18.8%	16.9%
El menys important.....	6.1%	8.5%	4.9%	5.7%	8.0%	4.1%	3.8%	2.7%	8.2%	5.5%	10.3%
No contesta.....	4.1%	4.7%	3.8%	3.6%	6.3%	8.4%	6.8%	6.1%	1.6%	3.2%	6.0%

(P18 Al·lunes)

- Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagi fet a l'escola ?

(P15 Pares)

- Els seus fills li han explicat mai alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagin fet a l'escola o a l'institut ?

TOTAL		Pares o Fills		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Pares/ Mares		Al·lunes Centre del pro de grau control		Centre de Abat Oliva		ECB Santa Eulàlia XII		ECB Pius Miró	

(Pic Alumes)

- Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.)?

(P16a Pares)

- Els seus fills li han demanat alguna vegada que canviï algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

	TOTAL		Pares o Pílls		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
			Pares/ Mares	Al·lunes del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol	
Els fills han demanat canvi d'hàbits												
Sí.....	42.1%	43.5%	41.4%	44.0%	33.0%	42.5%	41.2%	40.3%	53.0%	40.8%	28.4%	
No.....	56.1%	55.2%	56.5%	54.1%	65.3%	54.7%	57.6%	58.3%	46.2%	56.8%	69.6%	
No contesta.....	1.8%	1.3%	2.1%	1.9%	1.7%	2.7%	1.1%	1.4%	.8%	2.4%	2.0%	

COMPOSICIÓ SÒCIO-DEMOGRÀFICA DELS CENTRES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMogrÀFIQUES
Barri de residència

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	RUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol
Barri de residència									
Cornellà.....	10.8%	10.4%	12.9%	22.6%	18.2%	9.1%	6.9%	10.7%	10.0%
Cavarrà.....	15.3%	10.0%	40.3%	.0%	40.9%	3.0%	9.7%	13.7%	40.0%
Altres ciutats...	3.7%	3.1%	6.4%	.0%	.0%	.0%	1.4%	5.4%	10.0%
Sant Ildefons....	18.9%	18.5%	20.9%	.0%	4.5%	.0%	12.5%	29.8%	30.0%
El carrer del domicili.....	4.7%	4.3%	6.4%	.0%	.0%	6.1%	1.4%	6.0%	10.0%
Riera.....	8.7%	10.6%	.0%	48.4%	.0%	.0%	11.1%	7.7%	.0%
Centre.....	19.8%	24.0%	.0%	9.7%	.0%	59.1%	37.5%	8.9%	.0%
Rambla.....	.5%	.7%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.4%	.6%	.0%
Almeda.....	2.6%	3.2%	.0%	.0%	.0%	1.5%	5.6%	3.0%	.0%
Pontsanta.....	.8%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.4%	1.2%	.0%
El Padró.....	2.1%	1.8%	3.3%	.0%	9.1%	.0%	.0%	3.6%	.0%
La Miranda.....	.6%	.0%	3.3%	.0%	9.1%	.0%	.0%	.0%	.0%
Sant Antoni.....	.2%	.2%	.0%	3.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
Morena.....	.2%	.2%	.0%	3.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
Murillo.....	.2%	.2%	.0%	.0%	.0%	1.5%	.0%	.0%	.0%
NC.....	10.8%	11.7%	6.5%	12.9%	18.2%	19.7%	11.1%	9.5%	.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Dimensió de la família

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
	TOTAL	Centre de l'enquestat/da	EGB	EGB	EGB	BUP	FP	FP
		del pro grama control	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Terra-	Miquel Martí i Pol
Dimensió família								
Fins a 3 per.....	15.2%	14.9%	16.2%	9.7%	27.3%	15.2%	15.3%	15.5%
4 persones	45.7%	48.3%	34.0%	48.4%	59.1%	62.1%	47.2%	44.6%
5 persones	25.5%	24.4%	30.6%	22.6%	13.6%	16.7%	31.9%	23.2%
Més de 5 per.....	12.3%	10.8%	19.3%	19.4%	.0%	6.1%	4.2%	14.3%
No consta.....	1.3%	1.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.4%	2.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIDEMOGRÀFIQUES
Tipus de família

TOTAL		Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da					
		Centre de l'enquestat/da	EGB	EGB	EGB	BUP	FP	FP
		Centre del pro grama	Centre de control	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Terra- des Martí i Pol
Tipus de família								
Monoparental.....	9.1%	7.5%	16.1%	12.9%	9.1%	9.1%	4.2%	7.9%
Biparental.....	90.9%	92.5%	83.9%	87.1%	90.9%	90.9%	95.8%	92.1%
								20.0%
								80.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

WOMEN A PARES

TOTAL	Centre de l'enqestat/da	Escola de l'enqestat/da							
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliva	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- Martí des Pol	FP Miquel
	8.8%	9.0%	8.0%	9.7%	4.5%	6.1%	19.7%	4.3%	10.0%
	91.2%	91.0%	92.0%	90.3%	95.5%	93.9%	80.3%	95.7%	90.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMogrÀFIQUES
Edat del pare

TOTAL		Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des Miquel Martí i Pol
Edat del pare								
Fins a 39 anys...	12.1%	12.0%	12.4%	42.9%	33.3%	37.7%	1.5%	5.2%
De 40 a 44 anys..	25.7%	27.4%	17.6%	28.6%	28.6%	34.4%	28.8%	24.5%
De 45 a 49 anys..	32.9%	29.1%	50.7%	21.4%	23.8%	18.0%	37.9%	29.0%
De 50 a 54 anys..	17.2%	19.1%	8.8%	3.6%	4.8%	8.2%	24.2%	21.9%
55 o més.....	12.1%	12.4%	10.5%	3.6%	9.5%	1.6%	7.6%	19.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Edat de la mare

	TOTAL		Escola de l'enquestat/da							
	Centre de l'enquestat/da		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terrades	FP Miquel Martí i Pol
Edat de la mare										
Fins a 39 anys...	21.5%	21.3%	22.6%	74.2%	59.1%	39.1%	11.8%	12.7%	.0%	
De 40 a 44 anys..	32.1%	34.8%	18.9%	19.4%	13.6%	48.4%	36.8%	32.1%	22.2%	
De 45 a 49 anys..	26.6%	24.0%	39.5%	3.2%	13.6%	7.8%	30.9%	28.5%	55.6%	
De 50 a 55 anys..	12.2%	12.6%	10.3%	3.2%	9.1%	4.7%	16.2%	14.5%	11.1%	
55 o més.....	7.6%	7.4%	8.6%	.0%	4.5%	.0%	4.4%	12.1%	11.1%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

TOTAL	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da							
	Centre Centre del pro grama control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des Pol	Miquel Martí i		
Estudis del pare									
Sense estudis....	8.7%	10.2%	1.8%	7.4%	5.0%	4.7%	4.3%	15.3%	.0%
Primaris.....	60.9%	59.8%	66.1%	77.8%	65.0%	43.7%	59.4%	62.4%	66.7%
Secundaris.....	24.9%	24.1%	28.5%	11.1%	20.0%	35.9%	29.0%	19.7%	33.3%
Superiors.....	5.5%	5.9%	3.6%	3.7%	10.0%	15.6%	7.2%	2.5%	.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Estudis de la mare

TOTAL		Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Olida	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des Martí i Pol
Estudis de la mare								
Sense estudis....	12.4%	14.6%	1.8%	16.7%	4.8%	4.6%	5.6%	21.8%
Primaris.....	69.1%	67.1%	78.9%	73.3%	61.9%	60.0%	70.4%	66.7%
Secundaris.....	15.7%	15.0%	19.4%	6.7%	33.3%	26.2%	21.1%	9.7%
Superiors.....	2.8%	3.3%	.0%	3.3%	.0%	9.2%	2.8%	1.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Situació laboral del pare

	TOTAL		Escola de l'enquestat/da							
	Centre de l'enquestat/da									
	Centre del pro grama	Centre de control	ECB Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol		
Situació laboral										
pare										
Empleat.....	61.1%	61.1%	61.3%	67.7%	63.6%	65.2%	68.1%	55.4%	60.0%	
Autònom.....	8.6%	9.4%	4.9%	6.5%	13.6%	9.1%	12.5%	8.3%	10.0%	
Propietari										
empresa o negoci.....	5.7%	4.5%	11.3%	3.2%	13.6%	9.1%	4.2%	3.6%	10.0%	
No treballa.....	15.8%	16.0%	14.5%	12.9%	4.5%	10.6%	8.3%	22.0%	20.0%	
No consta.....	8.8%	8.9%	8.0%	9.7%	4.5%	6.1%	6.9%	10.7%	10.0%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Situació laboral de la mare

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da							
	TOTAL		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia XII	EGB Pius Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol	
Situació laboral mare										
Empleada.....	23.0%	24.9%	14.6%	35.5%	22.7%	34.8%	25.0%	20.2%	10.0%	
Autònoma.....	4.3%	2.9%	11.3%	.0%	13.6%	6.1%	2.8%	2.4%	10.0%	
Propietària										
d'una empresa.	3.4%	2.1%	9.7%	.0%	9.1%	3.0%	2.8%	1.8%	10.0%	
No treballa.....	4.6%	4.6%	4.9%	6.5%	13.6%	6.1%	2.8%	4.8%	.0%	
Mestressa de casa.....	61.4%	63.1%	53.2%	58.1%	40.9%	48.5%	63.9%	67.9%	60.0%	
No consta.....	3.2%	2.5%	6.4%	.0%	.0%	1.5%	2.8%	3.0%	10.0%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMES A PARES
VARIABLES SOCIDEMOGRAFQUES
Treball del pare

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da					
		Centre Centre del pro de	ECB Abat	ECB Santa	ECB Pius	BUP Joan	FP Esteve	FP Miquel
		grama control	Oliba	Eulàlia	XII	Miró	Terra-	Martí i
							des	Pol
Treball del pare								
Indústria.....	41.6%	43.6%	32.3%	58.1%	36.4%	25.8%	50.0%	43.5%
Altres.....	58.4%	56.4%	67.7%	41.9%	63.6%	74.2%	50.0%	56.5%
								70.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMOGRÀFIQUES
Treball de la mare

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama control	Centre de Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol	
Treball de la mare									
Mestressa.....	55.7%	58.0%	45.1%	45.2%	36.4%	45.5%	62.5%	61.3%	50.0%
Altres.....	44.3%	42.0%	54.9%	54.8%	63.6%	54.5%	37.5%	38.7%	50.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMogrÀFIQUES
Qui ha respost l'enquesta ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
	TOTAL		Centre del pro grama control	Centre de Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol
Qui ha respost ?									
El pare.....	18.3%	18.1%	19.3%	9.7%	18.2%	21.2%	18.1%	18.5%	20.0%
La mare.....	45.3%	45.7%	43.6%	48.4%	50.0%	27.3%	47.2%	50.0%	40.0%
Tots dos junts...	34.1%	34.8%	30.7%	41.9%	31.8%	47.0%	33.3%	31.0%	30.0%
No contesta.....	2.2%	1.4%	6.4%	.0%	.0%	4.5%	1.4%	.6%	10.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
VARIABLES SOCIODEMogrÀFIQUES
Ajuda per respondre de ...

	TOTAL		Escola de l'enquestat/da							
	Centre de l'enquestat/da		Centre de l'enquestat/da		Centre de l'enquestat/da		Centre de l'enquestat/da		Centre de l'enquestat/da	
			Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliva	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	EGB Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol
Ajuda per respondre										
Fill/a.....	24.9%	21.9%	38.6%		22.6%	18.2%	22.7%	15.3%	25.0%	50.0%
Altres/a.....	1.4%	1.7%	.0%		.0%	.0%	3.0%	1.4%	1.8%	.0%
Ningú.....	69.3%	72.4%	55.0%		74.2%	81.8%	71.2%	79.2%	69.0%	40.0%
No contesta.....	4.4%	3.9%	6.4%		3.2%	.0%	3.0%	4.2%	4.2%	10.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

**FREQÜÈNCIES PER ALUMNES I
ESCOLA**

NOHIES A ALGUNES

(p1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa teva, què acostumen a utilitzar per anar a comprar?

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa teva, què acostumen a utilitzar per anar a comprar?

BASE : 898 ALUNNES ENQUÊTES

(P2) A casa teva acostumeu a comprar envases de vidre retornable ?

BASE : 898 ALUMNES ENQUÊTÉS

NOMÉS A ALUMNES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzeu més
habitualment per a les begudes ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre control	EGB Abat Olloba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol	
Envàs per l'aigua										
Vidre.....	7.4%	7.5%	7.0%	6.1%	3.4%	7.6%	10.0%	6.3%	9.0%	
Plàstic.....	80.0%	79.3%	83.4%	75.5%	89.7%	77.2%	82.5%	78.9%	79.9%	
Llauna.....	.1%	.2%	.0%	2.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	
Tetra-Brick.....	.7%	.7%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.4%	.7%	
Depèn.....	5.9%	5.7%	6.8%	4.1%	6.9%	6.5%	5.0%	6.0%	6.7%	
No contesta.....	5.9%	6.7%	2.4%	12.2%	.0%	8.7%	2.5%	7.4%	3.7%	
Envàs per la llet										
Vidre.....	.7%	.4%	1.9%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%	3.0%	
Plàstic.....	10.6%	10.2%	12.1%	16.3%	13.8%	9.8%	10.5%	9.3%	11.2%	
Llauna.....	.7%	.9%	.0%	6.1%	.0%	.0%	.5%	.5%	.0%	
Tetra-Brick.....	86.2%	86.6%	84.0%	77.6%	86.2%	82.6%	89.0%	87.9%	82.8%	
Depèn.....	1.7%	1.7%	1.4%	.0%	.0%	7.6%	.0%	1.1%	2.2%	
No contesta.....	.2%	.1%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.7%	
Envàs pel vi										
Vidre.....	50.9%	51.7%	47.1%	44.9%	62.1%	67.4%	55.0%	46.3%	38.8%	
Plàstic.....	3.8%	3.6%	4.5%	8.2%	1.7%	3.3%	2.0%	3.8%	6.0%	
Llauna.....	.1%	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%	
Tetra-Brick.....	33.9%	33.7%	35.1%	38.8%	25.9%	18.5%	35.5%	36.4%	40.3%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES

(P3) Quin tipus d'envàs utilitzeu més habitualment per a les begudes ?

TOTAL		Escola de l'enquestat/da							
		Centre de l'enquestat/da							
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i des	FP Miquel Martí i Pol
Depèn.....	5.9%	5.4%	8.4%	2.0%	8.6%	7.6%	5.0%	5.5%	8.2%
No contesta.....	5.4%	5.5%	4.9%	6.1%	1.7%	3.3%	2.5%	7.7%	6.7%
Envàs per refrescos									
Vidre.....	4.6%	4.6%	4.5%	6.1%	1.7%	6.5%	4.0%	4.1%	6.0%
Plàstic.....	37.9%	39.2%	32.1%	42.9%	12.1%	30.4%	33.5%	44.1%	43.3%
Llana.....	46.1%	45.2%	50.6%	44.9%	75.9%	45.7%	53.5%	40.8%	36.6%
Tetra-Brick.....	1.4%	1.3%	1.7%	2.0%	3.4%	1.1%	.0%	1.9%	.7%
Depèn.....	9.4%	9.2%	10.6%	4.1%	6.9%	15.2%	8.5%	8.5%	12.7%
No contesta.....	.6%	.6%	.5%	.0%	.0%	1.1%	.5%	.5%	.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P4) A casa teva acostumeu a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i des Pol
Compren embotits envasats									
Sí.....	20.2%	21.9%	12.3%	42.9%	22.4%	28.3%	18.5%	18.6%	6.7%
No.....	79.4%	77.6%	87.7%	57.1%	77.6%	70.7%	81.5%	80.8%	93.3%
No ho sap/ no contesta.....	.4%	.4%	.0%	.0%	.0%	1.1%	.0%	.5%	.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUNNES

(P5a) Últimament s'està parlant de separar els diferents envasos i materials que llencem a les escombreries de casa. Segons la teva opinió, la separació dels diferents materials de les escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

	TOTAL		Escola de l'enquestat/da					
	Centre de l'enquestat/da		ECB	ECB	ECB	BUP	FP	FP
	Centre del pro grama	Centre de control	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Terra-	Miquel Martí i
Separar								
escombreries								
és útil								
Sí.....	89.5%	89.9%	87.9%	85.7%	88.0%	89.0%	91.5%	88.8%
No.....	1.4%	1.1%	2.7%	.0%	3.4%	1.0%	1.4%	2.2%
No ho sap.....	8.6%	8.6%	9.0%	12.2%	10.3%	10.0%	6.6%	8.2%
No contesta.....	.4%	.4%	.5%	2.0%	.0%	.0%	.5%	.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P5b) Per què ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del programa	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	ESB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol
Per què és util separar deixalles?									
Per a reciclar...	53.5%	54.1%	50.9%	42.9%	55.2%	51.1%	60.0%	53.7%	48.5%
Perquè hi hagi menys deixalles.....	.5%	.6%	.0%	.0%	.0%	1.1%	.0%	.8%	.0%
Preservar el medi	3.0%	3.1%	2.8%	8.2%	5.2%	.0%	3.5%	3.0%	1.5%
Per a separar....	6.0%	5.8%	7.0%	12.2%	3.4%	12.0%	3.5%	4.1%	9.0%
Per a estalviar/ reutilitzar...	8.5%	8.4%	9.3%	2.0%	8.6%	6.5%	10.0%	9.0%	9.7%
Menys contaminació/ més net.....	5.1%	5.2%	4.7%	4.1%	5.2%	5.4%	5.5%	5.2%	4.5%
No es malmet la natura.....	1.2%	1.3%	1.1%	10.2%	1.7%	3.3%	.0%	.0%	.7%
La ciutat és més neta.....	1.0%	1.2%	.0%	6.1%	.0%	3.3%	1.0%	.0%	.0%
Facilita la feina	2.7%	3.2%	.5%	.0%	.0%	2.2%	2.0%	4.7%	.7%
La gent no ho fa prou.....	.5%	.3%	1.6%	.0%	1.7%	.0%	1.0%	.0%	1.5%
Queixa.....	.5%	.1%	2.1%	.0%	1.7%	.0%	.0%	.3%	2.2%

(continued)

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES
(P5b) Per què ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol	
No separen.....	.2%	.0%	1.1%	.0%	1.7%	.0%	.0%	.0%	.7%	
No tinc temps....	.2%	.1%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.7%	
No s'entén.....	.2%	.1%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.7%	
Altres.....	.9%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	2.2%	.0%	
No ho sap.....	1.7%	1.8%	1.1%	4.1%	1.7%	5.4%	2.0%	.3%	.7%	
No contesta.....	14.1%	13.5%	16.9%	10.2%	13.8%	9.8%	11.5%	16.2%	18.7%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?
(RESPUESTA MULTIPLE)

TOTAL		Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i des Pol
utilitzen									
contenidor									
vidra.....	54.1%	55.3%	48.9%	37.5%	50.9%	67.0%	60.6%	51.7%	47.8%
utilitzen									
contenidor									
paper.....	68.0%	69.5%	61.2%	47.9%	66.7%	72.5%	100.0%	56.1%	58.2%
utilitzen									
contenidor									
piles.....	47.6%	48.2%	45.2%	31.3%	47.4%	57.1%	54.5%	44.7%	44.0%
utilitzen									
contenidor									
medicaments...	10.0%	9.1%	13.9%	10.4%	17.5%	4.4%	13.6%	8.1%	11.9%
No usen cap									
contenidor....	24.5%	24.2%	25.8%	43.8%	21.1%	18.7%	14.6%	27.8%	28.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

{P7} Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da						
			Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i des Pol
Distància contenidor vidre									
Al costat de casa	57.6%	58.4%	53.6%	53.1%	55.5%	59.8%	54.0%	61.1%	47.0%
Més lluny que el normal.....	36.3%	35.6%	39.9%	36.7%	31.0%	34.8%	41.0%	32.9%	44.8%
Botllo o supermercat...	1.1%	1.4%	.0%	4.1%	.0%	3.3%	.5%	.8%	.0%
Col·legi.....	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	2.2%	1.7%	4.5%	.0%	1.7%	1.1%	2.0%	1.9%	6.0%
No contesta.....	2.6%	2.7%	2.1%	6.1%	1.7%	1.1%	2.5%	2.7%	2.2%
Distància contenidor paper									
Al costat de casa	58.2%	59.3%	53.1%	57.1%	65.5%	56.5%	59.5%	60.3%	46.3%
Més lluny que el normal.....	33.7%	32.9%	37.0%	30.6%	31.0%	38.0%	34.0%	31.2%	40.3%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro-grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel	FP Terra- des	FP Martí i Pol
Botiga o supermercat....	.5%	.6%	.0%	4.1%	.0%	1.1%	.0%	.3%	.0%	.0%
Farmàcia.....	.1%	.2%	.0%	.0%	.0%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	4.9%	4.6%	6.4%	2.0%	1.7%	1.1%	4.0%	6.3%	9.0%	9.0%
No contesta.....	2.6%	2.4%	3.5%	6.1%	1.7%	2.2%	2.5%	1.9%	4.5%	4.5%
Distància contenidor medicaments										
Al costat de casa	.5%	.1%	2.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	3.7%	
Més lluny que el normal.....	1.8%	2.0%	1.0%	.0%	.0%	3.3%	1.5%	2.2%	1.5%	
Botiga o supermercat....	1.4%	1.4%	1.1%	2.0%	1.7%	1.1%	1.0%	1.6%	.7%	
Farmàcia.....	52.8%	52.3%	55.1%	67.3%	53.4%	37.0%	60.5%	50.4%	56.0%	
No n'hi ha/ no ho sé.....	33.0%	32.9%	33.6%	16.3%	43.1%	32.6%	31.0%	36.4%	28.4%	
No contesta.....	10.5%	11.2%	6.9%	14.3%	1.7%	26.1%	6.0%	9.0%	9.7%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
	TOTAL		Centre del pro grama control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Plus XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel Terra- des Martí i Pol
Distància contenedor piles								
Al costat de casa	1.9%	2.1%	1.0%	2.0%	.0%	5.4%	.0%	2.2%
Més lluny que el normal.....	12.4%	13.2%	8.6%	14.3%	5.2%	32.6%	8.0%	9.9%
Botiga o supermercat....	56.7%	55.1%	64.0%	44.9%	81.0%	33.7%	60.0%	60.5%
Farmàcia.....	6.8%	6.9%	6.5%	8.2%	3.4%	8.7%	6.5%	6.3%
Col·legi.....	1.2%	1.3%	.5%	.0%	.0%	.0%	5.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	15.4%	15.6%	14.6%	18.4%	8.6%	8.7%	17.0%	16.4%
No contesta.....	5.7%	5.9%	4.9%	12.2%	1.7%	10.9%	3.5%	4.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?
 (RESPUESTA MULTIPLE)

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
	TOTAL		Centre de l'enquestat/da		ECB	ECB Santa Eulàlia XII	ECB Pius Joan Miró	FP Esteve Martí i des Pol
Contenidors de paper a l'escola.....	86.5%	87.3%	83.0%	55.2%	88.5%	78.0%	87.3%	93.2%
Contenidors piles a l'escola....	79.8%	86.8%	46.3%	95.7%	3.8%	94.5%	100.0%	76.3%
Altres contenidors...	3.8%	2.8%	9.0%	2.2%	19.2%	2.2%	1.5%	3.7%
								3.8%

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P9 Alumnes) Quin dels contenidors del teu centre escolar
 utilitzes habitualment ?
 (RESPUESTA MULTIPLE)

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama control	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i Terra- des Pol	FP
Usa contenidor de paper.....	46.1%	42.6%	62.8%	55.3%	77.2%	54.3%	27.3%	45.0%	54.9%
Usa contenidor de piles.....	40.2%	47.3%	7.3%	46.8%	.0%	66.3%	100.0%	14.7%	11.3%
Usa altres contenidors...	2.6%	2.3%	3.9%	2.1%	7.0%	1.1%	1.5%	3.1%	2.3%
No usa cap contenidor....	40.0%	41.3%	33.5%	21.3%	19.3%	19.6%	50.0%	46.4%	41.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOVÉS A ALUMNES

(P10 Alumes) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teua opinió/segons vostè, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
	TOTAL		Centre del pro grama control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i des	FP Miquel Terra- Pol
Envàs més difícil de reciclar									
Vidre.....	18.0%	15.4%	30.5%	32.7%	39.7%	20.7%	11.0%	13.4%	25.4%
Paper.....	1.4%	1.4%	1.1%	.0%	1.7%	1.1%	1.0%	1.9%	.7%
Plàstic.....	46.5%	47.7%	40.8%	38.8%	31.0%	48.9%	59.5%	42.7%	46.3%
Tetra-Brick.....	24.8%	26.1%	18.8%	12.2%	19.0%	13.0%	26.5%	31.8%	18.7%
Més d'una resposta.....	4.3%	4.7%	2.4%	.0%	.0%	.0%	1.5%	8.5%	3.7%
No contesta.....	5.0%	4.7%	6.4%	16.3%	8.6%	16.3%	.5%	1.6%	5.2%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(Pila Alumnes) Últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar a casa teva, intenteu estalviar aigua, electricitat o gas ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da	Escola de l'enquestat/da						
			Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i des Pol
Intenteu estalviar energia ?									
Sí.....	77.1%	77.3%	76.2%	71.4%	84.5%	85.9%	79.5%	74.5%	71.6%
No.....	21.9%	21.5%	23.8%	26.5%	15.5%	12.0%	20.5%	24.1%	28.4%
No contesta.....	1.0%	1.2%	.0%	2.0%	.0%	2.2%	.0%	1.4%	.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P11b Alumnes) De quina manera ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Miquel Terra- Martí i des Pol	
Com es pot gastar menys energia									
Es pot. Respostes concretes.....	46.9%	47.2%	45.2%	51.0%	50.0%	62.0%	64.0%	33.7%	42.5%
Es pot. Respostes inconcretes....	25.8%	26.0%	24.9%	18.4%	29.3%	22.8%	12.5%	35.1%	22.4%
Es pot. No contesta.....	4.3%	3.9%	6.2%	2.0%	5.2%	1.1%	2.5%	5.8%	6.7%
No estalvia.....	.3%	.3%	.0%	.0%	.0%	2.2%	.0%	.0%	.0%
No intenten però no ho									
aconsegueixen.	.3%	.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	.5%	.0%
No se n'adonen...	.4%	.3%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	1.5%
No hi està d'acord. No contesta.....	22.0%	21.8%	22.8%	28.6%	15.5%	12.0%	20.5%	24.4%	26.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P12) ¿ Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiríes el que entens per medi ambient ?

	TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da							
					Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	ECB Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i des Pol
Concepte de medi ambient												
Tot allò que ens envolta.....	32.4%	33.8%	26.0%	16.3%	13.8%	14.1%	43.5%	37.3%	32.8%			
La natura.....	37.9%	37.9%	37.9%	38.8%	48.3%	34.8%	47.0%	34.0%	32.1%			
La natura urbana.	5.1%	5.0%	5.5%	4.1%	3.4%	12.0%	4.5%	3.3%	6.7%			
Resposta valorativa....	12.5%	12.1%	14.3%	16.3%	17.2%	25.0%	3.5%	12.1%	12.7%			
No ho sap/ resposta												
inconcreta....	2.2%	1.7%	4.4%	6.1%	6.9%	6.5%	1.0%	.0%	3.0%			
No contesta.....	10.0%	9.5%	11.8%	18.4%	10.3%	7.6%	.5%	13.4%	12.7%			

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P13) Quin és, segons la teva opinió, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

	TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da				
					ECB	ECB	ECB	BUP	FP
			Centre del pro-grama	Centre de control	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Martí i des
									Pol
Acumulació d'escombreries									
El més greu.....	14.7%	15.4%	11.0%	18.4%	5.2%	15.2%	16.0%	14.8%	14.2%
Segon més greu...	23.5%	23.8%	22.4%	20.4%	22.4%	16.3%	22.0%	27.4%	22.4%
Tercer més greu..	56.3%	56.2%	56.9%	53.1%	70.7%	57.6%	60.5%	54.0%	49.3%
No contesta.....	5.5%	4.6%	9.7%	8.2%	1.7%	10.9%	1.5%	3.8%	14.2%
Espècies en perill									
El més greu.....	20.9%	20.6%	22.3%	24.5%	20.7%	21.7%	22.0%	18.9%	23.1%
Segon més greu...	41.5%	41.3%	42.6%	34.7%	53.4%	42.4%	43.0%	41.1%	36.6%
Tercer més greu..	31.5%	32.8%	25.9%	26.5%	24.1%	25.0%	33.5%	35.6%	26.9%
No contesta.....	6.1%	5.4%	9.2%	14.3%	1.7%	10.9%	1.5%	4.4%	13.4%
Incendis als boscos									
El més greu.....	62.4%	61.5%	66.8%	53.1%	74.1%	59.8%	61.5%	63.3%	62.7%
Segon més greu...	28.4%	29.2%	24.3%	30.6%	22.4%	28.3%	33.5%	27.1%	25.4%
Tercer més greu..	5.1%	5.2%	4.5%	6.1%	1.7%	4.3%	4.5%	5.8%	6.0%
No contesta.....	4.1%	4.0%	4.5%	10.2%	1.7%	7.6%	.5%	3.8%	6.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOVÉS A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornella, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB	EGB	EGB	BUP	FP	FP	
				Abat	Santa	Pius	Joan	Esteve	Miquel	
				Oliva	Eulàlia	XII	Miró	Terra-	Martí i	
								des	Pol	
Els ciutadans no han d'embrutar										
El més important.	10.8%	10.4%	12.7%	14.3%	8.6%	6.5%	10.0%	11.2%	14.9%	
Segon més important.....	20.3%	21.0%	16.7%	24.5%	17.2%	18.5%	15.0%	24.4%	16.4%	
Tercer més important.....	19.6%	19.1%	22.3%	24.5%	20.7%	12.0%	23.5%	18.1%	23.1%	
Quart en importància...	11.4%	11.5%	10.9%	8.2%	10.3%	13.0%	12.5%	11.0%	11.2%	
El menys important.....	34.1%	34.7%	31.4%	26.5%	39.7%	39.1%	38.0%	32.9%	26.9%	
No contesta.....	3.8%	3.3%	6.0%	2.0%	3.4%	10.9%	1.0%	2.5%	7.5%	
L'Ajuntament ha de millorar el servei										
El més important.	14.1%	14.4%	12.8%	16.3%	22.4%	21.7%	13.0%	12.6%	7.5%	
Segon més important.....	16.3%	15.9%	18.2%	20.4%	24.1%	18.5%	12.5%	16.2%	14.9%	
Tercer més important.....	21.4%	21.4%	21.3%	16.3%	20.7%	20.7%	23.0%	21.6%	21.6%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOUÉS A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
					ECB	ECB	ECB	EUP	FP	FP
			Centre del pro grama	Centre de control	Abat Oliba	Santa Eulàlia	Pius XII	Joan Miró	Esteve Miquel	des Terra- Martí i Pol
Quart més important.....	15.2%	15.1%	15.8%	15.8%	16.3%	12.1%	6.5%	17.5%	16.2%	17.9%
El menys important.....	28.8%	29.9%	23.4%	23.4%	24.5%	17.2%	23.9%	33.0%	31.0%	26.9%
No contesta.....	4.2%	3.3%	8.4%	8.4%	6.1%	3.4%	8.7%	1.0%	2.5%	11.2%
Els pares han d'educar										
El més important.	20.0%	20.3%	18.5%	18.5%	10.2%	15.5%	13.0%	25.0%	21.6%	20.1%
Segon més important.....	22.1%	21.6%	24.0%	24.0%	26.5%	19.0%	19.6%	23.5%	20.5%	26.9%
Tercer més important.....	22.7%	23.2%	20.8%	20.8%	20.4%	25.9%	16.3%	25.0%	24.7%	17.9%
Quart més important.....	23.3%	23.2%	23.8%	23.8%	22.4%	27.6%	32.6%	20.5%	21.9%	21.6%
El menys important.....	7.7%	8.0%	6.0%	6.0%	14.3%	8.6%	7.6%	5.5%	8.5%	4.5%
No contesta.....	4.2%	3.6%	7.0%	7.0%	6.1%	3.4%	10.9%	.5%	2.7%	9.0%
L'escola ha d'educar										

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da								
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BOJ Joan Miró	FP Esteve Martí i Terra-	FP Miquel Martí i Pol			
El més important.	9.2%	10.1%	4.7%	8.2%	5.2%	12.0%	15.5%	7.1%	4.5%			
Segon més important.....	15.5%	15.0%	17.9%	8.2%	13.8%	7.6%	18.0%	16.7%	20.1%			
Tercer més important.....	22.7%	23.6%	18.3%	26.5%	19.0%	30.4%	21.0%	22.5%	17.9%			
Quart en importància...	28.1%	28.1%	27.9%	28.6%	31.0%	22.8%	26.5%	30.4%	26.1%			
El menys important.....	20.1%	19.7%	22.3%	22.4%	27.6%	17.4%	18.5%	20.5%	19.4%			
No contesta.....	4.4%	3.5%	8.9%	6.1%	3.4%	9.8%	.5%	2.7%	11.9%			
Les indústries han de contaminar menys												
El més important.	44.0%	42.8%	49.6%	49.0%	44.8%	42.4%	36.5%	45.2%	52.2%			
Segon més important.....	21.2%	22.5%	15.2%	14.3%	22.4%	26.1%	29.5%	19.2%	11.2%			
Tercer en importància...	9.0%	9.2%	8.0%	6.1%	10.3%	9.8%	7.0%	10.7%	6.7%			

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NO MÉS A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i Terra- des Pol	FP
Quart en importància...	17.1%	18.1%	12.3%	18.4%	15.5%	13.0%	22.0%	17.5%	10.4%
El menys important.....	4.9%	4.2%	7.9%	6.1%	3.4%	1.1%	4.0%	4.9%	10.4%
No contesta.....	3.8%	3.1%	7.0%	6.1%	3.4%	7.6%	1.0%	2.5%	9.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(P15 Alunnes) Els teus pares et fan separar les escombreries ?

BASE : 898 ALUMNES ENQUÊTÉS

NOMÉS A ALUMNES
 (P18 Alumnes)

- Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, sortides per Cornella, enjardinaments, etc.) que hakis fet a l'escola ?

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol	
Els fills han explicat activitats ?										
Mai.....	25.8%	23.5%	36.2%	20.4%	27.6%	20.7%	17.0%	28.2%	41.0%	
De tant en tant..	58.5%	60.5%	49.4%	65.3%	55.2%	55.4%	70.0%	56.4%	46.3%	
Sovint.....	13.6%	13.7%	12.7%	10.2%	15.5%	20.7%	13.0%	12.6%	11.2%	
No contesta.....	2.1%	2.2%	1.6%	4.1%	1.7%	3.3%	.0%	2.7%	1.5%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P16 Alumnes) Imagina la situació següent: L'Anna és una noia de dotze anys. A l'escola li han ensenyat que s'han de classificar les deixalles. Després de dinar, el seu pare s'aïveca de la taula amb una ampolla de vi buida per llençar-la a les escombraries.

L'Anna exclama: 'pare, el vidre no s'ha de llençar'.

Què penses que li dirà el seu pare ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da				
TOTAL			Centre del pro grama control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	FP Joan Miró Esteve Terra- des Miquel Martí i Pol
Com reaccionaria el pare							
No m'has d'ensenyar.....	23.4%	25.2%	14.9%	22.4%	6.9%	16.3%	26.5%
Què vols dir ?...	20.9%	21.2%	19.7%	16.3%	19.0%	9.8%	25.0%
Perdona, és veritat.....	13.0%	12.7%	14.8%	4.1%	17.2%	16.3%	17.5%
Tens raó.....	40.6%	38.7%	49.6%	55.1%	56.9%	52.2%	30.5%
Resposta múltiple	.5%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%
No contesta.....	1.6%	1.7%	1.0%	2.0%	.0%	5.4%	.0%
							1.4%
							1.5%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P17 Alumnes) Penses que els teus pares haurien de canviar els seus hàbits respecte la recollida de deixalles ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia XII	EGB Pius Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i Pol	
Els pares haurien de canviar d'hàbits									
Si, haurien de separar.....	57.5%	58.0%	55.2%	49.0%	43.1%	45.7%	58.5%	62.7%	61.9%
No crec que hagin de canviar....	13.9%	12.8%	19.4%	12.2%	20.7%	17.4%	9.0%	13.4%	18.7%
No cal que canviïn.....	26.8%	27.3%	24.4%	34.7%	36.2%	33.7%	32.5%	21.6%	17.9%
No contesta.....	1.8%	1.9%	1.0%	4.1%	.0%	3.3%	.0%	2.2%	1.5%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P19a Alumnes)

- Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	ECB Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol
Els fills han demanat canvi d'hàbits									
Sí.....	41.4%	43.3%	32.5%	42.9%	41.4%	37.0%	54.5%	39.5%	27.6%
No.....	56.5%	54.7%	64.9%	53.1%	56.9%	60.9%	45.0%	58.1%	69.4%
No contesta.....	2.1%	2.0%	2.5%	4.1%	1.7%	2.2%	.5%	2.5%	3.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P19b Alumnes) Quins ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
TOTAL								
	Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Martí i des	FP Miquel Terra- Pol
Quins canvis has demanat ?								
Hàbits de compra.	5.6%	6.1%	2.8%	10.2%	5.2%	2.2%	7.5%	6.0%
Separació de devalles.....	21.7%	23.3%	14.2%	16.3%	22.4%	17.4%	31.5%	21.9%
Estalvi d'energia	9.5%	10.4%	5.3%	12.2%	6.9%	10.9%	13.5%	8.5%
Actituds de respecte.....	1.1%	1.1%	1.2%	4.1%	3.4%	3.3%	.0%	.5%
Ja ho fan.....	1.5%	1.3%	2.3%	.0%	5.2%	4.3%	1.5%	.7%
Resposta incomprensible	.2%	.1%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%
Altres.....	.3%	.1%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%
Són els pares els qui m'ho diuen	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%
Cap.....	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%
Totes.....	.1%	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%
No ho sap.....	.6%	.7%	.0%	.0%	.0%	2.2%	.5%	.5%
No contesta.....	4.7%	3.6%	10.0%	4.1%	5.2%	4.3%	1.5%	4.4%
No ha demanat canvis.....	54.2%	52.4%	62.6%	53.1%	51.7%	55.4%	44.0%	55.6%
								68.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P20 Alumes) T'agradaria que hi hagués una
assignatura sobre medi ambient ?

TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da							
				Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terrades	FP Miquel Martí i Pol
Agradaria assignatura MA											
Sí.....	52.9%	51.2%	60.9%	65.3%	72.4%	62.0%	44.5%	49.3%	54.5%		
No.....	15.3%	16.1%	11.4%	8.2%	10.3%	10.9%	16.5%	18.6%	11.9%		
No ho sé.....	29.6%	30.4%	25.8%	22.4%	17.2%	25.0%	38.5%	29.0%	30.6%		
Depèn.....	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	.3%	.0%		
No contesta.....	2.0%	2.0%	1.9%	4.1%	.0%	2.2%	.0%	2.7%	3.0%		

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P21 Alumnes) Saps què és l'Ambientalitzat ?

	TOTAL		Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da						
			Centre del pro grama	Centre de control	EGB Abat Oliba	EGB Santa Eulàlia	EGB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra-	FP Miquel Martí i	FP des Pol
Saps que és ambientalitzat?											
Campanya respecte el medi											
ambient.....	21.2%	24.6%	5.3%	12.2%	.0%	21.7%	54.0%	12.3%	8.2%		
El medi ambient..	1.1%	1.3%	.0%	8.2%	.0%	1.1%	.5%	.8%	.0%		
Cuidar el medi											
ambient.....	8.0%	8.5%	5.7%	4.1%	5.2%	3.3%	8.5%	10.7%	6.0%		
Una associació que cuida el medi.....	7.1%	8.4%	1.0%	6.1%	.0%	17.4%	10.0%	5.2%	1.5%		
Sí.....	2.4%	2.3%	2.9%	.0%	.0%	1.1%	.5%	3.8%	4.5%		
Connexions.....	.7%	.6%	1.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.1%	2.2%		
Campanya per tenir tot més net.....	.6%	.3%	1.9%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	3.0%		
Campanya de medi ambient.....	5.0%	5.2%	3.8%	.0%	.0%	1.1%	.0%	9.9%	6.0%		
Campanya.....	1.1%	1.1%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	2.2%	1.5%		

(continued)

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P21 Alumnes) Saps què és l'Ambientalitzat ?

	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da							
	TOTAL		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	BUP Joan Miró	FP Esteve Terra- des	FP Miquel Martí i Pol
Recollida selectiva de l'Ajuntament...	.1%	.0%	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.7%
Centre d'informació..	.3%	.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%	.0%
és el medi ambient.....	.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.5%	.0%
No ho sap/ no contesta.....	52.3%	47.1%	76.6%	69.4%	94.8%	54.3%	26.5%	52.1%	66.4%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P22 Alumnes) I si es fes una activitat concreta sobre medi ambient, quin tema t'agradaria que es tractes ?

	TOTAL	Centre de l'enquestat/da		Escola de l'enquestat/da					
		Centre del pro grama	Centre de control	ECB Abat Oliba	ECB Santa Eulàlia	ECB Pius XII	ECB Joan Miró	FP Esteve Martí i des Pol	
Sobre què una activitat ?									
La contaminació..	5.6%	6.0%	3.7%	20.4%	10.3%	13.0%	9.5%	.0%	.0%
Els animals.....	11.4%	11.0%	13.6%	20.4%	37.9%	29.3%	19.0%	.0%	.0%
Com respectar el medi ambient..	2.3%	2.5%	1.2%	12.2%	3.4%	4.3%	3.5%	.0%	.0%
Deixalles.....	3.7%	3.7%	3.7%	8.2%	10.3%	10.9%	5.5%	.0%	.0%
Reciclatge.....	2.9%	3.3%	1.2%	4.1%	3.4%	6.5%	7.5%	.0%	.0%
Els incendis.....	3.7%	4.0%	2.5%	8.2%	6.9%	4.1%	10.5%	.0%	.0%
Els boscos.....	2.7%	2.5%	3.7%	4.1%	10.3%	4.3%	6.0%	.0%	.0%
Activitats de restauració...	.5%	.6%	.0%	.0%	.0%	2.2%	1.0%	.0%	.0%
La capa d'ozó....	1.8%	1.9%	1.2%	4.1%	3.4%	1.1%	5.5%	.0%	.0%
Altres.....	5.6%	6.2%	3.1%	10.2%	8.6%	13.0%	13.0%	.0%	.0%
Més d'una resposta.....	1.6%	2.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	7.5%	.0%	.0%
No ho sap/ no contesta.....	58.1%	56.4%	66.1%	8.2%	5.2%	10.9%	11.5%	100.0%	100.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

FREQÜÈNCIES PER ALUMNES I CURS

NOMÉS A ALUMNES
(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa teva, què acostumes a utilitzar per anar a comprar ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Què s'utilitza per anar a comprar							
Bosses de plàstic	23.4%	21.1%	24.3%	24.0%	20.2%	25.0%	23.7%
Carro.....	46.2%	48.3%	48.0%	53.1%	47.1%	46.1%	41.4%
Cabàs.....	24.5%	24.2%	22.3%	21.9%	25.0%	21.7%	29.7%
Altres.....	.7%	.0%	2.1%	.0%	.0%	1.0%	.8%
Més d'una resposta.....	3.7%	.0%	.0%	1.0%	7.7%	5.7%	4.5%
No ho sap/ no contesta.....	1.3%	6.5%	3.2%	.0%	.0%	.4%	.0%

NOMÉS A ALUMNES
(P2) A casa teva acostumeu a comprar envasos
de vidre retornable ?

	CURS de l'enquestat/da					
TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Compran envasos vidre retornable						
Sí.....	36.9%	53.5%	45.1%	32.3%	30.8%	34.6%
No.....	61.8%	43.2%	54.9%	66.7%	67.3%	63.7%
No ho sap/ no contesta.....	1.3%	3.2%	.0%	1.0%	1.9%	1.7%
						.4%

NOMÉS A ALUMNES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzeu més
habitualment per a les begudes ?

	CURS DE L'ENQUESTA/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Envàs per l'aigua							
Vidre.....	7.4%	6.4%	6.0%	12.5%	7.7%	8.1%	5.5%
Plàstic.....	80.0%	85.3%	74.5%	81.3%	83.7%	77.0%	81.4%
Llaura.....	.1%	.0%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
Tetra-Brick.....	.7%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%	1.7%
Depèn.....	5.9%	6.2%	5.8%	4.2%	5.8%	7.4%	4.9%
No contesta.....	5.9%	2.1%	12.7%	2.1%	2.9%	6.7%	6.5%
Envàs per la llet							
Vidre.....	.7%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	2.3%
Plàstic.....	10.6%	9.6%	15.2%	6.3%	14.4%	5.2%	14.5%
Llaura.....	.7%	3.1%	.0%	1.0%	.0%	.4%	.4%
Tetra-Brick.....	86.2%	85.1%	79.4%	92.7%	85.6%	91.9%	81.5%
Depèn.....	1.7%	2.2%	5.4%	.0%	.0%	1.5%	1.2%
No contesta.....	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.7%	.0%
Envàs pel vi							
Vidre.....	50.9%	59.6%	61.2%	58.3%	51.9%	43.9%	45.6%
Plàstic.....	3.8%	2.1%	6.2%	.0%	3.8%	4.7%	3.9%
Llaura.....	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%
Tetra-Brick.....	33.9%	25.3%	25.6%	34.4%	36.5%	37.4%	37.1%
Depèn.....	5.9%	9.9%	3.0%	6.3%	3.8%	5.6%	6.5%
No contesta.....	5.4%	3.1%	4.1%	1.0%	3.8%	8.3%	6.5%

(continued)

NOMÉS A ALUMNES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen més
habitualment per a les begudes ?

	TOTAL		Curs de l'enquestat/da					
			7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Envàs per refrescos								
Vidre.....	4.6%	2.9%	7.5%	6.3%	1.9%	4.3%	4.8%	
Plàstic.....	37.9%	29.0%	28.9%	30.2%	36.5%	39.4%	48.7%	
Llana.....	46.1%	51.5%	54.6%	57.3%	50.0%	40.9%	38.9%	
Tetra-Brick.....	1.4%	1.1%	2.8%	.0%	.0%	2.0%	1.3%	
Depèn.....	9.4%	15.5%	5.2%	6.3%	10.6%	12.3%	6.3%	
No contesta.....	.6%	.0%	1.1%	.0%	1.0%	1.1%	.0%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P4) A casa teva acostumes a comprar la carn o els
embotits envasats (preparats per emportar) ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Comprén embotits envasats							
Sí.....	20.2%	27.5%	33.4%	16.7%	20.2%	17.4%	14.7%
No.....	79.4%	71.4%	66.6%	83.3%	79.8%	81.7%	85.3%
No ho sap/ no contesta.....	.4%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.8%	.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOTES A ALUMNES

(P5a) últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que il·lencem a les escombreries de casa.
 Segons la teva opinió, la separació dels diferents materials
 de les escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA					
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP
Separar escombreries és útil						
Si.....	89.5%	89.1%	84.9%	86.5%	91.3%	89.9%
No.....	1.4%	.0%	2.8%	1.0%	1.0%	1.5%
No ho sap.....	8.6%	10.9%	11.2%	12.5%	7.7%	7.8%
No contesta.....	.4%	.0%	1.0%	.0%	.0%	.8%

NOMÉS A ALUMNES
(P5b) Per què ?

	Curs de l'enquestat/da					
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP 4t FP
Per què és útil separar deixalles?						
Per a reciclar...	53.5%	51.0%	49.1%	57.3%	62.5%	55.7%
Perquè hi hagi menys deixalles.....	.5%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%
Preservar el medi	3.0%	4.7%	2.0%	4.2%	2.9%	2.0%
Per a separar.....	6.0%	9.4%	10.4%	4.2%	2.9%	3.7%
Per a estalviar/reutilitzar....	8.5%	4.9%	6.9%	9.4%	10.6%	7.5%
Menys contaminació/més net.....	5.1%	4.9%	5.2%	7.3%	3.8%	7.0%
No es malmet la natura.....	1.2%	7.1%	2.1%	.0%	.0%	.0%
La ciutat és més neta.....	1.0%	1.1%	5.2%	1.0%	1.0%	.0%
Facilita la feina la gent no ho fa prou.....	2.7%	1.1%	1.1%	2.1%	1.9%	2.1%
Quèixa.....	.5%	.9%	.0%	1.0%	1.0%	.6%
No separen.....	.5%	.9%	.0%	.0%	.0%	.3%
No tinc temps....	.2%	.0%	.9%	.0%	.0%	.3%
No s'entén.....	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
Altres.....	.9%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES
(p5b) Per què ?

	CURS DE L'ENQUESTA/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
No ho sap.....	1.7%	4.3%	4.1%	1.0%	2.9%	.3%	.4%
No contesta.....	14.1%	8.8%	13.0%	12.5%	10.6%	17.1%	16.3%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents
contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials
de les escombraries. A casa teva utilitzen algun o alguns
d'aquests contenidors ?
(RESPUESTA MULTIPLE)

	Curs de l'enquestat/da						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
utilitzen							
contenidor							
vidre.....	54.1%	64.0%	47.1%	66.7%	54.9%	47.2%	54.7%
utilitzen							
contenidor							
paper.....	68.0%	68.1%	61.7%	100.0%	100.0%	52.2%	61.2%
utilitzen							
contenidor							
piles.....	47.6%	54.4%	42.0%	54.2%	54.9%	42.5%	46.7%
utilitzen							
contenidor							
medicaments...	10.0%	10.4%	8.0%	17.7%	9.8%	6.7%	11.2%
No usen cap							
contenidor....	24.5%	22.2%	29.0%	11.5%	17.6%	29.2%	26.6%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOVÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teua ?

	Curs de l'enquesta/da						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Distància							
contenidor							
vidre							
Al costat de casa	57.6%	55.8%	63.3%	60.4%	48.1%	56.4%	59.9%
Més lluny que el normal.....	36.3%	42.3%	26.4%	36.5%	45.2%	36.7%	34.0%
Botiga o							
supermercat...	1.1%	1.0%	4.3%	1.0%	.0%	1.3%	.0%
Col·legi.....	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	2.2%	.0%	1.9%	2.1%	1.9%	1.1%	4.5%
No contesta.....	2.6%	.9%	4.2%	.0%	4.8%	3.7%	1.5%
Distància							
contenidor							
paper							
Al costat de casa	58.2%	53.7%	64.2%	68.8%	51.0%	54.8%	60.0%
Més lluny que el normal.....	33.7%	40.2%	28.6%	27.1%	40.4%	33.9%	32.4%
Botiga o							
supermercat...	.5%	1.0%	2.1%	.0%	.0%	.4%	.0%
Farmàcia.....	.1%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	4.9%	1.0%	1.9%	3.1%	4.8%	7.1%	6.6%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

MOMÉS A ALUMNES
(P7) Aquestes contenidors no sempre estan al costat del
contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens
aquestes contenidors respecte de casa teva ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA							
	TOTAL							
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP		
No contesta.....	2.6%	3.0%	3.1%	1.0%	3.8%	3.9%	1.0%	
Distància								
contenidor								
medicaments								
Al costat de casa	.5%	.0%	.0%	.0%	.0%	.6%	1.4%	
Més lluny que el								
normal.....	1.8%	2.2%	1.1%	.0%	2.9%	2.0%	2.1%	
Botiga o								
supermercat...	1.4%	.0%	3.0%	1.0%	1.0%	1.3%	1.7%	
Farmàcia.....	52.8%	50.9%	46.6%	65.6%	55.8%	49.2%	54.1%	
No n'hi ha/ no ho								
sé.....	33.0%	25.6%	36.8%	30.2%	31.7%	35.3%	34.1%	
No contesta.....	10.5%	21.4%	12.6%	3.1%	8.7%	11.7%	6.5%	
Distància								
contenidor								
piles								
Al costat de casa	1.9%	3.2%	3.2%	.0%	.0%	2.0%	2.1%	
Més lluny que el								
normal.....	12.4%	24.2%	18.0%	5.2%	10.6%	12.0%	7.8%	
Botiga o								
supermercat...	56.7%	47.6%	49.2%	65.6%	54.8%	57.5%	61.2%	
Farmàcia.....	6.8%	4.0%	10.5%	4.2%	8.7%	6.1%	7.3%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

	TOTAL					
	Curs de l'enquesta/dà					
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Col·legi.....	1.2%	.0%	.0%	6.3%	3.8%	.3%
No n'hi ha/ no ho sé.....	15.4%	10.4%	11.8%	15.6%	18.3%	15.4%
No contesta.....	5.7%	10.6%	7.2%	3.1%	3.8%	6.7%
						3.4%

NOMÉS A ALUMNES
(P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?
(RESPUESTA MULTIPLE)

	CURS de l'enquestat/da						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Contenidors de paper a l'escola.....	86.5%	83.9%	70.6%	84.4%	90.1%	93.5%	87.2%
Contenidors piles a l'escola....	79.8%	75.5%	71.1%	100.0%	100.0%	70.0%	79.2%
Altres contenidors...	3.8%	5.6%	6.8%	.0%	3.0%	5.1%	2.3%

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P9 Alumnes) Quin dels contenidors del teu centre escolar
 utilitzes habitualment ?
 (RESPUESTA MÚLTIPLE)

	TOTAL		Curs de l'enquestada				
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
usa contenidor de paper.....	46.1%	63.4%	57.2%	22.9%	31.4%	41.7%	52.7%
usa contenidor de piles.....	40.2%	47.2%	42.6%	100.0%	100.0%	11.5%	16.5%
usa altres contenidors...	2.6%	3.7%	2.0%	1.0%	2.0%	3.9%	1.8%
No usa cap contenidor....	40.0%	17.4%	22.4%	59.4%	41.2%	52.7%	37.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P10 Alumnes) Aquests materials se separen per
poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament,
més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostè,
quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

	CURS DE L'ENQUESTA/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Envas més difícil de reciclar							
Vidre.....	18.0%	29.5%	27.4%	10.4%	11.5%	17.3%	14.5%
Paper.....	1.4%	.0%	1.9%	1.0%	1.0%	1.3%	2.1%
Plàstic.....	46.5%	42.5%	41.2%	64.6%	54.8%	46.2%	40.6%
Tetra-Brick.....	24.8%	10.6%	18.1%	22.9%	29.8%	22.1%	36.3%
Més d'una resposta.....	4.3%	.0%	.0%	1.0%	1.9%	10.0%	4.8%
No contesta.....	5.0%	17.4%	11.3%	.0%	1.0%	3.1%	1.6%

NOTES A ALUMNES
 (Pila Alumnes) últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar
 A casa teua, intenten estalviar aigua, electricitat o gas ?

	TOTAL						
	Curs de l'enquesta/da						
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Intenten estalviar energia ?							
Sí.....	77.1%	78.0%	85.8%	79.2%	79.8%	74.0%	73.8%
No.....	21.9%	21.0%	12.0%	20.8%	20.2%	24.3%	25.8%
No contesta.....	1.0%	1.0%	2.2%	.0%	.0%	1.7%	.4%

HOMES A ALUMNES
 (P11b Alumnes) De quina manera ?

	TOTAL	Curs de l'enquesta/da					
		7è ECB	8è ECB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Com es pot gastar menys energia							
Es pot. Respostes concretes.....	46.9%	56.2%	56.2%	63.5%	64.4%	35.0%	36.2%
Es pot. Respostes inconcretes...	25.8%	19.0%	27.7%	15.6%	9.6%	34.9%	29.7%
Es pot. No contesta.....	4.3%	2.8%	1.9%	.0%	4.8%	4.2%	7.9%
No estaria.....	.3%	2.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%
No intenten però no ho aconseguixen.	.3%	.0%	.0%	.0%	1.0%	.4%	.4%
No se n'adonen... No hi està d'acord. No contesta.....	22.0%	19.9%	14.2%	20.8%	20.2%	24.4%	25.5%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P12) ¿ Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiries el que entens per medi ambient ?

	TOTAL		Curs de l'enquestat/da					
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP		
Concepte de medi ambient								
Tot allò que ens envolta.....	32.4%	12.1%	17.1%	35.4%	51.0%	33.8%	39.0%	
La natura.....	37.9%	39.7%	38.7%	57.3%	37.5%	35.2%	31.8%	
La natura urbana.	5.1%	7.4%	8.3%	1.0%	7.7%	4.6%	3.4%	
Resposta valorativa....	12.5%	23.5%	18.2%	4.2%	2.9%	15.0%	9.2%	
No ho sap/ resposta								
inconcreta....	2.2%	4.2%	8.8%	1.0%	1.0%	.9%	.3%	
No contesta.....	10.0%	13.1%	8.9%	1.0%	.0%	10.4%	16.3%	

NOMÉS A ALUMNES
(P13) Quin és, segons la teva opinió, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

	Curs de l'enquestat/da						
TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Acumulació d'escombreries							
El més greu.....	14.7%	16.5%	10.4%	15.6%	16.3%	14.5%	14.9%
Segon més greu...	23.5%	16.5%	21.3%	24.0%	20.2%	29.3%	23.2%
Tercer més greu..	56.3%	57.6%	61.9%	58.3%	62.5%	50.3%	55.8%
No contesta.....	5.5%	9.4%	6.4%	2.1%	1.0%	5.9%	6.2%
Espècies en perill							
El més greu.....	20.9%	14.1%	30.3%	22.9%	21.2%	18.3%	21.4%
Segon més greu...	41.5%	49.9%	36.6%	41.7%	44.2%	37.8%	42.6%
Tercer més greu..	31.5%	24.6%	25.7%	33.3%	33.7%	37.3%	29.9%
No contesta.....	6.1%	11.4%	7.4%	2.1%	1.0%	6.5%	6.1%
Incendis als boscos							
El més greu.....	62.4%	64.2%	59.2%	60.4%	62.5%	63.9%	62.3%
Segon més greu...	28.4%	21.2%	33.6%	32.3%	34.6%	26.1%	27.5%
Tercer més greu..	5.1%	5.3%	3.0%	6.3%	2.9%	5.1%	6.5%
No contesta.....	4.1%	9.3%	4.3%	1.0%	.0%	4.9%	3.7%

NOMÉS A ALUMNES
(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha
de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	Curs de l'enquesta/da						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Els ciutadans no han d'embrutar							
El més important.	10.8%	12.8%	5.2%	11.5%	8.7%	14.2%	9.7%
Segon més important.....	20.3%	20.3%	19.1%	20.8%	9.6%	24.0%	21.3%
Tercer més important.....	19.6%	14.0%	20.6%	19.8%	26.9%	16.2%	22.4%
Quart en importància....	11.4%	7.0%	15.2%	8.3%	16.3%	11.1%	10.9%
El menys important.....	34.1%	37.7%	34.5%	39.6%	36.5%	30.1%	33.2%
No contesta.....	3.8%	8.2%	5.4%	.0%	1.9%	4.5%	2.5%
I l'Ajuntament ha de millorar el servei							
El més important.	14.1%	19.8%	21.3%	17.7%	8.7%	12.3%	10.7%
Segon més important.....	16.3%	25.9%	14.9%	9.4%	15.4%	17.7%	13.9%
Tercer més important.....	21.4%	18.2%	21.0%	26.0%	20.2%	19.1%	24.4%
Quart més important.....	15.2%	10.0%	10.8%	14.6%	20.2%	15.3%	17.8%
El menys important.....	28.8%	18.1%	26.6%	32.3%	33.7%	30.8%	29.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

MOMÉS A ALUMNES
(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha
de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	CURS de l'enquestat/da						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
No contesta.....	4.2%	8.1%	5.3%	.0%	1.9%	4.8%	3.8%
Els pares han							
d'educar							
El més important.	20.0%	13.7%	12.2%	18.8%	30.8%	19.3%	23.5%
Segon més							
important.....	22.1%	18.1%	24.2%	29.2%	18.3%	21.5%	22.4%
Tercer més							
important.....	22.7%	22.5%	17.0%	25.0%	25.0%	25.1%	21.3%
Quart més							
important.....	23.3%	26.4%	31.2%	20.8%	20.2%	20.4%	23.4%
El menys							
important.....	7.7%	11.2%	7.9%	6.3%	4.8%	8.9%	6.3%
No contesta.....	4.2%	8.1%	7.5%	.0%	1.0%	4.9%	3.2%
L'escola ha							
d'educar							
El més important.	9.2%	6.1%	12.5%	12.5%	18.3%	6.1%	7.1%
Segon més							
important.....	15.5%	8.1%	10.5%	13.5%	22.1%	15.4%	19.6%
Tercer més							
important.....	22.7%	26.2%	26.9%	22.9%	19.2%	23.3%	19.6%
Quart en							
importància...	28.1%	29.4%	23.3%	33.3%	20.2%	30.1%	28.8%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMES A ALUMNES
(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha
de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA						
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
El menys important.....	20.1%	22.0%	20.4%	17.7%	19.2%	19.6%	21.0%
No contesta.....	4.4%	8.1%	6.4%	.0%	1.0%	5.5%	3.8%
Les indústries han de contaminar menys							
El més important.	44.0%	41.6%	47.7%	39.6%	33.7%	44.8%	48.7%
Segon més important.....	21.2%	20.6%	23.8%	26.0%	32.7%	16.2%	18.9%
Tercer en importància...	9.0%	9.9%	8.1%	7.3%	6.7%	10.7%	9.0%
Quart en importància...	17.1%	18.1%	11.9%	22.9%	21.2%	16.8%	15.2%
El menys important.....	4.9%	1.7%	4.2%	4.2%	3.8%	6.4%	5.8%
No contesta.....	3.8%	8.1%	4.3%	.0%	1.9%	5.2%	2.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P15 Alumnes) Els teus pares et fan separar les escombreries ?

	TOTAL		Curs de l'enquestat/da					
			7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Els pares el fan separar ?								
Sí.....	27.3%	38.9%	39.4%	27.1%	28.8%	18.9%	24.1%	
No.....	71.8%	57.9%	59.5%	72.9%	71.2%	79.7%	75.9%	
Depèn.....	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%	
No contesta.....	.9%	3.2%	1.1%	.0%	.0%	1.1%	.0%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOTES A ALUMNES

(P16 Alumnes) Imagina la situació següent: L'Anna és una noia de dotze anys. A l'escola li han ensenyat que s'han de classificar les deixalles. Després de dinar, el seu pare s'aixeca de la taula amb una ampolla de vi buida per llençar-la a les escombraries.

L'Anna exclama: 'pare, el vidre no s'ha de llençar'.

Què penses que li dirà el seu pare ?

	Curs de l'enquestat/da							
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Com reaccionaria el pare								
No m'has d'ensenyar....	23.4%	20.5%	10.4%	26.0%	26.9%	25.7%	26.2%	
Què vols dir ?...	20.9%	11.6%	15.9%	24.0%	26.0%	21.4%	23.9%	
Perdonà, és veritat.....	13.0%	10.8%	16.2%	15.6%	19.2%	11.8%	10.3%	
Tens raó.....	40.6%	52.8%	55.4%	33.3%	27.9%	39.2%	37.5%	
Resposta múltiple	.5%	.0%	.0%	1.0%	.0%	.8%	.4%	
No contesta.....	1.6%	4.3%	2.2%	.0%	.0%	1.1%	1.7%	

NOMÉS A ALUMNES
(P17 Alumnes) Penses que els teus pares haurien de canviar
els seus hàbits respecte la recollida de deixalles ?

	CURS de l'enquestat/da							
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Els pares haurien de canviar d'hàbits								
si, haurien de separar.....	57.5%	48.1%	43.6%	52.1%	64.4%	61.8%	63.4%	
no crec que hagin de canviar....	13.9%	13.6%	20.2%	13.5%	4.8%	15.4%	13.6%	
No cal que canviïn.....	26.8%	36.1%	33.0%	34.4%	30.8%	19.2%	22.6%	
No contesta.....	1.8%	2.2%	3.1%	.0%	.0%	3.5%	.4%	

NOTES A ALUMNES (P18 Alumnes)

- Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hakis fet a l'escola ?

	CURS DE L'ENQUESTAT/DA					
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP
Els fills han explicat activitats ?						
Mai.....	25.8%	22.9%	21.8%	16.7%	17.3%	35.3%
De tant en tant..	58.5%	58.0%	57.7%	71.9%	68.3%	52.3%
Sovint.....	13.6%	16.1%	17.4%	11.5%	14.4%	8.0%
No contesta.....	2.1%	3.0%	3.1%	.0%	.0%	4.4%

NOMÉS A ALUMNES (P19a Alumnes)

- Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

	TOTAL		Curs de l'enquestat/da					
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP		
Els fills han demanat canvi d'hàbits								
Si.....	41.4%	42.5%	36.6%	50.0%	58.7%	31.6%	42.6%	
No.....	56.5%	55.6%	60.2%	50.0%	40.4%	64.0%	56.7%	
No contesta.....	2.1%	1.9%	3.1%	.0%	1.0%	4.4%	.7%	

NOIES A ALUMNES
(P19b Alumnes) Quins ?

	Curs de l'enquestat/da					
	TOTAL	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP 4t FP
Quins canvis has demanat ?						
Hàbits de compra.	5.6%	5.8%	4.1%	6.3%	8.7%	5.3%
Separcació de deixalles.....	21.7%	27.7%	9.1%	28.1%	34.6%	14.7%
Estalvi d'energia	9.5%	6.0%	14.4%	12.5%	14.4%	6.8%
Actituds de respecte.....	1.1%	3.0%	4.1%	.0%	.0%	.4%
Ja ho fan.....	1.5%	4.8%	2.2%	.0%	2.9%	.4%
Resposta						
Incomprensible	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.7%
Altres.....	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	.7%
Són els pares els qui m'ho diuen	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%
Cap.....	.2%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%
Totes.....	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%
No ho sap.....	.6%	1.1%	1.1%	1.0%	.0%	.9%
No contesta.....	4.7%	1.9%	7.0%	2.1%	1.0%	7.3%
No ha demanat canvis.....	54.2%	49.7%	58.1%	50.0%	38.5%	61.5%
						55.1%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P20 Alumes) T'agradaria que hi hagués una
assignatura sobre medi ambient ?

	TOTAL						
	Curs de l'enquestat/da						
	7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Agradaria							
assignatura MA							
Sí.....	52.9%	67.5%	63.4%	45.8%	43.3%	55.0%	45.6%
No.....	15.3%	8.1%	12.0%	15.6%	17.3%	14.0%	20.6%
No ho sé.....	29.6%	23.3%	21.5%	38.5%	38.5%	25.2%	33.8%
Depèn.....	.2%	.0%	.0%	.0%	1.0%	.4%	.0%
No contesta.....	2.0%	1.1%	3.1%	.0%	.0%	5.4%	.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P21 Alumnes) Saps què és l'Ambientalitzac't ?

	TOTAL	Curs de l'enquesta/da						
		7è EGB	8è EGB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP	
Saps que és ambientalitzat								
Campanya respecte el medi								
ambient.....	21.2%	5.4%	22.4%	52.1%	55.8%	11.7%	11.2%	
El medi ambient..	1.1%	5.2%	.0%	.0%	1.0%	.4%	.9%	
Cuidar el medi ambient.....	8.0%	2.8%	5.1%	10.4%	6.7%	9.0%	10.4%	
Una associació que cuida el medi.....	7.1%	9.7%	10.6%	13.5%	6.7%	5.7%	3.0%	
Sí.....	2.4%	1.1%	.0%	.0%	1.0%	5.7%	2.1%	
Coneixements.....	.7%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.9%	.8%	
Campanya per tenir tot més net.....	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.1%	1.0%	
Campanya de medi ambient.....	5.0%	1.1%	.0%	.0%	.0%	4.6%	13.8%	
Campanya.....	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.7%	2.4%	
Recollida selectiva de l'Ajuntament..	.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	
Centre d'informació..	.3%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.3%	.0%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES
(P21 Alumnos) Saps què és l'ambientalitzat ?

	CURS de l'enquesta/da					
TOTAL	7è DCB	8è DCB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
és el medi ambient.....	.2%	.0%	.0%	.0%	.4%	.4%
No ho sap/ no contesta.....	52.3%	74.7%	61.9%	24.0%	28.8%	56.5%
					53.6%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOTES A ALUMNES
(P22 Alumnes) I si es fes una activitat concreta sobre
medi ambient, quin tema t'agradaria que es tractés ?

	TOTAL	Curs de l'enquesta/da					
		7è ECB	8è ECB	3r BUP	4t BUP	3r FP	4t FP
Sobre què una activitat ?							
La contaminació..	5.6%	15.1%	13.3%	6.3%	12.5%	.0%	.0%
Els animals.....	11.4%	32.0%	26.5%	20.8%	17.3%	.0%	.0%
Com respectar el medi ambient..	2.3%	2.9%	9.3%	2.1%	4.8%	.0%	.0%
Deixalles.....	3.7%	12.0%	8.1%	6.3%	4.8%	.0%	.0%
Reciclatge.....	2.9%	6.0%	4.3%	6.3%	8.7%	.0%	.0%
Els incendis.....	3.7%	5.8%	6.0%	14.6%	6.7%	.0%	.0%
Els boscos.....	2.7%	1.9%	9.6%	6.3%	5.8%	.0%	.0%
Activitats de restauració...	.5%	2.2%	.0%	.0%	1.9%	.0%	.0%
La capa d'ozó....	1.8%	2.8%	2.1%	5.2%	5.8%	.0%	.0%
Altres.....	5.6%	10.9%	11.5%	9.4%	16.3%	.0%	.0%
Més d'una resposta.....	1.6%	.0%	.0%	7.3%	7.7%	.0%	.0%
No ho sap/ no contesta.....	58.1%	8.4%	9.1%	15.6%	7.7%	100.0%	100.0%

**FREQÜÈNCIES SEGONS QUI HA
RESPOST EL QÜESTIONARI I QUI HA
AJUDAT A RESPONDRE**

NOMÉS A PARES

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa seva, què acostumen a utilitzar per anar a comprar ?

	TOTAL	Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
		El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Filla/Altre/a	Ningu contes- ta
Què s'utilitza per anar a comprar							
Borses de plàstic	16.9%	24.0%	14.9%	17.0%	.0%	12.6%	35.1%
Carro.....	45.4%	44.5%	42.4%	50.2%	41.2%	44.2%	17.5%
Cabàs.....	30.4%	27.7%	36.7%	25.5%	.0%	34.8%	34.1%
Altres.....	.6%	.0%	.9%	.6%	.0%	1.6%	.0%
Més d'una resposta.....	5.9%	3.8%	4.0%	6.8%	50.4%	6.0%	.0%
No ho sap/ no contesta.....	.7%	.0%	1.1%	.0%	8.4%	.8%	13.2%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P2) A casa seva acostumen a comprar envasos de vidre retornable ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
					El pare		La mare	
			Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contesta
Compren envasos de vidre retornable								
Sí.....	32.1%	39.6%	29.4%	33.2%	8.4%	42.1%	13.2%	30.6%
No.....	67.5%	60.4%	70.6%	65.5%	91.6%	56.9%	86.8%	69.2%
No ho sap/ no contesta.....	.4%	.0%	.0%	1.3%	.0%	1.0%	.0%	.3%
								.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen més
habitualment per a les begudes ?

	TOTAL	Qui ha respost ?		Ajuda per respondre					
		El pare la mare Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contes- ta		
Envàs per l'aigua									
Vidre.....	9.2%	17.3%	7.5%	6.8%	13.3%	11.4%	17.5%	8.1%	11.2%
Plàstic.....	80.4%	68.1%	83.8%	83.3%	69.9%	79.0%	69.2%	81.4%	76.3%
Tetra-Brick.....	.3%	.0%	.0%	.9%	.0%	.0%	.0%	.4%	.0%
Depèn.....	2.9%	7.0%	1.7%	2.4%	.0%	3.0%	.0%	3.0%	.0%
No contesta.....	7.3%	7.6%	7.1%	6.7%	16.8%	6.6%	13.2%	7.0%	12.6%
Envàs per la llet									
Vidre.....	1.5%	2.7%	1.0%	1.6%	.0%	1.8%	.0%	1.5%	.0%
Plàstic.....	9.0%	9.4%	11.3%	5.6%	11.1%	13.4%	17.5%	7.4%	5.7%
l'alumina.....	1.1%	.0%	1.1%	1.7%	.0%	.0%	.0%	1.6%	.0%
Tetra-Brick.....	85.6%	86.2%	83.0%	89.3%	75.6%	83.8%	82.5%	86.1%	87.4%
Depèn.....	2.2%	1.6%	2.1%	1.8%	13.3%	1.0%	.0%	2.3%	6.8%
No contesta.....	.7%	.0%	1.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.1%	.0%
Envàs pel vi									
Vidre.....	54.0%	56.5%	51.9%	56.3%	41.2%	50.1%	82.5%	56.1%	33.1%
Plàstic.....	2.4%	7.6%	1.2%	1.5%	.0%	5.6%	.0%	1.5%	.0%
Tetra-Brick.....	29.7%	23.6%	30.3%	30.8%	50.4%	25.1%	17.5%	30.0%	55.8%
Depèn.....	4.3%	3.4%	5.2%	3.8%	.0%	6.7%	.0%	3.5%	4.3%
No contesta.....	9.6%	8.9%	11.4%	7.6%	8.4%	12.6%	.0%	8.9%	6.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NOMÉS A PARES

(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen més habitualment per a les begudes ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare		La mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú
Envàs per refrescos								
Vidre.....	6.6%	9.4%	4.8%	7.4%	8.4%	5.6%	13.2%	6.6%
Plàstic.....	38.4%	40.3%	43.2%	32.9%	11.1%	41.3%	30.8%	38.2%
l'lauma.....	38.2%	34.7%	34.0%	46.8%	21.7%	39.7%	38.4%	38.9%
Tetra-Brick.....	2.8%	4.5%	1.6%	3.1%	8.4%	2.6%	17.5%	2.4%
Depèn.....	12.4%	11.1%	13.5%	9.0%	50.4%	10.9%	.0%	11.6%
No contesta.....	1.6%	.0%	2.9%	.8%	.0%	.0%	.0%	2.3%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOTES A PARES

(P4) Acostumen a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contesta
Compren embotits envasats								
Si.....	11.5%	10.6%	10.4%	13.4%	11.1%	7.5%	.0%	13.2%
No.....	87.6%	87.0%	88.9%	86.0%	88.9%	92.5%	100.0%	85.4%
No ho sap/ no contesta.....	1.0%	2.5%	.7%	.6%	.0%	.0%	.0%	1.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P5a) Últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que llencem a les escombreries de casa.
 Segons vostè, la separació dels diferents materials de les
 escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare la mare		Tots dos junts		No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contes- ta
Separar escombreries és útil									
Si.....	88.7%	86.6%	89.1%	88.6%	100.0%	83.5%	100.0%	90.9%	80.6%
No.....	2.3%	1.0%	1.8%	3.8%	.0%	2.0%	.0%	1.7%	13.7%
No ho sap.....	7.5%	8.1%	8.6%	6.4%	.0%	14.5%	.0%	5.7%	.0%
No contesta.....	1.4%	4.3%	.6%	1.2%	.0%	.0%	.0%	1.7%	5.7%

MONÈS A PARES
(P5b) Per què ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare	la mare	Tots dos junts	No con- tes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No con- tes- ta	
Per què és útil separar deixalles?	39.4%	35.1%	34.4%	50.4%	11.1%	31.3%	35.1%	44.0%	14.7%
Per a reciclar... Perquè hi hagi menys deixalles.....	.2%	.0%	.0%	.6%	.0%	.8%	.0%	.0%	.0%
Preservar el medi	4.4%	3.0%	4.7%	5.0%	.0%	1.9%	.0%	5.3%	5.7%
Per a separar....	4.1%	2.1%	4.6%	4.7%	.0%	7.1%	.0%	3.3%	.0%
Per a estalviar/ reutilitzar...	10.2%	11.6%	11.5%	4.2%	63.6%	10.9%	17.5%	7.9%	39.6%
Menys contaminació/ més net.....	5.9%	3.8%	7.6%	5.3%	.0%	7.1%	.0%	6.0%	.0%
No es malmet la natura.....	.9%	1.1%	1.0%	.7%	.0%	1.0%	.0%	.9%	.0%
La ciutat és més neta.....	.4%	.0%	.4%	.6%	.0%	1.5%	.0%	.0%	.0%
Facilita la feina	.9%	.0%	.8%	1.1%	8.4%	.8%	.0%	1.1%	.0%
No tinc temps....	.3%	.0%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%	.0%
Altres.....	2.9%	8.9%	.6%	2.9%	.0%	6.6%	.0%	1.4%	5.7%
No ho sap.....	.4%	.0%	.4%	.6%	.0%	.0%	.0%	.6%	.0%
No contesta.....	30.0%	34.4%	33.5%	23.9%	16.8%	31.0%	47.4%	29.0%	34.1%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents
 contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials
 de les escombraries. A casa seva utilitzen algun o alguns
 d'aquests contenidors ?
 (RESPUESTA MULTIPLE)

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Mingü	No contes- ta
utilitzen								
contenidor								
vidre.....	68.0%	77.7%	64.0%	70.0%	41.2%	58.2%	61.6%	71.9%
utilitzen								
contenidor								
paper.....	76.2%	81.7%	69.3%	81.6%	91.6%	69.7%	69.2%	77.7%
utilitzen								
contenidor								
piles.....	53.1%	43.7%	50.2%	60.2%	83.2%	44.9%	20.9%	55.2%
utilitzen								
contenidor								
medicaments...	16.1%	20.0%	14.6%	17.0%	.0%	8.8%	.0%	18.8%
No usen cap								
contenidor....	12.9%	10.8%	15.2%	11.1%	8.4%	16.6%	17.5%	11.7%
								6.6%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NO MÉS A PARES

(p7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
			El pare	La mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú
Distància									
contenidor									
vidre									
Al costat de casa	63.9%	64.4%	62.6%	68.2%	24.4%	69.9%	48.3%	63.4%	44.5%
Més lluny que el									
normal.....	32.3%	28.3%	35.8%	27.4%	67.2%	27.6%	51.7%	32.4%	49.7%
Botiga o									
supermercat...	.4%	1.4%	.0%	.6%	.0%	.8%	.0%	.4%	.0%
No n'hi ha/ no ho									
sé.....	1.2%	1.6%	.6%	1.4%	8.4%	.8%	.0%	1.5%	.0%
No contesta.....	2.1%	4.3%	1.1%	2.5%	.0%	1.0%	.0%	2.4%	5.7%
Distància									
contenidor									
paper									
Al costat de casa	62.7%	62.4%	61.2%	67.5%	24.4%	65.6%	30.8%	63.5%	44.5%
Més lluny que el									
normal.....	30.7%	25.4%	32.8%	28.3%	67.2%	30.9%	69.2%	28.7%	49.7%
Altres llocs.....	.2%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%
No n'hi ha/ no ho									
sé.....	2.3%	1.4%	1.8%	3.1%	8.4%	1.8%	.0%	2.7%	.0%
No contesta.....	4.1%	9.7%	4.2%	1.2%	.0%	1.8%	.0%	4.9%	5.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NO MÉS A PARES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare	la mare	Tots dos junts	No contesta	Filla	Altre/a	Ningu	No contesta	
Distància contenidor medicaments									
Al costat de casa	.4%	1.0%	.4%	.0%	.0%	.8%	.0%	.3%	
Més lluny que el normal.....	1.9%	2.7%	2.6%	.0%	8.4%	2.6%	13.2%	1.5%	
Botiga o supermercat...	1.5%	3.0%	.6%	2.1%	.0%	.8%	.0%	1.9%	
Farmàcia.....	57.0%	50.3%	55.0%	62.4%	69.9%	57.8%	73.5%	55.6%	
No n'hi ha/ no ho sé.....	25.0%	20.7%	29.0%	23.3%	8.4%	29.7%	.0%	25.1%	
No contesta.....	14.2%	22.2%	12.4%	12.3%	13.3%	8.3%	13.2%	15.6%	
Distància contenidor piles									
Al costat de casa	.9%	2.4%	1.1%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.0%	
Més lluny que el normal.....	8.1%	12.6%	7.1%	7.5%	.0%	18.4%	.0%	5.0%	
Botiga o supermercat...	59.3%	45.6%	61.2%	62.7%	83.2%	56.4%	52.6%	59.5%	
Farmàcia.....	4.0%	1.4%	5.7%	3.3%	.0%	5.2%	.0%	3.9%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

MOMÉS A PARES

(P7) Aquestis contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquestis contenidors respecte de casa seva ?

	TOTAL		Qui ha respost ?				Ajuda per respondre			
			El pare la mare		Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Mingü	No contes- ta
Col·legi.....	1.5%	1.0%	1.7%	1.4%	.0%	1.2%	20.9%	1.2%	.0%	
Altres llocs.....	.2%	1.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%	
No n'hi ha/ no ho sé.....	17.1%	21.1%	15.7%	17.4%	8.4%	13.0%	.0%	19.7%	5.7%	
No contesta.....	8.9%	14.8%	7.4%	7.7%	8.4%	5.8%	26.5%	9.4%	12.6%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P8 Pares) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostre, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

	TOTAL	Qui ha respost ?				Ajuda per respondre			
		El pare	la mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	altre/a	Ningú	No contesta
Envas més difícil de reciclar									
Vidre.....	21.3%	11.6%	28.9%	17.2%	8.4%	29.6%	30.8%	18.7%	11.5%
Paper.....	1.9%	1.6%	.0%	4.8%	.0%	.0%	.0%	2.8%	.0%
Plàstic.....	40.2%	46.4%	35.9%	44.6%	8.4%	33.2%	51.7%	42.9%	33.1%
Tetra-Brick.....	31.5%	37.4%	31.1%	25.9%	74.8%	31.7%	17.5%	30.8%	45.4%
Més d'una resposta.....	2.7%	.0%	2.2%	4.9%	.0%	5.6%	.0%	1.9%	.0%
No contesta.....	2.4%	2.9%	1.8%	2.6%	8.4%	.0%	.0%	2.9%	10.1%

NOTES A PARES

(P9 Pares) Últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar.
 si li diguessin que ha de procurar gastar menys aigua a casa seva,
 què respondria ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Filla	Altre/a	Ningú	No contes- ta
Si li diguessin que ha de gastar menys aigua ?								
Hi estic d'acord.	88.2%	82.7%	90.2%	89.4%	75.6%	86.2%	82.5%	89.5%
No hi estic d'acord.....	5.4%	5.0%	4.6%	7.1%	.0%	6.0%	.0%	5.6%
No ho sé.....	5.9%	10.7%	4.8%	3.5%	24.4%	7.8%	17.5%	4.2%
No contesta.....	.5%	1.6%	.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	.7%

HOMES A PARES

(P10 Pares) En cas que hi estigui d'acord, de quina manera creu que es pot gastar menys aigua a casa seva ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contesta
Com es pot gastar menys energia								
Es pot. Respostes concretes.....	64.8%	53.4%	67.8%	66.6%	67.2%	61.3%	69.2%	66.2%
Es pot. Respostes inconcretes....	16.1%	21.4%	14.9%	15.9%	.0%	20.2%	.0%	15.9%
Es pot. No contesta.....	8.9%	11.0%	9.2%	7.5%	8.4%	5.9%	13.2%	9.1%
No intenten però no ho aconsegueixen.	.5%	.0%	.0%	1.5%	.0%	1.0%	.0%	.4%
No hi està d'acord. No contesta.....	9.7%	14.2%	8.1%	8.6%	24.4%	11.6%	17.5%	8.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONÉS A PARES

(P11 Pares) Quan algun dels seus fills es deixa el llum
encès de l'habitació, què fa vostè ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	Mo contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	Mo contes- ta
Si un fill deixa el llum obert								
...								
Res. No té importància...	2.5%	2.1%	3.7%	1.3%	.0%	2.0%	.0%	2.9%
M'enfado i li dic que l'apagui...	87.6%	81.0%	89.9%	87.1%	100.0%	89.6%	100.0%	86.4%
Li dic que l'apagui però no m'enfado...	2.5%	2.7%	1.8%	3.5%	.0%	3.8%	.0%	2.2%
Altres.....	6.7%	11.3%	4.1%	8.0%	.0%	4.6%	.0%	7.7%
No contesta.....	.8%	2.9%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	.8%

MONTS A PARES

(P12) ¿ Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiria el que entén vostè per medi ambient ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare la mare		Tots dos junts		No contesta	Filla/altre	Mingü	No contesta	
Concepte de medi ambient									
Tot allò que ens envolta.....	24.8%	26.4%	22.2%	26.9%	32.8%	27.8%	17.5%	24.2%	19.4%
La natura.....	25.1%	29.4%	22.5%	28.0%	.0%	38.1%	35.1%	20.6%	20.5%
La natura urbana.	5.5%	3.1%	6.2%	6.2%	.0%	3.8%	.0%	6.2%	5.7%
Resposta valorativa....	21.2%	17.1%	23.4%	18.5%	50.4%	14.6%	.0%	23.7%	26.0%
No ho sap/resposta inconcreta....	4.6%	4.5%	6.3%	2.7%	.0%	3.6%	.0%	5.4%	.0%
No contesta.....	18.8%	19.5%	19.5%	17.7%	16.8%	12.1%	47.4%	20.0%	28.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMES A PARES
 (P13) Quin és, segons vostè, el problema
 ambiental més greu dels tres següents ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contes- ta	
Acumulació d'escombreries									
El més greu.....	15.1%	10.0%	12.9%	21.1%	8.4%	16.1%	17.5%	15.2%	6.8%
Segon més greu...	19.8%	25.4%	20.8%	16.1%	8.4%	23.9%	38.4%	18.5%	10.1%
Tercer més greu..	56.9%	44.8%	59.6%	58.5%	74.8%	56.0%	30.8%	56.7%	73.0%
No contesta.....	8.3%	19.8%	6.7%	4.3%	8.4%	4.0%	13.2%	9.6%	10.1%
Especies en perill									
El més greu.....	19.7%	20.8%	22.9%	16.2%	.0%	19.1%	.0%	20.2%	23.0%
Segon més greu...	41.6%	27.8%	41.9%	46.6%	74.8%	42.9%	30.8%	40.9%	50.0%
Tercer més greu..	29.8%	31.6%	30.2%	29.3%	16.8%	34.3%	56.0%	28.9%	10.1%
No contesta.....	8.8%	19.8%	5.0%	7.9%	8.4%	3.7%	13.2%	10.0%	16.9%
Incendis als boscus									
El més greu.....	62.5%	60.9%	62.5%	62.1%	83.2%	64.8%	69.2%	61.1%	70.2%
Segon més greu...	28.9%	26.0%	30.7%	29.4%	8.4%	28.4%	17.5%	29.6%	23.0%
Tercer més greu..	3.8%	3.8%	3.5%	4.3%	.0%	5.0%	.0%	3.6%	.0%
No contesta.....	4.8%	9.2%	3.3%	4.2%	8.4%	1.8%	13.2%	5.6%	6.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONIES A PARES

(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre					
	El pare la mare		Tots dos junts		No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Mingü	No contes- ta	
Els ciutadans no han d'embrutar	22.7%	20.1%	24.3%	20.3%	50.4%	21.7%	20.9%	22.2%	37.5%	
El més important.										
Segon més important.....	18.5%	18.4%	20.1%	17.8%	.0%	26.6%	35.1%	16.5%	.0%	
Tercer més important.....	22.0%	22.6%	17.9%	27.1%	21.7%	22.3%	26.5%	21.2%	32.0%	
Quart en importància...	8.4%	11.8%	8.6%	6.2%	8.4%	10.3%	.0%	8.3%	.0%	
El menys important.....	24.8%	19.0%	27.0%	25.2%	19.5%	18.1%	17.5%	26.9%	30.6%	
No contesta.....	3.6%	8.0%	2.2%	3.4%	.0%	1.0%	.0%	4.9%	.0%	
L'Ajuntament ha de millorar el servei										
El més important.	12.7%	8.6%	14.7%	12.7%	8.4%	11.3%	.0%	14.1%	4.3%	
Segon més important.....	11.6%	10.8%	12.4%	10.2%	24.4%	11.4%	13.2%	10.9%	24.1%	
Tercer més important.....	21.3%	11.5%	25.2%	18.9%	58.8%	14.2%	20.9%	22.9%	36.4%	
Quart més important.....	22.1%	27.3%	21.7%	21.2%	.0%	25.1%	35.1%	20.6%	23.7%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NOMÉS A PARES
(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha
de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
	El pare la mare		Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contes- ta	
El menys important.....	27.8%	32.0%	22.7%	33.5%	8.4%	36.2%	30.8%	26.1%	5.7%
No contesta.....	4.5%	9.9%	3.3%	3.4%	.0%	1.8%	.0%	5.4%	5.7%
Els pares han d'educar									
El més important.	21.6%	20.7%	18.6%	26.1%	21.7%	15.8%	13.2%	24.1%	18.3%
Segon més important.....	25.7%	24.9%	25.4%	27.1%	16.8%	30.3%	51.7%	24.6%	8.7%
Tercer més important.....	20.0%	24.0%	22.3%	15.4%	11.1%	26.6%	35.1%	17.9%	11.5%
Quart més important.....	17.9%	11.6%	18.4%	21.8%	.0%	15.0%	.0%	19.4%	16.2%
El menys important.....	10.2%	9.2%	11.1%	6.8%	50.4%	10.4%	.0%	8.4%	39.6%
No contesta.....	4.6%	9.6%	4.3%	2.7%	.0%	1.8%	.0%	5.6%	5.7%
L'escola ha d'educar									
El més important.	9.7%	6.8%	9.4%	12.3%	.0%	7.6%	.0%	10.1%	18.3%
Segon més important.....	17.0%	15.5%	15.9%	19.7%	8.4%	13.4%	.0%	18.9%	11.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NOMÉS A PARES

(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL	Qui ha respost ?				Ajuda per respondre			
		El pare	La mare	Tots dos junts	No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contesta
Terçer més important.....	20.5%	19.4%	19.8%	23.4%	.0%	18.0%	17.5%	22.5%	4.3%
Quart en importància...	24.2%	24.6%	22.3%	22.9%	78.3%	32.6%	64.9%	19.2%	41.8%
El menys important.....	23.5%	22.8%	28.2%	18.3%	13.3%	26.6%	17.5%	22.9%	18.3%
No contesta.....	5.1%	11.0%	4.3%	3.4%	.0%	1.8%	.0%	6.4%	5.7%
Les indústries han de contaminar menys									
El més important..	31.9%	39.2%	32.0%	28.7%	19.5%	42.6%	65.9%	28.0%	21.6%
Segon més important.....	21.9%	19.6%	22.0%	21.1%	50.4%	16.5%	.0%	22.5%	50.0%
Terçer en importància...	11.6%	10.5%	11.0%	13.2%	8.4%	17.1%	.0%	10.0%	10.1%
Quart en importància...	21.4%	12.8%	23.6%	23.7%	13.3%	15.1%	.0%	24.7%	12.6%
El menys important.....	8.5%	7.0%	7.1%	11.2%	8.4%	6.9%	34.1%	9.1%	.0%
No contesta.....	4.7%	11.0%	4.3%	2.1%	.0%	1.8%	.0%	5.7%	5.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
(P15 Pares)

- Els seus fills li han explicat mai alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia l/ó aigua, per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagin fet a l'escola o a l'institut ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
					El pare la mare		Tots dos junts	
					No contes- ta		Fill/a Altre/a Ningú No contes- ta	
Els fills han explicat activitats ?								
Hai.....	20.4%	25.1%	26.6%	9.8%	19.5%	23.7%	17.5%	20.0%
De tant en tant..	59.1%	61.8%	54.9%	62.2%	72.0%	60.5%	35.1%	57.4%
Sovint.....	19.8%	11.6%	18.0%	28.0%	.0%	15.8%	34.1%	22.2%
No contesta.....	.7%	1.6%	.4%	.0%	8.4%	.0%	13.2%	4.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOTES A PARES
(P16a Pares)

- Els seus fills li han demanat alguna vegada que canviï algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre							
					El pare la mare		Tots dos junts		Fill/a Altre/a Ningú		No contes- ta	
Els fills han demanat canvi d'hàbits												
Si.....	43.5%	38.4%	42.7%	48.1%	32.8%	49.5%	69.2%	41.0%	41.0%	41.0%	53.3%	5.7%
No.....	55.2%	58.9%	56.1%	51.2%	67.2%	50.5%	30.8%	57.5%	53.3%	53.3%	53.3%	5.7%
No contesta.....	1.3%	2.7%	1.2%	.7%	.0%	.0%	.0%	1.5%	5.7%	5.7%	5.7%	5.7%

MOMÉS A PARES
(Pleb Pares) Per quin motiu ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Filla	Altre/a	Mingü	No contes- ta
Motiu fills demanen canvi d'hàbits								
Tenir cura medi ambient.....	11.0%	7.0%	11.0%	14.0%	.0%	8.6%	17.5%	12.1%
Actituds de respecte.....	1.8%	2.7%	.6%	2.9%	.0%	2.4%	.0%	1.7%
Per si no se n'adonen.....	1.5%	2.4%	1.6%	1.1%	.0%	2.0%	.0%	1.5%
No cal, ja ho fan	13.6%	9.4%	12.4%	18.2%	.0%	11.6%	13.2%	14.5%
Hàbits de compra.	.9%	.0%	2.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.3%
Hàbits separació deixalles.....	10.7%	10.4%	10.0%	10.5%	32.8%	14.9%	17.5%	9.0%
Hàbits d'estalvi energia.....	1.8%	2.7%	1.7%	1.6%	.0%	3.2%	.0%	1.5%
El fill no ha de fer això.....	.7%	.0%	1.1%	.6%	.0%	1.0%	.0%	.6%
Problemes de comunicació... Li ho han dit a	.8%	2.1%	.8%	.0%	.0%	.8%	.0%	.8%
l'escola.....	1.8%	2.1%	1.4%	2.2%	.0%	3.3%	.0%	1.1%
Resposta críptica	1.2%	5.1%	.6%	.0%	.0%	2.0%	.0%	1.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NOMÉS A PARES
(Pleb Pares) Per quin motiu ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú	No contes- ta
Els fills no estan mentalitzats..	.9%	.0%	1.5%	.7%	.0%	.0%	17.5%	1.0%
Fills ecologistes	2.6%	.0%	3.3%	3.3%	.0%	5.6%	.0%	1.4%
Els pares els han educat així....	.8%	3.3%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	1.2%
No ho sap/ no contesta.....	49.8%	52.8%	51.5%	44.8%	67.2%	44.8%	34.1%	51.2%
								61.2%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P17a Pares) Creu que l'escola ha d'educar els joves per
adquirir actituds de respecte pel medi ambient ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre				
			El pare	La mare	Tots junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningú
L'escola ha d'educar									No contes- ta
Sí.....	91.4%	89.7%	89.6%	94.2%	100.0%	89.4%	100.0%	92.5%	82.8%
No.....	3.8%	1.0%	5.6%	3.1%	.0%	7.8%	.0%	2.6%	.0%
No ho sé.....	4.3%	7.9%	4.3%	2.8%	.0%	2.8%	.0%	4.5%	11.5%
No contesta.....	.5%	1.4%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%	5.7%

NOMÉS A PARES
(P17b Pares) Per què ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare la mare		Tots dos junts	No contes- ta	Filla/altre/a	Ningú	No contes- ta	
Per què escola ha d'educar ?								
L'escola també és el seu medi....	1.8%	2.7%	2.8%	.0%	.0%	.0%	2.6%	
L'escola ha d'ensenyar i educar.....	12.1%	12.2%	10.4%	15.1%	.0%	9.3%	17.5%	
És una tasca compartida								
casa/ escola..	10.3%	5.9%	8.6%	14.7%	13.3%	6.3%	.0%	
Perquè respectin el medi								
amb lent.....	21.3%	26.7%	15.5%	24.2%	50.4%	37.1%	30.8%	
És feina dels pares.....	2.4%	1.0%	4.3%	.9%	.0%	6.8%	.0%	
No és convenient..	.5%	.0%	.6%	.6%	.0%	1.0%	.0%	
No serveix.....	.5%	.0%	.0%	1.3%	.0%	1.0%	.0%	
L'escola és el millor lloc...	4.5%	3.7%	4.3%	4.2%	19.5%	2.5%	.0%	
Se'ls ha d'ensenyar de petits.....								
	6.6%	1.6%	10.3%	4.7%	.0%	2.0%	.0%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(continued)

NOMÉS A PARES
(P17b Pares) Per què ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contesta	Filla/Altres	Altres/Altres	Mingü	No contesta
Per								
conscienciar-los des de l'escola.....	2.5%	1.4%	2.8%	2.9%	.0%	3.0%	.0%	2.5%
Es millor.....	1.4%	1.6%	1.2%	1.6%	.0%	1.0%	.0%	1.7%
Necessitat de conèixer el tema.....	3.1%	1.4%	4.0%	3.1%	.0%	4.0%	.0%	3.0%
Es necessari.....	2.7%	5.7%	2.5%	1.5%	.0%	3.2%	20.9%	2.3%
Altres.....	2.7%	4.1%	1.8%	3.4%	.0%	4.2%	17.5%	1.6%
Pel futur.....	2.0%	4.1%	2.8%	.0%	.0%	2.0%	.0%	2.2%
Perquè ho ensenyin als pares.....	.5%	1.4%	.0%	.7%	.0%	.0%	.0%	.7%
No ho sap/ no contesta.....	25.2%	26.5%	28.2%	21.1%	16.8%	16.5%	13.2%	28.1%
								34.1%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOVÉS A PARES

(P18 Pares) Creu que hi ha hagut algun canvi últimament en el centre on estudiava/en el/s seu/s fill/s ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
					El pare la mare		Tots dos junts	
					No contesta	Fill/a	Altre/a	Ningú
Canvi en el centre del fill/a ?								
Sí.....	32.3%	34.2%	28.4%	37.4%	16.8%	32.4%	34.1%	33.2%
No.....	27.9%	32.3%	26.9%	26.7%	32.8%	24.9%	17.5%	29.1%
No ho sé.....	37.7%	29.7%	42.7%	34.5%	50.4%	42.7%	35.1%	35.5%
No contesta.....	2.1%	3.8%	2.1%	1.4%	.0%	.0%	13.2%	2.1%
								10.1%

NOMÉS A PARES
(P19 Pares) Quins canvis hi ha hagut, segons vostè ?
Què n'opina ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altre/a	Mingü No contes- ta	No
Canvis a l'escola								
segons pares								
Relacionats amb								
l'ambientalitz								
a't.....	20.5%	20.2%	19.1%	23.7%	.0%	22.0%	.0%	21.3%
Altres.....	7.1%	7.0%	4.0%	11.9%	.0%	5.4%	.0%	8.3%
Resposta críptica	.9%	1.0%	.8%	.6%	8.4%	.8%	.0%	1.1%
No hi ha hagut								
canvis.....	26.4%	33.6%	24.9%	24.1%	32.8%	24.0%	17.5%	27.3%
No ho sap/ no								
contesta.....	45.1%	38.1%	51.2%	39.8%	58.8%	47.7%	82.5%	42.1%
								64.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P20 Pares) Quins canvis hi ha hagut, segons vostè ?
Què n'opina ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare la mare		Tots dos junts	No con- tes- ta	Fill/a	Altre/a	Ningu	No con- tes- ta
Recorda campanya ambiental ?								
Ambientalitzat..	17.0%	11.9%	14.6%	24.2%	.0%	27.4%	20.9%	14.0%
Cornellà neta....	29.2%	25.2%	26.7%	35.8%	13.3%	23.7%	35.1%	32.5%
Ambientalitzat i Cornellà neta.	2.6%	.0%	2.9%	3.8%	.0%	1.0%	.0%	3.4%
Si l'ences no contamines....	4.9%	9.2%	5.4%	1.8%	8.4%	7.5%	.0%	4.1%
Altres.....	1.1%	1.6%	.7%	1.5%	.0%	1.0%	.0%	1.2%
No ho sap/ no contesta.....	45.1%	52.1%	49.8%	32.8%	78.3%	39.4%	44.0%	44.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MOMENTS A PAPERES

(P21 Pares) Ha participat en alguna activitat relacionada

amb el medi ambient ?

TOTAL	Qui ha respost ?		Ajuda per respondre						
	El pare	La mare	Tots dos junts	No contes- ta	Fill/a	Altres/a	Ningu	No contes- ta	
Si.....	11.4%	17.2%	7.7%	13.5%	8.4%	2.7%	26.5%	13.9%	16.2%
No.....	87.5%	81.4%	90.6%	86.5%	91.6%	96.3%	73.5%	85.3%	78.1%
No contesta.....	1.0%	1.4%	1.7%	.0%	.0%	1.0%	.0%	.8%	5.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONÉS A PARES

(P22 Pares) Creu que les campanyes per respectar el medi
ambient són realment útils ?

	TOTAL		Qui ha respost ?		Ajuda per respondre			
	El pare la mare		Tots dos junts		No contesta	Filla/Altres	Ningú	No contesta
Són útils les campanyes ?								
SI.....	82.9%	85.5%	79.8%	84.4%	100.0%	80.2%	64.9%	83.8%
No.....	4.3%	3.4%	3.5%	6.0%	.0%	2.0%	.0%	5.1%
No ho sé.....	12.1%	9.7%	15.6%	9.5%	.0%	16.8%	35.1%	10.7%
No contesta.....	.8%	1.4%	1.1%	.0%	.0%	1.0%	.0%	.4%
								88.5%
								5.7%
								.0%
								5.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

**FREQÜÈNCIES SEGONS SI ELS FILLS
HAN EXPLICAT ACTIVITATS**

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa teva/seva, què acostumeu/acostumen a utilitzar per anar a comprar ?

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai		De tant en tant		Sovint		No contesta	
							Sí	No
								contesta
Què s'utilitza per anar a comprar								
Bosses de plàstic	21.3%	24.7%	20.4%	19.6%	18.2%	20.4%	22.1%	16.0%
Carro.....	46.0%	48.7%	44.9%	48.1%	25.3%	45.9%	46.2%	39.6%
Cabàs.....	26.5%	23.7%	27.9%	26.0%	23.3%	27.1%	26.2%	22.9%
Altres.....	.7%	.7%	.5%	.9%	4.7%	.3%	.9%	4.2%
Més d'una resposta.....	4.4%	1.9%	5.1%	4.8%	14.2%	5.7%	3.4%	8.3%
No ho sap/ no contesta.....	1.1%	.4%	1.2%	.6%	14.2%	.6%	1.3%	9.1%

(P2) A casa teva/seva acostumen/acostumen a comprar envasos
de vidre retornable ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Compren envasos vidre retornable								
Sí.....	35.3%	34.2%	36.2%	34.2%	26.6%	38.3%	33.4%	22.7%
No.....	63.7%	64.1%	63.0%	65.3%	58.7%	61.2%	65.3%	73.1%
No ho sap/ no contesta.....	1.0%	1.7%	.8%	.5%	4.7%	.6%	1.3%	4.2%

(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen/utilitzen més habitualment per a les begudes ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Envàs per l'aigua									
Vidre.....	8.0%	6.2%	9.6%	3.9%	15.0%	8.6%	7.0%	21.6%	
Plàstic.....	80.2%	83.0%	78.6%	82.6%	71.6%	77.8%	82.4%	66.2%	
Llauna.....	.1%	.0%	.1%	.0%	.0%	.2%	.0%	.0%	
Tetra-Brick.....	.5%	.0%	.7%	1.0%	.0%	.5%	.6%	.0%	
Depèn.....	4.9%	5.8%	4.9%	3.3%	4.7%	6.1%	4.0%	4.2%	
No contesta.....	6.4%	5.0%	6.1%	9.2%	8.6%	6.7%	6.1%	8.0%	
Envàs per la llet									
Vidre.....	1.0%	1.2%	1.2%	.0%	.0%	.6%	1.2%	3.1%	
Plàstic.....	10.0%	13.6%	8.5%	11.1%	4.5%	9.4%	10.6%	8.4%	
Llauna.....	.8%	.0%	1.0%	1.6%	.0%	.4%	1.2%	.0%	
Tetra-Brick.....	86.0%	82.9%	87.5%	84.4%	90.8%	87.2%	85.3%	79.0%	
Depèn.....	1.8%	1.5%	1.9%	2.2%	.6%	2.5%	1.4%	.0%	
No contesta.....	.4%	.8%	.0%	.6%	4.7%	.0%	.4%	9.5%	
Envàs pel vi									
Vidre.....	51.9%	54.0%	50.1%	56.8%	37.6%	49.3%	54.2%	41.9%	
Plàstic.....	3.3%	5.0%	3.0%	2.4%	.0%	3.0%	3.5%	4.5%	
Llauna.....	.1%	.0%	.1%	.0%	.0%	.2%	.0%	.0%	
Tetra-Brick.....	32.5%	30.1%	34.2%	29.4%	37.6%	35.6%	30.2%	32.7%	
Depèn.....	5.4%	3.7%	6.6%	4.2%	.0%	5.2%	5.7%	.0%	
No contesta.....	6.8%	7.3%	6.0%	7.2%	24.8%	6.8%	6.4%	20.9%	

(continued)

(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen/utilitzen més habitualment per a les begudes ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat carvi d'hàbits		
		Hai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Envàs per refrescos							
Vidre.....	5.3%	4.3%	6.3%	2.2%	3.9%	5.6%	5.0%
Plàstic.....	38.1%	37.0%	38.7%	37.5%	38.3%	37.1%	39.0%
Llauna.....	43.5%	44.8%	41.4%	49.2%	44.0%	44.9%	42.5%
Tetra-Brick.....	1.8%	2.9%	1.7%	1.1%	.0%	1.8%	1.9%
Depèn.....	10.4%	9.4%	11.5%	8.1%	9.1%	10.2%	10.5%
No contesta.....	.9%	1.6%	.4%	1.2%	4.7%	.4%	1.0%
							9.5%

(P4) A casa teva acostumeu/acostumar a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?		Els fills han demanat canvi d'hàbits				
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Compren embotits envasats								
Si.....	17.3%	16.1%	17.3%	15.1%	16.4%	17.7%	17.1%	14.4%
No.....	82.1%	83.2%	82.4%	79.8%	78.6%	81.9%	82.3%	81.4%
No ho sap/ no contesta.....	.6%	.7%	.3%	1.1%	4.7%	.4%	.6%	4.2%

(P5a) Últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que llencem a les escombreries de casa.
 Segons la teva opinió/vostè, la separació dels diferents materials
 de les escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

	TOTAL		Els fills han explicat activitats ?		Els fills han demanat canvi d'hàbits				
			Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Separar escombreries és útil									
Sí.....	89.3%	86.5%	89.7%	92.3%	84.9%	93.2%	86.8%	73.6%	
No.....	1.7%	1.1%	2.0%	1.6%	.0%	2.0%	1.3%	5.4%	
No ho sap.....	8.3%	12.4%	7.4%	5.7%	4.5%	4.3%	11.3%	7.8%	
No contesta.....	.8%	.0%	.9%	.4%	10.6%	.5%	.6%	13.2%	

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	
Per què és util separar deixalles?								
Per a reciclar...	48.8%	42.2%	51.2%	51.0%	41.9%	51.7%	47.1%	39.3%
Perquè hi hagi menys deixalles....	.4%	.7%	.2%	.5%	.0%	.5%	.3%	.0%
Preservar el medi	3.5%	1.6%	4.1%	4.4%	.0%	3.9%	3.3%	.0%
Per a separar....	5.3%	6.0%	5.1%	4.7%	11.1%	5.4%	5.1%	9.4%
Per a estalviar/reutilitzar...	9.1%	8.7%	9.4%	8.8%	5.6%	8.8%	9.4%	4.9%
Menys contaminació/més net.....	5.4%	8.0%	4.4%	5.8%	.0%	7.3%	4.2%	.0%
No es malmet la natura.....	1.1%	1.6%	1.0%	1.0%	.0%	.9%	1.3%	.0%
La ciutat és més neta.....	.8%	.0%	1.1%	1.0%	.0%	.6%	1.0%	.0%
Facilita la feina	2.1%	1.2%	2.6%	1.8%	4.7%	1.6%	2.5%	4.2%
La gent no ho fa prou.....	.3%	.3%	.3%	.0%	4.5%	.2%	.3%	3.9%
Queixa.....	.3%	.7%	.1%	.5%	.0%	.1%	.5%	.0%
No separen.....	.1%	.2%	.1%	.0%	.0%	.2%	.1%	.0%
No tinc temps....	.2%	.0%	.4%	.0%	.0%	.3%	.1%	.6%
No s'entén.....	.1%	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%	.2%	.0%
Altres.....	1.6%	2.5%	1.2%	1.6%	.0%	1.3%	1.8%	.0%

(continued)

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	TOTAL	mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
No ho sap.....	1.3%	1.1%	1.2%	1.9%	.0%	1.2%	1.2%	3.9%
No contesta.....	19.4%	24.5%	17.6%	17.0%	32.2%	16.0%	21.5%	34.5%

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva/seua utilitzeu/utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?
(RESPUESTA MULTIPLE)

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Utilitzen contenidor vidre.....	58.7%	51.7%	59.3%	68.5%	42.9%	60.7%	57.7%	41.5%
Utilitzen contenidor paper.....	70.7%	57.9%	73.7%	81.2%	49.5%	81.1%	63.8%	41.5%
Utilitzen contenidor piles.....	49.5%	37.7%	51.3%	64.1%	12.3%	60.0%	42.6%	11.1%
Utilitzen contenidor medicaments...	12.0%	7.4%	11.8%	20.9%	.0%	15.7%	9.4%	5.8%
No usen cap contenidor....	20.6%	31.9%	18.2%	9.5%	50.5%	12.7%	25.5%	58.5%

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distància t'ens/té aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Distància contenidor vidre								
Al costat de casa	59.7%	62.3%	59.4%	59.7%	33.0%	58.7%	61.3%	35.2%
Més lluny que el normal.....	35.0%	32.2%	35.9%	35.0%	41.6%	37.4%	33.2%	34.7%
Botiga o supermercat...	.9%	.7%	1.0%	1.1%	.0%	1.2%	.7%	.0%
Col·legi.....	.2%	.0%	.1%	.5%	.0%	.4%	.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	1.8%	3.4%	1.4%	1.4%	.0%	1.0%	2.6%	.0%
No contesta.....	2.4%	1.5%	2.2%	2.4%	25.4%	1.4%	2.3%	30.6%
Distància contenidor paper								
Al costat de casa	59.7%	58.4%	61.7%	57.0%	34.0%	58.6%	61.6%	25.8%
Més lluny que el normal.....	32.7%	28.6%	32.8%	36.6%	50.1%	37.0%	29.1%	42.6%
Botiga o supermercat...	.3%	.7%	.2%	.5%	.0%	.4%	.3%	.0%
Farmàcia.....	.1%	.0%	.2%	.0%	.0%	.2%	.0%	.0%
Altres llocs.....	.1%	.0%	.1%	.0%	.0%	.0%	.1%	.0%

(continued)

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distància tens/té aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
No n'hi ha/ no ho sé.....	4.0%	7.5%	3.2%	2.1%	.0%	2.0%	5.7%	.0%
No contesta.....	3.1%	4.8%	1.9%	3.8%	15.9%	1.8%	3.1%	31.6%
Distància contenidor medicaments								
Al costat de casa	.5%	1.0%	.2%	.9%	.0%	.3%	.7%	.0%
Més lluny que el normal.....	1.8%	1.9%	2.0%	.5%	9.4%	1.8%	1.8%	4.9%
Botiga o supermercat...	1.4%	.7%	1.5%	2.3%	.0%	2.0%	1.1%	.0%
Farmàcia.....	54.2%	45.5%	56.4%	59.8%	47.2%	59.8%	50.2%	48.1%
No n'hi ha/ no ho sé.....	30.4%	39.1%	28.5%	25.1%	18.0%	24.7%	35.3%	11.6%
No contesta.....	11.7%	11.8%	11.4%	11.5%	25.4%	11.6%	11.0%	35.4%
Distància contenidor piles								
Al costat de casa	1.6%	2.6%	1.0%	2.6%	.0%	1.7%	1.5%	.0%
Més lluny que el normal.....	10.9%	11.0%	11.1%	10.1%	10.9%	11.2%	11.0%	4.6%

(continued)

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu/seu cas, a quina distància tens/té aquests contenidors respecte de casa teva/seva ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat carvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Botiga o supermercat...	57.6%	54.7%	57.5%	62.2%	57.7%	58.8%	56.8%	53.5%
Farmàcia.....	5.9%	4.0%	6.8%	5.4%	3.5%	7.3%	4.7%	7.6%
Col·legi.....	1.3%	.2%	1.8%	1.1%	.0%	2.4%	.5%	.0%
Altres llocs.....	.1%	.0%	.1%	.0%	.0%	.0%	.1%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	16.0%	18.9%	15.8%	13.5%	3.5%	13.4%	18.3%	3.1%
No contesta.....	6.8%	8.7%	5.9%	5.1%	24.5%	5.3%	7.1%	31.2%

(P10 Alumnes/P8 Pares) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostè, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han denanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Envas més difícil de reciclar									
Vidre.....	19.1%	26.0%	18.4%	11.5%	14.8%	17.3%	20.5%	17.5%	
Paper.....	1.5%	1.5%	1.2%	2.9%	.0%	.7%	2.2%	.0%	
Plàstic.....	44.4%	45.6%	44.6%	43.8%	25.7%	44.5%	45.1%	20.6%	
Tetra-Brick.....	27.0%	20.9%	27.0%	36.0%	29.0%	29.5%	24.9%	36.1%	
Més d'una resposta.....	3.8%	2.5%	4.6%	3.2%	.0%	4.5%	3.3%	.0%	
No contesta.....	4.1%	3.4%	4.1%	2.6%	30.5%	3.4%	4.0%	25.8%	

(P12) ¿Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient.. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiries/definiria el que entens/el que entén vostè per medi ambient ?

	TOTAL Els fills han explicat activitats ? Els fills han denanat canvi d'hàbits				
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí No contesta
Concepte de medi ambient					
Tot allò que ens envolta.....	29.9%	33.0%	29.1%	29.9%	29.6% 30.6%
La natura.....	33.6%	32.3%	34.0%	34.1%	36.2% 30.2%
La natura urbana.	5.2%	4.0%	5.1%	7.6%	5.2% 5.1%
Resposta					
valorativa....	15.4%	12.4%	17.3%	13.5%	14.2% 16.6%
No ho sap/ resposta					
inconcreta....	3.0%	4.2%	2.8%	2.4%	2.1% 3.2%
No contesta.....	12.9%	14.2%	11.6%	12.5%	10.7% 13.7%
					39.4%

(P13) Quin és, segons la teva opinió/vostè, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Acumulació d'escombreries							
El més greu.....	14.8%	15.3%	15.3%	12.6%	8.2%	12.7%	16.6%
Segon més greu...	22.3%	21.2%	21.8%	26.3%	18.5%	22.5%	22.2%
Tercer més greu...	56.5%	55.6%	56.1%	58.9%	58.8%	59.1%	54.7%
No contesta.....	6.5%	7.9%	6.8%	2.3%	14.5%	5.7%	6.6%
Espècies en perill							
El més greu.....	20.5%	20.4%	21.2%	18.2%	18.7%	19.9%	20.9%
Segon més greu...	41.6%	41.7%	40.2%	46.3%	44.8%	45.3%	38.9%
Tercer més greu...	31.0%	29.4%	31.6%	32.5%	18.5%	27.8%	33.7%
No contesta.....	7.0%	8.5%	7.1%	3.1%	18.0%	7.0%	6.5%
Incendis als boscos							
El més greu.....	62.5%	62.4%	61.1%	68.0%	58.6%	65.5%	60.2%
Segon més greu...	28.5%	27.7%	30.3%	24.1%	18.7%	24.9%	31.5%
Tercer més greu...	4.7%	5.4%	4.2%	5.1%	4.7%	5.6%	3.9%
No contesta.....	4.3%	4.4%	4.3%	2.9%	18.0%	4.0%	4.3%

(P14) I respecte de Cornellà, què penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Els ciutadans no han d'embrutar							
El més important.	14.8%	14.0%	15.3%	14.0%	14.8%	13.7%	15.4%
Segon més important.....	19.7%	22.6%	18.7%	19.0%	20.3%	18.5%	20.9%
Tercer més important.....	20.4%	21.7%	19.6%	23.2%	3.9%	22.1%	19.7%
Quart en importància...	10.4%	7.1%	10.8%	13.8%	10.3%	12.2%	8.9%
El menys important.....	31.0%	30.5%	32.0%	28.3%	26.3%	30.5%	31.7%
No contesta.....	3.7%	4.1%	3.5%	1.8%	24.4%	3.0%	3.4%
L'Ajuntament ha de millorar el servei							
El més important.	13.6%	17.4%	12.3%	13.9%	4.7%	10.9%	15.0%
Segon més important.....	14.7%	19.2%	13.9%	10.6%	19.5%	12.9%	16.0%
Tercer més important.....	21.4%	22.6%	21.8%	17.5%	24.5%	20.7%	22.2%
Quart més important.....	17.5%	15.0%	18.2%	19.4%	8.8%	19.1%	16.5%
El menys important.....	28.4%	21.2%	29.6%	36.2%	18.1%	33.3%	25.1%
							20.1%

(continued)

(P14) I respecte de Cornellà, què penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	
No contesta.....	4.3%	4.6%	4.1%	2.4%	24.4%	3.2%	4.1%	34.6%	
Els pares han d'educar									
El més important.	20.5%	17.6%	20.6%	26.5%	4.5%	20.0%	21.1%	16.8%	
Segon més important.....	23.3%	21.6%	22.0%	31.2%	16.8%	26.3%	21.0%	22.0%	
Tercer més important.....	21.8%	18.6%	24.2%	17.5%	25.1%	23.2%	20.8%	22.0%	
Quart més important.....	21.5%	24.6%	20.9%	19.4%	19.2%	20.4%	22.9%	4.2%	
El menys important.....	8.5%	12.9%	8.2%	2.8%	10.0%	6.9%	9.7%	8.8%	
No contesta.....	4.4%	4.8%	4.1%	2.5%	24.4%	3.2%	4.5%	26.2%	
L'escola ha d'educar									
El més important.	9.4%	9.6%	9.6%	8.2%	8.9%	10.7%	8.5%	4.2%	
Segon més important.....	16.0%	11.9%	17.4%	18.2%	5.3%	15.8%	16.5%	4.6%	
Tercer més important.....	22.0%	23.1%	20.1%	28.2%	12.9%	22.5%	21.8%	14.4%	
Quart en importància...	26.8%	26.1%	28.3%	21.4%	32.6%	27.8%	25.8%	32.8%	

(continued)

(P14) I respecte de Cornellà, que penses/pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
El menys important.....	21.3%	24.0%	20.2%	21.7%	15.9%	19.8%	22.8%	9.4%
No contesta.....	4.7%	5.3%	4.5%	2.4%	24.4%	3.5%	4.6%	34.6%
Les indústries han de contaminar menys								
El més important.	40.0%	39.7%	40.7%	37.0%	46.2%	43.8%	37.3%	34.3%
Segon més important.....	21.5%	19.4%	23.6%	17.6%	13.6%	22.8%	20.7%	12.8%
Tercer en importància...	9.9%	8.3%	10.1%	11.4%	9.2%	8.4%	11.0%	12.6%
Quart en importància...	18.5%	21.3%	16.8%	22.1%	4.7%	16.0%	20.9%	4.2%
El menys important.....	6.1%	6.5%	5.2%	8.9%	5.3%	6.1%	6.1%	4.6%
No contesta.....	4.1%	4.8%	3.7%	3.0%	20.9%	3.0%	4.1%	31.5%

(P18 Al·lurnes)

- Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, sortides per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagi fet a l'escola ?

(P15 Pares)

- Els seus fills li han explicat mai alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, per Cornellà, enjardinaments, etc.) que hagin fet a l'escola o a l'institut ?

	TOTAL	Els fills han demanat canvi d'hàbits	
		Sí	No
Els fills han explicat activitats ?			
Mai.....	24.0%	11.3%	34.2%
De tant en tant..	58.7%	62.5%	57.2%
Sovint.....	15.7%	25.6%	8.4%
No contesta.....	1.6%	.6%	.3%

4.5%

19.7%

9.3%

66.6%

(P19a Alurnes)

- Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

(P16a Pares)

- Els seus fills li han demanat alguna vegada que canviï algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

TOTAL Els fills han explicat activitats ?				
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta
Els fills han demanat canvi d'hàbits				
Sí.....	42.1%	19.8%	44.8%	68.8%
No.....	56.1%	79.8%	54.6%	30.1%
No contesta.....	1.8%	.3%	.6%	1.1%
				75.7%

UCIÉS A ALIMES

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la corpora.
A casa teva, què acostumes a utilitzar per anar a comprar?

	TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han denanat canvi d'hàbits	
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Què s'utilitza per anar a comprar							
Bosses de plàstic	23.4%	26.3%	22.3%	23.1%	21.2%	22.4%	20.9%
Carro.....	46.2%	47.3%	46.6%	46.0%	24.6%	45.4%	27.0%
Cabàs.....	24.5%	23.1%	25.2%	24.9%	20.2%	26.2%	24.0%
Altres.....	.7%	1.0%	.5%	.8%	5.5%	.3%	5.4%
Més d'una resposta.....	3.7%	1.8%	4.0%	4.1%	16.5%	5.4%	10.9%
No ho sap/ no contesta.....	1.3%	.5%	1.4%	1.0%	12.0%	.3%	11.8%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P2) A casa teva acostumes a comprar envasos
de vidre retornable ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han denanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Compren envasos vidre retornable							
Sí.....	36.9%	33.9%	37.8%	40.1%	26.4%	40.0%	34.8%
No.....	61.8%	64.3%	61.1%	59.1%	62.1%	59.1%	63.7%
No ho sap/ no contesta.....	1.3%	1.8%	1.0%	.8%	5.5%	.9%	1.5%
							5.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzeu més
habitualment per a les begudes ?

	TOTAL				Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
					mai	de tant en tant	sovint	no contesta	si	no	no contesta	
Envàs per l'aigua												
Vidre.....	7.4%	5.7%	8.6%	3.6%	17.5%	7.7%	6.6%	21.3%				
Plàstic.....	80.0%	83.1%	78.8%	81.1%	71.5%	76.6%	83.2%	62.8%				
Llauna.....	1%	.0%	.2%	.0%	.0%	.3%	.0%	.0%				
Tetra-Brick.....	.7%	.0%	.7%	1.7%	.0%	.8%	.6%	.0%				
Depèn.....	5.9%	6.2%	6.2%	3.9%	5.5%	7.7%	4.6%	5.4%				
No contesta.....	5.9%	5.1%	5.5%	9.7%	5.5%	6.9%	5.0%	10.5%				
Envàs per la llet												
Vidre.....	.7%	.7%	.9%	.0%	.0%	.3%	.9%	4.0%				
Plàstic.....	10.6%	13.7%	9.4%	10.3%	5.2%	8.7%	12.1%	5.1%				
Llauna.....	.7%	.0%	.8%	1.8%	.0%	.3%	1.1%	.0%				
Tetra-Brick.....	86.2%	84.3%	87.0%	85.4%	89.3%	89.0%	84.1%	85.4%				
Depèn.....	1.7%	1.0%	1.8%	2.5%	.0%	1.7%	1.7%	.0%				
No contesta.....	.2%	.3%	.0%	.0%	5.5%	.0%	.2%	5.4%				
Envàs pel vi												
Vidre.....	50.9%	53.2%	49.4%	55.5%	34.3%	49.5%	52.2%	43.0%				
Plàstic.....	3.8%	4.2%	3.6%	4.2%	.0%	4.3%	3.5%	.0%				
Llauna.....	.1%	.0%	.2%	.0%	.0%	.3%	.0%	.0%				
Tetra-Brick.....	33.9%	32.3%	35.1%	30.5%	43.7%	36.3%	32.1%	36.9%				
Depèn.....	5.9%	4.5%	7.0%	5.0%	.0%	5.1%	6.8%	.0%				
No contesta.....	5.4%	5.8%	4.8%	4.8%	22.0%	4.6%	5.5%	20.3%				

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOMÉS A ALUMNES
 (P3) Quin tipus d'envàs utilitzeu més
 habitualment per a les begudes ?

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	TOTAL	mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Envàs per refrescos								
Vidre.....	4.6%	3.8%	5.5%	2.8%	.0%	4.9%	4.4%	4.0%
Plàstic.....	37.9%	38.3%	38.8%	33.1%	39.6%	37.4%	38.5%	31.3%
Llana.....	46.1%	45.8%	44.2%	55.5%	44.3%	48.8%	44.1%	48.9%
Tetra-Brick.....	1.4%	1.8%	1.3%	.9%	.0%	1.1%	1.6%	.0%
Depèn.....	9.4%	9.1%	10.2%	6.6%	10.5%	7.8%	10.6%	10.4%
No contesta.....	.6%	1.2%	.0%	1.0%	5.5%	.0%	.8%	5.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES

(P4) A casa teva acostumeu a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	contesta
Compren embolits								
envasats								
Sí.....		20.2%	17.8%	20.7%	23.0%	19.1%	19.7%	18.9%
No.....		79.4%	81.2%	79.3%	77.0%	75.4%	80.3%	75.7%
No ho sap/ no contesta.....		.4%	1.0%	.0%	.0%	5.5%	.0%	5.4%

COMÉS A ALUMNES

(psa) Últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que llencem a les escombreries de casa.
 Segons la teva opinió, la separació dels diferents materials
 de les escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Separar escombreries és útil									
Sí.....	89.5%	84.2%	90.8%	94.3%	83.3%	95.5%	85.4%	84.4%	
No.....	1.4%	1.5%	1.7%	.0%	.0%	1.8%	1.1%	.0%	
No ho sap.....	8.6%	14.3%	7.0%	5.7%	5.2%	2.5%	13.1%	10.2%	
No contesta.....	.4%	.0%	.6%	.0%	5.5%	.2%	.4%	5.4%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

HOMES A ALUMNES
 (Feb) Per què ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han derivat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Per què és util separar deixalles?							
Per a reciclar...	53.5%	56.5%	56.7%	43.2%	58.0%	50.4%	51.3%
Perquè hi hagi menys deixalles.....	.5%	1.0%	.2%	.0%	.6%	.4%	.0%
Preservar el medi	3.0%	3.5%	4.0%	.0%	3.6%	2.8%	.0%
Per a separar....	6.0%	5.9%	5.8%	12.9%	6.7%	5.4%	6.4%
Per a estalviar/reutilitzar...	8.5%	8.0%	11.7%	6.5%	8.7%	8.5%	6.4%
Menys contaminació/més net.....	5.1%	5.8%	4.7%	.0%	7.1%	3.9%	.0%
No es malmet la natura.....	1.2%	2.3%	.9%	.0%	.6%	1.3%	.0%
La ciutat és més neta.....	1.0%	.0%	1.5%	.0%	.6%	1.3%	.0%
Facilita la feina	2.7%	1.7%	3.4%	5.5%	2.2%	3.0%	5.4%
La gent no ho fa prou.....	.5%	.4%	.5%	5.2%	.3%	.5%	5.1%
Queixa.....	.5%	1.0%	.2%	.0%	.2%	.7%	.0%
No separen.....	.2%	.3%	.2%	.0%	.3%	.2%	.0%
No tinc temps....	.2%	.0%	.3%	.0%	.2%	.2%	.0%

(continued)

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

ENQUESTES A ALUMNES
(P5b) Per què ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han denegat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
No s'entén.....	.2%	.8%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%
Altres.....	.9%	1.3%	1.0%	.0%	.0%	1.1%	.2%
No ho sap.....	1.7%	1.5%	1.6%	2.6%	.0%	1.6%	1.8%
No contesta.....	14.1%	22.1%	11.7%	7.6%	26.0%	8.3%	18.1%
							20.3%

BASE : 858 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitzeu algun o alguns d'aquests contenidors ?
(RESPOSTA MULTIPLE)

	TOTAL	Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
utilitzen							
contenidor							
vidre.....	54.1%	44.7%	55.3%	69.6%	36.8%	57.8%	52.0%
utilitzen							
contenidor							
paper.....	68.0%	55.3%	71.1%	82.4%	44.1%	78.8%	61.1%
utilitzen							
contenidor							
piles.....	47.6%	33.5%	50.6%	66.5%	13.6%	58.8%	40.8%
utilitzen							
contenidor							
medicaments...	10.0%	5.2%	10.2%	19.7%	.0%	15.3%	6.4%
No usen cap							
contenidor....	24.5%	37.4%	21.6%	7.6%	55.9%	14.9%	30.2%

BASE : 890 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ? Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		mai	De tant en tant	Sovint	No contesta
Distància					
contenidor					
vidre					
Al costat de casa	57.6%	61.3%	56.1%	60.7%	58.5%
Més lluny que el					
normal.....	36.3%	32.4%	38.9%	31.5%	37.4%
Botiga o					
supermercat...	1.1%	.9%	1.1%	1.8%	.8%
Col·legi.....	.2%	.0%	.2%	.8%	.0%
No n'hi ha/ no ho					
sé.....	2.2%	4.1%	1.5%	1.7%	2.9%
No contesta.....	2.6%	1.2%	2.3%	3.4%	2.4%
Distància					
contenidor					
paper					
Al costat de casa	58.2%	56.3%	59.6%	59.2%	59.3%
Més lluny que el					
normal.....	33.7%	29.5%	34.9%	33.1%	36.2%
Botiga o					
supermercat...	.5%	1.0%	.2%	.8%	.5%
Farmàcia.....	.1%	.0%	.2%	.0%	.3%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

NOHÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
No n'hi ha/ no ho sé.....	4.9%	9.4%	3.6%	2.7%	.0%	3.1%	6.4%	
No contesta.....	2.6%	3.8%	1.4%	4.1%	11.6%	1.6%	2.8%	
Distància contenidor medicaments								
Al costat de casa	.5%	1.0%	.3%	.8%	.0%	.4%	.7%	
Més lluny que el normal.....	1.8%	1.6%	2.0%	.8%	6.5%	1.9%	1.6%	
Botiga o supermercat...	1.4%	.9%	1.5%	1.7%	.0%	1.4%	.0%	
Farmàcia.....	52.8%	43.5%	56.0%	57.2%	50.0%	61.5%	46.5%	
No n'hi ha/ no ho sé.....	33.0%	42.3%	30.5%	28.0%	20.9%	25.7%	39.1%	
No contesta.....	10.5%	10.7%	9.7%	11.3%	22.6%	9.2%	10.8%	
Distància contenidor piles								
Al costat de casa	1.9%	3.2%	1.0%	3.5%	.0%	1.7%	2.1%	
							.0%	

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

COMÉS A ALUMNES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el teu cas, a quina distància tens aquests contenidors respecte de casa teva ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han denunciat canvi d'hàbits			
	Hai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	
Hés lluny que el normal.....	12.4%	11.3%	13.0%	11.6%	12.6%	12.9%	12.2%	6.1%
Botiga o supermercat...	56.7%	52.4%	57.4%	60.7%	62.1%	58.1%	55.4%	63.9%
Farmàcia.....	6.8%	5.5%	7.5%	6.7%	4.0%	8.9%	5.4%	4.0%
Col·legi.....	1.2%	.3%	1.7%	.8%	.0%	2.1%	.5%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	15.4%	19.1%	14.9%	12.1%	4.0%	13.1%	17.5%	4.0%
No contesta.....	5.7%	8.1%	4.5%	4.5%	17.1%	3.2%	7.0%	22.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?
 (RESPUESTA MÚLTIPLE)

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demostrat canvi d'hàbits	
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No
Contenidors de paper a l'escola.....	86.5%	87.2%	91.3%	93.1%	89.1%	87.9%
Contenidors piles a l'escola.....	79.8%	81.7%	81.0%	59.0%	82.6%	57.1%
Altres contenidors...	3.8%	4.9%	2.4%	4.6%	2.6%	4.8%

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES

(P9 Alumnes) Quin dels contenidors del teu centre escolar
utilitzes habitualment?
(RESPUESTA MULTIPLE)

TOTAL Els fills han explicat activitats ? Els fills han denegat canvi d'hàbits						
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Usa contenidor de paper.....	46.1%	40.5%	47.5%	52.2%	39.2%	51.0%
Usa contenidor de piles.....	40.2%	27.3%	44.4%	48.8%	27.8%	50.1%
Usa altres contenidors...	2.6%	1.8%	2.9%	2.3%	6.2%	1.5%
No usa cap contenidor....	40.0%	51.3%	37.8%	28.2%	34.1%	31.6%
						46.0%
						40.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P10 Alumnes) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostè, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ? Els fills han deganat canvi d'hàbits						
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Envàs més difícil de reciclar								
Vidre.....	18.0%	24.7%	16.5%	12.1%	17.1%	16.8%	19.0%	16.9%
Paper.....	1.4%	2.1%	1.2%	.8%	.0%	.9%	1.8%	.0%
Plàstic.....	46.5%	48.0%	48.4%	39.6%	20.5%	45.3%	48.4%	19.9%
Tetra-Brick.....	24.8%	18.4%	24.2%	38.3%	33.7%	28.8%	21.2%	41.3%
Més d'una resposta.....								
No contesta.....	5.0%	3.9%	5.0%	3.7%	28.6%	4.3%	4.9%	21.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUÊTÉS

NOBES A ALUMES

(Pila Alumnes) últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar
A casa teva, intenteu estalviar aigua, electricitat o gas ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han declarat canvi d'hàbits	
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No
Intenten estalviar energia ?						
Sí.....	77.1%	79.5%	99.9%	73.6%	87.1%	73.9%
No.....	21.9%	19.4%	10.1%	20.9%	12.3%	20.6%
No contesta.....	1.0%	1.1%	.0%	5.5%	.6%	5.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUÊTÉS

NOMÉS A ALUMNES
(P11b Alunres) De quina manera ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Com es pot gastar menys energia						
Es pot. Respostes concretes....	46.9%	34.6%	49.5%	60.9%	24.1%	57.3%
Es pot. Respostes concretes....					39.6%	36.4%
Es pot. Respostes concretes....	25.8%	26.3%	26.1%	24.4%	22.0%	25.9%
Es pot. No contesta.....	4.3%	4.4%	3.7%	4.7%	17.5%	3.9%
No estalvia.....	.3%	.0%	.5%	.0%	.0%	.5%
No intenten però no ho aconsegueixen.	.3%	.0%	.6%	.0%	.0%	.6%
No se n'adonen....	.4%	.8%	.3%	.0%	.0%	.6%
No hi està d'acord. No contesta.....	22.0%	33.9%	19.3%	10.1%	26.4%	12.3%
					28.9%	26.1%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

MAJES A ALUMNES

(P12) ¿ Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tothom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiries el que entens per medi ambient ?

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	TOTAL	mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Concepte de medi ambient								
Tot allò que ens envolta.....	32.4%	33.5%	33.1%	29.9%	15.0%	33.1%	32.4%	18.9%
La natura.....	37.9%	38.9%	37.4%	38.8%	14.0%	40.5%	35.8%	42.6%
La natura urbana.	5.1%	4.2%	4.8%	7.6%	6.5%	6.0%	4.4%	6.4%
Resposta valorativa....	12.5%	9.2%	14.0%	12.5%	12.0%	12.9%	12.5%	5.4%
No ho sap/ resposta inconcreta....	2.2%	2.4%	2.3%	1.8%	.0%	.5%	3.5%	.0%
No contesta.....	10.0%	11.7%	8.5%	9.4%	32.5%	7.0%	11.5%	26.7%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

HOMES A ALUMNES

(P13) Quin és, segons la teva opinió, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

	TOTAL				Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	Si	No	No contesta	Si	No
Acumulació d'escombreries												
El més greu.....	14.7%	14.3%	15.1%	14.0%	9.5%	12.7%	16.3%	12.7%	16.3%	9.4%	12.7%	16.3%
Segon més greu...	23.5%	22.8%	23.2%	26.7%	21.5%	24.3%	23.1%	24.3%	23.1%	21.3%	24.3%	23.1%
Tercer més greu...	56.3%	55.5%	56.2%	57.2%	63.4%	59.0%	54.0%	59.0%	54.0%	63.9%	59.0%	54.0%
No contesta.....	5.5%	7.3%	5.5%	2.1%	5.5%	3.9%	6.7%	3.9%	6.7%	5.4%	3.9%	6.7%
Espècies en perill												
El més greu.....	20.9%	19.0%	21.9%	20.7%	16.8%	20.3%	21.3%	20.3%	21.3%	20.6%	20.3%	21.3%
Segon més greu...	41.5%	43.5%	39.6%	44.5%	52.1%	45.1%	38.6%	45.1%	38.6%	48.7%	45.1%	38.6%
Tercer més greu...	31.5%	28.7%	32.7%	33.3%	21.5%	29.7%	33.3%	29.7%	33.3%	21.3%	29.7%	33.3%
No contesta.....	6.1%	8.7%	5.8%	1.5%	9.5%	4.9%	6.8%	4.9%	6.8%	9.4%	4.9%	6.8%
Incendis als boscos												
El més greu.....	62.4%	65.7%	60.5%	63.8%	68.1%	65.4%	60.2%	65.4%	60.2%	64.5%	65.4%	60.2%
Segon més greu...	28.4%	24.2%	31.0%	26.8%	16.8%	25.7%	30.6%	25.7%	30.6%	20.6%	25.7%	30.6%
Tercer més greu...	5.1%	6.0%	4.4%	6.5%	5.5%	6.1%	4.4%	6.1%	4.4%	5.4%	6.1%	4.4%
No contesta.....	4.1%	4.1%	4.2%	2.9%	9.5%	2.9%	4.8%	2.9%	4.8%	9.4%	2.9%	4.8%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

10MÉS A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornella, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	
Els ciutadans no han d'embrutar								
El més important.	10.8%	11.3%	10.6%	9.9%	17.1%	9.4%	11.6%	16.9%
Segon més important.....	20.3%	22.2%	19.7%	18.5%	23.6%	18.7%	21.8%	11.5%
Tercer més important.....	19.6%	22.5%	19.6%	17.1%	.0%	21.3%	19.1%	.0%
Quart en importància...	11.4%	7.4%	11.7%	17.4%	12.0%	12.6%	10.3%	15.8%
El menys important.....	34.1%	32.5%	35.1%	34.0%	25.7%	34.9%	33.7%	29.4%
No contesta.....	3.8%	4.1%	3.2%	3.1%	21.5%	3.1%	3.5%	26.3%
L'Ajuntament ha de millorar el servei								
El més important.	14.1%	16.8%	13.0%	15.0%	5.5%	11.9%	16.1%	5.4%
Segon més important.....	16.3%	21.9%	15.1%	10.0%	22.7%	13.3%	18.3%	22.4%
Tercer més important.....	21.4%	20.6%	22.2%	19.4%	23.6%	20.7%	22.2%	15.5%
Quart més important.....	15.2%	14.2%	15.9%	15.0%	10.2%	17.7%	13.6%	10.1%

(continued)

BASE : 890 ALUMNES ENQUESTATS

HOMES A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornellà, què penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
El menys important.....							
	28.8%	22.1%	30.1%	37.6%	16.5%	33.4%	20.3%
No contesta.....							
	4.2%	4.4%	3.8%	3.1%	21.5%	3.1%	26.3%
Els pares han d'educar							
El més important.							
	20.0%	18.4%	21.2%	20.5%	5.2%	19.9%	10.2%
Segon més important.....							
	22.1%	20.0%	21.5%	29.2%	15.0%	23.1%	22.9%
Tercer més important.....							
	22.7%	20.0%	24.5%	19.3%	29.1%	24.5%	28.8%
Quart més important.....							
	23.3%	27.7%	21.3%	24.4%	17.5%	22.2%	5.4%
El menys important.....							
	7.7%	9.3%	7.8%	3.4%	11.6%	6.9%	11.5%
No contesta.....							
	4.2%	4.6%	3.7%	3.3%	21.5%	3.4%	21.3%
L'escola ha d'educar							
El més important.							
	9.2%	9.8%	8.8%	10.3%	5.5%	12.5%	5.4%
Segon més important.....							
	15.5%	11.4%	17.8%	15.0%	6.1%	15.9%	6.1%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

HOME S A ALUMNES

(P14) I respecte de Cornella, que penses que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han denunciat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Tercer més important.....								
Quart en importància...	22.7%	22.8%	20.5%	32.7%	15.0%	22.6%	22.8%	18.5%
El menys important.....	28.1%	26.9%	30.4%	19.4%	33.3%	27.9%	27.8%	36.9%
El més important.....	20.1%	23.8%	18.8%	19.5%	18.4%	17.7%	22.5%	6.4%
No contesta.....	4.4%	5.2%	3.8%	3.1%	21.5%	3.4%	4.4%	26.3%
Les indústries han de contaminar menys								
El més important..	44.0%	42.5%	44.7%	43.0%	49.2%	45.4%	42.9%	44.7%
Segon més important.....	21.2%	19.1%	22.3%	22.3%	11.0%	25.1%	18.8%	10.9%
Tercer en importància...	9.0%	8.3%	9.3%	9.2%	10.7%	7.5%	10.1%	10.6%
Quart en importància...	17.1%	18.1%	16.6%	18.9%	5.5%	14.8%	19.1%	5.4%
El menys important.....	4.9%	7.5%	4.2%	2.5%	6.1%	4.0%	5.4%	6.1%
No contesta.....	3.8%	4.6%	2.9%	4.1%	17.5%	3.2%	3.6%	22.3%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(P15 Alumes) Els teus pares et fan separar les escombres ?

BASE : 898 ALUMNES ENQUÊTÉS

COMÉS A ALUMNES

(P16 Alumes) Imagina la situació següent: L'Anna és una noia de dotze anys. A l'escola li han ensenyat que s'han de classificar les deixalles. Després de dinar, el seu pare s'ajeca de la taula amb una ampolla de vi buida per llençar-la a les escombraries.

L'Anna exclama: 'pare, el vidre no s'ha de llençar'.

Què penses que li dirà el seu pare ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?	Els fills han demanat canvi d'hàbits						
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Com reaccionaria el pare								
No m'has d'ensenyar....	23.4%	30.2%	22.3%	17.1%	10.7%	18.1%	27.8%	10.6%
Què vols dir ?...	20.9%	22.2%	20.4%	20.3%	22.0%	23.0%	19.3%	21.7%
Perdona, és veritat.....	13.0%	8.4%	15.6%	12.1%	6.1%	14.8%	11.9%	10.1%
Tens raó.....	40.6%	37.4%	39.8%	48.6%	51.6%	42.6%	38.9%	48.2%
Resposta múltiple	.5%	.4%	.6%	.0%	.0%	.3%	.6%	.0%
No contesta.....	1.6%	1.3%	1.3%	1.8%	9.5%	1.1%	1.6%	9.4%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOVÉS A ALUMNES

(P.17 Alunnes) Penses que els teus pares haurien de canviar els seus hàbits respecte la recollida de deixalles ?

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	TOTAL	mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Els pares haurien de canviar d'hàbits								
Si, haurien de separar.....	57.5%	54.3%	61.9%	49.7%	22.7%	66.6%	51.9%	29.1%
No crec que hagin de canviar....	13.9%	20.4%	12.9%	8.5%	.0%	6.4%	20.0%	.0%
No cal que canviïn.....	26.8%	25.2%	24.8%	41.8%	5.5%	26.9%	27.7%	.0%
No contesta.....	1.8%	.0%	.4%	.0%	71.8%	.0%	.4%	70.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOVÉS A ALUMNES
(118 Alumnes)

- Has explicat als teus pares alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, sortides per Cornella, enjardinaments, etc.) que hakis fet a l'escola ?

	TOTAL	Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Sí	No	contesta
Els fills han explicat activitats ?				
Mai.....	25.8%	11.3%	37.3%	.0%
De tant en tant..	58.5%	65.1%	55.7%	8.0%
Sovint.....	13.6%	23.3%	6.8%	5.1%
No contesta.....	2.1%	.3%	.2%	86.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A ALUMNES
 (P19a Alumnes)

- Has demanat als teus pares que canviïn algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

TOTAL Els fills han explicat activitats ?				
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta
Els fills han demanat canvi d'hàbits				
Sí.....	41.4%	18.2%	46.0%	70.9%
No.....	56.5%	81.8%	53.7%	28.3%
No contesta.....	2.1%	.0%	.3%	.8%
				88.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

ICHÉS A ALUMNES
(P19b Alumnus) Quins ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?	Els fills han demanat canvi d'hàbits					
	Ha	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Quins canvis has demanat ?							
Hàbits de compra.	5.6%	2.7%	6.1%	9.6%	.0%	13.4%	.0%
Separació de deixalles.....	21.7%	7.2%	24.5%	39.7%	6.5%	52.2%	.0%
Estalvi d'energia	9.5%	5.7%	11.5%	9.9%	.0%	22.5%	.0%
Actituds de respecte.....	1.1%	.4%	1.5%	.8%	.0%	2.7%	.0%
Ja ho fan.....	1.5%	2.2%	1.6%	.0%	.0%	.3%	2.5%
Resposta incomprensible	.2%	.0%	.2%	.6%	.0%	.5%	.0%
Altres.....	.3%	.3%	.0%	1.5%	.0%	.7%	.0%
Són els pares els qui m'ho diuen	.2%	.0%	.4%	.0%	.0%	.0%	.4%
Cap.....	.2%	.4%	.2%	.0%	.0%	.0%	.4%
Totes.....	.1%	.0%	.2%	.0%	.0%	.3%	.0%
No ho sap.....	.6%	.0%	.7%	1.6%	.0%	1.2%	.2%
No contesta.....	4.7%	1.7%	2.4%	7.9%	88.0%	6.3%	.0%
No ha demanat canvis.....	54.2%	79.1%	50.9%	28.3%	5.5%	.0%	95.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

MONÉS A ALUMNES
 (P20 Alumnes) T'agradaria que hi haguess una
 assignatura sobre medi ambient ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Agradaria assignatura MA								
Si.....	52.9%	45.9%	53.7%	70.9%	.0%	63.7%	46.7%	8.0%
No.....	15.3%	22.9%	14.0%	7.0%	10.7%	8.8%	28.4%	5.1%
No ho sé.....	29.6%	29.7%	32.1%	22.1%	6.5%	27.3%	32.2%	5.1%
Depèn.....	.2%	.4%	.2%	.0%	.0%	.3%	.2%	.0%
No contesta.....	2.0%	1.1%	.0%	.0%	22.8%	.0%	.5%	81.8%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
(P21 Alumnes) Saps què és l'Ambientalitzat ?

	Els fills han explicat activitats ?					Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	TOTAL	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta
Saps que és ambientalitzat								
Campanya respecte el medi								
ambient.....	21.2%	12.2%	24.9%	25.7%	.0%	26.6%	17.9%	.0%
El medi ambient..	1.1%	2.4%	.6%	.8%	.0%	.6%	1.5%	.0%
Cuidar el medi								
ambient.....	8.0%	5.3%	9.2%	9.2%	.0%	9.1%	7.4%	.0%
Una associació								
que cuida el								
medi.....	7.1%	5.0%	8.5%	6.0%	.0%	7.7%	6.9%	.0%
Sí.....	2.4%	2.4%	2.6%	1.7%	.0%	2.6%	2.3%	.0%
Coneixements.....	.7%	.0%	.9%	1.5%	.0%	1.5%	.2%	.0%
Campanya per								
tenir tot més								
net.....	.6%	.3%	.7%	.6%	.0%	.5%	.7%	.0%
Campanya de medi								
ambient.....	5.0%	3.5%	5.2%	7.4%	.0%	4.7%	5.4%	.0%
Campanya.....	1.1%	.4%	1.4%	1.3%	.0%	.8%	1.4%	.0%
Recollida								
selectiva de								
l'Ajuntament..	.1%	.3%	.0%	.0%	.0%	.2%	.0%	.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

(continued)

HOMES A ALUMNES
(P21 Alumes) Saps que és l'Arbitalitza't ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Centre d'informació..	.3%	.0%	.4%	.8%	.0%	.8%	.0%	.0%
És el medi ambient.....	.2%	.4%	.0%	.8%	.0%	.3%	.2%	.0%
No ho sap/ no contesta.....	52.3%	67.5%	45.8%	44.1%	100.0%	44.3%	56.3%	100.0%

BASE : 998 ALUMNES ENQUESTATS

MONES A ALUMNES

(P22 Alumnes) I si es fes una activitat concreta sobre medi ambient, quin tena t'agradaria que es tractes ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Sobre què una activitat ?							
La contaminació..	5.6%	4.3%	6.0%	7.1%	.0%	6.4%	5.2%
Els animals.....	11.4%	8.6%	12.4%	12.3%	11.7%	12.9%	10.6%
Com respectar el medi ambient..							
Deixalles.....	2.3%	1.1%	2.5%	4.1%	.0%	3.4%	1.5%
Reciclatge.....	3.7%	1.9%	4.4%	4.6%	.0%	3.3%	3.9%
Els incendis.....	2.9%	2.7%	3.3%	1.8%	.0%	3.1%	2.9%
Els boscos.....	3.7%	2.6%	4.5%	3.4%	.0%	4.6%	3.3%
Activitats de restauració...	2.7%	1.3%	3.5%	2.6%	.0%	3.3%	2.4%
La capa d'ozó....	.5%	.0%	.6%	1.0%	.0%	.9%	.2%
Altres.....	1.8%	1.3%	2.3%	.8%	.6%	2.1%	1.6%
Més d'una resposta.....	5.6%	7.2%	4.4%	8.7%	.0%	5.9%	5.6%
No ho sap/ no contesta.....	1.6%	.8%	2.2%	.8%	.0%	2.6%	1.0%
	58.1%	68.2%	53.8%	52.8%	88.3%	51.5%	61.8%
							89.8%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMES A PARES

(P1) En general es diu que els costums estan canviant en la compra.
A casa seva, què acostumen a utilitzar per anar a comprar ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Què s'utilitza per anar a comprar							
Borses de plàstic	16.9%	20.6%	16.6%	14.9%	.0%	16.6%	17.6%
Carro.....	45.4%	52.1%	41.5%	50.9%	29.9%	46.9%	43.4%
Cabàs.....	30.4%	25.2%	33.1%	27.5%	42.3%	28.7%	32.0%
Altres.....	.6%	.0%	.6%	1.0%	.0%	.4%	.7%
Més d'una resposta.....	5.9%	2.2%	7.4%	5.7%	.0%	6.2%	5.9%
No ho sap/ no contesta.....	.7%	.0%	.8%	.0%	27.8%	1.1%	.4%
							.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
(P2) A casa seva acostumen a comprar envasos
de vidre retornable ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Compren envasos vidre retornable								
Sí.....	32.1%	35.0%	33.2%	26.1%	27.8%	34.9%	30.6%	.0%
No.....	67.5%	63.8%	66.5%	73.9%	72.2%	65.1%	68.6%	100.0%
No ho sap/ no contesta.....	.4%	1.2%	.3%	.0%	.0%	.0%	.8%	.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

COMÉS A PARES
(P3) Quin tipus d'envàs utilitzen més habitualment per a les begudes ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han denunciat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Envàs per l'aigua								
Vidre.....	9.2%	7.6%	11.5%	4.3%	.0%	10.4%	7.9%	22.9%
Plàstic.....	80.4%	82.8%	78.3%	84.7%	72.2%	80.1%	80.7%	77.1%
Tetra-Brick.....	.3%	.0%	.5%	.0%	.0%	.0%	.5%	.0%
Depèn.....	2.9%	4.8%	2.3%	2.5%	.0%	3.2%	2.7%	.0%
No contesta.....	7.3%	4.8%	7.4%	8.5%	27.8%	6.3%	8.2%	.0%
Envàs per la llet								
Vidre.....	1.5%	2.5%	1.7%	.0%	.0%	1.2%	1.8%	.0%
Plàstic.....	9.0%	13.1%	6.6%	12.3%	.0%	10.6%	7.5%	19.3%
Llaura.....	1.1%	.0%	1.4%	1.3%	.0%	.7%	1.4%	.0%
Tetra-Brick.....	85.6%	79.5%	88.3%	83.1%	100.0%	83.7%	87.6%	57.8%
Depèn.....	2.2%	2.9%	2.0%	1.9%	.0%	3.9%	.9%	.0%
No contesta.....	.7%	2.2%	.0%	1.5%	.0%	.0%	.8%	22.9%
Envàs pel vi								
Vidre.....	54.0%	56.0%	51.7%	58.6%	57.7%	49.0%	58.3%	38.5%
Plàstic.....	2.4%	7.0%	1.7%	.0%	.0%	.6%	3.5%	19.3%
Tetra-Brick.....	29.7%	24.3%	32.5%	27.8%	.0%	34.3%	26.4%	19.3%
Depèn.....	4.3%	1.4%	5.7%	3.2%	.0%	5.4%	3.5%	.0%
No contesta.....	9.6%	11.2%	8.4%	10.4%	42.3%	10.8%	8.3%	22.9%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
 (P3) Quin tipus d'envàs utilitzen més
 habitualment per a les begudes ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No contesta
Envàs per refrescos							
Vidre.....	6.6%	5.6%	8.0%	2.8%	27.8%	7.0%	5.4%
Plàstic.....	38.4%	33.5%	38.5%	43.7%	29.9%	36.5%	40.0%
Llaura.....	38.2%	42.2%	36.0%	40.7%	42.3%	37.4%	39.3%
Tetra-Brick.....	2.8%	5.8%	2.3%	1.3%	.0%	3.2%	2.5%
Depèn.....	12.4%	10.3%	14.0%	10.1%	.0%	14.7%	10.4%
No contesta.....	1.6%	2.7%	1.3%	1.5%	.0%	1.3%	1.3%
							22.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONÉS A PARES

(P4) Acostumen a comprar la carn o els embotits envasats (preparats per emportar) ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Compren embotits envasats							
Sí.....	11.5%	11.9%	10.6%	13.9%	.0%	13.8%	9.9%
No.....	87.6%	88.1%	88.6%	83.6%	100.0%	85.0%	89.3%
No ho sap/ no contesta.....	1.0%	.0%	.8%	2.5%	.0%	1.2%	.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P5a) Últimament s'està parlant de separar els diferents
 envasos i materials que llencen a les escombreries de casa.
 Segons vostè, la separació dels diferents materials de les
 escombreries és realment útil per respectar el medi ambient ?

TOTAL Els fills han explicat activitats ? Els fills han demanat canvi d'hàbits						
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Separar escombreries és útil						
Sí.....	88.7%	92.2%	87.6%	89.6%	51.7%	83.8%
No.....	2.3%	.0%	2.6%	3.7%	2.4%	1.7%
No ho sap.....	7.5%	7.8%	8.2%	5.7%	7.7%	7.6%
No contesta.....	1.4%	.0%	1.6%	1.0%	1.1%	.2%
						38.5%
						22.9%
						.0%
						38.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?		Els fills han denunciat canvi d'hàbits					
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Per què és util separar deixalles?	39.4%	32.5%	40.7%	43.3%	29.9%	39.6%	40.3%	0%
Per a reciclar... Perque hi hagi menys deixalles.....	.2%	.0%	.3%	.0%	.0%	.4%	.0%	.0%
Preservar el medi	4.4%	1.5%	5.2%	5.1%	.0%	4.7%	4.3%	.0%
Per a separar....	4.1%	6.8%	3.5%	3.2%	.0%	3.1%	4.5%	19.3%
Per a estalviar/ reutilitzar...	10.2%	9.7%	12.3%	4.7%	.0%	9.0%	11.4%	.0%
Menys contaminació/ més net.....	5.9%	13.7%	3.6%	5.1%	.0%	7.6%	4.8%	.0%
No es malmet la natura.....	.9%	.0%	1.2%	1.0%	.0%	1.5%	.5%	.0%
La ciutat és més neta.....	.4%	.0%	.3%	1.0%	.0%	.4%	.3%	.0%
Facilita la feina	.9%	.0%	1.0%	1.9%	.0%	.4%	1.4%	.0%
No tinc temps....	.3%	.0%	.4%	.0%	.0%	.6%	.0%	.0%
Altres.....	2.9%	5.5%	1.7%	3.8%	.0%	1.7%	3.9%	.0%
Idio ho sap.....	.4%	.0%	.3%	1.0%	.8%	.5%	.4%	.0%
No contesta.....	30.0%	30.4%	29.5%	29.9%	70.1%	30.5%	28.4%	30.7%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I NARES

HOMES A PARES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa seva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?
(RESPUESTA MULTIPLE)

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Utilitzen							
contenedor							
vidre.....	68.0%	69.5%	67.6%	67.1%	100.0%	66.4%	69.3%
Utilitzen							
contenedor							
paper.....	76.2%	64.6%	79.0%	79.6%	100.0%	85.4%	69.3%
Utilitzen							
contenedor							
piles.....	53.1%	48.6%	52.5%	60.8%	.0%	62.3%	46.4%
Utilitzen							
contenedor							
medicaments...	16.1%	12.9%	15.1%	22.6%	.0%	16.5%	15.5%
No usen cap							
contenedor....	12.9%	18.1%	11.3%	12.1%	.0%	8.4%	15.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

HOMES A PARES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ? Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta
Distància					
contenidor					
vidre					
Al costat de casa	63.9%	64.8%	66.0%	58.2%	29.9%
Més lluny que el					
normal.....	32.3%	31.6%	30.0%	39.9%	27.8%
Botiga o					
supermercat....	.4%	.0%	.7%	.0%	.4%
No n'hi ha/ no ho					
sé.....	1.2%	1.5%	1.2%	1.0%	.0%
No contesta.....	2.1%	2.2%	2.0%	1.0%	42.3%
Distància					
contenidor					
paper					
Al costat de casa	62.7%	63.7%	65.7%	54.0%	29.9%
Més lluny que el					
normal.....	30.7%	26.2%	28.7%	41.3%	27.8%
Altres llocs.....	.2%	.0%	.3%	.0%	.0%
No n'hi ha/ no ho					
sé.....	2.3%	2.9%	2.5%	1.3%	.0%
No contesta.....	4.1%	7.2%	2.7%	3.4%	42.3%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

COMÉS A PARES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Distància contenidor medicaments								
Al costat de casa	.4%	.9%	.0%	1.0%	.0%	.0%	.7%	.0%
Més lluny que el normal.....	1.9%	2.7%	1.9%	.0%	27.8%	1.6%	2.2%	.0%
Botiga o supermercat...	1.5%	.0%	1.5%	3.0%	.0%	3.0%	.4%	.0%
Farmàcia.....	57.0%	50.7%	57.3%	63.4%	29.9%	56.6%	57.8%	38.5%
No n'hi ha/ no ho sé.....	25.0%	31.1%	24.6%	21.0%	.0%	22.7%	27.4%	.0%
No contesta.....	14.2%	14.5%	14.6%	11.7%	42.3%	16.1%	11.5%	61.5%
Distància contenidor piles								
Al costat de casa	.9%	.9%	.8%	1.3%	.0%	1.7%	.3%	.0%
Més lluny que el normal.....	8.1%	10.4%	7.4%	8.0%	.0%	7.8%	8.5%	.0%
Botiga o supermercat...	59.3%	60.2%	57.7%	64.2%	29.9%	60.2%	59.6%	19.3%
Farmàcia.....	4.0%	.0%	5.5%	3.7%	.0%	4.1%	3.5%	19.3%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOCHES A PARES

(P7) Aquests contenidors no sempre estan al costat del contenidor normal. En el seu cas, a quina distància té aquests contenidors respecte de casa seva ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Col·legi.....	1.5%	.0%	2.0%	1.5%	.0%	2.5%	.3%	.0%
Altres llocs.....	.2%	.0%	.3%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%
No n'hi ha/ no ho sé.....	17.1%	18.3%	17.5%	15.4%	.0%	14.0%	20.0%	.0%
No contesta.....	8.9%	10.2%	8.7%	5.9%	70.1%	9.3%	7.3%	61.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NO MÉS A PARES

(P8 Pares) Aquests materials se separen per poder-los reciclar després. Però alguns d'ells són, tècnicament, més difícils de reciclar. Segons la teva opinió/segons vostè, quin d'aquests envasos és més difícil de reciclar ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Envas més difícil de reciclar									
Vidre.....	21.3%	29.1%	22.3%	10.8%	.0%	18.4%	23.6%	19.3%	
Paper.....	1.9%	.0%	1.4%	5.7%	.0%	.5%	3.1%	.0%	
Plàstic.....	40.2%	39.8%	37.0%	49.6%	57.7%	43.1%	38.3%	22.9%	
Tetra-Brick.....	31.5%	27.5%	32.7%	33.0%	.0%	30.7%	32.4%	19.3%	
Més d'un									
resposta.....	2.7%	1.2%	4.1%	.0%	.0%	5.5%	.5%	.0%	
No contesta.....	2.4%	2.4%	2.5%	1.0%	42.3%	1.8%	2.1%	38.5%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

HOME S A PARES

(P9 Pares) Últimament també s'està plantejant el fet d'estalviar.
 si li diguessin que ha de procurar gastar menys alguna a casa seva,
 què respondria ?

	TOTAL Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta
Si li diguessin que ha de gastar menys alguna ?								
Mi estic d'acord.	88.2%	87.5%	88.6%	88.8%	57.7%	88.0%	88.6%	80.7%
No hi estic d'acord.....	5.4%	2.6%	5.5%	8.2%	.0%	3.4%	6.7%	19.3%
No ho sé.....	5.9%	9.9%	5.6%	3.0%	.0%	8.0%	4.4%	.0%
No contesta.....	.5%	.0%	.3%	.0%	42.3%	.7%	.4%	.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

(Pio Pares) En cas que hi estigui d'acord, de quina manera creu que es pot gastar menys aigua a casa seva?

BASE : 369 ENQUESTES A PAGES I MARES

COMÉS A PAPES

(P11 Pares) Quan algun dels seus fills es deixa el llum
encès de l'habitació, què fa vostè ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Si un fill deixa el llum obert								
...								
Res. No té importància...	2.5%	3.8%	2.2%	.0%	1.8%	3.1%	.0%	
M'enfado i li dic que l'apagui..	87.6%	86.9%	88.8%	57.7%	84.1%	90.0%	100.0%	
Li dic que l'apagui però no m'enfado...	2.5%	1.2%	2.8%	.0%	2.7%	2.4%	.0%	
Altres.....	6.7%	8.1%	5.4%	.0%	9.5%	4.6%	.0%	
No contesta.....	.8%	.0%	.8%	42.3%	1.8%	.0%	.0%	

BASE : 369 ENQUESTES A PAPES I MARES

HOME'S A PAFES

(P12) ¿ Hi ha persones que pensen que ens hem de preocupar pel medi ambient. Però no tot hom entén de la mateixa manera el que és el medi ambient. Com definiria el que enten vostè per medi ambient ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
		Mai	De tant en tant	Sovint	NO contesta	Sí	NO	Mo contesta	
Concepte de medi ambient									
Tot allò que ens envolta.....	24.8%	31.6%	21.0%	29.8%	.0%	22.3%	26.9%	.0%	
La natura.....	25.1%	15.6%	27.5%	27.8%	29.9%	33.8%	18.9%	.0%	
La natura urbana.	5.5%	3.4%	5.6%	7.6%	.0%	3.8%	6.5%	19.3%	
Resposta valorativa.....	21.2%	20.4%	23.8%	14.9%	.0%	16.9%	25.1%	.0%	
No ho sap/resposta									
Inconcreta.....	4.6%	8.6%	3.8%	3.2%	.0%	5.0%	4.4%	.0%	
No contesta.....	18.8%	20.4%	18.4%	16.7%	70.1%	17.7%	18.2%	80.7%	

BASE : 369 ENQUESTES A PAFES I MARES

NOHÉS A PARES

(P13) Quin és, segons vostè, el problema ambiental més greu dels tres següents ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No contesta
Acumulació d'escombreries							
El més greu.....	15.1%	18.0%	15.7%	10.7%	.0%	12.7%	17.3%
Segon més greu...	19.8%	17.0%	18.9%	25.7%	.0%	19.0%	20.3%
Tercer més greu..	56.9%	55.8%	56.1%	61.1%	29.9%	59.1%	56.0%
No contesta.....	8.3%	9.2%	9.2%	2.5%	70.1%	9.2%	6.4%
Espècies en perill							
El més greu.....	19.7%	23.8%	19.9%	14.6%	29.9%	19.3%	20.1%
Segon més greu...	41.6%	37.2%	41.3%	48.7%	.0%	45.6%	39.5%
Tercer més greu..	29.8%	31.0%	29.2%	31.4%	.0%	24.1%	34.6%
No contesta.....	8.8%	8.0%	9.5%	5.2%	70.1%	11.0%	5.8%
Incendis als boscos							
El més greu.....	62.5%	54.2%	52.4%	73.7%	.0%	65.6%	60.1%
Segon més greu...	28.9%	36.6%	29.0%	20.4%	29.9%	23.4%	33.5%
Tercer més greu..	3.8%	3.9%	4.0%	3.2%	.0%	4.8%	3.0%
No contesta.....	4.8%	5.3%	4.6%	2.8%	70.1%	6.2%	3.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NO MÉS A PARES

(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Els ciutadans no han d'embrutar								
El més important.	22.7%	20.7%	24.8%	19.6%	.0%	21.8%	23.0%	42.2%
Segon més important.....	18.5%	23.5%	16.7%	19.6%	.0%	18.2%	19.2%	.0%
Tercer més important.....	22.0%	19.7%	19.6%	31.4%	27.8%	23.6%	20.8%	19.3%
Quart en importància....	8.4%	6.4%	9.0%	8.8%	.0%	11.4%	6.2%	.0%
El menys important.....	24.8%	25.6%	25.8%	20.6%	29.9%	22.0%	27.5%	.0%
No contesta.....	3.6%	4.1%	4.2%	.0%	42.3%	3.0%	3.3%	38.5%
L'Ajuntament ha de millorar el servei								
El més important.	12.7%	18.8%	10.9%	12.4%	.0%	9.1%	15.9%	.0%
Segon més important.....	11.6%	12.5%	11.5%	11.4%	.0%	12.2%	11.4%	.0%
Tercer més important.....	21.3%	27.7%	21.2%	14.8%	29.9%	20.6%	22.4%	.0%
Quart més important.....	22.1%	17.0%	22.9%	25.5%	.0%	21.7%	22.4%	19.3%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I PARES

IGNÉS A PARES

(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
El menys							
important.....	27.8%	18.7%	28.7%	34.4%	27.8%	32.9%	23.9%
No contesta.....	4.5%	5.3%	4.8%	1.5%	42.3%	3.5%	3.9%
Els pares han d'educar							
El més important.	21.6%	15.6%	19.5%	34.9%	.0%	20.1%	22.4%
Segon més important.....	25.7%	25.4%	23.0%	34.0%	27.8%	32.3%	20.6%
Tercer més important.....	20.0%	15.1%	23.6%	15.0%	.0%	20.7%	19.9%
Quart més important.....	17.9%	16.6%	20.0%	12.6%	29.9%	17.0%	19.1%
El menys							
important.....	10.2%	21.9%	8.9%	2.1%	.0%	7.0%	12.9%
No contesta.....	4.6%	5.3%	5.0%	1.5%	42.3%	3.0%	5.0%
L'escola ha d'educar							
El més important.	9.7%	9.2%	11.1%	5.3%	29.9%	7.2%	12.0%
Segon més important.....	17.0%	13.1%	16.6%	22.5%	.0%	15.8%	18.3%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOHÉS A PARES

(P14) I respecte de Cornellà, què pensa que s'ha de fer perquè sigui una ciutat més neta ?

	TOTAL		Els fills han explicat activitats ?		Els fills han demanat canvi d'hàbits	
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No
Tercer més important.....	20.5%	23.8%	19.2%	21.5%	.0%	22.1%
Quart en importància...	24.2%	24.0%	24.2%	24.1%	27.8%	27.6%
El menys important.....	23.5%	24.5%	23.0%	24.7%	.0%	23.9%
No contesta.....	5.1%	5.3%	5.8%	1.5%	42.3%	3.5%
Les indústries han de contaminar menys						
El més important.	31.9%	32.8%	32.7%	28.7%	27.8%	40.6%
Segon més important.....	21.9%	20.1%	26.0%	11.0%	29.9%	18.4%
Tercer en importància...	11.6%	8.5%	11.9%	14.4%	.0%	10.0%
Quart en importància...	21.4%	29.4%	17.2%	26.6%	.0%	18.3%
El menys important.....	8.5%	3.9%	7.1%	17.7%	.0%	10.1%
No contesta.....	4.7%	5.3%	5.1%	1.5%	42.3%	2.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I NAFES

NOMÉS A PARES
 (P15 Pares)

- Els seus fills li han explicat mai alguna activitat relacionada amb el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, per Cornella, enjardinaments, etc.) que hagin fet a l'escola o a l'institut ?

	TOTAL	Els fills han demanat canvi d'hàbits	
		Sí	No
Els fills han explicat activitats ?			contestat
Mai.....	20.4%	11.3%	27.6%
De tant en tant..	59.1%	57.6%	60.2%
Sovint.....	19.8%	30.0%	11.8%
No contesta.....	.7%	1.1%	.4%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOVES A PARES
(P16a Pares)

- Els seus fills li han demanat alguna vegada que canviï algun dels seus hàbits per respectar el medi ambient (separar les escombraries, estalviar energia i/o aigua, comprar menys envasos, etc.) ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta
Els fills han demanat canvi d'hàbits					
Sí.....	43.5%	24.1%	42.4%	65.8%	70.1%
No.....	55.2%	74.7%	56.3%	32.7%	29.9%
No contesta.....	1.3%	1.2%	1.3%	1.5%	.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOVÉS A PARES
(P16b Pares) Per quin motiu ?

	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mal	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No	No contesta	
Motiu fills demanen canvi d'hàbits								
Tenir cura medi ambient.....	11.0%	5.4%	10.2%	18.4%	42.3%	24.8%	.5%	.0%
Actituds de respecte.....	1.8%	1.5%	1.8%	2.3%	.0%	4.1%	.0%	.0%
Per si no se n'adonen.....	1.5%	1.2%	1.4%	2.2%	.0%	3.5%	.0%	.0%
No cal, ja ho fan	13.6%	10.6%	12.9%	17.9%	29.9%	.0%	24.6%	.0%
Hàbits de compra.	.9%	.0%	1.5%	.0%	.0%	2.1%	.0%	.0%
Hàbits separació deixalles.....	10.7%	5.1%	11.6%	14.3%	.0%	24.3%	.3%	.0%
Hàbits d'estalvi energia.....	1.8%	2.4%	1.9%	1.0%	.0%	4.2%	.0%	.0%
El fill no ha de fer això.....	.7%	1.2%	.7%	.0%	.0%	.0%	1.3%	.0%
Problemes de comunicació...	.8%	1.9%	.0%	1.9%	.0%	.0%	1.4%	.0%
Ll ho han dit a l'escola.....	1.8%	.0%	1.1%	5.7%	.0%	4.1%	.0%	.0%
Resposta críptica	1.2%	1.2%	1.6%	.0%	.0%	2.3%	.3%	.0%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOHÉS A PARES
(P16b Pares) Per quin motiu ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No contesta
Els fills no estan						
Mentalitzats...	.9%	1.2%	1.2%	.0%	.0%	1.7%
Fills ecologistes	2.6%	2.5%	3.2%	.0%	6.1%	.0%
Els pares els han educat així...	.8%	.0%	.9%	.0%	.7%	1.0%
No ho sap/ no contesta.....	49.8%	65.8%	50.0%	33.5%	27.8%	69.0%
						100.0%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOIES A PARES

(P17a Pares) Creu que l'escola ha d'educar els joves per adquirir actituds de respecte pel medi ambient ?

	TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
L'escola ha d'educar								
Sí.....	91.4%	90.1%	92.7%	88.3%	100.0%	92.7%	91.1%	
No.....	3.8%	4.4%	2.2%	7.9%	.0%	5.0%	2.9%	
No ho sé.....	4.3%	5.5%	4.3%	3.2%	.0%	2.3%	6.0%	
No contesta.....	.5%	.0%	.8%	.0%	.0%	.0%	.0%	

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONÉS A PARES
(P17b Pares) Per què ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Per què escola ha d'educar ?								
L'escola també és el seu medi...	1.8%	1.2%	2.2%	1.0%	.0%	2.3%	1.4%	.0%
L'escola ha d'ensenyar i educar.....	12.1%	7.0%	12.9%	15.3%	.0%	10.9%	13.3%	.0%
És una tasca compartida								
casa/ escola...	10.3%	4.4%	11.5%	12.9%	.0%	8.2%	12.2%	.0%
Perquè respectin el medi								
ambient.....	21.3%	21.8%	19.1%	27.2%	29.9%	25.2%	18.8%	.0%
És feina dels pares.....	2.4%	1.5%	.9%	7.9%	.0%	4.6%	.2%	.0%
No és convenient.	.5%	1.2%	.3%	.0%	.0%	1.0%	.0%	.0%
No serveix.....	.5%	.0%	.8%	.0%	.0%	.0%	.3%	.0%
L'escola és el millor lloc...	4.5%	5.8%	3.5%	6.5%	.0%	4.0%	5.0%	.0%
Se'ls ha d'ensenyar de petits.....	6.6%	10.7%	6.9%	1.5%	.0%	5.0%	7.9%	.0%

(continued)

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MONÉS A PARES
(P17b Pares) Per què ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Si	No contesta
Per conscienciar-los des de l'escola.....	2.5%	1.2%	3.0%	2.5%	.0%	1.2%	3.6%
És millor.....	1.4%	2.7%	1.4%	.0%	.0%	1.3%	1.5%
Necessitat de conèixer el tema.....	3.1%	3.9%	2.5%	4.0%	.0%	3.0%	3.3%
És necessari.....	2.7%	1.2%	3.6%	1.5%	.0%	3.2%	2.4%
Altres.....	2.7%	2.5%	2.8%	2.8%	.0%	3.1%	2.4%
pel futur.....	2.0%	1.2%	2.5%	1.3%	.0%	4.0%	.5%
Perquè ho ensenyin als pares.....	.5%	1.2%	.4%	.0%	.0%	.0%	.5%
No ho sap/ no contesta.....	25.2%	32.5%	25.5%	15.6%	70.1%	23.1%	25.6%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES
(P18 Pares) Creu que hi ha hagut algun canvi últimament en el centre on estudia/en el/s seu/s fill/s ?

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

HOMES A PARES
(P19 Pares) Quins canvis hi ha hagut, segons vostè ?
Què n'opina ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No
Canvis a l'escola segons pares						
Relacionats amb l'ambientallitz						
a't.....	20.5%	10.7%	18.2%	38.1%	0%	27.8%
Altres.....	7.1%	4.8%	7.1%	9.9%	0%	5.5%
Resposta criptica	.9%	1.9%	.6%	1.0%	0%	1.0%
No hi ha hagut canvis.....	26.4%	41.1%	25.7%	12.9%	42.3%	21.5%
No ho sap/ no contesta.....	45.1%	41.6%	48.4%	38.1%	57.7%	44.3%
					44.3%	44.9%
						77.1%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I HARES

NOMÉS A PARES
 (P20 Pares) Quins canvis hi ha hagut, segons vostè ?
 Què n'opina ?

TOTAL	Els fills han explicat activitats ?				Els fills han demanat canvi d'hàbits			
	Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No	No contesta	
Recorda campanya ambiental ?								
Ambientalitza't...	17.0%	10.9%	16.0%	27.2%	.0%	21.0%	14.3%	.0%
Cornellà neta....	29.2%	28.7%	28.4%	31.8%	42.3%	27.3%	31.5%	.0%
Ambientalitza't i Cornellà neta.	2.6%	.0%	3.4%	2.9%	.0%	2.2%	3.0%	.0%
Si l'ences no contamines....	4.9%	5.1%	5.5%	3.2%	.0%	1.6%	7.7%	.0%
Altres.....	1.1%	.0%	.8%	3.0%	.0%	1.3%	.5%	22.9%
No ho sap/ no contesta.....	45.1%	55.3%	45.8%	31.9%	57.7%	46.7%	43.1%	77.1%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

MÉS A PARES
(P21 Pares) Ha participat en alguna activitat relacionada
amb el medi ambient ?

TOTAL		Els fills han explicat activitats ?			Els fills han demanat canvi d'hàbits		
		Mai	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No contesta
Participat activitat respecte MA ?							
SÍ.....	11.4%	10.1%	10.2%	14.8%	57.7%	16.4%	19.3%
No.....	87.5%	89.9%	88.0%	85.2%	42.3%	82.4%	42.2%
No contesta.....	1.0%	.0%	1.8%	.0%	.0%	1.2%	38.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P22 Pares) Creu que les campanyes per respectar el medi ambient són realment útils ?

TOTAL Els fills han explicat activitats ? Els fills han demanat canvi d'hàbits						
	Mal	De tant en tant	Sovint	No contesta	Sí	No
						contesta
Són útils les campanyes ?						
Sí.....	82.9%	81.6%	91.6%	100.0%	85.7%	81.1%
No.....	4.3%	4.6%	1.0%	.0%	3.1%	5.3%
No ho sé.....	12.1%	13.8%	7.4%	.0%	10.6%	13.6%
No contesta.....	.8%	.0%	.0%	.0%	.6%	.0%
						38.5%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

**FREQÜÈNCIES DE LES RESPOSTES DE
L'ÚS I LA DISTÀNCIA DELS
CONTENIDORS**

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents
 contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials
 de les escombraries. A casa teva/seva utilitzen/utilitzen algun o alguns
 d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor vidre			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Col·legi supermercat	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor vidre					
Sí.....	57.8%	66.3%	50.0%	44.0%	10.3%
No.....	41.3%	33.7%	49.5%	56.0%	89.7%
No ho sap/ no contesta.....	.9%	.0%	.5%	.0%	.0%
					28.5%

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva/seva utilitzeu/utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor paper				
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia supermer cat	Altres llocs	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor paper						
Sí.....	69.7%	76.4%	67.7%	25.3%	.0%	26.3%
No.....	29.5%	23.5%	32.0%	74.7%	100.0%	73.7%
No ho sap/ no contesta.....	.9%	.1%	.3%	.0%	.0%	.0%
						25.3%
						52.3%
						22.4%

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva/seva utilitzeu/utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor piles					
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia Col·legi	Altres llocs	No n'hi ha/ no ho sé	No contesta
Utilitzen contenidor piles							
Sí.....	48.7%	44.2%	55.1%	60.7%	40.1%	94.3%	.0%
No.....	50.4%	55.8%	44.9%	39.3%	59.9%	5.7%	100.0%
No ho sap/ no contesta.....	.9%	.0%	.0%	.0%	.0%	.0%	.4%
							11.7%

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva/seva utilitzeu/utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor medicaments			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia supermer cat	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor medicaments					
Sí.....	11.8%	24.6%	.0%	13.0%	19.8%
No.....	87.3%	75.4%	100.0%	87.0%	80.1%
No ho sap/ no contesta.....	.9%	.0%	.0%	.0%	.1%
				2.1%	97.9%
					1.4%
					91.9%
					6.8%

NOMES A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitza algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor vidre			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Col·legi supermercat	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor vidre					
Sí.....	53.5%	61.1%	47.6%	44.2%	13.2%
No.....	45.9%	38.9%	52.4%	55.8%	86.8%
No ho sap/ no contesta.....	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%
					22.3%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor paper			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia supermer	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor paper					
Sí.....	67.2%	73.4%	65.6%	25.3%	32.5%
No.....	32.2%	26.6%	34.4%	74.7%	67.5%
No ho sap/ no contesta.....	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%
					26.3%
					51.8%
					21.9%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitzeu algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor piles			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia Col·legi	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor piles					
Sí.....	47.1%	37.0%	54.0%	56.9%	44.1%
No.....	52.3%	63.0%	46.0%	43.1%	55.9%
No ho sap/ no contesta.....	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%
				90.7%	16.5%
				9.3%	83.5%
					14.7%
					75.2%
					10.0%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa teva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor medicaments			
		Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia supermercat	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor medicaments					
Sí.....	9.9%	15.7%	.0%	.0%	18.1%
No.....	89.6%	84.3%	100.0%	100.0%	81.9%
No ho sap/ no contesta.....	.6%	.0%	.0%	.0%	.0%
					99.3%
					94.5%
					5.5%

BASE : 898 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES

(P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?

	TOTAL	Usa contenidor de paper	
		Sí	No contesta
Contenidors de paper a l'escola			
Sí.....	83.9%	94.6%	76.1%
No.....	14.9%	5.2%	23.4%
No contesta.....	1.2%	.3%	.6%
			100.0%

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?

	Usa contenidor de piles		
	TOTAL	Sí	No contesta
Contenidors piles a l'escola			
Sí.....	77.4%	98.6%	64.2% .0%
No.....	21.4%	.9%	35.4% .0%
No contesta.....	1.2%	.5%	.4% 100.0%

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A ALUMNES
 (P8 Alumnes) Quin tipus de contenidors tens al teu centre escolar ?

		TOTAL		Usa altres contenidors	
				Sí	No
				contesta	
Altres					
contenidors					
Sí.....	3.7%	56.0%	2.4%	.0%	
No.....	95.1%	44.0%	97.2%	.0%	
No contesta.....	1.2%	.0%	.4%	100.0%	

BASE : 896 ALUMNES ENQUESTATS

NOMÉS A PARES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa seva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor vidre			
		Al costat de casa	Més lluny que el normal	Botiga o supermercat	No n'hi ha/ no contesta
Utilitzen contenidor vidre					
Sí.....	66.5%	75.8%	55.3%	43.0%	.0%
No.....	32.1%	24.2%	43.2%	57.0%	100.0%
No ho sap/ no contesta.....	1.4%	.0%	1.5%	.0%	43.6%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

(P6) A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa seva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL		Distància contenidor paper			
		Al costat de casa	Més lluny que el normal	Altres llocs	No n'hi ha/ no contesta
utilitzen contenidor paper					
Sí.....	74.6%	81.9%	72.3%	.0%	.0%
No.....	24.0%	17.8%	26.8%	100.0%	100.0%
No ho sap/ no contesta.....	1.4%	.3%	1.0%	.0%	.0%
					24.1%
					53.0%
					22.9%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES

NOMÉS A PARES

[P6] A les grans ciutats com Cornellà s'estan posant diferents contenidors de diferents tipus que serveixen per separar alguns materials de les escombraries. A casa seva utilitzen algun o alguns d'aquests contenidors ?

TOTAL	Distància contenidor piles					
	Al costat de casa	Més lluny que el cat normal	Botiga o Farmàcia Col·legi supermercat	Altres llocs	No n'hi ha / no ho sé	No contesta
Utilitzen contenidor piles						
Sí.....	52.0%	58.4%	67.8%	100.0%	.0%	10.6%
No.....	46.6%	41.6%	32.2%	.0%	100.0%	75.5%
No ho sap/ no contesta.....	1.4%	.0%	.0%	.0%	.0%	13.8%

BASE : 369 ENQUESTES A PARES I MARES